ANTONIO LOBO ANTUNES

Cuvânt către crocodili

Vol. 2

(n-am cancer nu-i aşa, asigură-mă că n-am cancer) bărbatul meu tot din ochi

— Ce cancer pentru Dumnezeu minţind cum minţeau medicul şi infirmierele (- Nu-i nici un cancer e o dereglare o organismului care se vindecă într-o clipită) doctorul cu radiografiile şi bărbatul meu cu mapele, vene subliniate cu cerneală şi şosele colorate în albastru, acelaşi pix care desena cercuri pe ficatul meu înconjura cu spirale un drum, un pâlc de case, o coastă, bărbaţi îngenuncheaţi în tufişuri aşteptând, lăzi cu grenade, furgo-neta printre măceşi, telefonul de campanie sunând, nume diferite date oamenilor, cifre înlocuind litere, trăsături precaute, retrase

— Şi ea?

Doctorul cu gesturi mascate

— Şapte opt luni cel mult a atins deja coloana şi plămânii nu face să o mai operăm dacă nu face să mă opereze de ce să nu mă înfăşoare în pătură şi să termine odată, în spatele garajului, de exemplu în magazia grădinarului, nu se aude împuşcătura, nu mă scol, nu protestez, nu fug, doar gura mea de peşte, branhiile coastelor, pielea înfundată între oase, fruntea şi ceafa s-au micşorat sigur fiindcă părul nu-mi mai stă în nici un fel, o beretă prea mare, o pălărie care alunecă, de ce să împing liniuţa dincolo de zero de vreme ce mereu apare cifra treizeci şi cinci sau treizeci şi şase, nu cincizeci şi trei ca atunci când m-am măritat şi m-a obligat să mai tai din dulciuri şi din pâine, la început, înainte de umflătura de la spate, de slăbiciune, de lipsa

menstruaţie! O lâncezeală ciudată, am crezut că sunt gravidă, i-am spus bărbatului meu

— Sunt gravidă şi bărbatul meu sărind în sus speriat de un copil surd

— Nu cred dar cravata doctorului, manşetele scrobite, obiectele de pe birou, zâmbetul soţiei, fiul cu ochelari, bulele didactice

— Dacă reuşim să micşorăm tumoarea poate operaţia scene de vânătoare cu legende în englezeşte, călăreţi cu joben urmărind vulpi, câini cu pete făcând salturi, mi-aduc aminte de tablouri, nu-mi aduc aminte de el

— Să micşorăm tumoarea poate pentru că nu exista, exista moartea mea în vocea lui, cuvântul moarte în spatele cuvintelor de speranţă, al gesturilor de consolare către soţul meu

— Aveţi răbdare ca şi cum soţul meu avea nevoie de răbdare, să împartă tratamentul din spital cu peştii culcaţi deschizând şi închizând gura în tăcere, coşuri de corpuri pe care fluxul le dispreţuieşte, de câte ori nu m-am plimbat pe plajă şi nici un albatros, doar vântul de ianuarie pe dune, o zdreanţă de basc, o tavă de plastic cu vase de cabotaj pictate pe ea, o mătură jumulită, smoală care se lipea de tălpi, vocea doctorului venind din tabloul de vânătoare, nu vocea doctorului, călăreţii cu joben către soţul meu, prietenoşi, înţelegători, necăjiţi pentru el, nu pentru mine, preocupaţi de plictiseala, de cheltuielile lui, de salariul infirmierei de noapte, casa cu fundu-n sus, învălmăşeala medicamentelor, oxigenului, patului de spital, injecţiei şi ţipetelor care-l împiedicau să doarmă

— Aveţi răbdare osteneala de a mă ridica de jos, de a mă înfăşură într-o pătură, de a mă transporta într-un colţ al curţii, de a ţinti cu puşca de vânătoare, de a trage, de a înfiora, ochii observând fără să vadă, o bulă care n-a apucat să fie bulă, s-a evaporat în aer şi imediat muştele şi furnicile şi gângăni-ile răsărind din pământ, generalul, amiralul, părintele episcop, secretarul

— Arătaţi foarte bine dona Mimi dacă as putea rămâne singură în odaie măsurând cancerul, evaluându-l, minţindu-l, însoţindu-i ramificaţiile în sângele meu, bărbatul meu mi-a împuns spinarea cu bastonul, a poruncit

— Mimi foştii poliţişti îl escortau pe ambasadorul american în salon când Dumnezeu mă va clienta ce se va ridica din mine de pe lespede, cum va fi cJiipul meu, corpul meu, cum mă voi prezenta în faţa Lui, ce-mi va ieşi din gâtlej, ce voi răspunde la fel cum slujnicele bunicii mele au dus-o cu tronul în capul scărilor, să nu uit mirosul de rachiu, să nu uit zahărul, cafeaua, apa gazoasă, reţeta de coca-cola pe care veri-şoarele mele n-o cunosc, nimeni n-o mai cunoaşte în afară de mine, singura care va fi bogată, stăpână peste cinematografele din America, peste fabricile de automobile, peste zgârie-nori, peste petrol, mai bogată decât ceilalţi peşti în întrebări mute într-o suferinţă mută, la fel de verzuie ca ei, la fel de străvezie, la fel de slabă, întinsă pe fundul cearşafurilor cu un păr de aur.

Dumnezeule niciodată n-a fost casa atât de întunecoasă ca astăzi. Soarele atinge ferestrele şi se opreşte, nu se distrează lansandu-mi provocări de la frigider la podea şi de la podea la albia de rufe din marchiză, sfidân-du-mă peste umăr în speranţa că-l voi urmări, sta afară bosumflat, copacii nu vibrează în lungul pereţilor înghiţind hohote de râs, cărţi, frunze de lupin, ascunzând şi dezvelind crucifixul cel mare după cum bate vântul, Cristul din fildeş plin de sânge semănând cu soţul meu tânăr, cu braţele larg deschise privindu-mă aşteptând ceva de la mine

— Patima un gest, un cuvânt, mâna mea căutând-o pe a lui după cină, rămân cu tine, nu-ţi fie teamă nu plec, soţul meu purtând servieta de la serviciu cu costumul şi cravata pe care trebuie să le pună la bancă deja învechite, deja uzate, lustrul de la coate care înainte mă înduioşa iar acum nu, eu tăcută rugându-mă

— Nu vorbi te rog nu face totul mai dificil nu vorbi aşezaţi la masă unul în faţa celuilalt cu tava la mijloc, privindu-ne fără să ne privim, niciunul dintre noi nu scotea şervetul din inel de ce să scoatem şervetul din inel ar fi ca şi cum am scoate verigheta din

deget, aceleaşi nume gravate pierzându-şi claritatea cu timpul, Augusto, Fătima, în ziua când soţul meu a observat că nu port verigheta m-am simţit despuiată, am pus-o în sertarul unde ţineam facturile, eu fără verighetă şi el cu verighetă, o femeie liberă în compania unui bărbat însurat ce oroare, mi-era jenă să stau aşa despuiată, nu ştiu să explic de ce îmi lipsea un inel care să mă îmbrace din nou, m-am dus să caut inelul moştenit de la mătuşa mea ca şi cum mi-aş fi acoperit tot corpul într-un reflex de pudoare, observam mâna şi mâna, cu acvama-rinul, devenise diferită şi încetase să-mi mai aparţină, se mişca după cum îi porunceam dar nu era a mea, mâna unei necunoscute ţinându-mi furculiţa, scărpinându-mă pe obraz, tăindu-mi pâinea, survolând faţa de masă cu grijă să n-o ating pe a lui care deşi nemişcată părea să mă aştepte pretutindeni, gata să mă înhaţe, să mă prindă, să mă strângă cu o tandreţe atroce, acvamarinul, enorm, ocupa toată masa, până la urmă am eliberat şervetele concomitent ca şi cum unul ar fi fost reflexul celuilalt, corpurile la fel de ţepene, coatele într-un unghi drept identic, pariez că picioarele retrase în mod asemănător gata să fugă până la sfârşit de scaune, temându-ne ca gura, deschizându-se ca să înghită, să nu înceapă o discuţie amară, nu vorbi nu face totul mai dificil te rog nu vorbi, soţul meu a ezitat, a prins curaj, s-a aplecat spre mine aproape în farfuria mea, lipsa unei unghii, bătătura de la scris pe degetul mijlociu, m-am speriat, am făcut un salt spre înăuntru, n-am mai avut piept nici burtă ca să am doar spate, dacă mă atingi ţip şi în fine s-a depărtat cu sticla de roze, sfeşnicul lumina gesturi vagi de fantome, mâna cu acvamarinul îmi ştergea bărbia, m-am grăbit s-o turtesc în poală şi s-o înlocuiesc cu mâna adevărată care prisosea, mâncăm încet în speranţa ca masa să nu se termine niciodată pentru că masa o dată terminată ce-o să facem, cine trecea primul pe uşă, cine strângea farfuriile, cine-şi punea şorţul şi mănuşile de menaj şi se ocupa de vase, cine alegea teleno-vela, Cristul de fildeş cu braţele desfăcute plin de sânge, cuiele care străpungeau tendoanele, spinii, capul căzut pe care copacii îl ascundeau şi-l dezveleau după vânt – Fătima un Crist acum singur, cu sacoul şi cravata lustruite, tumând prea mult detergent pe burete, răzuind grăsimea de pe crătiţi, instalându-se în faţa televizorului exhibân-du-şi verigheta, psihiatrul e de

părere că ar fi trebuit să mă fac infirmieră la bărbaţi în loc să mă mărit cu ei şi-mi ia cinci contos pe săptămână ca să repete ideea asta, ceea ce mă duce cu gândul că sunt oarecum infirmiera soţului meu, a psihiatrului, a naşului meu învârtindu-se în jurul meu îngrozit că Dumnezeul lui îl va pedepsi şi peste toate un porumbel urmărindu-l de pe grilajul balconului cu un ochi întâi şi cu celălalt pe urmă, nasul meu bănuind că este Spiritul Sfânt zăvorându-se în birou cerând ajutor, în genunchi, de la soţul meu pe cruce, cu braţele desfăcute larg, cu şorţul imprimat cu flori şi mănuşile de menaj, de câte ori dau de el verigheta mă acuză, nu-i remarc chipul nici corpul, remarc verigheta la fel cum el pesemne că remarcă acvamarinul pentru că trăsăturile i se schimbă şi înainte ca vocea lui să mă învinovăţească, nu părţile lui ruşinoase fleşcăite, nu scenele, nu cearta, tristeţea e ceea ce mă răneşte, demnitatea aceea şovăielnică prăbuşindu-se în lacrimi, hohotele de plâns care învăluie vorbele, numele meu silabisit rar

— Patima

— Nu vorbi nu face totul mai dificil nu vorbi eu care n-am văzut niciodată apartamentul atât de întunecos ca astăzi, soarele coagulat pe geamuri, copacii din Campo de Santana înlemniţi, vecinii în alt oraş şi nici o jeluire de lebădă, nici o ambulanţă, nici o vrabie pe statuie, pensionarii cu jocul de domino emigraţi cu toţii, spiri-tistii absenţi, am răsucit comutatorul şi întunecimea s-a transformat în gravuri, cufere de paraclis grele precum cosciugele cu care n-am ajuns încă să mă obişnuiesc, n-am să mă obişnuiesc niciodată, să plec dar încotro dacă n-am bani, o pensiune, o cameră cu chirie, un cămin din acelea unde maicile primesc persoane pe gratis, vagaboande, drogate, prostituate, văduve izgonite de proprietar, dormitoare cu paturi de spital cu păpuşi ieftine zâmbind de pe perne, naşul meu binevoitor

— Fetelor umărul lui lângă umărul meu în maşină In curbe, mi-am spus că-i din neatenţie şi fără nici o curbă umărul pe umărul meu, mi-am dat seama după ochii şoferului în oglindă

— Dă-l afară şi de cum a auzit ce aveam de gând să spun

— Dă-l afară ochii respectuoşi, deviaţi, neutri

— N-am făcut nimic eoni ţa n-am făcut nimic am răsucit comutatorul şi Cristul de fildeş a sărit din perete mirosind a bere, cu unul din şireturi dezlegat, cu pete ele gălbenuş pe rever

— Du-te acasă Patima dn-lc acasă Patima ca eu mă mut, îţi jur că mă mul, dorm In salon, te las în pace, nu te caut, luam mesele la ore diferite dacă n-ai chef să mă vezi, plec înainte să te trezeşti, n-ai să dai de mine te asigur, n-ai nevoie să porţi verigheta, să ai grijă de hainele mele, să iei prânzul la mama mea duminica

— Nu vorbi nu face totul mai dificil nu vorbi niciodată nu ţi-am spus niciodată nu ţi-am explicat dar n-am putut să te iert că Cristul de fildeş a sărit de pe esplanadă aşa cum sărea clin perete spre mine, cu braţele desfăcute larg, plin de sânge, mirosind a bere, a scoici, a tutun soţul meu n-a fumat niciodată înainte să ne despărţim şi acum un chiştoc de ţigară morfolit în gură şi înnegrit de salivă, pariez că l-a găsit pe jos ca cerşetorii, îl întindea oamenilor fără să-l scoată dintre dinţi, cu genele într-o apă roşie care-l inunda tot

— Un foc o bucată de revistă înfiptă în buzunar, o şapcă de tip care parchează maşinile cu o plăcuţă metalică, pesemne că dormea, din vina mea, printre cutii de carton şi saci, în camionetele din piaţă, psihiatrul cu braţele larg desfăcute alt Crist, alt Crist

— Ce încurcături dona Fn tiuia ce exagerare trebuia să vă faceţi infirmieră la bărbaţi nu să vă măritaţi cu ei costumul şi cravata decolorate şi uzate, lustru pe revere, la mâneci, la genunchi cinc-i va călca liainele, cine merge la supermarket, cine va avea grijă de el, psihiatru! Căruia îi lipseau doar mănuşile de menaj şi detergentul turnat prea mult pe burete infirmieră, dacă aş putea fi infirmiera voastră şi totuşi, ce nostim, nu-mi trecea prin cap să fiu infirmiera tatei de exemplu, îl vedeam pufnind prin colţuri, răspunzân-du-i aiurea mamei, deschizând colivia canarului şi în loc să-mi fie milă de el mă enerva

— Parcă-i tâmpit

Cristul în Iniltil prescriindn-mi calmante, comprimate pentru somn, vitamine, o cheltuială pe doctorii care să justifice cheltuiala pentru consultaţie

— Şi dumneavoastră îi tot daţi înainte cu soţul dumneavoastră dona Făt imn asta-i deja manie foarte curând vă internez gândind că înneb soţul meu indiferent faţă de naşul meu, de şofer, de perechea de la staţia de autobuz, de chiriaşa de la doi care strângea cumpărăturile lângă buric, scandalizată

— Du-te acasă Patima fără să-şi închipuie că port un copil în burtă, ce s-ar întâmpla dacă el, naşul meu sau psihiatrul ar bănui sau tata dacă ar mai trăi, ca să nu merg mai departe, fixându-mă cu ură în orele încremenite de sâmbăta, clin piaţa lui Isus pustie şi biserica uncie se caia de o mie de ori că se însurase pe geamuri poruncindu-i mamei să pună albumul cu fotografii în oficiu

— Unde să nu mai văd de ce mizerie am fost în stare în spatele lichiorului de pere, al borcanelor cu compot şi al sticlelor cu sirop unde spera ca gândacii şi şoarecii să-l devoreze ca să nu mai rămână nici cotorul nici închi-zătorile metalice

— Nenorocirea vieţii mele uită-te la tine Emilia neglijentă oribilă iar noaptea era mai rău, dezordinea părea să crească, praful mai des, crăpăturile din stucatură mai vizibile, uzura scaunelor mai evidentă, se auzeau paşii în locul unde căzuse grinda, toate obiectele adunate într-un colţ în bufetul strâmb, din când în când mama alegea un obiect sau două, gazela din lemn de palisandru, soldaţi de plumb, rândunele fără cioc şi se întorcea cu chitanţa de la casa de amanet şi un teanc de bancnote strâns între degete, îngropa bancnotele în vasul cu orhidee de pânză, tata scârpinân-du-şi glezna unde rana nu se vindecase

— Mai întâi comorile familiei acum rândunelele foarte curând fiică-ta servind clienţii într-un bar să numeşti comorile familiei jumătatea de duzină de cercei şi coliere din imitaţie de aur, din imitaţie de argint, din imitaţie ele perle veritabile care se cojeau

dându-şi la iveală miezul, nu înşirate pe un fir de nailon ci umplând un flacon de sirop care producea un zornăit moale, clacă psihiatrul ar fi crescut împreună cu mine ar înţelege, de îndată ce tata lua autobuzul de la serviciu şi mama pornea de dimineaţă în piaţă să cumpere pe datorie, vară-mea deschidea uşa pentru amorezul ei, alt Crist de fildeş plin de sânge, cu piroane perforându-i palmele, cu braţele desfăcute larg, muribund, muşcându-şi buza

— Bună Fâtima

— Uite c aşa cum spun cu dona Patima nu soţie de bărbaţi infirmieră vă apucaţi imediat să veţi grijă de ei de cum îi vedeţi nu cer voie să intre în viaţa mea, sar înăuntru fără autorizaţie, împodobiţi cu spini, prea mari pentru dimensiunile casei, prea stângaci, prea agitaţi, când nasul meu vine la bucătărie de dimineaţă trebuie să mă strâng toată în mine, eu şi farfuria cu cereale, să mănânc în picioare în marchiză fiindcă nu mai rămâne loc şi pentru mine, nasul meu răscolind printre iaurturi

— Deranjez micuţă Fâtima?

Cu un behăit care mă calcă pe nervi, convins că m-am mutat aici pentru că-mi place el

— Deranjez micuţă Fâtima?

Ca şi foştii poliţişti când soţul meu sare din golul scării în întâmpinarea mea, împiedicându-se pe trepte, şi-l apucă de ceafă, vai ce iepure defunct spânzurat şi inert

— Domnul vă deranjează dona Fâtima?

Iepurele duhnind a bere, plutind în nimic lângă pensionarii cu jocul de cărţi suspendat, soţul meu spânzurat precum comuniştii într-o pivniţă incendiată, clădirea unei ferme în Alhandra, cărămizi explodate, o pagină ele ziar pe care o ţâra vântul de colo-colo pe podea murmurând ştiri vechi, refugiaţi din Guineea hoinărind printre măceşi sperând că vor răsări supe de napi şi bucăţi de peşte din frunze, o absenţă cu reflex de bărci care

pesemne că era Tejo, grote de mori fără ţigle, luminoase de peşti, aşteptând mareea, localităţile Loures sau Bucelas sau Alverca sau Vila Franca suspinând uşor, identice cu femeile adormite în baie cu colierul la gât, mi-aduc aminte de o sticlă goala, un capac de castron cu un chinez fericit, un ciorap de damă pe un umeraş, am privit ciorapul spunându-mi

— Într-o zi am să mor şi moartea mea a devenit atât de evidentă (sicriul intrând în cimitir, bulgării ele pământ lovind lemnul de mahon, o fată necunoscută eu?

Sprijinită de un trunchi desfigurată de durere) că am scuturat din cap ca s-o îndepărtez, pagina de ziar s-a ascuns într-un arc de fereastră, ramuri uscate păreau să se văicărească în glastrele de piatră, o valiză de călătorie pe scară îmi dădea iluzia că persoanele dispărute continuau să existe acolo, felul cum mă urmărea ciorapul, ostil, dispreţuitor, umflându-se pe umeraş, mă îngrozea, sticla a lunecat de o palmă spre stânga fără s-o atingă nimeni, ţipând spre mine

— Afară şi din fericire n-a mai auzit nimeni, bărbatul surdei gonea vagabonzii, nasul meu atingea ciorapul cu vârful degetului o lighioană de care nu eşti sigur dacă o să muşte sau nu amiralul şi garda spaniolă trimiteau comuniştii în pivniţa cu o masă de ping-pong înţepenită, un triciclu ruginit şi un cufăr cu măşti de carnaval şi nasuri false, totul încă atât de viu în ciuda prafului, atât ele real, atât de prezent, feţe necunoscute care se reproduceau pe pereţi ca în nişte oglinzi vechi, nu clare, tulburi, o doamnă înaltă, un bărbat cu baston, nişte servitoare cu tăvi, un bolnav tuşind într-un pat, o sonerie de telefon, voci, am vrut să mă justific, să cer scuze, să spun

— Îmi daţi voie şi când am deschis gura i-am văzut dispărând cu automobilul în Brazilia într-o îmbulzeală de remorci şi lătraturi de câine, cu pachete, baloturi şi coşuri pe capota maşinii, ceva a căzut la coborâre şi nu s-au întors să-l ia, l-au dus căţeii într-un desiş de merişor şi sunt convinsă că şi comuniştii, cu braţele legate cu sârmă şi totuşi larg desfăcute, de fildeş, cu semne de la cuie şi sânge în palme, sunt convinsă că şi comuniştii, deşi comunişti şi deci nesimţitori, mă auzeau tăcuţi, ascultând vira

sticlei şi murmurul ziarului care înconjura casa, dând de doamna înaltă, bărbatul cu baston, servitoarele şi bolnavul cu tuşea aspirând vapori de eucalipt, comuniştii pe care garda spaniolă i-a împodobit cu nasuri false şi ochelari de carton

— Luaţi râdeţi ghemuiţi pe vine lângă un pupitru de şcoală, bărbatul surdei s-a ascuns după o mască reprezentând o vrăjitoare cu un singur dinte, amiralul într-un doinino negru şi păr din câlţi lansa serpentine prin pivniţă

— Veselie veselie secretarul cu reliefuri sferoide sub haină s-a instalat croncănind pe genunchii arestaţilor

— Ce scumpi ce drăguţi cum nu exista o lampă în pivniţă, doar fire căzute pe jos şi fragmente de bucşe, nasul meu a instalat un petro-max pe masă conturând umbrele cu fascicule aurii, flăcări care se dilatau fâsâind şi scuipând cărbune, trăsăturile Criştilor

— Asta-i un război sfânt ăsta-i un război sfânt dispăreau după ochelarii şi nasurile false rugându-mă

— Fa lima dacă aş putea să plec, să-i uit, dacă n-aş avea o mască de zână, dacă n-aş dansa în pivniţă în jurul cufărului

— Veselie veselie răspândind ciocane de cauciuc, confeti, ţigări care explodau, dacă n-aş avea atâta chef să dispar prin parcul unde o Venus ele marmură picura între muşchi şi gunoi, dacă le-aş da atenţie când mă rugau

— Patima

— Pentru Dumnezeu încetaţi să fiţi infirmierii măcar un moment dona Patima bazinul într-un colţ cu plopi unde înota o răţuşcă jucărie, alei de pietriş, cândva curate, răvăşite de ploaie, cocina porcilor, magazia, Loures sau Bucelas sau Alverca sau Vila Franca sau ce ştiu eu ce localitate oftând uşor adormită în cadă, coliere, rubine de doi bani, smaralde din sticlă, cadavre îndepărtându-se lent spre Lisabona în lenevia fluviului, noi apărând oamenii care locuiau acolo de asasini şi atei şi sticla sau triciclul, fără nici o consideraţie, confundându-ne cu nişte hoţi

— Afară după cum ziarul mă

— Afară ici colo pe jos, mi s-a părut că aud mingea de ping-pong pe masă, un aparat de radio începând un vals la etajul întâi, voci care alternau, tacâmuri, iar în intervalele de tăcere acelaşi strigăt

— Afară ca tata către mama sau către biserica Mântuirii fermentând acreli

— Afară înfrânt de acumularea zilelor care zideau viitorul, invidios pe canarul care se scutura întruna, automat, cu impulsuri de arc, de cum stingeam lumina biserica Mântuirii îşi prăvălea peste noi povara de beznă, mama mea de acum treizeci de ani, cu părul negru, se vântura prin camere chicotind satisfăcută, mama mea de azi o urma îmbătată fă-cându-ne semn cu cotul

— Fiţi atenţi tata foarte tânăr aranjându-i rochia cu atenţii mărunte, mobilierul mirosind a nou, draperiile călcate fără urme de muşte, bibelourile întregi, nici o pată de mucegai sau de tutun pe tavan, tatăl meu dinainte arătându-i-se printr-o piruetă tatălui meu în pijama

— Fii atent instalat pe genunchii arestaţilor

— Ce scumpi ce drăgălaşi trei Crişti de fildeş cu braţele larg desfăcute plini de sânge, cu nasuri şi ochelari de carnaval, serpentine pe cap, pe picioare, în poală, amiralul turna confeti peste ei şi făcea să le explodeze praf de scărpinat în cămaşă, în timp ce naşul meu insistând asupra războiului sfânt aţâţa felinarul cu gaz care se scutura de supărare, garda spaniolă lega de tavan frânghii de abator pentru porci, mama făcându-mi semn cu cotul radioasă

— Aşază-te aici fata mea arătând masca de vrăjitoare a soţului meu care-i însufleţea pe comunişti descheindu-le gulerul ca să le elibereze ceafa

— Nu vreau să se plictisească nimeni nu vreau să se plictisească nimeni eu, zâna, fără să mă opresc din dansat cu un partener invizibil, alăturând călcâiele îndepărtând călcâiele în ritmul radioului care nu exista, pardon, era unul la etaj dar numai eu observam cum numai eu observam supărarea triciclului

— Afară valsuri după valsuri pe parchetul dat cu ceară, nu în-tr-o casă dărăpănată unde ploaia se scurgea din ciment şi o bandă de mascaţi lega frânghii de tavan, eu care aveam chef să dispar pe uşa dinspre curte unde rătuşca mă studia cu ochişorul lăcuit, valsuri şi iar valsuri acompaniată de doamna cea înaltă, mai doamnă decât Celina, mai elegantă, mai distinsă, de bărbatul cu baston la fel de atrăgător ca ambasadorul american, de bolnavul cu tuşea respirând frunze de eucalipt, pe care trebuie să-l fi dus în Brazilia zigzagând de febră, proptit pe perne şi pierdut în fulare, sigur că a murit în reşedinţa unde locuia singur înainte ca ei să fugă din nou, foştii poliţişti turnau benzină pe divane, pe jos, pe ţigle, puneau flacoane cu fitiluri de bumbac şi pachete căptuşite cu pânză în colţurile camerelor, amiralul suflând într-un mic cilindru care se răsucea şi se desrăsucea cu un chelălăit

— Veselie veselie i-a obligat pe Criştii de fildeş să se ridice fără să le scoată nasurile nici ochelarii, unul dintre ei a dat să vorbească şi n-a vorbit, ziarul pe scări, treaptă cu treaptă până lângă mine

— Afară

Isuşi de carnaval ce ciudat, semnele cuielor, spinilor, rănile imitând răni în coaste, în burtă dacă n-aş avea atâta poftă să mă învârt în continuare pe lespezile pivniţei aş dori să-i instaleze repede sub frânghii pe pupitrul de şcoală, garda spaniolă să-i strângă în laţurile pentru porci, secretarul să le ofere pieptul cu sfere în-tr-o ultimă legănare a corpului, mama mea de azi

— Ce urâtă eşti tu Emilia ce greoaie ce împiedicată mama mea de acum treizeci de ani să le îndepărteze bancheta cu un chicotit amuzat făcându-mi semn cu cotul

— Fii atentă tata să mă oblige să mă uit la Criştii cu nasuri şi ochelari de carnaval ţinându-mi fruntea cu o exaltare de arlechin

— Fii atentă canarul tot mai rapid în colivie, când pe stinghie, când pe adăpătoare, când răsturnând seminţele, când lângă gratii căscând ciocul într-o rostogolire fericită, radioul accelerând ritmul valsului, silindu-mă să-mi astup urechile sub chipul meu de zână

— Nu niciodată n-am cre/. Ut că aş putea să plâng în timp ce corpul meu însoţeşte muzica, în timp ce mă simt obosită, aproape fără carne, ameţită, dacă soţul meu ar sări acum din perete ca să mă invite

— Să mergem acasă Patima m-aş duce, m-aş ascunde la gâtul tău, ţi-aş da mâna, aş uita de Criştii cărora li se poruncea să fie mulţumiţi, să serbeze carnavalul în iunie, atârnaţi ca purceii de lapte de bârna din tavan, să nu mai văd nasurile acelea oribile, ochelarii aceia, corpurile dezarticulate într-o atitudine ciudată, un umăr mai sus decât celălalt, talia suptă ori poate eu deveneam un soi de obiect spânzurat din care se scurgeau nasuri de carton, serpentine, ochelari de sârmă, fără

— Veselie veselie fără nici un fel de veselie, foştii poliţişti au isprăvit de turnat benzina, de aşezat braţe întregi de paie în pivniţă, de apropiat chibrituri de cutiile de tablă, de a ne conduce spre fermă

— Repede unde răţuşca jucărie mă urmărea cu pupila lăcuită, nu-l vreau pe naşul, nu vreau Campo de Santana, nu vreau o casă întunecoasă ca asta unde soarele ajunge la geamuri şi se opreşte, nu-l vreau pe Cristul de fildeş plin de sânge, cu braţele desfăcute larg privindu-mă când copacii se îndepărtează, îl vreau pe soţul meu, roagă-mă să mă duc acasă cu tine şi merg, jur că merg, nu-i nevoie să spui nimic, să promiţi nimic, să garantezi nimic, merg, nu-i nevoie să mă chemi

— Patima eu merg numai să nu fie o noapte ca asta, flăcări ca astea, un acoperiş prăbuşindu-se în plăci mari de cenuşă şi mama îmbătată făcându-i semn tatei cu cotul

— Fii atent arătând spre o mască de zână care plângea, înfăşurată în serpentine, în drum spre Lisabona, urmărită de o răţuşca jucărie care nu contenea s-o gonească în stradă.

Să vină mai repede noaptea şi să se termine odată, ca sa nu mai rămână nimic din niciunul dintre noi ca atunci când se stingea felinarul şi lumea înceta cu totul să mai existe, adică mai era ceva dincolo de lume dar nu mă privea, în alt loc, în alt timp, voci pe care le ghiceam, respiraţii pe care le bănuiam, lumini cărora le descopeream urma, poate oameni, durerea asta în fundul gurii pe care dentistul n-a vindecat-o, s-a micşorat, îşi sprijinea nasul de nasul meu

— Dacă doare ridicaţi braţul şi cuvintele

— Dacă doare ridicaţi braţul spuse nu de un om, de o mască albă, au accentuat durerea care s-a răspândit în maxilar la fel cum se accentuează dorinţa mea ca noaptea să vină mai repede şi să nu mai rămână nimic din niciunul dintre noi, lumea încetează să mai existe şi dacă va fi existând ceva dincolo de lume, în alt loc, în alt timp voci, respiraţii, persoane, fragmente vagi în întuneric să înceteze de asemenea să mai existe, şoferul bărbatului surdei

Manuel João Pedro?

N-a acceptat cecul, a scăpărat un chibrit şi l-a ars fiindcă îi scrisesem numele pe hârtie, şi-a frecat mâinile ca să se scuture de cenuşă în timp ce fostul poliţist ne pândea din garaj instalat pe o scândură acoperită de unelte, aglul 164 ţinând fire cu un cleşte şi introducându-le încetişor, cu monoclu de ceasornicar, în mecanismul unui deşteptător desfăcut

— Vreţi să mă băgaţi la puşcărie dona Celina?

Când a împins monoclul spre sprânceană faţa şi-a pierdut competenţa, maiestatea, la fel cum faţa dentistului devenea comună şi fără nici o putere după tratament, un soi de Dumnezeu transformat, ce deziluzie, într-un omuleţ incapabil să-mi facă rău căruia, în loc să ridic braţul în panică, i-l întincleam

să-mi iau rămas-bun fără nici o teamă, atât de liber, atât ele uşor, atât de doar braţ

— Plătesc asistentei sau vă plătesc dumneavoastră?

Uitând de făptura insignifiantă care-şi sprijinea halatul de piciorul meu, eu supusa, fără apărare, cu gura deschisă, terorizată de capacitatea lui de a-mi suprima jumătate din cap cu injecţia de anestezic, gingiile, limba şi comisura buzelor transformate în stearină, ordona

— Clătiţi în micuţa chiuvetă de porţelan unde se învârtea un jet în miniatură, un firicel roz se evapora din sită, buza strâmbă voia să scape şi ea, să plece, să mă părăsească, asistenta mi-a aplicat un cârlig cromat cu o indiferenţă rapidă

— Staţi liniştită pe o etajeră instrumente nichelate de o utilitate de neînţeles mă ameninţau, feroce, pe tifonul lor, baveţica de copil în jurul gâtului îmi retrăgea seninătatea şi pacea şi cum genunchiul medicului îmi dădea impresia a ceva ce mai rămăsese uman într-însul m-am îngropat în el în aşteptarea durerii, un afiş demonstra pe perete avantajele unui elixir contra cariei într-o povestire redată printr-o succesiune de desene, pe ultimul dintre ele un băiat şi o fată, cu canini strălucitori, mergeau spre Lume, care lansa mici raze solare, graţie a trei gargare pe zi cu produsul pe care o doamnă cu păr cărunt, la fel de sănătoasă, îl ridica în triumf în faţa neglijenţei mele impardonabile, am încercat să reţin denumirea remediului şi să scap de suferinţă dar lumina mă orbea condamnându-mă la o respiraţie urât mirositoare, la putreziciune, la frezǎ

— Guriţa deschisă dona Celina ce faceţi guriţa deschisă un praf de marmură plutea între noi

— Scuipaţi aplecaţi-vă peste chiuvetă şi scuipaţi fără a reuşi să scuip, lichidul lunecându-mi de la ureche târând după el rujul şi crema de faţă cu lungi dâre de culoare închisă, limba întâlnind lucruri desprinse, asprimi, o pensă care a căzut cu un dispreţ lenevos, unchiul meu îmi dădea douăzeci şi cinci de tostdes pentru fiecare dinte de lapte, sau Mickey Mouse îmi cerea să i-l

arăt seara, zguduindu-se de plăcere, îl ţinea între labele de pluş cu grijă ca pe o comoară

— E un dinte Celina?

Se obliga să-i povestească dimineaţa unchiului meu şi unchiul meu (tatăl meu nu, tatăl meu niciodată, tatăl meu uitând de pâinea prăjită la cealaltă extremitate a universului, pierdut în ziar) răscolind prin haină când plecam la şcoală şi găsind un bănuţ printre scobitori, agende şi bilete de tramvai

— Mickey Mouse mi-a vorbit de dintele tău poftim iarna ferestrele şi felinarele stagnau în petele de ploaie, deranjam petele cu vârful cizmei, şosetele se umezeau şi ferestrele şi felinarele se spărgeau, de îndată ce se stingeau şi ele dispăreau de pe jos noaptea înainta prin copaci la fel cum noaptea în timpul zilei se prelungea în ele, totul negru şi crengile clare până la ultima frunză, cartierul liniştit şi solemn cu absenţa vântului, masa pusă la care încă nu stătea nimeni, farfurii adânci diferite, trei castanii şi trei verzi, de ce naiba n-avem bani să cumpărăm un serviciu, când s-au împlinit cinci ani de la moartea bunicului nu l-am mutat în nişele din cimitir, l-au îngropat într-o gaură şi am rămas fără bunic pentru totdeauna ca şi cum nu l-aş fi avut niciodată, mama s-a întors acasă susţinută de unchiul meu, i-am încredinţat lui Mickey Mouse un dinte perfect, din faţă, şi Mickey nimic, îndobitocit pe etajeră alături de celelalte animale, i-am rânjit unchiului meu şi unchiul meu fără să mă ia pe genunchi, fără să mă ciufulească, mama spri-jinindu-şi pleoapa cu batista

— Taci îmi venea s-o bat dar nu puteam, s-o gonesc de acolo şi la fel nu puteam, m-am ghemuit sub masă cu viermii de mătase şi nici un pantof n-a călcat alt pantof, doar cuiul din toc zgâriind podeaua în timp ce bunica pufnea, unul dintre viermii de mătase se varga în albastru, chiriaşul de dedesubt nu contenea să geamă din cauza reumatismului, dacă traversa strada maşinile opreau iar el, deplasându-se milimetru cu milimetru, mulţumea cu bastonul, când întorcea capul ca să vadă ceva întorcea tot corpul cu o succesiune de spasme, boala îi încuiase articulaţiile cu cheia şi aruncase cheia, pardesiul îi cădea de pe umeri fără să se ajusteze pe corp, bastonul cu o vagă arabescă

— Mulţumesc după care trotuarul mai înalt decât un zid şi el nemişcat aşteptând ca trotuarul să se turtească, îl întâlneam pipăind treptele clădirii luminate de luminatorul din tavan, femeia deschidea uşa şi un patruped cu blana numai bucle cobora scările rostogolind bucurii, bătrânul dădea să-l bată cu vârful de metal al bastonului, să-l taie în două, să termine cu frenezia asta festivă dar mişcările sale erau atât de încete, atât de previzibile, ca un mecanism la sfârşitul arcului, încât animalul scăpa cu un mic salt ridicol după care revenea imediat, îl băteam eu cu rigla ca să-l răzbun pe bolnav, patrupedul alerga chelălăind spre lăzile de gunoi, femeia i se plângea mamei care-şi scotea pantoful de strivit pe unchiul meu

— Vino-ncoa Celina astfel că spre a face ca noaptea să vină repede fără să mai rămână nimic din niciunul dintre noi, cel mult un

Mickey Mouse vechi ţinând un dinte între labele de pluş, i-am dat banii şoferului sub stejar, în punctul unde florile neîngrijite creşteau la întâmplare contopite cu trestiile şi ierburile, paturile mitralierelor strivind parbrizul, bărbatul meu alunecând de pe banchetă, ochii lui pe prima pagină a ziarului nemustrându-mă, ştiind, neacuzându-mă, nesupărându-se pe mine, chemându-mă cu timiditatea dintotdeauna

— Celina corpul golit de rumeguş la fel ca al păpuşilor pe care nu le mai am, iepurele, urangutanul, foca cu barbetane ca nişte aripi ţinând o minge de piele în echilibru pe bot, curând după ce ne-am căsătorit am zăbovit o după-amia-ză întreagă prin magazinele din centru, am ajuns acasă cu duzini de animale de pluş, care mă linişteau şi zâmbeau, girafe, pinguini, delfini, veveriţe, urşi panda, balene, leoparzi, am început să le distribui pe rafturi, pe sofale, în frigider, pe plită, pe salteaua patului, decoratorul ultragiat aruncându-le cât colo şi împiedicându-mă să zbor

— Ce-i cu astea?

Săli şi iar săli cu vaze de porţelan şi cufere japoneze care nu-mi aparţineau, respingându-mă, nici un robinet înţepenit, nici o

scândură desprinsă, dulapuri unde nu-mi găsesc rochiile, găsesc rochii noi pe măsura mea, brăţări pe care nu le cunosc şi-mi vin bine, fotografia unei perechi ţinându-se de braţ într-un parc chioşcuri bărbatul meu şi cu mine prefăcându-mă că sunt alta fiindcă eu nu zâmbesc aşa, decoratorul a înghesuit păpuşile într-o ladă apucându-le de un capăt cu o grimasă de scârbă, dimineţile de scoală au dispărut, unchiul meu s-a făcut nevăzut, dacă o să-mi cadă vreun dinte cui îl arăt, cui îl vând acum, cine se bucură cu mine

— Clătiţi cine mă vizitează în odaie când puştile, când bombele, când trebuie să mă acopăr cu perna ca să înăbuş împuşcăturile, şi fiindcă am înăbuşit împuşcăturile bărbatul meu continuă să fie în viaţă până la noapte când asta o să se termine aşa încât să nu mai rămână nimic din niciunul dintre noi în afară de puţin rumeguş, un fragment de perete, ruine îndepărtate

— Clătiţi dacă doctorul o să-mi spună să deschid gura mă ascund sub masă şi nu accept să mă lovească, de ziua mea, în mai, unchiul meu închiria două biciclete la Campo Gran-cie, mi-o dădea mie pe cea care avea farul şi clopoţelul mai mari şi un coş de sârmă pe ghidon şi ne plimbam în jurul lacului, eu sunând din clopoţel cu un sunet veşted şi el ros tot

— De invidie!

Făceam curse de aici până la bărci şi înapoi, premiul era o îngheţata de vanilie şi eu câştigam întotdeauna, unchiul meu sosea foarte obosit cu kilometri în urma mea, ştergându-şi transpiraţia pe care nu o avea cu o batistă invizibilă

— Nu mai pot dezechilibrat, amărât, cu un picior de fiecare parte a bicicletei şi brusc, fără tranziţie, oboseala se evapora, sprijinea bicicletele de un trunchi, aripa alei mele era albă cu un ochi de pisică şi un desen stanţat, mă lua călare pe umeri şi coboram spre apă, unchiul meu sărind imitând nişte copite în galop, eu

— Mai repede

— Clătiţi şi scuipaţi şi el

— La ordinele dumneavoastră şefa ne întindeam pe iarbă căutând lăcuste, cărăbuşi, buburuze, unchiul meu ce ştiu eu de ce, îmi interzicea să le smulg picioruşele sau să le calc în picioare, dacă erau pe acolo fete îşi extrăgea pieptenele şi o oglinjoară din buzunarul pantalonilor, îşi aranja freza, îşi înmuia arătătorul ca să-şi corecteze sprâncenele, se sprijinea în pumn sugân-du-şi burta, începea să le zâmbească

— Am dat-o gata unchiul meu pentru care eu încetam să mai exist, neo-menos, indiferent, se apropia de fete cu burta atât de suptă că îi cădea cureaua până la şolduri

— Acum aşteaptă o clipită Celina fetele îşi înfoiau coamele cu palma, arcuiau piciorul, trăgeau aer în piept ca să-şi mărească decolteul, am pornit spre bicicletă fiind sigură că unchiul meu o să le neglijeze imediat, mai ales pe cea mai voinică, mai plinuţă, bruneta care le dirija pe prietenele ei, cea care-i întindea palma ca el să-i ghicească, şi ăsteia i-aş fi câştigat, în glumă, cinci, zece, douăzeci de curse una după alta, cu siguranţă îi era frică de şopârle şi de păianjeni iar mie nu, pariez că n-ar fi în stare să mănânce ceară roşie nici să imite pocnetul dopurilor cu degetul mare ceea ce unchiul meu adora, mă arăta colegilor lui foarte mândru, ciupindu-mă de obraz

— Aşteaptă nu pleca vrei s-o auzi pe nepoată-mea imitând o sticlă?

Unchiul meu, fără să-i pese de dopuri, luând palma brunetei cu mâna stângă şi plimbându-şi dreapta peste degetul ei mare care se îndoia gâdilat

— Aici stă scris că sunt genul de bărbat pe care domnişoara îl apreciază invidioasele oferindu-şi şi ele palma, degete cu unghii l ' O O

Date cu ojă şi ale mele roase, bretele de sutien la vedere, mărgele faţeta te la urechi, tabachere de plastic cu o închizătoare aurie

— Doriţi?

Bătrâne de douăzeci şi unu sau douăzeci şi doi de ani, funcţionare, ucenice, dactilografe, eu care la vârsta lor o să fiu doctoriţă sau ingineră sau arhitectă şi bruneta respectuoasă, nu întinsă pe iarbă umflându-şi pieptul, stând drepţi cu un carnet şi un creion

— Spuneţi doamnă doctor inginer arhitect o să fiu general cu imenşi soldaţi şi o să le arestez fiindcă poartă sutien sau o să le gonesc de lângă lac

— Ştergeţi-o chiar acum profitam şi-l arestam pe unchiul meu, nu-i vorbeam la cină, răspundeam cu o grimasă dacă-mi făcea cu ochiul, îmi frecam fruntea ca să şterg sărutul pe care mi-l dădea până şi Mickey Mouse bunătatea în persoană, incapabil să schimbe numere de telefon cu nişte necunoscute, să aranjeze matineuri, să le promită plimbări la Sesimbra cu automobilul pe care nu-l avea să vină în chip de ambasador în camera mea ca să intervină în favoarea lui, şi chiar şi aşa şi cu un molar care se clătina să rămân tăcută vai câtă vreme fără să mişc o falangă, fără să răspund la întrebări, dorindu-mi să am două/eci de ani, un serviciu şi bretele cum n-am dorit niciodată ceva cu atâta putere în viaţă, să mă aşez cu prietenele mele lângă lacul din Campo Cranele şi să aştept să vină cineva numai zâmbete ca să mă gâdile în palmă şi să-mi citească viitorul, mama n apărut până la urmă ca o siluetă contra luminii în dreptunghiul uşii

— Dacă nu isprăveşti cu asta copilul nu adoarme şoapte, murmure, ceva asemănător cu o luptă, chicotit ca al fetelor cu cercei cu smaralde, se auzeau paginile de la ziarul lui tata, bunica mea tuşind o bronşită exagerată într-un mod care mi se părea un avertisment nu ştiu cui nici pentru cine, Mickey Mouse s-a întors pe raft moleşit de descurajare, silueta mamei şi a doua siluetă de forma şi dimensiunile unchiului meu au dispărut pe coridor, tocul cu un cui şi tocul fără cui bătând alternativ pe duşumea produceau ecoul unui şchiop grăbit, tuşea bunicii s-a vindecat subit într-un dres de glas uşurat, tata, după un zgomot de ziar împăturit, a traversat apartamentul în direcţia cămării răscolind printre borcanele cu compot de morcovi, am avut

bănuiala, în timp ce adormeam, că bunica mustra cu vocea înceată pândind cu urechile agitaţia dintre compoturi

— Nu vă mai cuminţiţi nu?

Şi totuşi nu era adevărat, era unul dintre visele acelea care amplifică viaţa şi o deformează, mi-amintesc că am auzit arcurile de la patul tatei lovindu-se între ele de supărare când s-a culcat, o geană de lumină care a pierit de pe perete şi umblă în jur, fără ca eu să mă aştept, lămpile s-au aprins toate, volane de plastic au înlocuit perdeaua, un cârlig mi s-a spânzurat de gingie cu o bolboroseală de sucţiune, mi s-a părut că l-am zărit pe locatarul cu bastonul şi până la urmă era o femeie în halat care aducea tă-viţa cu amprente, perechea strălucitoare înainta spre Lume graţie elixirului contra cariei, incisivi falşi s-au pornit să strige

— Clătiţi nu ţineţi lichidul clătiţi şi camera mea a făcut loc cabinetului dentar, chestiile electrice, etajera cu instrumente, vârtejul apei în chiuveta de porţelan, nimeni nu se plimba cu bicicleta în Campo Grande, nimeni nu mă purta călare pe umeri spre bărcile de pe platforma de ciment murdar, plin de frunze, unde un bărbat aranja colaci de plută, cabinetul dentistului, fotoliul pe care mă aşezam strângând braţele fără să-mi dau seama de forţa cu care o făceam, cu gura larg deschisă şi şervet la gât, genunchiul care-mi perfora şoldul, un nodul arzând în străfundurile mele şi imediat o picătură îngheţată la rădăcina părului să ridic braţul să ridic braţul, freza ocupând tot corpul şi braţul meu incapabil să, la fel de mort ca şi jumătatea moartă a capului, cea unde se ascundeau animalele de plus, nu le vedeam dar erau acolo, încremenite, fixe, decoratorul

— Ce-i cu astea?

Vaze de porţelan, peisaje de la anticar, tăvi de argint, mobile robuste cu mânere de bronz, bărbatul meu când nu purta cravată îmbătrânea mai tare divizat între respectul pentru decorator şi frica de a-mi displăcea (poate că mi-ai fi putut plăcea dacă ai fi înţeles că mi-erau suficienţi douăzeci şi cinci de tostoes pentru adică era suficient să mă vizitezi la noapte, chiar

la noapte când asta o să se termine astfel încât să nu mai rămână nimic din niciunul dintre noi) să ridic braţul repede, să explic

— Nu suport să trăiesc în locuinţa asta gâtlejul meu a emis un sunet oarecare, trebuie să fi fost gâtlejul meu care a emis un sunet oarecare, dentistul a spart două fiole

— Am să mai adaug un pic de anestezic dona Celina gura a pierdut din dimensiuni, picătura îngheţată a încremenit, partea stângă a craniului meu a murit încă şi mai tare, la noapte şoferul bărbatului surdei va trebui să se deranjeze doar cu o parte din mine, nu cu mine toată, o parte din mine, cea care se instalează sub faţa de masă printre viermii de mătase cu o furie îmbufnată, cea mai uşoară, mai vulnerabilă, mai tainică

— Vino imediat la locul tău Celina ce maniere sunt astea?

Şi eu către mine însămi ca şi când n-aş fi auzit

— Clătiţi strângând la piept cutia cu coconi

— Am să merg în patru labe până în camera mea am să mă încui cu cheia am să fug în Spania doar că nu puteam să fug şi să fiu fericită şi să câştig toate cursele de bicicletă cu toată lumea, de aici până unde doriţi voi, alegeţi, nu puteam să fug pentru că am dat bani şi generalul şi secretarul şi părintele episcop şi fina părintelui episcop şi bărbatul surdei ar observa, nu surda acolo afară zâmbind pe terasă, singura, cred eu, care l-a văzut pe şofer punând pachetele în magazie, în pivniţă, în coloanele de sub sală, singura care va da peste firul electric care traversa grădina până la brădetul din faţă şi peste pârghia detonatorului în cetină şi în loc să le spună de mine, să-i cheme, să mă arate cu degetul

— Celina a fost continua să stea acolo cu părul ei oranj, aproape mulţumită, aproape aprobându-mă, sunt sigură că aprobân-du-mă, zâmbindu-le toată seara narzilor şi nu trebuie să-mi fac griji, totul era liniştit, totul sigur, totul cum trebuie să fie, nu mă durea nimic, nu simţeam nimic, mi-am înclinat maxilarul peste

micuţa chiuvetă de porţelan, m-am sprijinit iar pe spătar, am lăsat capul pe spate, am deschis gura şi ochii dentistului s-au apropiat de mine la timp ca să mă vadă pedalând spre lac în faţa unchiului meu sleit de puteri

— Nu mai pot Celina care-şi sprijinea bicicleta, învins, de trunchiul unui copac.

De câte ori prietenul meu isprăvea o lucrare mi-era frică de el. Patronul, secretarul, amiralul sau toţi trei împreună veneau seara să ia cutia, învelită în ziare într-o ladă mai mare căptuşită cu vată, o transportau la furgo-netă unde o mai etanşau cu perne vechi şi fâşii de cauciuc, stejarul îndepărta luna cu crengile lui în aşa fel încât abia se zăreau umbre peste umbre, luciul negrii al apei din piscină, aş putea să jur că surda pe terasă şi conversaţia trandafirilor, foştii poliţişti deschideau poarta fiindcă felinarele de pe şosea apăreau brusc cu un scrâşnet de şarniere, cu câte un fragment de zid devenit palid şi enorm şi alte maşini afară, una dintre umbre le striga ceva în spaniolă, furgoneta cobora coasta cu motorul stins, fragmentul de zid şi felinarele se îngustau şi dispăreau când se închidea poarta, o ultimă umbră, contopită cu narzii, trăgea zăvorul înainte de a dispărea şi ea, se putea observa un halou de faruri în direcţia fluviului şi rămâneam singuri în garaj, prietenul meu şi cu mine, fără s-o mai punem la socoteală pe surdă dar surda nu contează, mai puţin importantă decât stejarul şi mai puţin vie decât morţii, cu părul oranj şi zâmbetul prefăcut, când credea că n-o vedem nu avea nici păr nici zâmbet, doar muchii de oase ocupân-du-i toată faţa cu o expresie de spaimă, odată am intrat în camera ei ca să schimb apa din vaze şi am găsit-o ghemuită pe covor stând turceşte aşa cum stau copiii, amestecând într-un pahar zahăr, apă gazoasă şi cafea explicând unei fotografii de pe scrin

— Reţeta de coca-cola Mama Alicia ca şi cum faptul că ştia reţeta de coca-cola ar fi scuzat-o în faţa persoanei din fotografie, o mireasă veche într-un fotoliu cu braţe, cu o coadă interminabilă şi sprâncene de regină, privind-o pe surdă care-i arăta paharul ridicân-du-l în dreptul milieului

— Reţeta de coca-cola Mama Alicia în speranţa unei aprobări care nu venea, s-a întrerupt când m-a simţit aşa cum ne simt animalele, printr-un tropism, un fior nervos, o diferenţă în aer, întorcându-şi spre mine capul cu laţe cărunte cu o simpatie care se dizolva în lacr

— Simone cancer mu cancer nu te deranjează să mă îmbrăţişezi să mă ajuţi să smulg boala din mine genunchii fetiţei s-au împletit de ruşine, degetele mari răsuceau marginea şpilhozenului pe care nu-l mai purta, o fetişcană din Coimbra, o puştoaică, buza foarte repede în sus şi în jos s-o apuc de buză, să i-o strâng, să i-o ţin bine, s-o împiedic să-i arate iubitei şoferului (soţul meu îmi interzice să am încredere în personalul de serviciu, ai încredere în ei şi ci profită imediat de tine) că mi-e atât de frică, n-iir trebui să-ţi spun dar ini-c atât de frică după ce am isprăvit de schimbat apa din vaze şi am întrebat dacă doreşte ceva părul îi ardea cu flăcări portocalii pe frunte, paharul cu apă gazoasă şi zahăr şi cafea se evapora sub fotoliu, nu purta şpilhozen nici sandale nici n-avea julituri de la căzături şi totuşi mi-a lăsat senzaţia că săruta fotografia şi o punea repede la loc, persoana cu coada interminabilă şi sprâncene de regină

— N-am nevoie de nimic poţi pleca n-am nevoie de nimic doar am nevoie mi-e ruşine să spun dacă n-aifi o servitoare de-a noastră mi-ar plăcea să mă camera mirosea a doctorii cu tot parfumul, a locul unde au fost cadavre după ce le-au ridicat, urmele corpului şi pantofilor imprimate pe cuvertură, picături de ceară, resturi de pământ de la crizanteme, fărâme de priveghi, o stagnare densă, am înţeles că grădinarul mă urmărea de pe scara portabilă pocnind din vârful foarfecei ca berzele în călduri, tot numai gene, fluierături, legănări din corp

— Pa frumoaso încât ca să nu-l aud m-am întors în garaj prin grădina de zarzavat, unde motanii sfâşiau lăptucile şrfoştii poliţişti, de pază la vilă, se instalau cu puştile pe o banchetă de azu-lejos, când am ajuns la odăiţa din fund l-am găsit pe prietenul meu punând la loc cleştii, ciocanele, flacoanele şi tuburile, ca de fiecare dată când isprăvea o lucrare şi stătea apoi

o săptămână sau două să aştepte vizita amiralului, întins fără un cuvânt pe salteaua din garaj, urmărind norii dinspre est prin ţiglele lipsă, mi-a fost frică de el: îi pregăteam cina şi nu mânca, îl întrebam ceva şi era cufundat într-o ciudăţenie absentă, bastoanele de orb ale ochilor lui mă atingeau şi se îndepărtau imediat, dezinteresate, văzându-şi de drum dincolo de mine, stingeam lampa iar fereastra, până atunci opacă, apropia copacii şi frunzele şi conturul zăbrelelor, prietenul meu deschizând lăzi, răscolind printre baterii, vorbind singur, făcându-şi cruce în faţa sfintei cu crini la picioare

— Dacă ai să ajuţi avionul să cadă îţi cumpăr un palmier acoperit cu folie de aur o poză de bâlci care-mi amintea de Celina, acelaşi obraz întins, aceleaşi sprâncene, aceeaşi delicateţe în gesturi, erau peste treizeci şi cinci, toate identice, cu eticheta preţului pe burtă, între prăvălioara bijutierului şi ţarcul puilor de găină, treizeci şi cinci de Celine cu eticheta pe burtă vizitându-ne duminica, bucătăreasa mă chema să ajut cu tăvile ca şi cum aş fi o servitoare şi nu sunt, sunt patroana cafenelei din Espinho în piaţa de lângă plajă, sunt cea care dă ordine, care pune pe fugă, bătând din palme, negura

Şi pescăruşii şi valurile de pe esplanadă, treizeci şi cinci de sfinte la masă şi eu la fel de slabă ca ele, tot cu inele de aur veritabil, tot cu verighetă, tot bogată, manevrând pârghia de la bere la tejghea în loc să-i servesc pe părintele episcop şi pe amiral şi pe ceilalţi coşari din ipsos, cu şuviţele de păr ale surdei făcându-mi semn

— Păi sigur am vrut să cumpăr un coşar cu joben şi mătură pentru bancul de lucru din garaj dar noi avem nevoie de sfântă ca să le vină de hac comuniştilor, să ajute avioanele să cadă şi să-l împiedice pe prietenul meu să pună mâna pe un cleşte şi să mă omoare, canei mama nu reuşea să sacrifice mieluşeii care rămâneau să se zbată, spân/uraţi în curte, tata venea alergând de la atelier şi le strângea ceafa cu cleştele, se auzea un fel de pârâit ca de trestii seci, nu de oase, şi un scheunat care trebuie să fi fost sufletul desprinzându-se şi urcând la cer

— Dacă nu stai cuminte şi nu te porţi cum trebuie vezi că vine taică-tău cu cleştele Simone mama jupuia animalul de blană până îl transforma într-un schelet acoperit de tendoane rozalii, îi deschidea burta ca să scoată maţele care alunecau în hârdău, mă punea pe mine să-i scot ochii cu vârful cuţitului, eu culcată în pat nu ştiu dacă atunci nu ştiu dacă acum, cred că acum în garaj din cauza mirosului de cilindri şi de ulei, prietenul meu strângându-mă de gât cu cleştele

— N-ai stat cuminte şi nu te-ai purtat cum trebuie Simone te-am văzut în odaia seminţelor cu grădinarul îl priveam de pe cuvertură fără să-l văd, cu frică de frica lui ca bărbatul surdei, secretarul, generalul să nu intre în garaj cu militarii spanioli într-o îngrămădeală de trunchiuri de stejar, revolvere, mitraliere, puşti

— Avionul n-a căzut aşa cum am intrat noi în iulie în camera de pensiune a fostului poliţist alergând pe treptele înguste, dându-l la o parte pe administrator care s-a topit pe tejghea

— Am o boală incurabilă domnilor o boală incurabilă lăsând registrul pe jumătate şi telefonul sunând, femei agitate se împiedicau în tocuri, semănând cu artistele de la baluri fără paiete nici jartiere, bărbaţi foarte nervoşi pândeau încheindu-şi cămaşa, un mulatru întins pe trepte ţinea ridicat un carton

— Sunt portughez nu mă expulzaţi mi-amintesc de uşa închisă mai întâi, de uşa dată de perete apoi, de scrâşnetul balamalelor când se rup şi totuşi nu-mi amintesc de uşă deschizându-se, mi-amintesc de un copil pe balconul din faţă cu un pistol de plastic care trăgea cu mici pocnete, fostul poliţist turtit în dulap cu un halat de pluş dansând pe umeraş, mi-amintesc că l-am văzut uitându-se la pieptene gândindu-se să se gătească mai frumos pentru domnul general, secretar, amiral, mâneca goală a halatului îi sprijinea umărul sfătuindu-ne

— Fie-vă milă ele el şi ni s-a făcut milă de el, de fapt ni s-a făcut toată mila ce-o puteam avea şi totuşi, fără nici un motiv, noptiera s-a răsturnat pe spate, un mic acvariu cu doi peşti a

revărsat pietre şi plante, o sticlă a explodat în cioburi, ni s-a făcut sincer toată mila ce-o puteam avea

— N-am dat nici un nume n-am denunţat pe nimeni dar fără un adult care să se ocupe era imposibil sa convingi copilul să nu se caţere pe arabescurile balconului, să nu-şi întoarcă încheietura mâinii în sus şi în jos ame-liorându-şi cătarea, să nu tragă spre noi cu pistolul ele plastic la câţiva metri departe de copil, nedându-ne atenţie, o doamnă aţâţa focul din vatră cu evantaiul de răchită şi pe măsură ce flăcările creşteau smalţul cratiţelor îi reflecta pe domnul general, pe secretar, pe amiral, pe militarii spanioli, pe prietenul meu, cei doi peşti din acvariu respirând pe jos, una dintre artiste care pândea pe coridor ezitând pe tocuri, era imposibil să strigi copilul, să-i explici

— Asta-i ceva câh la fel cum era imposibil ca doamna să ne audă preocupată de tăciunii care se stingeau în cuptor, dacă vreunul dintre noi ar fi fost atât de lipsit de educaţie încât să-i spună

— Nepotul dumneavoastră s-ar amuza încercând să ne înţeleagă, poate s-ar apropia de balcon din delicateţe şi părăsind plita şi focul s-ar compromite masa de seară, fostul poliţist a ridicat braţul luându-şi rămas-bun, bănuiesc că luându-şi rămas-bun fiindcă lucraserăm luni în şir împreună pentru Patrie şi oricum tot rămân nişte legături

— N-am dat nici un nume n-am denunţat pe nimeni şi logic am fost de acord, am admis, l-am crezut, amiralul chiar i-a zâmbit, tăciunii din cuptor s-au aprins, peştii au dat impresia că renunţaseră pentru totdeauna, secretarul, persoană bine crescută, a întins mâna să-l disculpe

— Ai dreptate frăţioare nu mai pomenim de asta şi e evident că n-a fost niciunul dintre noi, niciodată nu va fi niciunul dintre noi fiindcă din partea noastră neînţelegerea a luat sfârşit, a fost copilul, săracul, care şi-a îndoit degetul pe trăgaciul de plastic, în glumă, fără răutate, într-un joc nevinovat, copilul care a aruncat pistolul şi a început să se dea înapoi spre interiorul bucătăriei cum s-a auzit după căzătură, după sânge şi după mâneca pe umeraş fluturând fără umăr care nimerise într-un prieten al

nostru, un aliat fidel care n-a dat nici un nume nici n-a denunţat pe nimeni, copilul îmbrăţişând în panică genunchii doamnei pe măsură ce fostul poliţist aluneca încet, mişcând gura desemnând nu ştiu ce

— N-am dat nici un nume în ideea că acel nu ştiu ce va sta garanţie pentru cuvintele sale, le va face şi mai adevărate ca şi cum asta ar fi fost necesar, mai sincere, mai credibile, până să se întindă pe solul muiat, să aştepte un moment privindu-ne fix în pace, să cadă cu faţa în jos peste cioburile de sticlă, halatul, matern, a părăsit umeraşul cuibărindu-se peste el, lumea întreagă liniştită, împăcată cu noi, avându-se bine cu noi, calmă, amiralul şi secretarul au ţinut revolverele în buzu-nar, nu mirosea a pulbere, nu mirosea a moarte, nu mirosea a nimic decât a parfumul artistelor şi a friptura doamnei care a închis cuptorul, a ridicat copilul în braţe, i-a luat pistolul jucărie, l-a examinat nemulţumită clătinând din cap, l-a înfăşurat în şorţ, cu mustrări pe care nu le auzeam, a pornit spre noi zăvorând balconul, prin spaţiul gol din persiană am observat că vorbea cu o fată arătân-du-i cadavrul şi arma în timp ce un bărbat cu ochelari se aşe/a răsfoind ziarul, lăsându-l din mână ca să-şi şteargă lentilele şi reluându-şi lectura, am vrut să-i arăt prietenului meu

— Uite cum este o familie adevărată, cum am putea să fim şi noi

— Uite secretarul a întins cu grija halatul peste fostul poliţist învinovăţind balconul cu melancolia bărbiei

— Tineret imprudent militarii spanioli au aşezat la loc noptiera, au făcut ordine în odaie, au semănat peştii, pietricelele şi frunzele în ce mai rămăsese din acvariul fără apă, copilul cu baveţică la gât, uitând ce făcuse, bătea cu lingura în cana cu lapte, bărbatul cu ochelari a oftat ridicând sprâncenele în tavan, doamna a sustras lingura şi a adus castronul cu supă, o familie, cum trebuie să fie o familie, cum mi-ar plăcea să fim noi, când am ieşit din odaie în drum spre scară, după ce am răsucit comutatorul pentru ca lumina să nu-l trezească brusc pe poliţist

— Vise plăcute amiralul încă s-a mai indignat punând revolverul în etuiul de piele şi încheindu-i nasturii

— Ar trebui să fie crescuţi aşa cum se cuvine ce nebunie un pistol patriotul mulatru nu se afla pe trepte, dând de noi o artistă s-a pornit brusc pe un bocet monoton ca şi cum noi am fi fost pe cale, ce oroare, s-o strângem de gât, noi care am asistat fără să le putem împiedica la gloanţele trase cu un pistol jucărie

— N-am făcut nimic n-am făcut nimic n-am căldura de iulie pe uliţă, persoane în poarta caselor, salate de ardei, tot ce n-aveam şi mi-aş fi dorit să am, trebuind să mă mulţumesc cu un garaj împuţit, cu cearşafuri mucegăite şi cu pete pe jos, bărbatul surdei a sosit cu ambasadorul şi părintele episcop

— Slavă Domnului avionul a explodat astfel că în duminica următoare ne-am dus iar la bâlciul unde cumpărasem sfânta, barăci de pânză, nuiele, purcei de lapte, mărunţişuri din lemn, şapte, opt dughene în lungul şoselei, podul unde un stejar răstignea soarele, 0 turlă de biserică şi o moară de vânt fără aripi, eram la sfârşitul lecţiei de geografie, cu planşele gata rulate în afară de tubul digestiv cu legendele pe englezeşte, când îngrijitoarea şcolii a venit să-l anunţe pe profesor că soţia 1 se cocoţase pe moara de vânt de la fermă imediat după recreaţie, noi jos în grup, profesorul a urcat o treaptă, ne-a privit, a renunţat, niciodată nu observasem gaura de la vin cui care-i rupea pantalonii şi astăzi, când mă gândesc la cui, mă emoţionez de fiecare dată fără să înţeleg de ce, poate îmi aduce în gând singurătatea oamenilor, pe atunci nu-mi plăcea profesorul iar acum sunt tulburată când îmi amintesc de el, noi jos, soţia minusculă sus, pri-măvăratică, pe cap cu o pălărie de pai împodobită cu micsandre, îngrijitoarea

— Coborâţi dona Isidora soţia primăvăratică la şcoală cu soţul, nu-şi punea rochii de om mare, purta rochii ca noi, panglici şi funde, după ce noi plecam pesemne că dădeau la o parte biroul şi montau patul lângă planşa cu tubul digestiv care începea cu o gură fără trăsături ce spunea mouth şi se termina cu o pâlnie fără fese care proclama rectum, oamenii îşi înşurubau degetul la tâmplă şi şopteau ţicnită când se ducea la cumpărături fără să

calce pe pietrele de pavaj negre, când cu paşi mici şi scurţi, când întinzându-i imens, cu chipul foarte grav şi un chicotit de satisfacţie pe nas, noi dornice să se arunce de sus ca să nu mergem la şcoală, îngrijitoarea stricându-ne tot cheful

— Coborâţi dona Isidora dona Isidora cu pălăria de pai în vânt, urmărind orizontul de coşuri de fabrici, casele şi străzile ca în filmele cu corsari

— Văd Madagascarul numind Madagascar un cerc de ulicioare, clădiri, mănăstiri şi barăci de cerşetori, survolat de berze la fel de peticite

— O cafenea o să fiu patroana unei cafenele) ca şi noi, cred că profesorul a fost cel care a telefonat la pompieri fiindcă îngrijitoarea nu scăpa din ochi moara cu iluzia că ar primi-o în poală dacă ar cădea

— Coborâţi dona Isidora trebuie să fi fost profesorul pentru că într-o clipă a sosit maşina cu furtunul, cu claxoane şi lumini, şi un roi de căşti dirijate de o cască ce avea o mică pană de şef care au dat-o la o parte pe îngrijitoare şi au coborât-o pe soţie de pe moară, nu s-a sinucis, n-a protestat, nu s-a zbătut, venea pe spinarea unuia dintre ei potrivindu-şi elasticul de la pălăria de pai încredinţându-se că micsandrele erau intacte, indiferentă la suspinele îngrijitoarei, la profesor, la noi, la spaima vecinilor, mergând spre postul de prim ajutor de braţul infirmierului cu o vanitate de bărbie ridicată, sărind cu paşi neînsemnaţi sau gigantici peste pietrele de pavaj negre, şi să mor eu dacă în ochii ei nu se observa, dincolo de coşurile de la fabrică, de case şi de străzi, peisajul acela de munţi acoperiţi cu zăpadă şi palate şi dragoni şi doamne de onoare şi prinţese al cărui nume nu-l ştie nimeni dar trebuie să fie Madagascarul, e în stare să fie Madagascarul, sunt gata să pariez pe ce vreţi, chiar şi pe cafeneaua din Espinho, că este Madagascarul mai mult ca sigur.

Chiar dacă se instalează în faţa mea mişcând gura în tăcere şi presându-mă cu gesturi largi de sperietoare

— Mimi Mimi

De' ce dracii' te cheamă Mimi?

Nu ştiu de ce întotdeauna ini s-a spus Mimi înainte nu-mi plăcea numele ăsta pentru ca nu semăna cu mine acum mi-c indiferent aproape totul e indiferent în afara de nu mă scol de pe scaunul ăsta până diseară, simţind vântul în panseluţe şi gândindu-mă la mare în timp ce bărbatul meu şi servitoarea fac valizele ca să plecăm în Spania înainte să ne aresteze, am văzut servitoarea deschizând caseta cu bijuterii, luând un inel şi punându-şi-l pe deget, ochii ei m-au întâlnit şi s-au făcut albi, a ascuns mâna foarte repede, bărbatul meu în aşteptare, patinând printre pantofi, eşarfe, sacouri

— E pentru azi Aurora?

Inelul trebuie să i se fi înţepenit pe deget pentru că se observau grimasele şi agitaţia braţelor încercând să-l scoată şi deodată o uşoară lucire rostogolindu-se pe covor, ochii micsorându-i-se iar, servitoarea şi bărbatul meu reîncepând să golească sertare şi călcând în picioare rochia mea de mătase naturală

— Scuzaţi doamnă cămăşile mele de noapte, fularele mele cumpărate în avioane, jacheta de antilopă care-mi plăcea atât de mult când eram sănătoasă, dacă eram tristă sau mi-era dor de l'll casă mă plimbam un pic în moliciunea ei suavă ca şi cum m-ar fi purtat în braţe şi mă simţeam mai bine, chiar şi acum, când am dureri foarte mari, o rog pe bucătăreasă să mi-o aducă, bucătăreasa fără să înţeleagă

— Nu e frig iar moartea devine străină, mai mică, distantă, văzută parcă din stradă, o siluetă în cadrul unei ferestre aprinse unde nu locuim, acuarele, rafturi, oameni şi moartea cu ceilalţi, nu cu noi, cu ceilalţi, familiară, aducând farfurii, luând farfurii, ajutând la pregătirea cinei, ocupând unul din cele trei locuri de pe sofa, amabilă, zâmbitoare, simpatică, studiindu-i pe îndelete şi alegând pe unul dintre ei fără ca ei să-şi dea seama, dacă mă uit la fotografia unui grup ştiu că moartea e persoana care surâde de acolo din fund, destul de ştearsă, că seamănă cu cineva prietenos de o vârstă şi cu un nume de care nu ne amintim, o rudă care a fost acolo tot timpul, ani la rând,

fixânclu-ne din album şi doar în momentul când vine după noi se prezintă discret, delicat, aş paria că regretând, moartea e o străină cu un carton cu prăjituri care ne salută în fugă pe scări sau ţine uşa liftului aşteptându-ne, ne întreabă la ce etaj mergem şi-şi ia rămas-bun cu o înclinare a capului continuând să urce, dacă ne-am opri s-o examinăm, în loc să căutăm cheia în portofel, am înţelege că ascensorul nu opreşte la fel cum am înţelege că nu intră în nici un apartament fiindcă nu locuieşte aici, a venit în vizită, şi-a amintit de noi şi credem e posibil ca timp de mai multe luni să uite de noi, e posibil ca dacă-mi pun jacheta de antilopă înfăţişarea să mi se schimbe şi s-o însele, chiar aşa slabă cum sunt dacă mă fardez, mă încalţ, mă aranjez, îmi pun cercei, oglinda mă consideră sănătoasă, bărbatul meu mă consideră mai grasă iar eu mă consider o sperietoare cu păr oranj care nu sperie pe nimeni, instalată pe scaunul ăsta simţind fiorul vântului prin panseluţe şi gândindu-mă la mare, văzând şoferul cu gesturi misterioase în jurul casei cu pachete şi fire, văzând-o pe Celine conversând deja cu bărbatul meu, nu telefonează, nu apare, aproape că nu ne vorbeşte, pândind pachetele de la poartă iar eu cu gândul la mare, a lăsat unul în pivniţă, unul în vazele de la intrare, un al treilea lângă balconul de la birou, a tras uşor de fire în direcţia brădetului, firele întrebând

— De ce te cheamă Mimi? Şi în loc să răspund

— Nu ştiu de ce întotdeauna mi-au spus Mimi înainte nu-mi plăcea numele pentru că nu semăna cu mine acum mi-e indiferent aproape totul mi-e indiferent în afară de moartea c asta cu care ci iun confunda dacă se întâmplă să mă fardez, sa mă încalţ, să mă aranjez, să-mi pun cercei, cu nu sunt aşa, n-am obraji prea roşii, pleoape exagerate, un ruj atât de intens m-am gândit că la noapte chiar, dacă nu cumva ne arestează în timpul reuniunii iar dacă o să ne aresteze n-o să-mi scoată peruca nici n-o să-mi vadă şuviţele cărunte şi rănile de pe piele, ajungem în Calicia unde plouă tot timpul şi trandafirii se nasc din valuri, dacă nu cumva îi asigur fără să mă scol de pe scaun

— Nu plec rămân aici singură până ce pereţii vor dispărea şi întunericul va acoperi totul şi mă va lua cu el, şi atunci, la ora când Dumnezeu va porunci

— Înviaţi vor apărea doar laţele portocalii ţepene şi mate între trupurile radioase care îl slăvesc, mi-a venit să-i spun servitoarei, de milă pentru supărarea ei, să ia inelul şi să-l poarte, iubita şoferului îngrămădea saci în garaj ca şi cum ar pleca şi ei şi am observat detonatorul, explozibilul, am zărit-o pe Celina în poartă, ceva la ea ca-n ziua când i-au întins cursa bărbatului ei, aceeaşi împăcare tainică, aceeaşi uşurare, a privit fotografiile din ziar cu părintele episcop prezentându-i condoleanţe, binecuvântând-o şi strângându-i mâinile, părintele episcop care nu înceta să ne binecuvânteze şi să ne strângă mâinile când fina lui nu era de faţă, Celina, la fel ca şi servitoarea, m-a privit cerând u-mi

— Te rog nu spune luându-mă cu tu fără să-mi spună tu, fără un singur cuvânt pe care ceilalţi să-l poată ghici

— Te rog nu spune nu spune că eram cu spaniolii şi poliţiştii, că i-am plătit, că am fost de faţă, un stol de pupe/e s-a speriat dintre măslini în momentul împuşcăturilor şi a/burat din coroană în coroană spre plajă, nu puteam să ţin la bărbatul meu pentru că mi-a furat puţinul pe care-l aveam, copilăria mea, animalele mele de plus, să nu crezi că n-am încercat, te asigur că am încercat şi nu puteam, eu liniştind-o, fiind de acord cu ea

— Păi sigur ca să tacă, nu indignată, nu mustrătoare, departe, simţind renunţarea corpului meu şi renunţând şi eu o dată cu el, când o iei pe şoseaua spre Lisabona e un maidan cu maşini defuncte putrezind la soare, fără geamuri nici roţi, întinse pe iarbă şi pe crustele ploii ca noi în sala de tratamente de la spital, în după-amiaza când au venit să-i anunţe pe părinţii mei că trebuie să părăsim restaurantul din Coimbra i-am declarat medicului

— Nu vreau să mă vindec nu mă mai întorc aici ceilalţi bolnavi îşi deschideau şi închideau gurile de peşti căutând apa care nu exista pe nisipul cearşafurilor, în după-amiaza când au venit să-i

anunţe pe părinţii mei că trebuie să părăsim restaurantul m-am dus în grădină să inventez prânzuri cu insecte şi frunze pe mica plită de jucărie fără ca vreuna dintre verişoarele mele să mă împiedice, niciodată n-am fost mai atentă ca atunci la pietre şi la copaci, la cuşca pentru iepurii de casă strâmbă fiind-că-i lipsea o stinghie, cu gratia legată cu sârmă mai deschisă la culoare, am împărţit bulgări de pământ, pietricele şi furnici în farfurii punându-le între tacâmuri cum făcea mama, doctorul cu teancul de analize în braţe

— Nu-mi iau nici o răspundere dacă nu mai veniţi dona Mimi am umplut păhărelele minuscule de la bazinul de spălat rufe, am aşezat totul pe o faţă de masă care era o batistă ruptă şi am rămas mult timp în aşteptare îndreptând cuţitele şi furculiţele, am văzut-o pe mama plângând în bucătărie, unchii mei discutau cu omul de la tribunal, fotoliul Mamei Alicia gol la etaj, nu mirosea a rachiu, mirosea a igrasie şi a şoareci, medicul făcându-i semn infirmierului şi infirmierul strângându-mă de cot

— Ce-i povestea asta că nu vrem să ne vindecăm dona Mimi?

Revenind la Coimbra cu soţul meu, prima dată când ne-am dus după arme, restaurantul fusese înlocuit cu o frizerie şi un birou pentru plata impozitelor, părinţii mei se mutaseră iar fiindcă n-au plătit chiria deşi juraseră s-o plătească, locuiau într-o curte la capătul oraşului, cu chiuveta şi frigiderul în sală şi o frânghie cu un laţ atârnată de lampă aşa că dacă o atingeam abajurul se strivea de podea, ameninţând să se omoare până ce soţul meu le-a arătat portofelul şi a întrebat

— Cât?

Tata urcându-se pe o banchetă, dezlegând frânghia şi dându-i-o în locul banilor, dacă veneam pe neanunţate întârziau până să deschidă

— O clipă dădeau fuga să lege ceva, un capăt de panglicuţă, o sfoară, un elastic, de ceva înalt, golul de la fereastră, draperie, ţeava, băgau sticla cu vin sub saltea, ne primeau în mizeria lor dezordonată, mama învinsă de artroză, tata, cu paharul uitat

între degete, vorbind încet ca să rt-aud eu, pereţi murdari, cearşafuri murdare, robinete înţepenite, resturi de tocană, mă aşteptam ca bărbatul meu să mă ajute când infirmierul a început să mă târască de acolo dar bărbătui meu nemişcat, tot mai multe tărgi, tot mai multe persoane, mai multe uşi turnante între noi pe coridorul spitalului, flacoane cu ser, ace, o lumină excesivă care ştergea gesturile, aproape totul e indiferent în afară de acest acvariu, aceste lamentări, aceşti peşti, moartea ţinând uşa ascensorului pentru mine, salutându-mă, dându-se la o parte ca să intru eu prima, întrebându-mă la ce etaj venind din coltul cam şters al unei fotografii unde zâmbea cu noi, un prieten, un văr, colegul unui văr, nimeni sau cineva pe care l-am întâlnit cu mulţi ani în urmă pe stradă, în octombrie, sub o aversă, oglindirea unei siluete într-o vitrină, gabardina la fel ca mii de alte gabardine alergând spre un taxi, de care uitasem şi doar acum îmi amintesc, adresându-mi-se timid, dezolat, stânjenit, complice că trebuie să facă asta fără chef ceea ce mă împiedica să-l urăsc

— Sper să acceptaţi sper să înţelegeţi mama ţinea banii într-o cutie de cafea, ridica o scândură de la podea şi vâra acolo cutia învelită în cârpe, crucifixul de fildeş fără cap care a aparţinut bunicii şi de la care au vândut la o casă de amanet, pe un fleac de nimic, cuişoarele de aur care nu erau aur, erau aramă vopsită şi n-aveau nici o valoare

— Vă trimitem un mandat poştal de îndată ce luăm pensia până azi n-am datorat nici un bănuţ nimănui luminaţi de un beculeţ slab în ideea de a micşora factura de la electricitate aşa că era greu să le distingi calabalâcul, două reliefuri minuscule de copil în cămăruţa îmbâcsită cu lucrurile acelea inutile pe care le colecţionează bătrânii cu o zgârcenie ciudată, o cutie poştală turtită şi fără vopsea, steluţe de hârtie de mătase, cuie de plastic, jumătatea unui sfeşnic, piese de domino, ilustrate, un drug de fier, pe care niciunul dintre ei nu era în stare să-l urnească din loc pentru pus hoţii pe fugă şi deodată am avut certitudinea că cerşeau duminica la biserica din vecini, ea cu şapcă bărbătească spre a-şi exagera beteşugurile, el oferind amulete, unghiere, versete, amiralul a apărut din spatele casei

— Daţi-mi voie a scos revolverul din buzunar şi i-a omorât, reliefurile de copil au dispărut în calabalâc, degetele mamei au avansat spre sticlă şi au renunţat, tata a şters capacul unei lăzi de camfor cu poala cămăşii

— Luaţi loc mama ne oferea linguriţe cu jeleu dintr-un borcan fără filet, stăteau să ne vadă plecând înrămaţi în fereastră, puteam să-i iau aşa şi să-i aşez, împreună cu pervazul, în bibliotecă sau pe şemineu, să-i arăt părintelui episcop, finei, amiralului, generalului, Celinei, mai ales Celinei

— Ce părere ai de părinţii mei?

Mâinile sprijinite pe ţigară ca să nu cadă, gura mestecând temeri ştiind că eu ştiam de bărbatul ei, de bărbatul meu, de şofer ascunzând fire în brădet, fumul, nu buzele, întrebându-mă

— Ai să le spui?

Silueta morţii departe de noi, distantă, zărită parcă întâmplător pe stradă în interiorul unei clădiri unde nu locuim, acuarele, persoane, o femeie invizibilă care râdea în hohote de porţelan ce se sparge pe jos, l-am salutat pe ambasador în timp ce răspundeam fumului

— Pentru ce?

Celina a renunţat la ajutorul ţigării, a vorbit cu părintele episcop care o binecuvânta şi i se înfăşură în mâini şi nu se vedea nici un pachet acum nici detonatorul în brădet, doar valizele noastre în vestibul şi servitoarea cu inelul meu şi jacheta mea de antilopă aducând tava pentru ceai, bărbatul meu

— Aurora şi inelul şi jacheta de antilopă au dispărut imediat, generalul, secretarul, păruitele episcop, amiralul, Celina pre-făcându-se că mănâncă prăjiturele cu verişoarele mele iar eu în curte, indignându-se împotriva mea şi împingându-mi cotul, ce poveste e asta că nu vrem să ne vindecăm dona Mimi, platani, lauri, aloes, tata la casa de marcat uitând să-şi netezească părul, furios pe ei

— Toţi plini de noroi ce ruşine uitaţi-vă numai la şpil-hozenii ăştia generalul, secretarul, părintele episcop, amiralul, Ce-lina ghemuiţi pe hârdăul cel mare unde mătuşile mele turnau găleţi cu apă fierbinte, mă pieptănau cu un pieptene înmuiat şi dinţii rămâneau imprimaţi în brazde paralele, în august mă duceau la plajă cu autobuzul, sub prosoape, umbrele de soare şi coşuri cu merinde, întotdeauna apăreau soldaţi sau funcţionari de birou care-şi schimbau locul ca să stea de vorbă cu mătuşile, de cum a înţeles doctorul că acceptam tratamentul

— Până la urmă tot vrem să ne vindecăm dona Mimi a reglat viteza serului şi a plecat, erau acolo peştii înspăimântaţi, tot mai slabi, controlând cine lipsea şi copacii ca de obicei în parc, doamna în vârstă murmurând Ave Măria cu rozariul, a întrerupt rugăciunile strigând

— Nu mătăniile au căzut de pe pernă, i-au pus un paravan în jur

— Nu s-a întâmplat nimic şi au luat-o, o fată de şaptesprezece, optsprezece ani, care începuse tratamentul înaintea mea, s-a pornit pe un plâns cu sughiţuri, treptele de lemn de la cafeneaua de pe plajă scârţâiau ca moluştele, o nevăstuică îmblânzită se îngraşă pe tejghea, vuietul mării în sus şi în jos pe stânci, îmbrăcându-le şi dezbrăcându-le (felul cum scoicile şi muşchii picurau bărbi întunecate) acoperea vocile bolnavilor, barca salvamar cobora spre apă printr-o rampă uleioasă, doamna cu mătăniile a trecut pe lângă noi acoperită cu un cearşaf, cu călcâiul piciorului stâng bălăbănindu-se de pe targa, unghiile reflectau, microscopice, neonul din tavan, infirmierul spre fata de şaptesprezece, optsprezece ani căreia i-au operat osul de la genunchi şi s-ar fi spus că era alcătuită din genunchi succesivi, articulaţi unul de celălalt, fără muşchi, sub piele

— O mică indispoziţie fără importanţă într-un minut o rezolvăm taci moartea cu panamaua pe cap a trecut pe lângă noi, prefăcându-se că nu ne vede, spre cafeneaua cu nevăstuică, ţinând pantofii într-o mână şi cu un copil care cerea îngheţată în cealaltă, un bărbat cu ochelari negri i-a strigat ceva ce valurile m-au împiedicat să aud, împreună cu violonistul, cu paharul de hârtie destinat pomenilor, dansând cu salturi de cosaş în ritmul

muzicii, când m-am uitat la el a făcut o plecăciune desenând elipse cu arcuşul

— Domnişoară mi-am vârât degetul în gură şi m-am sprijinit de mama care m-a scuturat de pe ea cu umărul

— Veşnic lipită de mine dă-mi drumul ca urechile viţeilor gonind insectele, aceeaşi mişcare bruscă, enervată, violonistul s-a înclinat a doua oară astfel că mi-am acoperit faţa cu braţele şi el n-a mai existat, pândind cu precauţie prin intervalul dintre degete am văzut că-şi strângea instrumentul punându-l în cutie şi vărsa în buzunar banii din pahar, un ţap ruginit urmărea un şir de scaieţi care-l conducea la mlaştina unde canalul de scurgere vomita tumbe mate, două îngrijitoare au schimbat aşternutul doamnei în vârstă aruncând feţe de pernă şi cuverturi pe jos şi mi s-a părut că feţele de pernă şi cuverturile mai erau încă ea, întrerupând Ave Măria din rozariu şi protestând

— Nu

De ce te cheamă Mimi?

Nu ştiu mereu mi-au spus Mimi ina aşa cum actriţa de teatru, îmbrăcată în alb sub o umbrelă albă care sfida, cu bărbia ridicată, publicul invizibil ce o aplauda în tăcere în vuietul mării, şi-a oprit evantaiul într-un suspin de parfum, dimineaţa s-a imobilizat şi ea, iar violonistul, şi nevăstuică, şi timpul, şi verişoarele mele care aruncau nisip una în alta printre râsete şi proteste, şi infirmierul revenit în sala de tratamente ca să controleze serurile suspendate într-o picăturică obosită, fata de şaptesprezece, optsprezece ani îşi ţinea aerul din plămâni cu o expresie temătoare, ciocolata fierbinte pe care generalul i-o servea părintelui episcop rămânea în spirală între cafetieră şi ceaşcă, cinci sau şase pescăruşi ele bachelită se aşezau pe parapetul cafenelei, picătura de ser mi s-a prăvălit în golul corpului pocnind ca o piatră într-o căldare goală, vise, măruntaiele mele s-au încreţit şi şi-au schimbat culoarea, secretarul a venit să mă încurajeze cu o cutie de bomboane şi o carte cu ilustraţii de peisaje şi castele, răsfoiam peisajele având chef să le rup, vocea doamnei în vârstă a îngroşat vocea mea

— Nu şi pesemne că în acel moment a eşuat balena, balena sau o caracatiţă gigantică între mlaştină şi stânci, marea creştea într-un soi de alarmă, stâncile se îmbrăcaţi mai repede cu scoici şi muşchi, poate o corcitură între balenă şi caracatiţă fiindcă avea braţe şi două orbite alăturate care nu fixau pe nimeni, cu acea strălucire mai acută a candelelor cu ulei înainte de a se stinge, valurile se retrăgeau ca o pânză lăsând în urmă zeci de puncte de lumină pe care valul următor le iriza, ţapul gemea spre cadavru dându-se înapoi de frică, violonistul, actriţa, mama mea, mătuşile mele, eu, moartea cu pantofii într-o mână şi ţinând copilul cu cealaltă umblam pe nisip în timp ce resturile oraşului se risipeau în noroi cu un mesaj, o opinie, o părere, m-am înclinat în speranţa că voi reuşi să aud ceva, fata de şaptesprezece, optsprezece ani mi-a zâmbit aproape veselă printre sughiţuri de plâns, tatăl, un ţăran cu basc care repeta întruna

— Pardon chiar când nu era nimeni prin apropiere, o transporta, pe un fotoliu cu rotile, spre automobilul cu barele de protecţie legate cu sfori şi uri far lipsă, o muta cu gesturi stângace şi ruşinoase pe bancheta din spate şi o acoperea cu pătura, automobilul care avea nevoie de mai multe secole ca să pornească urca din greu rampa spitalului cu tatăl şi fiica deşelaţi înăuntru, două capete învălmăşite în haloul frânelor până la următorul tratament, când maşina sosea poticninclu-se şi tatăl o muta, răspândind în jur scuze, pe fotoliul cu rotile, moartea, cu pantofii acum în picioare şi fără nici un copil, printre bolnavii din cabinet, pândindu-ne de acolo într-o aşteptare fără timp, cu sacul cu lucrul de mână în poală, la fel de modestă ca şi restul, la fel de ştearsă, la fel de umilă, dacă eu i-aş spune soţului meu, dacă aş depune plângere la unul dintre foştii poliţişti, dacă i-aş explica aşa amiralului, dacă as arăta-o şoferului atingeţi-i braţul, vorbiţi-i la ureche, obligaţi-o să se ridice fără ca nimeni să observe, sacul cu tricotajul ar rămâne singur pe bancă şi pornind de la sac i-am imaginat casa, deşteptătorul de tablă, factura telefonică de plătit, fotografii de la nunţile unor nepoţi grăsuni, lampa al cărei picior era un corn de vânătoare, i-am imaginat lipsa de curaj să se indigneze când i-am poruncit să părăsească furgoneta, să facă vreo câţiva paşi spre interiorul brăde-tului, să

se sprijine de un trunchi, cu şalul prins în răşină, cu şireturile dezlegate, portmoneul golit tot cu excepţia micii medalii a Fecioarei şi a unui bilet de tramvai, batista fără cute, ochii care întrebau mitralierele într-un soi de abandon dificil, când mergea la spital punea cheia în ghiveciul cu muşcate ca nu cumva să vină încasatorul de la gaze să citească tocmai atunci contorul, fiecare fotografie avea o ramă diferită dar toate erau din metal aurit, soneria deşteptătorului nu funcţiona sau suna la patru dimineaţa tresăltând moliile, după gloanţe a rămas o veşnicie sprijinită în pin, în tăcerea întreruptă de vântul de nord care aducea cu sine o mierlă şi în care se percepeau tic-tacurile enorme ale ceasurilor de mână, mierla a înlocuit-o cu un rămuriş mai mic şi abia atunci femeia s-a clătinat spre dreapta, şi-a îndoit picioarele, a căzut într-o rână, înţepenită, cu o rigiditate de obiect (n-am văzut sânge, n-am văzut oase rupte, n-am văzut găuri în bluză) agrafa de păr cu o închizătoare metalică, din cele care n-au nici o valoare şi pastele de dinţi şi săpunurile le oferă cadou, i-a rămas în cetină la o palmă de obraz, secretarul a împins-o cu talpa, vârful pinilor a căscat şi femeia s-a întors cu burta m sus, într-o inerţie ascultătoare, dezgolind o bucată de piele între pulovăr şi fustă, pe borul jachetei tricotate era înfipt un bold cu sfinte Filomene oxidate, unul dintre foştii poliţişti a propus să se arunce corpul în pârâu, cine va opri acum deşteptătorul la patru dimineaţa, ramele brusc străine în mica sală, în colţul cu mătura un lighean cu combinezoane aşteptând săpunul, o şosetă desperecheată, o cămaşă de noapte, un lăcăţel şi ceva mărunţiş într-o cupă de tablă, un plic cu instantanee ale unui bărbat cu mustaţă îndoite pe margine, fostul poliţist a insistat iar să se arunce corpul în pârâu, mierla a părut că vrea să cânte sau poate era doar schimbarea vântului, amiralul adunând armele în furgoneta al cărei interior a crescut în volum fără prezenţa moartei a răspuns

— Ce contează?

Cu o grimasă intrigată văzându-ne pe actriţă, pe violonist, pe mama mea, pe mătuşile mele şi pe mine mergând pe nisip în întâmpinarea caracatiţei, ţapul se îndepărta de mlaştină căutându-şi razant cu ierburile ciulinii pierduţi, canalul de

scurgere gargarisea o bolboroseală de frunze de mesteacăn şi acoperişul unei vile care s-a repezit la animal repetând cuvinte decisive pe care eu nu le auzeam, un mesaj, un avertisment, un sfat, a arătat că are de gând să-mi vorbească dar n-am putut-o auzi, oricât mă străduiam nu reuşeam s-o aud deşi presupuneam că spune

— Nu că tot insistă

— Nu dar pesemne că era prea târziu deoarece vuietul valurilor m-a acoperit cu totul şi înainte de a închide ochii definitiv l-am zărit pe violonist cocoţat pe peşte, înclinân-du-se spre mine într-o atitudine de binecuvântare pe care poalele hainei o făceau caraghioasă, o atitudine de binecuvântare sau o atitudine, încă şi mai caraghioasă, de iertare.

Dacă tata săracul ar fi ştiut nici nu vreau să mă gândesc dar de milă am spus da, m-nm mutat în odaia lui, am înlocuit crucifixele cu uscătorul de păr şi cu sticluţele de parfum şi gata am spus da, fereastra nu dădea spre statuia clin Campo de Santana ca în latura mea, unde mi-era suficient să ajung la pervaz ca să văd imediat lebedele şi rugăciunile spiritiştilor, ci spre o grădină cu septicul pensionarilor şi după grilaj copiii din Lisabona jos de tot, acoperişurile săreau spre mine vânturând cozi de coşuri, încercau să-mi lingă bărbia cu limbile lor de fum, cum nu le dădeam atenţie mârâiau imediat motoare geloase de autobuz, dacă închideam cremona protestau lătrâncl claxoane, seara, chiar cu storurile trase, simţeam ochii umili ai ferestruicilor căutându-mă la fel ca ochii lui Cristos pe perete

— Dacă taică-tău săracul şi-ar fi închipuit nici nu vrem să ne gândim

— Lăsaţi-mă şi apoi mirosurile acelea de biserică, Maica Domnului într-un norişor de lut cu un colt rupt, nici nu întorceam bine faţa că vocea mamei ieşea din ea cu un strigăt

— Sincer vorbind Patima diploma în latineşte cu binecuvântarea Papei, pensionarii, fiecare cu aureola sa de bărbii, băteau atuurile sub cedru, cel cu şapcă de sergent îşi ţinea mucurile de

ţigară după ureche, tinichigiul care avea doar o mână desemna cartea din buză, un pumn serviabil apărea retrăgând-o cu degetele strâmbe, infirmul chelălăia sărind pe bancă

— Nu asta animalule cealaltă un al doilea pumn cu degete strâmbe schimba dama care-mi semăna cu un şase fără valoare, când sosea briza dinspre est parfumul glicinelor anula mirosurile de biserică, petale albastre desprăfuiau cercevelele, cu acordeonul biletelor de loterie prins de haină cu un bold, pretindea să se ia totul de la început fiindcă i se cunoştea cartea, pe seară, însoţit de sergentul care se gătea cu medalii, umbla pe terasa cafenelei anunţând milionari şi exhibându-şi ciotul

— Am rămas aşa pentru că am salvat doi copii de la moarte dintr-un incendiu în Abrantes un oftat în spatele meu alarmând glicinele, o implorare nu de om, de ceva vechi, gemete de ladă cu camfor, proteste ale ţevilor în vila de pe plajă, amărăciunea perdelelor din poduri de casă fără nimeni, un pumn serviabil scoţând dama, degete strâmbe căutându-mi gâtul

— Micuţa mea Patima v-aţi înşelat, nu mă bateţi pe masă, nu pe mine mă vreţi ci un şase fără valoare, binecuvântarea Papei îşi mărise literele, vocalele mă înghiţeau cu gurile lor rotunde, Criştii chibiţau la septic sub cedru, cu ţigara după ureche, fiecare cu aureola sa de vrăbii, veste de acum treizeci de ani, cravatele fercheşe, buzunare deformate de coji ele pâine pentru porumbei, bilete de autobuz îndoite în inelul cu piatră care acoperea verigheta, la mijlocul după-amiezei plecau în grup, lustruind măciulii cu mâneca, în foşnetul paginilor care nu servesc la citit, servesc de apărătoare contra frigului în interiorul cămăşilor, în vizită la parteneri internaţi în spitale din vecini cărora le ofereau rachiu, într-ascuns, în flacoane de sirop contra amigdalitelor, strânşi unii într-alţii într-un ciorchine ştirb, scaunele de la septic singure în grădină într-o linişte care mă sperria întotdeauna, când intram în casă înaintea părinţilor şi nu era nimeni, înăuntru rigiditatea şi tăcerea mobilelor mă înspăimântau, farfuria din Alentejo cu secerătoarea, prinsă în trei crampoane deasupra sofalei, anunţa

— Atenţie pe măsură ce lăzile convergeau spre mine, covorul aluneca pe tălpi împiedicându-mă să dau fuga la bucătărie unde canarul poate m-ar proteja, lăsam să cadă manualele de liceu, umbrela, gentuţa, auzind ceasul şi pasărea de pe o stinghie pe alta până ce părinţii sau verişoara mea să bage cheia în broască, secerătoarea să tacă, mobilele să-şi ocupe locul care le revenea, eu să ridic cărţile, umbrela, gentuţa, un adult în gabardină mă privea bănuitor cu luminile şi frigul străzii în gesturi

— S-a întâmplat ceva Fâtima?

Căutând o scrumieră sau un bibelou pe care l-aş fi spart ducând cioburile la gunoi, asigurându-se că nu mă atinsesem de biscuiţii din cămară, alergând la intervalul dintre paginile Bibliei ca să numere banii, atârnând luminile şi frigul din stradă o dată cu gabardină, punându-mi pe frunte palma îngheţată în care un ultim fragment din oraş se mai prelungea încă

— Nu cumva eşti bolnavă?

Gândindu-se la doctoriile de la farmacie, la cheltuielile cu doctorul, trebuiau să spele perdelele pentru ca medicul de la policlinică ce ar veni să facă injecţiile să nu-şi închipuie că suntem săraci, biserica Mântuirii întinsă ca un romb cu unul dintre vârfuri arătând spre Tejo, se urca pe parapet şi stingea secerătoarea, mobilele, mai ales lada, îmi făceau semne ameninţătoare

— Nu pierzi nimic aşteptând dacă bănuiau că mama se uita se opreau imediat pre-făcându-se, medicul, care fiindcă era gras gâfâia cuvintele în loc să le pronunţe, recomanda aer de ţară pentru mine şi supozitoare contra bronşitei lui tata

— Chiar nu-mi place deloc tuşea asta 2OO

Şi după ce pleca parcă încă mai era acolo, gâfâind avertismente, pentru că gesturile noastre se menţineau ceremonioase, eram atenţi cu gramatica, observam mai bine defectele casei, o pernă de pe sofa mai stricată decât cealaltă, cu urzeala ţesăturii apărând de sub imprimeu, ghemuleţe de praf la colţuri, un ac de

cusut strălucind printre duşumele, mătura şi papucii mamei pândind de lângă vasul pentru jăratic, priveam apartamentele prin ochii medicului iar cine locuia în ele erau persoane nu prea îngrijite inferioare nouă, din fericire n-a observat patul nici faianţele pe care le-a scos instalatorul la bucătărie cu două coloane de furnici una ascendentă şi cealaltă descendentă, mergând pe zid atingându-se cu antenele în saluturi rapide înainte de a-şi continua drumul, biserica Mântuirii aducea noaptea cu sine obligând-o să se târască în patru labe prin piaţă, tata a aprins lampa şi a ocupat perna uzată de pe sofa protestând către mama

— Ce-mi trebuie mie nu-s supozitoare pentru bronşită ci pace şi linişte mama a răspuns din bucătărie o frază de neînţeles, medicul a dispărut şi cusururile casei s-au atenuat, la urma urmelor rinocerul de fildeş atacat de un tigru pe care nu ştiu cine l-a moştenit de la nu ştiu cine (un negustor, un fochist, un soldat?) care la rândul său îl adusese din Mozambic sau din Columbia ar putea să stea fără să distoneze şi într-o vilă de bogătaşi, dacă i se. Repara teşitura într-un atelier şi era şters cu o cârpă, mândria noastră, ceainicul din lemn de brad al bunicii, cu capacul imitând un ananas şi toartă din lemn sculptat de care se ştia că e din mahon (o toartă atât de frumoasă şi veche, doar cu o crăpătură, imposibil să nu fie mahon) întronat în mijlocul salonului, pe o faţă de masă din damasc de care mi-era interzis să mă ating şi din cauza căreia s-au înşurubat zăbrele la ferestre, uimea vecinii care aproape că-şi făceau semnul crucii când o vedeau, până fe şi tata, în momentele sale de descurajare şi de furie, cobora vocea dacă se afla în apropierea relicvei, medicul, insensibil, a zvârlit pe ea stetoscopul şi în timpul consultaţiei pământul a încetat să se învârtă, scandalizat, acoperin-du-şi gura cu mâna exact ca tata

— Nici nu vreau să mă gândesc dacă ar fi ştiut că am spus da de milă, m-am mutat în odaia lui, am ocupat sertare, am înlocuit crucifixele cu uscătorul de păr şi sticluţe de parfum şi gata am spus da în timp ce petalele glicinelor ştergeau de praf cercevelele, la unul din colţurile spre São Bento era un cămin de copii ciudaţi incapabili să umble, să vorbească, să mănânce

singuri, îi aşezau în curte să se joace cu cercuri de cauciuc, mingi marcate de dinţi, pantofi vechi sau propriile lor mâini pe care le priveau miraţi întorcându-le pe toate feţele cu o lentoare fără oase ca tiv legaţi de scaune cu fâşii de cearşaf, scâncind toată ziua disperări fără noimă de păun sălbatic, mama înnebunită de urletele copiilor, astupa toate deschizăturile cu cârpe şi pânze, se plângea ceainicului

— Nu mai pot verişoară-mea, care din când în când îmi scrie povestind boli şi cerând bani, a apărut din camera despărţită de a mea printr-un perete subţire din şipci atât de înguste că o auzeam vorbind în somn

— Mătuşă defectele casei, bătrâneţea, delăsarea, au renăscut şi m-au înfiorat ca anumite hohote, anumite căderi de faianţe, defectele casei vechi printre construcţii vechi, inegale, sprijinite în bastoane de schele, unde locuiseră bunicii mamei mele (exista o fotografie a lor în salon lângă rinocer şi tigru, pe care tata o înjura în drum înjurând-o pe mama, o femeie cu fuste largi şi privire ranchiunoasă, un bărbat în echilibru pe o banchetă ale cărui cizme nu atingeau pământul) o femeie şi un bărbat înconjuraţi de mobilele uzate care ne înconjurau şi pe noi, cu care mama convieţuise de mică şi-i trezeau amintiri vesele, dat fiind că după ce vorbea de ei tăcea cu un zâmbet îmbălsămat în lacrimi ca prespa-pierurile de sticlă cu o floare înăuntru, privind cu duioşie, prin perete, strigoii amabili care o duceau în sâmbetele de mai la plimbare în Montijo, casa care pentru mama mea însemna acele sâmbete miraculoase, pline de clădiri acoperite de muşchi în derivă pe fluviu, pentru tata, prizonier al sofalei, era un motiv de turbare iar pentru mine o chilie umedă pe care evitam s-o arăt colegilor de liceu, îmi luam rămas-bun la trei sau patru colţuri de stradă mai departe şi porneam cu convingere în sens invers drept spre o stradă cu vile şi vaze de granit cu asfodele până în dimineaţa când m-au întrebat dacă sunt fiica unei servitoare de oameni bogaţi, astfel că am început să vin singură de la scoală bătând în felinare cu rigla deoarece fiecare felinar era o colegă prost crescută, case atât de diferite de acest apartament din Campo de Santana cu două ascensoare laterale şi un buton central ca să le chemi (dacă cel din dreapta

vine primul ceea ce vreau eu să se întâmple se întâmplă, dacă vine cel din stânga există o problemă enormă în viaţa mea anul ăsta, uneori pierdeam pentru un fleac de nimic, o secundă sau aşa ceva, amândouă coşciugele aproape concomitent iar al meu, ce ghinion, foarte leneş anunţând cu gura pătrată a oglinzii

— Jur că o să ai probleme din cele mari zbârci îmi spuneam singură

— De astă dată nu-i valabil după o jumătate de oră ajungeam pe palier

— Acum e de-adevăratelea încercând să verific poziţiile după cabluri şi simţin-du-mă vinovată, la fel în privinţa culorii următorului automobil

— Dacă n-o să vină niciunul roşu cât număr până la cincizeci mă îndrăgostesc luna asta în privinţa numerelor pare, a numărului autobuzului care va veni) apartamentul din Campo de Santana dojenindu-mă pretutindeni aşa cum cadavrele comuniştilor ne dojeneau înainte de a fi aruncate în prăpastie, pierdeau haine în cădere şi ne grăbeam să li le redăm ca să nu se ducă despuiaţi în infern, mi-amintesc de un inel cu o unghieră şi nişte chei, un capac de pix, un dreptunghi cu o femeie pe o faţă şi o fetiţă, semănând cu femeia, pe cealaltă, de mă şi miram că ar avea şi ei broaşte la uşă şi familie iar vieţile lor ar fi cel puţin identice cu ale noastre, eventual în case ca cea a părinţilor mei cu aceleaşi flori de lupin muribunde şi aceleaşi comori lipsite de valoare, rinoceri, tigri şi ceainice, puteau să mă salute pe stradă

— Bună ziua să cedeze locul în tramvai, să se sperie apăsând pe butonul de la ascensor, că oglinda pe care n-o voiam ne restituia faţa, cadavrul cel mai important, singurul cu cravată, purta ochelari cu rame de metal (un inginer, un funcţionar de birou, un profesor?) iar acestuia, în virtutea faptului că nu reuşeam să-i suport indiferenţa fără acuzaţii, l-am ajutat pe şofer să-i tragă braţele (o brăţărusă cu numele pe care n-am vrut să-l citesc) şi zvârlindu-l în prăpastia pe care a coborât-o din piatră în piatră înfigându-se într-un merişor, faptul de a-şi fi pierdut ochelarii îl transforma într-o fiinţă vie aşteptând să-l chemăm, aplecată

peste parapetul de grozamă am simţit că cineva cu frică respira adânc lângă mine până ce am înţeles că eu eram cea care respira şi frica s-a intensificat, ceainicul mi-a apărut în amintire şi a pierit, tigrul de fildeş îmi zgâria gâtul, am vrut să scap de tuse

— Chiar nu-mi place deloc tuşea asta furnicile care se salutau pe perete, de-a valma cu mirosurile tristeţii şi prafului, acum cinci ani tata a vomitat sânge, secretarul împiedicându-mă să mă poticnesc peste prăpastie

— Ameţeli dona Patima?

Am încercat să-l ajutăm cu vată, păhărele de vin tonic şi un lighean smălţuit, în timp ce mama, îngrijorată peste poate, freca atât cămaşa lui, cât şi petele de pe covor cu detergentul de vase

— Parcă văd că n-o să mai iasă şi totuşi ce-mi amintesc cel mai bine nu este el, e fierul de călcat pe scândura cu pânza găurită de nişte cicatrice rotunde, sunetul ceainicului pe foc cu fluieratul care făcea să se zgâlţâie geamurile, muzica sau ştirile de la radio într-o clădire învecinată, mama cu o cârpă şi flaconul cu detergent recomandându-i tatei

— Să nu te mişti canarul s-a imobilizat pe stinghie şi în schimb ceasul din bucătărie (mi-amintesc ca m-am gândit uitându-mă la ceas

— Ce vrea Dumnezeu de la noi?

Înfiorări de stufăriş pe marginea şoselei când trenurile de noapte transportă departe fantomele somnului

— Ce vrea Dumnezeu de la noi?

Si posibilitatea de a găsi un răspuns m-a speriat) minutarul ceasului de la bucătărie din cifră în cifră, indiferent la timpul care lipsea şi apropiindu-se de ceea ce eu nu voiam să se întâmple niciodată, mi-am vizitat tatăl la spital cu un pacheţel de căpşuni, trepte, săli de aşteptare, îngrijitoare, vizitatori, un

copil în patru labe căutând, pe sub noptiere, o minge de tenis, căpşunile au început să sângereze o pastă roz din care se năşteau fraze nedesluşite şi cereri de ajutor, la ora patru un clopot zguduia tăbliţe cu săgeţi

Radiologie Urgenţe Administraţie secretarul m-a îndepărtat de râpă 2O5

— Ameţeli dona Fătirna?

După ce au aruncat peste comuniştii, care mânjeau pereţii cu insulte vopsite cu cerneală, o pătură ce ardea stropită cu gaz, flăcările se lipeau de paie şi se stingeau, i-am văzut desenând afronturi în cartierul economic, zâmbind ca şi cum am fi fost de acord cu ei, foştii poliţişti au tras cu pistoalele prin haină, cerneala s-a lăbărţat pe jos, mama, îngrijorată peste poate, freca noroiul cu detergentul de vase

— Parcă văd că n-o să mai iasă în momentul când era cât pe ce să arate, la fel de sigur cum mă cheamă pe mine Patima, rinocerul şi ceainicul turtit tuturor, în momentul când eram cât pe ce să-i cer şoptind furioasă

— Stai binişor mamă cel cu ochelari m-a privit cu o bidinea în mână şi în secunda următoare lentila s-a spart, pupila a dispărut, bărbatul pupila era o maşinărie care-l menţinea în viaţă a căzut aşa cum se abandonează zmeiele când nu e vânt dând drumul dreptunghiului cu fotografiile, dacă mama l-ar putea ascunde sub sofa în aşa fel ca medicul să nu-l observe, împreună cu o farfurie în care se sleiau cartofi şi ziarul pe care l-a lăsat tata despăturit mârâind dezastre pe podea, dacă mama ar şterge morţii din fundul prăpastie! Până să nu-i vadă nimeni, dacă i-ar duce din camera asta în grădina cu pensionari şi petale de glicină, cadavrele cât era noaptea de lungă

— Micuţa mea Fâtima cu vocea naşului meu ca din spatele unei ferestre pe care nu era în stare s-o deschidă, dacă mama ar aduce buretele şi l-ar şterge pe naşul meu aşa cum ştergea petele de sânge, ar şterge viaţa mea toată, obiceiul meu de a număra obiectele, numărul sticlelor de cacao în vitrina patiseriei,

de ambalaje de scutece la supermarket, de medalioane pe tapetul de pe perete, de paşi de la mercerie până la intrarea în clădire, mama lângă pat storcând o cârpă peste lighean şi săpunind cârpa verificând rezultatul acţiunii

— Dacă taică-tău săracul şi-ar fi închipuit nici nu vreau ridicându-se în fine

— Gata pipăindu-şi spatele dureros, pata altădată de sânge şi de oameni se reducea la o urmă care se evapora de pe jos şi de îndată ce urma va fi dispărut cu totul aş fi la fel ca şi comunistul cu ochelari, alături de pătura stropită cu gaz stingându-se într-un cheag de cenuşă, erau momente când doream ca foştii poliţişti să tragă în mine, unul dintre cadavre era un bătrân cu bărbia atât de deschisă că se scurgea ca un puţ înăuntrul gurii, şi atunci mi-am schimbat poziţia în somn şi mi-am dat seama de Campo de Santana după o diferenţă în amărăciunea copacilor care la apropierea zorilor se îngrăşau de porumbei, mi-am dat seama de Lisabona şi de acoperişurile din care săreau cozi de coşuri de fum după grilajul grădinii, de biserica Mântuirii strângându-ne de gât, de teama mamei ca tata să-şi închipuie că eu

— Taică-tău săracul de a mă socoti atât de nenorocită că am închis iar ochii, naşul meu m-a atins uşor

— Micuţa mea Fâtima de a mă socoti atât de nenorocită că dacă aţi vorbi cu mine sau m-aţi îmbrăţişa, dacă cloar mi-aţi şopti numele poate că aş renaşte din mine însămi, poate că as lua-o de la început, poate că aş reuşi să găsesc un pretext, o raţiune, un motiv, de pe marchiza acum mai luminată se observau ruinele mănăstirii şi firmele care se stingeau pe cerul palid, neonul, deşi întrerupt, persista câteva momente în văzduh cum se întâmplă cu scânteierea constelaţiilor care s-au stins dând fluviului Tejo şi vapoarelor o anume tonalitate, sticluţele mele cu parfum şi rufele mele din sertare mă ajutau, o creangă de glicine, slavă Domnului, îmi ţinea companie pe pervaz, am spus da lângă un gât oarecare, comunistul cu ochelari, tata, naşul meu, cineva în tot cazul imposibil de văzut pentru că n-am deschis ochii, am auzit

— Fata mea

— Micuţa mea Patima

— Nici nu vreau să mă gândesc şi nici azi nu ştiu cine mi se adresa fiindcă după ce m-au împins în prăpastie au aruncat peste corpul meu o pătură stropită cu gaz care ardea.

Sau atunci ne duceam la circ, mania, unchiul meu şi cu mine, unde plasatori erau chiar artiştii, clovnii, doamna cu câinii savanţi, cazacii care săreau în galop de pe un cal pe altul, dar fără costumaţia pentru spectacol (clovnilor, de exemplu, le lipseau redingota şi chitara, iar fata de la trapez, încă nemachiată, îşi înfăşurase halatul peste un bikini argintiu) care ne conduceau la locurile din jurul pistei, unchiul meu se instala între noi, îşi punea braţul drept pe umărul mamei şi braţul stâng pe umărul meu, ne strângea lângă el

— Fetele mele mama devenea mai mică, mai înfrigurată, mai fragilă, scotea un mic uguit tandru din gâtlej pe care tata nu l-a meritat niciodată de la ea, îşi odihnea capul pe reverul unchiului meu şi mie nu-mi păsa fiindcă unul dintre clovni, cu gura desenată cu roşu peste propria lui gură, mi-a spus hello zâmbind cu gura adevărată în timp ce cealaltă rămânea nemişcată, directorul circului însoţit de bărbatul, tot în halat, care pătrundea cu biciul în cuşca leilor şi-i obliga să traverseze cercuri de foc, număra asistenţii pe estrada orchestrei fără muzicanţi, romînca aceea care stătea cu braţele desfăcute lângă ţinta plină de urme de cuţit a aruncătorului de pumnale trecea printre rânduri cu punguţe cu migdale şi prăjiturele, se auzeau lătraturile ascuţite ale căţeluşilor dresaţi, mergând pe labele din spate cu pălărie pe cap, mirosea a pudra de orez folosită de con-torsionistă, a urină de animal şi a scutecele pe care o pereche tocmai i le schimba unui copil ce plângea, printr-o ruptură a pânzei se zăreau rulote, grajduri, cuşti luminate, un urs dus de o lesă lungă, puşti pe care paznicul îi împiedica să se uite pe furiş ameninţându-i cu o bâtă, perechea distra copilaşul arătându-i fără succes lămpile din tavan, majoritatea avariate clipind în agonie

— Uite lămpile Fausto cu o rocă pe care zornăiau pietre sau oase, muzicanţii ocupau estrada cu o lentoare obosită, unul dintre ei a probat ca să se distreze saxofonul din care a ieşit imediat o notă îndurerată (de îndată ce s-a stins nota copilul s-a grăbit să-şi reia planşetele) mama mea, fără să-şi mute capul sau să deschidă ochii, a înconjurat talia unchiului cu mâna, degetele ei au atins degetele mele, le-au mai atins o dată evaluându-le, şi-au dat seama că eram eu, s-a îndreptat pe scaun prefăcân-du-se că vorbeşte cu o voce somnoroasă şi o tresărire buimacă

— Am adormit ce curios persoanele venite cu întârziere, deplasându-se din profil ca pe frizele egiptene, m-au împiedicat să răspund la zâmbetul clovnului aşa că am pierdut un prieten, loveau permanent cu genunchii

— Permiteţi în genunchii mei, sacouri şi poale de pardesie îmi atingeau faţa, vârful unei cârje cu o făptură foarte bătrână, fără sex, în echilibru la extremitatea opusă, mi-a strivit călcâiul cu ditamai pantofii de plumb înainte de a se prăvăli pe scaun cu atâta neîndemânare că s-a cutremurat tot circul, şi ca şi cum ar fi aşteptat acest cutremur ca să înceapă reprezentaţia directorul şi bărbatul cu leii au dispărut în-tr-o cortină dincolo de care păreau să existe într-un soi de vestibul unde iluzionistul mânca o banană cocoţat pe un butoi legănându-şi picioarele foci suflând răceli umede, orchestra a atacat un marş în care zburătăcea pasărea unui clarinet mâhnit căutând o ieşire bătând la bemolurile în pereţii muzicii, artiştii au făcut turul arenei salutându-ne cu cape găurite căptuşite cu plumbi, făptura cu bastonul se transforma într-un con muribund, vreo cinci, şase baloane s-au înălţat legănân-du-se spre tavan şi s-au pierdut printr-o lucarnă a cupolei în cerul invizibil, perechea cu copilul îl ciupea de braţ mimând o veselie pe care n-o resimţea niciunul dintre ei

— Fă tai-tai circului Fausto pasărea clarinetului s-a strivit de muchea unei măsuri şi s-a prăbuşit într-un covor de note, clovnul care-mi zâmbise a trecut peste mine fără să mă vadă,

lovit cu cotul de magiciana care descoperea adulterele din public legată la ochi, în clipa când dădeam să-l strig

— Sunt aici muzica a tăcut, artiştii au întins-o în trap săltat după o perdea din spatele estradei cu orchestra (un fulg de vată dansa singurel cu aerul întrebător al cuiva care aşteaptă un ordin) focile au intrat chelălăind clătinându-se obeze, conduse de directorul circului, acum în uniformă de general, care le oferea sardele, suzeta copilului s-a desprins de dop uşurată şi s-a rostogolit până la pistă zăbovind ca să prindă curaj pe bordura fiecărei trepte, tatăl în patru labe se vârâse pe sub scaune, făptura fără sex, deranjată, a înviat ca să protesteze

— Caramba dintr-un spaţiu stâncos, săpat pe undeva printre perii albi, care s-a închis ca o rană cicatrizată iar făptura a răposat din nou, micşorându-se în haine până ce n-a mai rămas decât un guler cu mai multe bărbii pe el, focile miroseau cum miroase Tejo la reflux, o întindere de nămol în care putrezesc lucruri vii, tatăl copilului a adus suzeta ca pe un trofeu iar recuzitorii montau în grabă ţarcul leilor, mama cu arătătorul şi degetul mare în formă de cleşte

— Fii atent a găsit un fir de păr roşcat pe reverul unchiului meu, l-a contemplat cu o grimasă scârbită, a încetat să mai fie micuţă, înfrigurată, fragilă, să-i fie somn, să se sprijine de noi şi să producă mici uguituri tandre din gâtlej ca să capete muchii, ciocuri, colţuri şi să se încrunte scuturând firul de păr aşa cum se încrunta la tata

— Al cui e ăsta?

(cu mine şi viermii de mătase auzind-o în tăcere sub masă, înconjuraţi de picioare, pantofi cu tocuri înalte se încolăceau şi se descolăceau unul de celălalt în noduri furioase, lumea întreagă, Grecia, India, se imobiliza în aşteptare, aburii supei dobândeau altă semnificaţie, sandalele ortopedice ale bunicii călătoreau înainte şi înapoi încercând să dreagă dezastrul cu adezivul unei implorări

— Pentru numele lui Dumnezeu câtă vreme dacă sandalele ar fi fost ale mele era suficient să lase jos lingura, să ridice braţul, să poruncească

— Mai puţină gălăgie) leii, ologi ţi de oboseală, se proţăpeau căscând în jurul pistei într-o ascultare distrată, copilul cu suzeta cerea dând din picioare o lampă de pe cupolă, ori de câte ori curentul dădea la o parte perdeaua dinspre vestibul îl vedeam pe iluzionist cocoţat pe butoi curăţind altă banană, izul de Tejo, lăsat de foci, mi-a readus în minte pe un verişor care s-a înecat şi noaptea de priveghi cu un musafir orb înmuind pişcoturi într-un pahar cu vin, unchiul meu s-a aplecat să cerceteze firul de păr şi după modul cum îl privea fără să vadă, cu o atenţie exagerată, se observa că era în căutarea unei minciuni şi că le respingea pe rând pe cele care îi veneau în minte fiindcă i se păreau idioate, firimiturile orbului îi pătau cămaşa, unul dintre lei, sprijinit de zăbrele, refuza să părăsească arena, clovnul care-mi zâmbise încerca să-l ademenească arătându-i un copan de găină, aruncătorul de pumnale l-a împuns în crupă cu o nuia şi leul a întors capul spre el clipindu-şi fără acreală pleoapele de nisip, nevasta orbului, chiar lângă coşciug, îi cerea bunicii să ghicească preţul poşetei de lac pe care o avea la ea, cumpărată chiar în după-amiaza aceea şi din care, în forfota decesului, nici n-avusese răgaz să scoată hârtia făcută ghemotoc, bunica şi-a întrerupt îndurerarea ca să pipăie poşeta făcând presupuneri, înecatul întins în sicriu, cu şosete cadrilate, avea totuşi un aspect de ud, ca de broască sau de frunză de alun acoperită de apă, pe care flăcările lumânărilor, urcând din fundul mobilelor, îl sublinia, deşi scund şi fără bărbie era mai mare decât mine cu doi ani şi trei luni, mint aprilie mai iunie iulie, patru luni, şi suferea din naştere de o problemă la rinichi, sora lui aşezată pe jos

— A rămas aşa cu tristeţea asta povesteşte-i donei Adelia nu-i aşa că ai rămas Cacilda?) decupa prinţese dintr-o revistă ilustrată, faptul că decupa prinţi pe lângă că obliga pe toată lumea s-o observe suspenda timpul, nu se întâmpla absolut nimic decât că mai puneau un pişcot în mâna orbului şi că doamna din stânga bunicii cerea poşeta de lac ca să-i încerce

închiză-toarea, în clipa când bunica, dornică să revină la îndurerare, era gata să arunce o cifră la nimereală leul a părăsit arena dând din şolduri urmărit de nuiaua aruncătorului de pumnale, bărbatul cu biciul a mulţumit înfiorărilor băl-toase de aplauze răzleţe, făptura cu cârja s-a ivit din guler ca să accentueze cu amărăciune că Ţara merge atât de prost încât nici fiare de bună condiţie nu mai există, din cele capabile să înghită într-o clipă un parter întreg, pume, mistreţi, leoparzi, gorile, unchiul meu pe care scuzele îl abandonau a îndepărtat părul roşcat cu un gest evaziv înflorat şi m-a tras uşor de ureche iluzionându-se că va fi mai credibil

— Un fleac de fir de păr de unde vrei să ştiu trebuie să fie al Celinei ce ştiu eu doamna din stânga bunicii a înapoiat soţiei orbului poşeta, a avansat şi ea temătoare un preţ şi l-a corectat cu dublul său, în clădirea policlinicii un bărbat atârna un tablou şi un altul explica prin gesturi şi contorsionări ale corpului cum să-l îndrepte, sora înecatului a deschis un sertar, a scos o cutie cu creioane colorate şi a înverzit prinţesele, nevasta orbului, care mângâia poşeta cu degetul mic, a jubilat la auzul preţului

— Aş în timp ce îndepărtând platoul îl împiedica pe bărbatul ei să mai mănânce pişcoturi, degetele orbului au zăbovit o veşnicie pipăind în zadar, au sfârşit prin a se încrucişa nefericite pe nasturii vestei, m-am gândit să-l ajut, să-i ghidez braţul spre bufet şi să-i apropii platoul pe furiş, vărul meu se înecase plimbându-se pe parapet şi ce au scos din nămol nu era el ci o prinţesă decupată dintr-o revistă cu poze, clovnul care mi-a zâmbit, însărcinat să umple pauzele dintre numere de câte ori trebuia să se schimbe decorul, a venit cu colegii lui într-un cârd de tumbe, exclamaţii şi hohote dintre cele mai jalnice, maltratând un clovn pitic care la un moment dat, sătul să tot fie victimă, a scos pistolul cu capse din buzunar şi i-a omorât pe toţi, recuzi-torii circului i-au scos de pe pistă cu nişte cărucioare de mână, bărbatul care atârna tabloul s-a alăturat colegului său ca să examineze rama, am început să plâng din cauza prietenului meu care pleca la cimitir printre hurducături şi mama către unchiul meu, fără să-i pese de sandalele ortopedice de sub masă, tot cu firul de păr roşcat între arătător şi degetul mare,

scoţând un ţipăt ce a speriat făptura cu cârja, care a emis un suspin de meterez pe care se agită bufnite

— N-o amesteca pe fiică-mea în asta nenorocitule un suspin de meterez pe care se agitau bufniţe, o mă-năstire veche sau un conac părăsit, cu o mică sofa de bambus pe prispă, acoperită de plante agăţătoare, în care sigur se afla amiralul cu mitraliera adăpostit în roata de căruţă, în fragmentul de balustradă ruptă, pete de soare în iarbă, larma gâştelor în ţarc, mărul pe şosea care l-a obligat pe bărbatul meu să frâneze, amiralul nu voia să mă apropii de maşina

— N-o amestecaţi pe fiica mea în asta în care radioul emitea încet până ce unul dintre militarii spanioli a oprit motorul, clovnul, unchiul meu, bărbatul meu întins pe spate pe talux, mama (către care dintre ei?) acoperindu-şi faţa cu mâinile, fără să fie atentă la acrobaţi

— Dă-mi drumul nefericită cie moarte, acum nici măcar supărată sau nemulţumită sau acră, uitându-se la mine, chiar şi după atâţia ani, sigură că eu sunt obstacolul care o împiedica să trăiască, nu mă săruta, se mulţumea să consimtă să-i ating obrazul cu gura, nu părea să fie exigentă, să ceară prea mult

— Dumnezeu ştie că nu cer prea mult o mică satisfacţie ici, colo, un mers la cinema, o cină la restaurant duminica, să dea jacheta cuiva care s-o atârne în cuier, să-i ţină cineva spătarul scaunului ca să se aşeze, să fie servită, să fie întrebată

— Cum a fost masa coniţă?

Opt zile la Aljeciras, vara, cu un bărbat altul decât tata care să se preocupe din când în când de ea, s-o găsească amuzantă, să-i laude coafura sau parfumul, să râdă, să-i placă să i se citească ziarul peste umăr în loc să fugă cu el cu o precipitare de om hăituit, să-i ţină mâna la masă (- Ţi-ar plăcea să ţi se ţină mâna la masă mamă?) o sticluţă cu apă de colonie în şervet, ceva important fără nici o importanţă dându-i iluzia că se gândesc la ea, îi observă croiala rochiei, cordonul pe care şi l-a pus fiindcă e Crăciun, ciorapii negri, alt lac pe unghii, o ascultă repetând

aceeaşi povestire până la sfârşit, o însoţesc la medic, rămân în sala de aşteptare citind divorţuri ilustrate

— Ei ce-a zis?

Plictiseala de a se întoarce acasă, mobilierul care a fost ales cu grijă şi acum e detestat, de a se uita înjur ca o străină în căutare de scuze grăbită să plece, revistele de modă pe care obişnuia să le citească în coşul ce-i amintea de coşul ei, vaza la fel cu cea moştenită de la părinţi, reparată în acelaşi loc şi cu aceeaşi ciobi tură pe margine, fotografia sa acolo, pachetul său de ţigări, ochelarii săi, şi chiar dacă erau ai săi un disconfort, o melancolie, o apăsare

— Oare câţi ani de acum înainte?

Ce fac eu aici ce fac eu aici ce fac eu aici, cu radioul din maşină închis moartea devenea şi mai prezentă, mai amplă, conţinând în sine ruina bufniţelor, un iepure care sărea din baltă în baltă zburând la nivelul solului, coasta de ziduri stinse din nori coborând spre Cabo da Roca1 unde totul, case, stânci, far, turişti, se îndoaie din cauza vântului, amiralul m-a ajutat să urc într-unul din automobile, ascuns pe o cărare dincolo de nisipul căreia se desfăşurau grădini de castraveţi şi vreo zece capre păşteau sălcii plângătoare, perechea obliga copilul să-i aplaude pe acrobaţi, trei băieţi şi o fată cu înfăţişare de fraţi, unchiul meu către mama cu mici palme de consolare, urmărind-o pe furiş pe trapezistă

— Lasă lasă poşeta de lac mergea dintr-o parte într-alta fără ca nimeni să nimerească preţul, o dată cu lăsarea nopţii şi căldura lumânărilor pielea vărului meu devenea lichidă, trăsăturile mai adulte, cu acel tip de atenţie îndreptată spre interior ca cineva care-şi numără pulsul, dacă nu l-aş fi 1 Punctul cel mai vestic al Europei continentale, situat pe coasta portugheză a Oceanului Atlantic. Cabo da Roca = Capătul Stâncii. (N. t.) cunoscut n-aş fi bănuit că era bolnav de rinichi, orbul a sfârşit prin a descoperi platoul cu pişcoturi şi a reînceput să le înmoaie în pahar, femeia, cufundată toată în calcule de cumpărături, se limita să-i scuture din când în când firimiturile de pe cămaşă, tatăl vitreg al vărului

meu a scos un document din buzunar, l-a despăturit şi l-a arătat celor din jur cu o indignare îngrijorată

— Şi acum?

Şi acum mama îndepărtându-l pe unchiul meu

— Să nu mă atingi şi acum unchiul meu îndepărtându-se

— Stai liniştită că nu te ating gata şi acum maşinile spre Lisabona stârnind pietre desprinse din caldarâm care loveau în caroserie, marea de la Cascais contopindu-se la orizont cu cerul de aceeaşi culoare, doar umbra norilor era uşor mai întunecată în apă, clovnii, până la urmă rămaşi în viaţă, îl chinuiau pe pitic cu smocuri de crengi şi cu mături, mama, care se cufunda fără succes în geanta unde zornăiau chei, a sfârşit prin a accepta batista pe care i-a întins-o unchiul meu şi ştergând u-şi obrajii gura i se schimonosea, directorul circului a sărit în apărarea piticului şi a fugit cu el în braţe urmărit de clovnii furioşi, toţi cu măturile ridicate, îm-pleticindu-se de dimensiunile pantofilor, toba a început să bată anunţând numărul căţeilor savanţi îmbrăcaţi în toreadori, cu doamna benignă şi rotunjoară care îi prezenta ridicându-i la cer şi sărutându-i după fiecare faptă de vitejie, cu un apetit vorace care aprindea în mine fiori de unghie scrâşnită pe ardezie, mama şi-a suflat până la urmă nasul, a împăturit batista cu o atenţie lentă ca şi cum ar fi fost din materialul acela care-i plăcea atât de mult, i-a înapoiat-o unchiului meu care a prins-o de mână, degetele amândurora s-au amestecat şi s-au strâns până ce mama, din nou fragilă şi mică, a oftat cu vocea din vise, venită dintr-un ungher unde pluteau amintiri fericite

— Fii atent că puştoaica poate vedea doamna cu căţeii şi-a vârât o bucăţică de zahăr între buze şi unul dintre toreadori şi-a luat avânt, a sărit cu un chelălăit frenetic şi i-a smuls-o, doamna a întins braţele spre public cerând aplauze în timp ce animăluţele dansau cu boticul lor stupid, învârtindu-se pe labele nesigure, în-tr-o dimineaţă fosta contabilă care locuia deasupra noastră a dat foc saltelei şi a început să danseze pe palier, fără să-i pese de flăcări, până ce poliţiştii au luat-o, uşa casei ei, unde se răceau

cărbuni, a rămas deschisă zile în şir cu o plantă într-o cutie de conserve la fereastra din fund, respiraţia mea şuiera pe lemnul stricat, cineva m-a scos din sertar şi mă înverzea acum cu creionul colorat, iluzionistul, însoţit de fata de la trapez, care-şi schimbase numele şi se chema acum Miss Suzy, transforma iepuri de casă în steaguri turceşti desfăşurându-se misterios spre noi, recuzitorii au adus o ladă mare, Miss Suzy s-a strecurat înăuntru cu gâtul şi picioarele afară, iluzionistul a tăiat-o cu ferăstrăul la mijloc, a îndepărtat cele două porţiuni şi unchiul meu a lăsat jos mâna mamei şi aproape că s-a ridicat de pe scaun alarmat, părţile s-au unit la loc, iluzionistul a deschis lada, Miss Suzy a aterizat cu o piruetă şi unchiul meu s-a înseninat, proprietarul clădirii, care aproape că nu le răspundea chiriaşilor şi-i considera pe părinţii mei nişte cerşetori, a schimbat până la urmă broasca de la uşa contabilei de teama hoţilor, după superioritatea cu care ne privea am înţeles că se referea la noi, planta din cutia de conservă a rămas să agonizeze la fereastră, dând ocol clădirii n-am găsit-o pe pervaz, doar porumbei pe uliţă şi o pisică spânzurată într-un depozit gol, orchestra a izbucnit în marşul cu care se începuse spectacolul, pasărea clarinetului a zburătăcit din nou lovind cu aripile în pereţii muzicii, artiştii au sosit în arenă salutând publicul cu capele lor cu plumbi, luminile s-au stins făcând ca totul să devină mai modest, mai sfios, mai asemănător cu spaţiul unde locuiam când am simţit brusc zădărnicia lumii, leii ne priveau plictisiţi printre zăbrelele cuştii, acoperiţi de muşte ca şi cum ar fi fost morţi, piticul, cu pipa între dinţi, a trecut cu şorţ cu o mătură şi cu o căldare, unul dintre acrobaţi, acum incapabil să mai zboare, frigea peşti pe o lampă cu gaz, doamna cu căţeii savanţi, într-o rochie descusută la sold, discuta cu directorul circului plângându-se de lipsa banilor pentru hrana animalelor, bătrânul cu pişcoturile dormea într-un lac de firimituri sprijinindu-şi fruntea de relieful coşciugului, unchiul meu o căuta pe Miss Suzy în bazinul focilor, în loja vânzătoarei de bilete, în autobuzele care aduseseră publicul dintr-un sat oarecare, o lăcustă a sărit prin iarbă, mama speriată şi-a pus mâna pe gâtul meu şi deodată am fost de aceeaşi vârstă, zece ani, amândouă cu frică de lei şi de clovni şi cu dor de casă, dacă am fi fost în odaie animalele de pluş ar fi stat de vorbă cu noi şi ne-ar fi ajutat, cunoşteam semnificaţia tuturor

sunetelor, ţevile, duzii, vântul prin storuri în aşa fel încât nimeni nu putea să ne ameninţe până la noapte, când ceva despre care nu ştiu ce este, dar se mişcă şi vorbeşte, e pe urmele noastre, mâna mamei, departe de mâna unchiului meu care făcea din ea iarăşi mână de femeie, era copia mâinii mele, dacă m-aş îmbrăca aşa ca ea lumea ne-ar confunda, Miss Suzy, desculţă, spăla rufe într-un hârdău şi nici măcar n-a ridicat capul să se uite la noi, un hamster pedala în colivie fugind de sine fără să reuşească să scape, când bunica spăla vase mă aşeza pe o banchetă ca s-o urmăresc şi totul avea o noimă, mi-ar fi plăcut ca farfuriile care se mutau din spălător pe uscător să nu se mai termine niciodată, n-aveam nevoie de ajutorul nici unui şoarece de pluş, nici de saluturile lui bătătoare la ochi, tata şi unchiul meu, absenţi, nu veneau să tulbure limpezimea zilei cu tăcerile lor, cu ordinele lor, cu mirosurile lor, cu trupurile lor enorme care dacă se îmbolnăveau de gripă creşteau mai mult barând întreaga lume, scrumierele curate îi aboleau, în tramvai mama a scos oglinjoara din geantă şi şi-a înconjurat din nou pleoapele cu linii pe care şerpuirea şinelor o obligau tot timpul să le corecteze, braţul unchiului meu, lunecând de pe banchetă, a coborât din întâmplare pe ceafa ei, mama mi-a întâlnit ochii şi s-a îndepărtat, braţul a revenit pe banchetă cu o promptitudine care m-a alarmat, bărbatul meu

— Celina şi eu tăcută, prefăcându-mă că nu simt picioarele lipite de ale mele pe cearşaf, înaintând într-un marş obstinat de insectă

— O să se caţere peste mine ce oroare părul pe care mi-l îndepărta de la urechi şi astfel mă dezgolea, un cadavru la morgă cu plăcuţa de identificare legată de gleznă, salteaua transformată într-o platformă de marmură, bărbatul meu mă detalia ca şi cum ar fi dictat unei dactilografe invizibile greutatea şi culoarea fiecărui viscer, încheind îngrămădea totul înăuntrul pieptului meu, stingea neonul din tavan, mănuşi de cauciuc se legănau într-un cui, se auzeau paşii a două persoane, dactilografa şi el, care se îndepărtau stând de vorbă şi continuau să stea de vorbă pe un coridor de la distanţă, o uşă se încuia cu o întorsătură de cheie şi eu adormeam în tăcerea îngheţată în

care picurau robinete, până ce mi-am dat seama că era tic-tacul ceasului şi m-am trezit cu un ţipăt, surprinsă de a mai fi în viaţă, apăsam pe întrerupător şi vaze, abajururi, o cămaşă bărbătească, pe scaun, cu limba cravatei prinsă de guler, dacă aş fi chemat-o pe mama tocul cu cuiul venind spre mine m-ar fi înţepat, în duminica următoare ne-am dus iar la circ, unchiul meu şi cu mine, şi în locul rulotelor am dat peste cârpe murdare, resturi şi un bătrân tot ce-i bătrân îmi place care urmărea ghetrele pe esplanada învecinată, unchiul meu a întors cârpele cu vârful pantofului în speranţa ca Miss Suzy să apară cu o piruetă fericită, în timp ce eu mă întrebam ce ar întoarce tata şi în speranţa cui, pe bătrânul de pe esplanadă nu-l interesa să ştie unde plecase circul

— Ţigani astfel că ne-am plimbat în lungul fluviului fără să fim atenţi la sensul curentului, copii torturau o vrăbiuţă căreia i-au rupt aripile, lăsaseră bicicletele în grădina de la Cam-po Grande, raţele pe rampa unde dormeau, bărcile legate la dig, nimeni nu-l aştepta ca să stabilească întâlniri pe iarba de lângă lac, uşa de la morgă s-a deschis, tubul de neon s-a aprins din nou, am observat că descuiau un dulap cu mai multe corpuri întinse şi mă legau înăuntru, am crezut că aud vocea lui Mickey Mouse cu un salut vesel

— Bună Celina mama mi-a oferit un sărut distrat, tata şi-a apropiat obrazul de obrazul meu, bunica şi-a luat rămas-bun cu fraza obişnuită care în mintea ei însemna pe mâine

— Nu uita să te speli pe dinţi a trebuit să privesc într-o parte ca să nu plâng, să privesc un timp într-o parte cu valurile distanţându-se de noi, amiralul referindu-se la soţul meu

— Nu mai puteam face nimic dona Celina dar atenţia cu care întindeam pasta pe periuţă mă împiedica să-l aud, deşi auzisem paşii şoferului armând detonatorul în brăclet şi o cioară în coroanele copacilor, bunica a luat un prosop ca să mă şteargă la gură, mi-a curăţat spuma de pe bărbie, altă spumă de pe mânecă

— Fetiţa asta fetiţa asta care era modul ei de a zice

— Ţin la tine animăluţele mă aşteptau aliniate pe etajera din odaie, cimpanzeul, elefantul, urşii, cei trei ursi panda de dimensiuni diferite, Mickey Mouse, bunica a ridicat cuvertura ' J

Ca sa mă culc, a vârât aşternutul între saltea şi pat, în loc de

— Nu mai puteam face nimic dona Celina a ameninţat

— Acuma vezi să nu te scoli care era modul ei de a zice

— Vise plăcute şi bineînţeles ca să evit s-o necăjesc nu i-am spus de explozie, că plătisem pentru ca de acum până în câteva ore să nu-mi mai amintesc de nimic, m-nm limitat s-o las să se preschimbe într-o umbră cu şorţ, şi adormind am înţeles că mă plimbam cu unchiul meu în lungul fluviului Tejo, urmărind gunoaiele respinse din oraş ca soţul meu, surda, eu plecând de la coafor cu celulita şi ridurile mele de expresie

— Nu mai putem face nimic pentru dumneavoastră dona Celina privind într-o parte atât cât eram în stare ca să nu plâng.

Dacă o vrea Dumnezeu mâine la ora asta suntem în Espinho, încă nu la cafenea, într-o cameră de pensiune departe de plajă ca să nu mă trezesc în miez de noapte tresărind de vuietul valurilor crezând că vin să ne aresteze, mitraliere, uniforme, prietenul meu pe care-l aruncă spre cuier, sticla cu apă şi văsuleţul cu flori artificiale pe jos, un exces de lumină în ochii mei

— N-am crezut niciodată că femeia ar putea fi atât de grasă dincolo de lumină forme vagi, cineva care ne deschide valiza şi o răstoarnă risipind hainele pe pat, amănunte gigantice, o unghie lungă, sârma care lega panseluţele, pan-glicuţa mea de păr pe pernă, un dinte de argint apropiin-du-se şi lucind, aşa că vreau o cameră de pensiune departe de plajă unde să nu se răstoarne glastrele nici să mi se spună graso, purtăm ochelari, vorbim cu accent străin, mă pieptăn altfel, înscriem alte nume pe fişă şi cu toate astea mă trezesc în miez de noapte, acum tresărind din cauza tăcerii sau a unui liliac care întrerupe tăcerea ori a unei pisici ori a unui beţiv în lăzile de gunoi de pe stradă, crezând că

aud frânele şi portierele jeepurilor jos, ordine, contraordine, telefonul care sună de două ori şi tace, murmurul de amărăciune al doamnei care ne-a dat cheia fără să se oprească din citit revista, cu o peruşă ciugulindu-i pătimaş cercelul

— Aici e şi imediat după aceea mitraliere, uniforme, prietenul meu pe care-l aruncau spre cuier, sticla cu apă şi văsuleţul cu flori artificiale pe jos, un exces de lumină în ochii mei, uimirea lor

— N-am crezut niciodată că femeia ar putea fi atât de grasă uitând că veniseră să ne aresteze, mirându-se de mine, patroana pensiunii pândea printre soldaţi, peruşa, deranjată de bătături, lăsa cercelul şi fluiera a uimire, prietenul meu, cu mâinile strânse în cătuşe, privindu-mă şi el dând din cap, aşa că mâine la ora asta când vom fi la Es-pinho vreau o cameră de pensiune departe sau aproape de plajă, mi-e indiferent, şi un comprimat care să nu mă lase să mă trezesc, o capsulă din cele roşii pe care le ia surda pentru boală şi dureri, îi aducem un pahar pe o tavă şi după zece minute începe iar să-şi ceară scuze cu zâmbetul şi între timp vinişoara de la gât, crăpăturile uscate de la gură, piciorul ridicându-se şi coborând puţintel marcând pe covor ritmul sângelui sau al cosorului cu care grădinarul, înconjurat de frunze, potrivea un meri-sor, am pus la loc flaconul cu capsule şi întorcându-ne, sub bolta ce despărţea coridorul de salon, o vedeam singură, cu spatele la noi, deschizând pachetul cu batiste de hârtie şi ducând o batistă la nas, scuturându-şi umerii cum fac copiii ca să scape de o teamă tainică, piciorul s-a liniştit, sălciile mai curând suprafaţa refractată a piscinei a vibrat lungindu-se pe pielea ferestrei, vazele de porţelan, încurajate de ultimul soare, au formulat o întrebare fără nici o legătură care s-a risipit imediat, aceeaşi ca şi întrebarea stejarului în ferestruica de la garaj, prietenul meu ascundea cronometre, fire şi tuburi într-un sac, dacă o vrea Dumnezeu mâine la ora asta suntem într-o cameră de pensiune la Espinho şi chiar la kilometri depărtare de plaja unde se aud valurile, de câte ori în august, după masa de seară, m-am aplecat peste zid ca să le simt, din când în când un solz se aprindea şi stingându-se vorbea despre ce, n-am avut niciodată pe cineva cu care să vorbesc despre

mine, căruia să-i pot explica cine sunt, când umblam respiraţia mergea în faţa mea, se oprea locului să mă privească, fugea iar, întindea braţele ca să apuce plămânii, nu mă miră că obosiţi, a spus medicul, aveţi prea multă greutate, părintele episcop, către fină, aşa cum merg lucrurile într-o zi o să plesnească, fina îngrijorată să nu-mi dau seama cumva, e o nefericită taci, la şcoală nu alergam cu colegele, mă sprijineam de o bancă sau de stinghia leagănului invidiin-du-le, cea care câştiga îmi striga de departe

— Spune-le cine a sosit prima Simone şi eu răsucind o şuviţă de păr pe arătător, când era carnaval nici un costum de-al fotografului nu-mi venea, nici o rochie de Albă ca Zăpada, nici o coroană de ducesă ca să mă consoleze, sfârşeau prin a-mi pune o basma de spălătoreasă pe cap şi un balot de rufe în braţe

— Stai cuminte mama aduna în album poze strâmbate de furia lacrimilor peste ghetuţe care se călcau de necaz una pe alta, am rupt toate paginile şi le-am dat foc în curte, treizeci sau patruzeci de spălătorese arzând, mai întâi stacojii, pe urmă negre, apoi cenuşii şi risipindu-se la sfârşit în fluturi de praf, mama pe urma fluturilor disperată

— Simone la bâlci erau oglinzi care mă făceau slabă, nu mă interesa toboganul, castelul fantomă, fântâna morţii, caruselul lui opt, fiinţa aia de mărime naturală, numită Madame Dolores, căreia i se punea un bănuţ în buric şi elibera un carton cu viitorul imprimat, toate viitorurile identice, o boală gravă dar curabilă, o căsătorie cu un cavaler cumsecade, o călătorie cu vaporul, o moştenire neaşteptată, şi de fapt o nimerea pentru că într-adevăr viitorurile erau toate la fel chiar dacă lipsea căsătoria, călătoria şi moştenirea neaşteptată, când eventual le întâlneam pe colegele mele tot atâtea motive de plângeri, atâtea poliţe scadente, lumea întreagă, trecând printr-o pâlnie, revărsân-du-se în rate şi gripe aşa că rămâneam în baraca oglinzilor cu firma aici doar se râde trepidând hohote în difuzor, obrazul îngust, corpul o panglică, membrele scheletice, îngrijitorul o linie cu şapcă în pantofi miniaturali, mă atingea pe spate şi dimensiunea vocii n-avea nici o legătură cu corpul

— Acum închidem priveam alternativ când la el când la reflexul lui zăpăcită de doi inşi diferiţi debitând ordinele unuia singur, un picioruş de vrabie care se impacienta în oglindă, falange de om care-mi strângeau oasele în afara ei, amândoi amestecaţi aici doar se râde prin dezacorciarea hohotelor deoarece acul sărea şănţuleţe încastrând sunete diferite în zigzaguri şi şuierături, aceiaşi inşi au început să protesteze la unison un discurs pe care înregistrarea îl înăbuşea, lumina s-a stins şi am dispărut, s-a aprins şi am revenit la viaţă aprobată de satisfacţia discului, care sălta de entuziasm şi a tăcut brusc când un bărbat mai în vârstă s-a ivit lângă îngrijitor şi s-a transformat pe dată într-o linie neînsemnată agitând indignări

— Afară toboganul stins, castelul fantomă stins, un cocoşat închizând cu lacătul şi cu lanţuri caruselul lui opt, bucătarii de la restaurant, cu uşa zăvorâtă, prelungiţi de cilindrii tichiilor, mâncau într-o strălucire amestecată de inele şi oscioare albe, frigările puilor picurau peste jăratic, nu mai existau oglinzile, existam eu şi umbra mea nesfârşită pe jos, despuiată de hohotele aplauzelor printre ziare şi coji, o femeie deşuruba burta, care în final era un seif, a lui Madame Dolores, răsturnând monedele într-o cutie de conservă, deschidea capacul frunţii şi înşira în creier un teanc de viitoruri imprimate, semnele zodiacului învârtejeau scântei sărind peste Capricornul avariat, steluţe de sticlă palpitau, ochiul clarvăzătoarei s-a topit într-un suspin şi poate drept consecinţă a orbirii au ieşit autoritar, în impulsuri succesive, căsătorii, călătorii, boli grave dar cu-rabile, moşteniri neaşteptate, un hohot de disc pierdut în tăcere a impus

— Afară primul lucru pe care am să-l fac după ce inaugurăm cafeneaua e să cumpăr o oglindă ca asta pentru camera mea, mama dezolată răscolind prin scrum cu un beţigaş

— De ce ai ars fotografiile Simone?

Bâlciul, fără oameni nici muzică, semăna cu o planetă de fantome, un oraş ars cu sperietori şi schele de fier unde dansau bărcuţe, răscolea prin scrum în speranţa unei fiice cu basma de spălătoreasă şi balot de rufe în braţe, îngrijitorul şi bărbatul mai

în vârstă mă cercetau din baracă bănuitori, mama a găsit partea de sus a unei fotografii cu un fragment de cortină şi o bucată din păr, am lovit-o peste degete, adică nu m-am gândit s-o lovesc, nu m-am hotărât s-o lovesc şi totuşi am lovit-o peste degete şi fotografia a căzut jos, îmi mai amintesc şi astăzi de expresia ei, o bătrână fără puteri fiindu-i frică să n-o omor sau poate nu era frică, era braţul întins ca şi cum aş fi fost copil pe vremea când mă lua în braţe la bucătărie (plita era alta, faianţele erau altele, aveam ulcele de lut cu pătrunjel şi chimen, pe atunci casa nu avusese încă timp să se micşoreze, un căţel pândea întotdeauna de pe prag) iar eu aş fi dorit să mă ia în braţe şi mă speriam că-mi doream asta, la fel cum îmi plăcea şi mă speria mirosul ei, prea de aproape începetam să fiu eu ca să mă dizolv în bluza ei, o pată printre pete de gălbenuş, o prezenţă de nimic şi pe urmă eram sigură că-l găsesc pe tata în corpul ei, ceva ce semăna cu o barbă, cu indiferenţă şi mârâituri, bicicleta sprijinită de perete, tata aşezat la masă mâncând, împingând cartofii cu o bucată de pâine, iar noi două în picioare, niciodată nu mă atingea, şi nici nu atingea pe nimeni, mi-amintesc de pantaloni uscându-se pe frânghie, de izgonirea pisicilor din vie, de partea superioară a scării dispărând în castan, se zăreau doar cizmele şi cojile ţepoase pe jos, dacă mi s-ar fi spus

— Alege un nume n-aş fi ales Simone, aş fi ales Cintia, toate păpuşile pe care le-am avut se numeau Cintia, a doua zi n-am găsit partea de sus a fotografiei în curte, am dat peste ea ascunsă între şerveţelul de dantelă şi radio, am arătat-o mamei împreună cu un chibrit aprins

— Eşti tare femeie pelicula, în flăcări, a urcat spre lampa unde dormeau muştele şi s-a risipit în lumină, tata s-a lovit cu palma peste ureche să scape de o insectă şi şi-a privit mâna, niciodată nu se uita la mine, niciodată nu se uita la nimeni şi totuşi noi miroseam a el, dacă mi s-ar da o coajă de săpun m-aş freca oare cât timp până să revină mirosul meu, eu cu mâinile la spate în faţa mesei

— De ce nu mi-aţi spus Cintia?

Tata fără să mă vadă, împingând oasele cu pâinea spre marginea farfuriei

— De ce anume?

Prietenul meu şi cei trei spanioli s-a u întors la maşină şi s-au aşezat calmi pe banchetă, amiralul şi-a suflecat manşeta cămăşii ca să se uite la ceas

— Cinci minute firme, afişe şi steaguri în arena de coride, un bărbat ţinând un discurs pe estradă întrerupt de refrene şi imnuri, uneori sunetul dispărea şi un al doilea bărbat potrivea microfonul şi înşuruba nişte plăci până ce revenea sunetul, în timp ce potrivea microfonul cel cu discursurile se dădea înapoi cu un pas golit de entuziasm, hârtiile îi scăpau printre degete, o fată se apropia în ţipete scandând fiecare silabă, cu gesturi de ursuleţ de jucărie bătând toba, câteva voci începeau s-o acompanieze, microfonul reparât a început să emită chelălăind a panică şi bărbatul cu hârtiile s-a umflat încet, reîncepând discursul care se revărsa către copacii din gară, către turturelele din desiş, către noi îngrămădiţi în maşină în aşteptare, amiralul al cărui pistol îmi incomoda pieptul a ridicat din nou manşeta cămăşii

— Treizeci de secunde o livadă de portocali plină de viespi, trenul de marfă pe viaductul roman, case grupate într-o cută a pământului, lumea în felul ăsta atât de perfectă, atât de netedă, nu mi se părea vie, mi se părea desenată, toată în culori, toată la locul ei, conform unei simetrii cum se cuvine, imitând argintul de exemplu, aş plasa-o în cafeneaua din Espinho, dacă clienţii m-ar enerva aş arunca o privire spre ea, mi-aş aminti de lucruri calme, m-aş odihni, chiar şi un păstor cu oi, chiar şi fum în coşuri, chiar şi zece secunde, chiar şi nişte scăriţe minuţioase între pod şi şosea, se văd băcănii şi magazine de mobile

Căminul tău merită tot ce-i mai Bun cu tablouri identice în vitrină mai scumpe decât dulapurile, barurile din contraplacaj, fotoliile, cu un tablou din alea pe perete

— Acum orele trec într-o clipă şi nici nu se simte iarna, şi miei, desenaţi cu creionul cu o atenţie imensă, labele, cozile, zurgălăii, a fost mai întâi o explozie neînsemn, spuneam că oi desenate cu creionul cu o atenţie imensă, bucliţă cu bucliţă, găurelele de la bot, geamul automobilului ne împiedica să stricăm opera cu degetele, să cojim vopseaua, să zgâriem, când am s-o atârn pe peretele cafenelei n-o să aibă nimeni voie să se apropie, dacă s-ar întâmpla să plecăm în concediu o duc în pivniţă sau rog o vecină să aibă grijă de ea, a fost mai întâi o explozie mică, în latura opusă estradei, în clipa când amiralul se întorcea spre prietenul meu şi pistolul acum îndreptat asupra noastră a încetat să-mi incomodeze pieptul

— Au trecut deja cinci secunde ce scuză mai găsiţi acum idioţilor?

Păstorul continua cu oile, trenul se menţinea pe viaduct, casele rămâneau în cuta pământului, tonurile nu s-au modificat, o explozie mică în latura opusă estradei, în ţarc cu un miros care se agăţa şi de corp (îi lipsea doar un braţ care să împingă oasele cu pâine spre marginea farfuriei

— Ce anume?) venit dinspre stâlpii de lemn unde erau legaţi taurii înainte de coridă, refrenele şi imnurile au încetat, bărbatul care ţinea discursuri s-a imobilizat într-un gâlgâit perplex, dacă te uitai mai bine dădeai şi peste automobilul nostru pe jumătate acoperit de nori într-un colţ al pânzei, forme de oameni pe tapiserie, prietenul meu adunat în sine la volan

— Am făcut tot ce a poruncit domnul amiral atenţie că revolverul ăsta trage mai întâi una sau două explozii mici, pe urmă, aproape fără tranziţie, o parte din bănci şi din loje arzând la fel de repede ca fotografiile din album, o voce în microfon

— Ce-i asta?

Trepte care se prăbuşeau, pânza firmelor desprinsă de stâlpi, steaguri sfâşiate, ţipete, o explozie pe scena unde un tânăr cu mâinile pâlnie la gură asigura

— Nu e nimic şi a continuat să asigure

— Nu e nimic până ce au cedat scândurile, în restaurantul unde mâncăm duminica seară există lângă lavabouri gravura unui foc de mirişti din Africa, baobabi, cerbi, hipopotami şi colibe de pai zburând spre noi, urmăriţi de negri cu pene şi suliţe, lingura se îndoia de mirare în castron, firele electrice zbârnâiau biciuri de scântei, dinamul luminii exploda în mari petale verzi, mi s-a părut că jumătate din piaţă se prăbuşea în arenă dar respiraţia prietenului meu aburea geamul, daca încă nu băuse mult tata îmi poruncea să stau liniştită

— Uite scapără un chibrit, vâra chibritul în gură, închidea gura, mama

— Helder o deschidea iar şi scotea chibritul aprins, dacă băuse Jeja mult îmi întindea mie chibritul cu un chicotit ciudat

— Încearcă iar eu ţinându-l fără să îndrăznesc să-l înghit, mama

— Helder vârful negru al chibritului se subţia şi cădea jos, cealaltă jumătate a arenei de coride, asemănătoare cu chibritul, s-a zguduit într-un spasm, scândurile s-au îndepărtat şi s-a prăbuşit şi ea, amiralul fixându-l pe prietenul meu ceea ce îmi dădea un fel de senzaţie de frică sau de greaţă a pus pistolul în buzunar, în timp ce trenul se deplasa tabloul dispărea încetul cu încetul, n-am mai văzut trenul, podul, casele, nu mi-a mai rămas nimic care să înveselească oarecum cafeneaua, pândind prin fereastra din spate am zărit nişte persoane minuscule care fugeau din piaţa unde exploziile continuau, o camionetă de lângă gard a luat foc, resturile unui afiş au agitat aripioare de zdrenţe, clopotul bisericii scuipa o învălmăşeală de lilieci insomninci, o pălălaie albastră s-a înălţat brusc şi i-a ajuns din urmă, amiralul către prietenul meu care nu spusese nimic

— Tăceţi dacă ochii lui ar rămâne ca acum, aşa mici şi orbi, mi-ar veni şi mie să strig cum striga amiralul în maşină

— Tăceţi ba nu

— Taci cum ne spunea nouă şi comuniştilor care-şi cereau scuze, sau plângeau, sau stăteau tăcuţi căutând să ghicească cine suntem şi înţelegând când domnul general deschidea uşa iar patronul prietenului meu scrâşnea

— In picioare sau spaniolii vorbeau neglijent luând în mână tăciunele pe care se sprijineau amintirile, niciodată n-am crezut că picioarele ar fi în stare să se îndoaie atât sau să răzuie aşa cimentul de pe jos, pantofi care pierdeau tocuri, pierdeau tălpi, degete rupte, părintele episcop cu capul plecat preocupat de inel, nu mai exista nimic altceva pe lume, nici măcar fina lui, decât inelul, dacă as fi Cintia oamenii m-ar respecta, ce mai faceţi dona Cintia, în sănătatea dumneavoastră dona Cfntia, v-a sosit pachetul de la postă dona Cfntia, v-am pus deoparte pulpa de vacă dona Cfntia, pe curând şi salutări soţului dona Cintia, la fiecare geamăt amiralul

— Taci în timp ce cu prietenul meu el era comunistul, cel care-şi cerea scuze, plângea, căuta să ghicească mascând toate astea într-un ordin deprimat

— Tăceţi incapabil să-l tutuiască aşa cum nu-i tutuia pe cei care-i porunceau lui, generalul, părintele episcop, ambasadorul Americii, lăsa deoparte hârtiile şi-şi îndrepta corpul

— Ce veţi decide dumneavoastră e sigur către patronul prietenului meu

— Taci către prietenul meu, care asculta de patron, dorinţa de a nu fi cu el, o panică pe care se străduia s-o ascundă, te-mându-se să ajungă la casa lui şi s-o găsească arzând, pereţii prăbuşindu-se unul după altul în explozii de flăcări, o pălălaie care se înălţa brusc şi înghiţea păunii

— Tăceţi foştii poliţişti ne aşteptau sub stejarul de la garaj cu văduva asociatului care mă dispreţuieşte mai mult decât ceilalţi, nu-mi răspunde la bună ziua, vorbeşte ca şi cum ar vorbi cu servitoarele, îşi bate joc de mine de i se vede pe faţă iar stejarul în prezenţa tuturor, scandalizat

— Dă-i foc aşa că i-am dat foc cum am dat foc fotografiilor din album, femeia s-a înroşit, s-a făcut gri şi s-a îngrămădit scrum pe jos în jurul meu, de câte ori visam că mor mă trezeam în panică şi mama în loc de Cintia

— Ce s-a întâmplat Simone?

Cu plătica pentru prânz în mână, să dau foc plăticii, să dau foc mamei, să nu mai existe cine să mă chinuie când mă trezesc, deschizând intenţionat persianele şi dând la o parte perdeaua, vânzătoarea de zarzavat, de scoici în găleţi, o agitaţie fără rost, culori şi sunete care mă obligă să mă vâr sub plapumă în căutarea nopţii pe care n-o mai aveam

— Lasă-mă plătica se dădea înapoi speriată, amiralul se dădea înapoi speriat, în pensiunea de la Espinho mitraliere, sticla cu apă şi văsuleţul cu flori artificiale pe jos, bancheta pe care lăsasem hainele răsturnată, lanterna care răscolea aşternuturile imobilizându-se asupra mea, telefonul sunând de două ori şi tăcând

— N-am crezut niciodată că femeia ar putea fi atât de grasă când intram cu tava de prânz simţeam ochelarii părintelui episcop urcându-mi-se încet pe glezne şi brusc eram goală pe covor, am încercat să mă acopăr şi tava a căzut, secretarul

— Ce-i asta?

Dacă mă duceam în oficiu dădeam peste părintele episcop în oficiu, dacă mă trimiteau după vin era acolo şi părintele episcop aşteptându-mă

— Apropie-te fetiţo îşi introducea un chibrit aprins în gură, o închidea şi când o deschidea iar flacăra era intactă, mi-o întindea cu un chicot ciudat

— Încearcă mă uitam din nou şi nu era nimeni, doar pânze de păianjen, gâturi de sticlă, muguraşi de muşchi, umezeala pietrei, ceva care se spărgea şi se ţâra pe jos, secretarul convins că

democraţii invadaseră casa şi plănuiau să urce scările cu cuţite şi pumnale

— Ce se întâmplă?

Amiralul fixându-ne cu un soi de scârbă sau frică, şterge scârbă, pune frică, l-a chemat pe patronul prietenului meu în timp ce surda oferea cana cu apă gazoasă amestecând zahărul şi cafeaua cu linguriţa serviabilă

— Scoate-i de aici cât poţi de repede mama încercând să mă îmbrăţişeze ca şi cum aş fi elegantă

— Nu îmi venea s-o trimit să-şi aranjeze părul, să se spele, să scoată micile medalii oribile de pe lănţişor, să nu-mi fie ruşine s-o prezint unor străini, l-am ajutat pe prietenul meu să lege detonatorul în brădet cu toate murmurele copacilor şi insectelor şi vântului vorbind de mine, de cum se lăsa noaptea tăceam în legătură cu lipsa de consideraţie şi apăsam pe pârghie

— Bună treabă conversaţii de verişori pe care nici nu-i cunoşteam năvălindu-mi fără ceremonie în casă, strângând mâna tatei, sărutând-o pe mama, sărutându-mă pe mine, instalându-se pe scaunele noastre scandalizaţi de absenţa smalţului pe plită, de piciorul proptit al mesei, de fotografiile unchilor care erau şi ai lor pierduţi în haine prea largi

— Adu vinul de Porto Simone nu Cintia, nu un nume decent, Simone nu erau decât trei păhărele aşa că a mai fost nevoie de paharele de apă şi de încă un borcan sau două de marmeladă pentru ca ei să înţeleagă uitându-se unii la alţii

— De ce să te încăpăţânezi să ne înjoseşti mamă de ce să arăţi ce suntem?) felul cum trăiam de fapt

— Portoul s-a terminat du-te repede la băcănie să mai ceri Simone nu să cumpăr, să cer, încă o hârtie cu datoria în creion înfiptă în cuiul plin de hârtii cu datorii în creion, ţigări fasole cartofi detergent, verişorii cu borcanul de marmeladă în mână, curioşi

— Fata ta a rămas aşa de grasă după vreo boală? Copii necunoscuţi răscolindu-mi în sertare, jucându-se cu mostrele mele de parfum, frecându-le de gât şi arătân-du-şi apoi părinţilor gâtul —- Uite tată descoperindu-mi ghiocurile, ducându-le la ureche decepţionaţi

— Nu se aude nimic uitând de locul fiecărui lucru şi punând totul într-o ordine diferită care mă zăpăcea fiindcă atunci când aliniam obiectele la locurile lor nu ieşeau niciodată la fel, să trag ghiocul ăsta un pic mai în fată, să împing cu un milimetru broasca de lut în uniformă de student şi nu e aşa, nu e aşa, un disconfort, o nelinişte pe care nu ştiu cum s-o explic, broasca scoasă de la locul ei îmi dezorganizează toată viaţa, oricât îi îndrept poziţia nu pot s-o regăsesc şi apoi certitudinea că-mi lipsesc obiecte, credeam că n-o să-mi pese, dar dacă-ini dispar din comodă simt că mă înăbuş, brăţara din piele de elefant, pieptenele fără dinţi despre care abia acum înţeleg de ce se afla acolo, în fiecare zi când intram în odaie mă hotărâm – îl arunc la gunoi şi-l lăsam la loc, unde mi-e pieptenele, să-i caut prin buzunare, să cer să mi-l restituie, să-i bat, ceea ce nici nu observasem are acum o importanţă vitală, un ciob de scrumieră, un pachet cu trei ţigări înăuntru şi nu mai văd decât două, flaconul orhideei veştejite pe care mi l-au înclinat fără să ceară voie, nu pot să mă liniştesc, mă scol şi corectez şi mă aşez şi iar mă scol şi corectez cerând pe sănătatea voastră tăceţi şi lăsaţi-mă să-mi corectez viaţa, să îndrept orhideea o petală s-a dezlipit şi totul s-a schimbat iremediabil, şi sunt terminată, peste universul distrus pentru totdeauna verişorii beau vin de Porto din borcane de marmeladă, mama se alimenta cu felii de pâine prăjită şi episoade vechi, botezuri, înmormântări, picnicuri, mese de aniversare la Santarem, plimbarea aceea cu trenul la Gouveia despre care nici nu ştiu unde se află, urăsc Gou-veia, îl ajut pe prietenul meu să apese pe detonator şi adio Gouveia, adio mamă

— Fiica ta a rămas aşa de grasă e o problemă de sânge sau e după vreo boală?

Evitând să se atingă de locurile atinse de mine, depărtând copiii de mine, îl ajut pe prietenul meu să apese pe detonator şi adio botezuri, înmormântări, picnicuri, mese de aniversare la Santarem, o primă explozie mică la bucătărie, o a doua explozie pe coridor, peretele de la camera părinţilor mei arzând, canapeaua de vinilin arzând, lampa în flăcări, rochiile în flăcări, întrebarea înălţându-se într-o spirală de şorici ars

— Fiica ta a rămas aşa de grasa e o problemă de sânge sau e după vreo boală?

Şi eu singură în baraca oglinzilor de la bâlci, frumoasă, foarte elegantă, împăcată, fără să-mi pese de hohotele de râs ale difuzorului şi de îngrijitorul care mă atingea pe spate

— Acum închidem de vreme ce Madame Dolores, care cunoaşte viitorul, mi-a promis un bărbat cumsecade, o călătorie cu vaporul şi o moştenire neaşteptată.

În unele zile sunt atât de veselă că parcă m-aş afla la Coimbra, duminica după-masă, când mama îşi schimba hainele noi cu halatul şi şorţul de bucătărie, slujnicele pregăteau potârnichile, mieii şi iezii cărora nu le vedeam corpul, vedeam doar ochii asemănători cu ai oamenilor mari când ascultă un pian sau marea, până ce devin chiar ei pianul şi marea iar eu înţeleg sunetul după modul cum se aşază să-l asculte, unchiul meu distribuia furculiţele mai vechi pe mesele îndepărtate de fereastră, mâţa se încolăcea pe pervaz iar gura ei neaşteptată se ivea dintr-un ghemotoc ca să îngraşe căscaturi, tata mă aştepta în curte, atent la clopote, cu plasa pentru prepeliţe în rucsac, fratele meu a murit la naştere când eu aveam trei ani şi-mi amintesc doar de clopote, chiar şi astăzi ce-mi aduce în memorie un clopot este leagănul gol, după mai multe luni au urcat leagănul în pod iar lucarna lumina aşternutul murdar, când m-am apropiat ca să-l scutur m-a amenințat de pe pernă un şoarece chinuit tot, de câte ori băteau clopotele tata întorcea capul spre turn, faţa i se schimba, se micşora, revenea la normal şi porneam amândoi în direcţia eucalipţilor, el pândind unde erau cuiburi iar eu, mândră de gulerul meu de dantelă şi de pantofii de lac, netezindu-mi rochia cu leagănul în gând, eram

convinsă că se hâţâna în timpul nopţii ajutând pe un copil defunct să adoarmă, pădurea de eucalipţi ne-a sufocat cu murmure care au redus la tăcere clopotul şi pe frat, tele meu, arbuştii cu prepeliţe au răsărit din baltă, tata a îngenuncheat ca să întindă plasa, iar spinarea încovoiată, degetele care fixau stuful, urma săpunului de bărbierit pe obraz mi-l dezvăluiau ca pe o fiinţă fragilă care mă înduioşa, am observat primele fire albe de păr şi vertebrele de la ceafă care începeau să apară, când am bătut arbuştii cu băţul prepeliţele s-au ridicat prea devreme şi au scăpat de plasă, una dintre ele, un bărbătuş de pază pe un trunchi, ne fixa cu guşuliţn vibrând, parcă m-aş afla la Coimbra pentru că cineva parfumează o coadă înmu-ind-o în rachiu, un şoarece mă ameninţă de pe pernă şi până la urmă nici nu e şoarece, e doctorul care-mi dă drumul la încheietura mâinii, reglează flaconul cu ser, îl întreabă pe bărbatul meu

— Cum vreţi să călătorească în Spania în starea asta? Tata s-a aplecat să arunce cu o piatră în prepeliţă, un al doilea stol a trecut ţipând în direcţia mlaştinii, vântul aducea adieri de clopot şi le stingea cu mâna, o dată cu adierile de clopot venea şi leagănul cu aşternutul lui plin de praf, am vrut să-mi ascund chelia sub perucă, am întins braţul, noptiera a plecat iar doctorul către soţul meu, amândoi atât de înalţi că atingeau tavanul cu capetele

— Trebuie să-i fie sete săraca daţi-i apă am mutat plasa pe tufişul coagulat de soare pe care tremurau aripi, barca morarului, fără vopsea, se reducea la crivacele chilei, un cadavru de iepure se acoperea de viespi crezând că se protejează exhibându-şi incisivii, bărbatul meu mi-a sprijinit paharul de limbă şi mi-a curs apă pe bluză, medicul a protestat

— Încet dincolo de aripile care tremurau se distingeau gâlgâituri, ouă pestriţe, o vietate care se dilata clocind, una dintre prepeliţe s-a lovit de plasa care a căzut, alta, într-o grabă disperată, a dispărut alergând într-un şanţ, am intrat în odaie după metri şi metri de coridor în întuneric ascun-zându-mi ochii sub braţ

— Nu reuşesc să dorm şi mama cu jumătate de piept dezgolit s-a ridicat

— Ce-nseamnă asta? Prinzându-şi bluza în copci, tata repede repede căuta gaura de la curea când strângând prea mult când strângând prea puţin, mama îşi potrivea sutienul cu piep-iul încă scos în afară

— Mă aşteptam să se întâmple aşa altă dată m-am trezit cu pendula orologiului alterân-du-mi un vis şi spre deosebire de ce credeam nu era pendula, era patul lor lovind în perete, am deschis uşa era februarie şi portocalele se îngrămădeau sub ploaie în curte şi am dat peste multe picioare desculţe lângă mine, faţa mamei pe un gât care nu era al ei, jumătate dintre picioare s-au strâns şi celelalte s-au transformat în tata care uitase de pantalonii încolăciţi la glezne

— Nu ţii deloc seamă de fetiţă mirosul trandafirilor sălbatici în stor, mieii destinaţi prânzului de mâine scânceau de frică, tata şi-a pus pijamaua în colţul neluminat unde lada cu lucrurile bebeluşului fermenta levănţică, în locul unde lovea patul, sub crucifixul cu o panglicuţă albastră, lemnul lăsase urme, im' s-a părut că aud leagănul gemând arcuri în pod, doctorul se profila acum mai clar pe fundalul vazelor ele pe terasă şi îl sfătuia pe bărbatul meu să angajeze o infirmieră

— Dacă soţia dumneavoastră mai rezistă o săptămână ar fi o minune n-o să vă revină foarte scump o pasăre mică nu prepeliţa un prigor sau aşa ceva s-a răstignit în plasă, tata furios pentru că rupea sforile l-a desprins din ochiuri, slujnicele împleteau coada Mamei Alicia, gata instalată pe tronul ei de la etaj din moment ce mirosul de rachiu mă împiedica să dorm, bărbatul meu a apărut contrazicându-l pe doctor şi siluetele lor s-au unit pe stucatură

— Fiţi rezonabil domnule doctor angajez o infirmieră şi două ore mai târziu ne pomenim aici cu armata care vine să ne aresteze bărbaţi în halate de linoleum înjungheau iezi, sângele ţâşnea în bulboane supărate în oală în timp ce secretarul încerca să fugă, căutând o deschizătură în zid ară-tându-mi fotografia nepoatei ca şi cum nepoata l-ar putea salva, săruta micuţa medalie de la gât uitându-se la noi, a continuat s-o sărute în genunchi după a treia rafală, unul dintre foştii poliţişti a scos medalia din lănţişor

şi i-a în-gropat-o în gură ca s-o ia cu el când îl vor arunca în Tejo, de cum a bătut clopotul am auzit, venind din pod, un plâns de copil dar poate erau mobilele pe care le îngrămădea mama acolo sus şi, în lunile de iarnă, ele se nelinişteau şi trosneau cerând să fie readuse în salonul de unde fuseseră expulzate, de fiecare dată când urcam scările încercau să se elibereze de sub cuverturile care le acopereau şi mă priveau jignite, doctorul mi-a apăsat rinichii pe pernă explicându-i bărbatului meu

— Întotdeauna sunt agitaţi când intră în comă bunica mă chema de pe tronul ei în timp ce slujnicele coborau la parter cu ligheanul cu rachiu

— Mimi vorbindu-mi de Calicia unde sub ploaie trandafirii se nasc din mare, medicul nu se ştie niciodată dacă ne aud când sunt în comă, bărbatul meu vorbiţi fără grijă fiindcă e surdă, nu mă pot lăsa aici singură deoarece chiar la noapte şoferul în brădet, trebuie să mă îmbrace, să-mi pună peruca, să mă aşeze pe banchetă între perne şi pături, secretarul când militarii spanioli i-au pus cătuşele

— Glumiţi nu-i aşa?

Holbându-se la amiral, la părintele episcop, la soţul meu, la şoferul care-i lua portofelul din buzunar şi-l încredinţa unuia dintre foştii poliţişti, agende, hârtii, bilete, nepoata în uniformă de liceu, un plic în căptuşeala hainei, foarfecă grădinarului s-a oprit, părintele episcop îşi extrăgea ochelarii din sutană, văduva asociatului soţului meu aprindea şi stingea bricheta, ambasadorul american a cules cu unghia distrată un fir de praf de pe pantof, scoteau cu o prăjină frunzele din piscină, puteţi vorbi fără grijă fiindcă e surdă, amiralul i-a luat părintelui episcop plicul

— Un moment bricheta se aprindea şi se stingea întruna, ambasadorul răsfoia un album cu reproduceri după tablouri vechi, coborâri de pe cruce, miracole, farisei, amiralul i-a întins generalului plicul, nu m-am oprit din servit ceaiul, zahărul, laptele, apa fierbinte, am împărţit linguriţe, dacă cel puţin ceştile ar fi goale şi toată lumea mi-ar mai cere, când m-am apropiat de

secretar bărbatul meu mi-a furat ceainicul din mână şi l-a aruncat pe terasa deschisă, generalul citea şi o tot lua de la început

— Nu cred unul dintre foştii poliţişti i-a arătat ceva în agendă, generalul i-a restituit amiralului plicul şi a indicat cu degetul mic o pagină din agendă

— Şi aici tata ţinea plasa pentru prepeliţe în oficiu, verişoarele mele îmbrăcate ca de duminică, adică pieptănate şi cu ciorapi în picioare, urmăreau bibilici în curte cu un elan de pluş, care asista de pe o piatră, trăgeai de o sfoară şi un mecanism din burtă derula banda până tăcea, secretarul a gemut un mecanism din burtă

— Permiteţi-mi să explic domnule general a derulat banda şi a tăcut şi el, unul dintre unchii mei a instalat un scrânciob pentru noi pe creanga smochinului, cu o scândură dintr-o ladă şi două frânghii, dacă închideam ochii nu vedeam casa nici leagănul din pod nici pe mama strigând de la fereastra bucătăriei

— Să nu te murdăreşti Mimi nici tratamentul de la spital nici părul fals nici flacăra brichetei nici iezii morţi nici pe părintele episcop preocupat de agendă

— Dumnezeule nici pe foştii poliţişti care îl ridicau pe secretar în drum spre garaj, din nou cu mecanismul din burtă

— Permiteţi-mi să explic domnule general banda derulându-se, tăcerea, să mă duc după ceainic în grădină chiar spart, chiar inutil, să le cer să-l trimită de aici şi să le servesc ceaiul, Celina şi cu mine fără nimeni altcineva în sală cu excepţia pendulei orologiului vechi în cutia de sticlă, încurcătura cu cifrele romane, probleme cu cisterne, robinete, trenuri, gara A şi gara B la o sută de kilometri distanţă una de alta, dacă trenul care pleacă din gara A înaintează cu optzeci de kilometri pe oră şi cel care pleacă din gara B cu şaptezeci, calculaţi distanţa de staţia A, Celina a lăsat din mână bricheta, a împins fotoliul înainte potrivindu-şi fusta pe genunchi, m-a rugat

— Să nu rămâi în casa asta iar eu zâmbind oferindu-i zahăr ca şi cum n-aş înţelege

— Păi sigur gândindu-mă la trenuri, imaginându-mi peroanele, călătorii, trecerea de nivel alunecând înapoi, chiar şi azi sunt gata să jur că nu locomotiva se deplasează, pământul merge înapoi, noi stând pe loc şi munţii alergând la fereastră, fetele care se întorceau spre mine

— Spune-i lui Mimi în ce punct se întâlnesc trenurile Edite o mică voce mioapă ridicându-se în faţa mea şi răspunzând cu o suficienţă adultă, nu eram atentă la poduri, la măslini, la triunghiul acela de mare dintre dune care a lucit o clipă doar şi m-a însoţit apoi ani în şir, de fiecare dată când doctorul

— Nu merită să operăm la el mă gândeam ca să îndepărtez frica, oare cât timp îi trebuie unui vapor, cu şaisprezece noduri, plecând de la intersecţia dintre linia orizontului cu duna din dreapta, dacă observatorul se află în locul care formează cu primii doi un unghi de douăzeci şi şapte de grade, un unghiuleţ, un triunghi care dacă vreţi deşi asta n-are nici cea mai mică relevanţă pentru efectul răspunsului poate popula cu stele şi sori şi se poate imagina stors de coline cu lalele, dalii, panseluţe, la fel cum suportam tratamentul la spital ştiind că un flacon de ser de cinci sute de centimetri cubi debitează şaizeci de picături pe minut şi ştiind că fiecare picătură conţine patru mililitri de lichid calculaţi în cât timp, la fel ca atunci când bărbatul meu sosea târziu acasă mă gândeam casa noastră, punctul A, venind de la casa asociatului punctul B, cu o viteză de cincizeci de kilometri pe oră, considerând că a plecat la trei şi cinci în zori şi că cele două case, A şi B, sunt la o distanţă de şaptesprezece kilometri şi şase sute de metri una de alta, socotiţi la ce oră câte minute şi câte secunde, să fac calculele foarte repede înainte ca Edite să-şi ridice ochelarii adulţi şi braţul ei mic cu creionul în vârf, feţele să se întoarcă spre mine, profesoara

— Spune-i lui Mimi Edite

Edite a murit călcată de maşină în ultima zi de şcoală, după ce a primit buchetul de flori şi eşarfa roşu şi verde a celui mai bun

elev fiindcă uitase, singura dată în doisprezece ani, că autobuzul de şase a plecat de la colţul C, unde se afla piaţa P, coborând rampa R cu o înclinaţie de trei grade într-o mişcare uniform accelerată cu douăzeci de centimetri pe secundă, şi a prins-o în locul L, cu nouăzeci şi trei de milimetri în afara trotuarului, când ea alerga cu cinci kilometri pe oră spre părinţi cu buchetul de flori împiedicând-o să vizioneze, în mod adecvat şi conform regulilor elementare ale opticii, vehiculul V cu greutatea brută de două tone (foarte important: a se tine seama că globul ocular este o simplă lentilă şi ca atare expus legilor reflexiei şi refracţiei iar imaginea se formează răsturnată în lobul occipital de unde este retransmisă structurilor nobile ale creierului)

Edite care n-a avut timp să explice, nici măcar inspectorului care-i promitea un viitor ministerial spre onoarea şi gloria Şcolii publice 26, câte fracturi de coaste nici câţi centimetri cubi de hemoragie internă a suferit în drum spre spitalul unde a ajuns sub formă de cadavru, nici câte persoane la înmormântare ţinând seama că rudele cele mai apropiate erau în număr de treizeci şi unu şi fiecare poseda patru prieteni intimi, nici timpul cât a durat slujba de înmormântare cu un preot debitând în medie paisprezece cuvinte latineşti pe minut, nici câte lopeţi de pământ, conţinând trei kilograme trei sute de grame, au fost necesare ca să umple o groapă de optzeci de centimetri lungime, şaptezeci şi doi centimetri lăţime şi un metru şaizeci şi patru centimetri adâncime, pentru un volum total de cincizeci şi nouă de litri de coşciug inclusiv ornamentele, crucifixul de fier şi şuruburile montate, placa de identificare inoxidabilă, mânerele de bronz, acoperit cu eşarfa celui mai bun elev şi ce s-a mai putut salva din buchetul de narzi, câţiva dintre ei uşor călcaţi în picioare, profesoara care cântărea patruzeci şi şapte de kilograme (desculţă şi pe nemâncate) a apărut la cimitir uşurată de cele două kilograme virgulă şase sute şaptezeci şi şase de grame (pe nemâncate) ale pechinezului care o însoţea pretutindeni deşi greutatea totală a hainelor, umbrelei şi cărţii de rugăciuni atingea trei kilograme virgulă cinci sute şaptezeci şi cinci de grame ceea ce, practic, însemna o diminuare, relativ neglijabilă pentru travaliul muscular, respiratoriu, arterial periferic şi cardiac de nouăzeci şi unu de grame, transportând,

conform tabelelor în vigoare, un consum nedepăşind douăzeci de calorii virgulă unsprezece, uşor recuperabil cu trei cincimi dintr-un pahar de lapte semi-de-gresat, foştii poliţişti l-au ridicat pe secretar de pe banchetă în drum spre garaj, Celina şi cu mine fără nimeni altcineva în sală cu excepţia pendulei de la orologiul cel vechi despre care n-am nici cea mai vagă idee cât cântăreşte deplasându-şi limbile pe cadranul cu litere romane înfrumuseţate cu arabescuri pe care nu mi-am dat osteneala să le convertesc în cifre, poate două fără zece, patru şi douăzeci, şase şi douăzeci şi şase, nu contează, Celina a pus bricheta pe masă, în chip de lampă a lui Aladin, cu o flăcăruie ieşind prin cioc promiţând un spiriduş cu turban, braţe încrucişate şi voce profundă învestit cu puterea de a îndeplini trei dorinţe, a împins în fată fotoliul potrivin-du-şi fusta pe genunchi, s-a rugat

— Să nu rămâi în casa asta eu zâmbind oferindu-i zahăr ca şi cum n-aş auzi

— Păi sigur

Celina arătând spre grădină, sol, făcând semne în direcţia şoselei, desenând un acoperiş şi un romb cu mâinile, înclepărtându-le brusc ca şi cum acoperişul şi rombul s-ar fi dezintegrat în văzduh, arătând din nou solul, făcând alte semne în direcţia şoselei, aşezându-se cu un şuşotit epuizat

— Să nu rămâi în casa asta cu mine în ghiozdanul meu de şcoală încercând să rezolv problema a cinci bombe cu dinamită de şapte kilograme fiecare amplasate într-o vilă cu pivniţă, parter, etajul unu şi doi, adică patru nivele de aproximativ o sută şaptezeci de metri pătraţi, alcătuiţi din ciment, cărămidă, piatră şi lemn, bombe pe care o comandă manuală plasată la o distanţă de şaizeci de metri le-ar acţiona dintr-o pădurice de pini unde din întâmplare nu simt vreo adiere de vânt şi nici nu mi se pare că ar exista vreo ciocârlie, vreo vulpe două printre scaieţi, vreun bursuc doi în spaţiul cuprins între trunchiuri, poate o femeie mergând cu o legătură de vreascuri spre cartierul săracilor, bombe pe care o comandă manuală le-ar acţiona obligându-le să explodeze simultan sau la intervale nu mai mari de zece punct şase secunde, mai ştiind şi că în interiorul

menţionatei vile se află un general, un amiral, un episcop, fina sus-numi-tului episcop, o bolnavă de cancer în stadiu final, lămurită de medici că are metastaze generalizate şi greutatea de treizeci şi cinci de kilograme corespunzând la ceva mai mult decât scheletul, soţul menţionatei bolnave, foştii poliţişti fideli regimului pe care revoluţia l-a răsturnat şi militari spanioli fideli regimului pe care revoluţia încă nu l-a răsturnat, calculaţi ce va rămâne din aceste persoane din clipa exploziei, cu mine încercând să rezolv problema şi să înţeleg că nu va rămâne nimic, astfel că am ridicat braţul meu mic cu creionul în vârf în speranţa că profesoara mă va desemna de pe catedră

— Spune-i Celinei Mimi iar eu cu un mic ton victorios sub peruca oranj şi machiajul care-mi fardează rănile de pe gât şi frunte, atât de veselă că parcă m-aş afla la Coimbra, duminica, atunci când mama îşi schimba hainele noi cu halatul şi şorţul de bucătărie, iepurii, mieii şi iezii mă fixau cu nişte ochi ca şi cum ar asculta un pian sau marea iar eu înţelegând sunetul după modul cum se opreau să-l asculte, eu potrivin-du-mi peruca fără a înceta să zâmbesc

— Fiindcă nu va rămâne nimic stau mai departe în casa asta şi fiindcă nu va rămâne absolut nimic din noi nu plec de aici.

Azi totul pare altfel nu ştiu de ce: copacii, pensionarii, lacul unde frunzele acoperă cu pete negre ce mai rămâne din soare, oamenii la terase şi în jurul statuii, până şi umbrele casei luându-şi rămas-bun de la mine, gesturi de martiri binecuvântându-mă în tăcere, ceva asemănător cu un semn din cap în toate astea, asemănător cu o despărţire, cu un adio pe care nu-l înţeleg, până şi în bucătărie există brusc o lipsă de intimitate între mine şi lucruri, mă mişc printre obiecte ciudate, şovăi, încerc să-mi aduc aminte, oare aragazul ăsta îmi aparţine, spălătorul ăsta, maşina de spălat, arlechinul cocoţat pe hotă încu-rajându-mă, deschid sertarul cu tacâmuri şi dau peste şerveţele, caut cănile în dulap şi găsesc sticluţele cu ulei şi oţet, două ţărăncuţe zâmbitoare a căror pălărie e capacul iar braţul cu coşuleţul toarta, se ştie întotdeauna care e uleiul pentru că sorţul s-a spart, totul este atât de diferit astăzi fără să ştiu de ce

încât îmi vine să desfac degetele şi să dau drumul sticluţelor cu oţet şi ulei, să cadă pe jos, să se sfărâme, să nu mai rămână nimic din ţărăncuţe, dinspre Tejo pleacă înserarea, cărţile de joc ale pensionarilor se dizolvă în asfinţit şi doar şepcile lor dăinuie peste lumea lebedelor, când se lăsa înserarea în casa părinţilor mei biserica Mântuirii, înăbuşită în greutatea ei de piatră, înăbuşea şi neliniştile mamei şi îmbufnarea tatei în camera de zi, atunci când s-a însurat era tenorino în ansamblul coral dar timpul şi serviciul i-au stricat vocea, mama încerca să-l ajute avansând şi retrăgându-şi corpul, dându-mi supa deschidea propria ei bărbie când întindea lingura

— Haide aşa că rămâneam cu dinţii încleştaţi crezând că nu era de datoria mea să înghit, canarul bea apă, schimba stinghia, se storcea într-o notă ascuţită pe care o însoţea şi cratiţa de pe foc, silueta tatei se subţia spre tavan, cu trăsăturile ochi sprâncene frunte nas transformate în buze, mama se subţia o dată cu el, o pereche de ogari abandonaţi de stăpân urlând a moarte într-o fermă pustie, cireşi viermănoşi, ierburi, cumpăna puţului fără nici o frânghie, poate o casă fără acoperiş în depărtare cu o persiană sau două bătând în vânt şi o găleată căzută pe gresia din curte, canarul, simţindu-se observat, a meditat câteva minute într-o reculegere de artist, a răsturnat grăunţele din văsuleţul de metal, a repetat nota cu o octavă mai sus, mama, verişoara mea, biserica Mântuirii şi eu am ajuns să ne bucurăm de îndată ce mărul lui Adam se ascundea în cravată aducând cu sine un început de arie, cratiţa fierbea în clocot, fluierul tocilarului urca şi cobora treptele strigăturii, verişoara mea a oftat într-o expectativă încordată, fiecare muşchi o coardă gata să acompanieze opera

— Unchiule tata s-a ridicat un pic mai mult în pantofi, cu tubul or-găi de la ceafă alungit perfecţionându-i căutatul, mâinile s-au agitat într-un mic spasm ca de aripi, gata să se elibereze din cuib, să zboare, să dispară peste acoperişuri într-o dâră de fagoţi, să se rotească în cerc peste biserica Mântuirii şi să se contopească apoi cu vrăbiile în drum spre docuri, pantalonii se suflecau peste ciorapii cu picăţele şi totuşi a rămas pe loc, terestru, lângă cratiţa furioasă de atâta grăsime, care zvârlea în

noi picături de salivă arzând de furia sa, gâtul i s-a micşorat, mărul lui Adam s-a întors în guler, faţa s-a obişnuit iar cu genele şi urechile, mama dezamăgită ridicându-se în rochia ei – Ei?

Spre acel tenorino care se golea într-un mic suflu trist, fluierul tocilarului escalada treptele strigăturii, la început vreo două, trei şi acum nesfârşite, conducând în centrul pământului locuit de rădăcini şi sicrie de defuncţi, bunicii mamei care o duceau să se plimbe cu vaporul la Montijo, în timpul antichităţii fericite a cărei amintire o întinerea, cu gropiţe neaşteptate în obraji, şi după rădăcini infernul cataclismului, cazanele cu smoală într-o lumină ruginită, cel la care naşul meu se gândeşte imediat ce dimineaţa descojeşte crucifixele din odaie accentuând slăbiciunea supărată a lui Dumnezeu şi-l aud rugându-se pe latineşte şi implorând ajutor – Micuţa mea Fătima atât de diferit de bărbatul încă tânăr care-mi oferea bomboane acasă la părinţii mei sau de celălalt, mai important, care le vorbea despre Isus comuniştilor înainte ca foştii poliţişti să le dea brânci de pe faleza de la Peni-che, floricele albe, capre în mărăciniş, sforăitul farului, vântul care mă orbea şi-mi pecetluia urechile astfel că atunci când am plecat nu se întâmplase nimic, cel mult lipseau paşi pe pietriş ca şi cum m-ar fi părăsit cineva fără veste, în clipa când trecea lanterna farului prin dreptul nostru ne adăuga linii roşii, mai curând zdrenţe decât linii rotin-du-se peste pietre, tata revenea la fotoliul lui cu o încetineală de catastrofă – Nu reuşesc canarul din stinghie de trestie în stinghie de trestie triumfa în bucătărie, grăsimea vărsată bolborosea sarcasme pe linoleum, mama şi verişoara mea se ocupau de prânz resemnate că tenorino nu plecase şi el o dată cu vrăbiile într-o dâră de fagoţi, dacă măcar duminica le-ar lua cu barca la Montijo şi le-ar plimba pe lângă fluviu printre mori şi mlaştini, dacă măcar naşul meu m-ar lăsa să dorm liniştită transportându-şi latina şi remuşcarea în birou, printr-un traseu de candele de sfinţi, în loc să-mi dea târcoale cu o umilitate plângăcioasă

— Micuţa mea Fătima cu teama de a mă trezi şi dorind să mă trezească, du-cându-mă cu gândul, aşa în halat, dezbrăcat de demnitatea reverendei şi a inelului, la vaca de pânză formată dintr-o pereche de figuranţi, în numerele de bâlci, când tata m-a

ridicat deasupra spectatorilor jumătatea poste-rioară a animalului s-a scuturat încet şi s-a înmuiat pe jos, jumătatea anterioară a încremenit întorcând capul şi încercând să înţeleagă, s-a zbârcit, s-a răsucit, s-a descheiat cu greu, un braţ, al doilea braţ, un genunchi, un bărbat întreg întrebând

— Armenio pipăind ce nu era el în vacă, poate o rudă, vin prieten, un animal dresat, a mişcat soldurile până a extras din ele un cap inert, un lănţişor de aur, nişte degete atârnânde, ce aveau să scrie foştii poliţişti, cu binoclurile într-una dintre clădirile din faţă, despărţită de a noastră prin plopi şi lacuri, ce povesteau generalului, amiralului, ambasadorului american, ce ghiceau chiar cu storurile lăsate, cu perdelele trase, cu lampa stinsă, poate or fi observat şi acest soi de adio al casei, conţinutul dulapurilor schimbat, uşi pe care mi-e frică să le deschid fiindcă nu ştiu ce găsesc după, mobile care făceau pe mortul ca să nu ne gândim la ele, dacă mi-ar arăta procesul-verbal pariez că aş citi şi nu e adevărat că din vina mea cei doi bărbaţi cu vaca de pânză au rămas singuri în piaţeta bâlciului, generalul chemând-o pe mama ca să-i citească procesul-verbal cu glas tare

— Ascultaţi aici mama stânjenită în rochia de duminică, încălţată cu pantofii pe care-i ţinea de secole lângă dulap, ca să fie purtaţi pentru prima oară în sicriu, căutându-şi ochelarii în geantă, zăbovind (cum o ştiu eu) asupra cuvintelor pe care nu le înţelegea şi grăbind lectura în speranţa să nu se înţeleagă că nu înţelegea, restituind procesul-verbal, încercând să mă apere

— Nu e posibil domnule atât de speriată, aţâţ de tremurândă, aţâţ de mândră de pantofii de mort, cu mine întrebându-mă dacă va avea bani să cumpere alţii ca să nu ajungă în Rai cu tălpile uzate, mama care se parfuma pentru doctor dintr-un tubuleţ cu două sau trei picături de apă de colonie care mi-a fost oferit în magazinul de cosmetice şi pe care i l-am lăsat de pomană, alegea poşeta cea mai puţin ponosită, îşi dădea cu o umbră de ruj pe buze şi rămânea uitată în sala de aşteptare, fără un protest, de la şapte dimineaţa până la sfârşitul zilei, asistenţa care-şi scosese halatul şi închidea cabinetul, îmbrăcată

deja cu haina dând peste biata de ea în colţişorul ei de pe banchetă

— Încă mai sunteţi aici?

Să mă plimb cu ea la Montijo departe de biserica Mântuirii, de Campo de Santana, de naşul meu cu o voce de mâini împreunate

— Micuţa mea Fătima departe de tăcerea de rămas-bun a lucrurilor încremenite într-un adio pe care nu-l înţeleg, să mă plimb cu ea la Montijo auzind înecaţii în râu, bunicii difuzi care mă studiază intrigaţi, o întreabă cine sunt

— Cine-i asta?

Căutând trăsături de-ale lor în trăsăturile mele, asemănări, înrudiri, îmi ridică bărbia ca să vadă mai bine aşa cum naşul meu ridica bărbiile comuniştilor ca să explice milostenia şi justiţia lui Dumnezeu, mă respingeau cu neplăcere

— Seamănă cu cei din partea bărbatului tău n-a moştenit nimic de la noi locuiau în piaţă înaintea mea, au cunoscut aceiaşi vecini, aceleaşi instituţii, aceleaşi zgomote ale clădirii dar cu mobilierul abia cumpărat, sifoane de scurgere care funcţionau, ţevile intacte, acelaşi poştaş le înmâna cărţi poştale cu gravuri vechi, seri punctate de ceasul din bucătărie care acum nu merge, vreun disc strâmbat, vreun rău incurabil, amiralul îl împingea la o parte pe nasul meu

— N-avem timp de rugăciuni nevasta şoferului, care ajuta la servitul mesei în serile când venea ambasadorul să stea de vorbă cu noi, intra şi ieşea din garaj cu un lighean cu rufe, ambasadorul a dispărut, militarii spanioli au dispărut şi ei, foştii poliţişti au plecat în Franţa, Maroc, Venezuela, schimbându-şi numele, angajându-se la cafenele, ca liftieri prin hoteluri, telefonau să ne prevină să plecăm, generalul

— Laşii s-o caut pe mama, să bat la uşă, să mă aşez, poate o fi loc pe sofaua, pe fotoliul tatei, pe banca din grădină, să-mi ocup

locul la masă ca pe timpuri, întoarsă spre Cina cea de Taină, inelul şervetului cu numele meu în relief, Fâtima de ce Fâtima?

Până ce biserica Mântuirii să mă contopească în noapte, ce-o să se întâmple cu surda când va sosi armata, peruca oranj, boala, zâmbetul, posibil să-i ia pe ceilalţi şi s-o lase în pace cu ceaşca ei de ceai, aprobând spusele scrinurilor

— Păi sigur dacă încercam să vorbesc cu ea, să mă interesez, să întreb

— Te simţi mai bine?

Foarfecele grădinarului în curte îmi tăia cuvintele, le făcea să cadă din gura mea în felii inerte, silabe roz risipite pe covor şi ea porrivindu-şi cuvertura pe genunchi

— Pardon? Nu

— Păi sigur potrivindu-şi cuvertura pe genunchi

— Pardon?

Totuşi nu mie mi se adresa, nici soţului ei, nici Celinei, nici generalului, unei persoane pe care nu o vedeam, pe care la început nu am văzut-o şi pe urmă, uitându-mă mai bine, am găsit-o într-o ramă, o bătrână cu coadă albă şi o carafă cu apă gazoasă, zahăr şi cafea care striga

— Mimi de ce Mimi, de ce Fâtima, de ce Mimi?

Aşa că nu i-am putut spune că astăzi totul mi se pare diferit şi nu ştiu de ce, copacii, pensionarii în grădină, lacul unde frunzele acoperă cu pete negre ce mai rămâne din soare, oamenii la terase şi în jurul statuii, gesturi de martiri binecuvântându-mă în tăcere, ceva în toate astea asemănător cu o despărţire, un adio, o lipsă de intimitate între noi şi lucruri, să-i spun că mă deplasez nehotărâtă printre obiecte ciudate, oare al meu e aragazul ăsta, maşina asta de spălat, fierul ăsta de călcat, arlechinul cocoţat pe hotă încurajându-mă, n-am putut să spun despre sticluţele de ulei şi oţet cu ţărăncuţe de porţelan a căror pălărie e capacul iar

braţul cu coşuleţul toarta, se ştie care dintre ele conţine ulei fiindcă şorţul s-a spart, să-i spun că între mine şi bărbatul meu, că între mine şi naşul meu, că nu e din amor, că nu e fiindcă ţin la el, că mi-e teamă, că militarii spanioli şi foştii poliţişti şi ambasadorul american au plecat, că dacă ne uităm în jur şi peste puţin timp, înţelegând mai bine, o să ne uităm în jur singura persoană care va fi cu noi e mama în picioare într-un colţ al camerei stânjenită în rochia ei de duminică, în picioare cu pantofii pe care-i păstra ca să-i încalţe în sicriu, singura persoană care rămâne e mama căutându-şi ochelarii în geantă ca să se uite la o vacă de pânză, urmărită de-a lungul răzoarelor de nişte militari din guvern, şi care tocmai a căzut lângă zid cu noi două, fii atentă, cu noi două, dumneata şi cu mine, cu noi două, fii foarte atentă, înăuntru.

Sigur că mă duc la coafor ca să fiu frumoasă di-seară când o să mă ia unchiul meu în braţe în salon şi o Să mă ridice mai sus decât ceilalţi

— Să zbori Celina să zbori ca să descopăr ce locuieşte deasupra dulapurilor, lucruri pe care ei nu vor să le ating, lampa de petrol, medicamente, undiţe de pescuit, revolverul căruia îi lipsea trăgaciul şi obişnuiau să-l tină jos până în ziua când bunica a alergat spre mine scăpând din mână cuţitul de curăţat solzii de peşte, cu gura şi ochii cum nu-i mai văzusem niciodată, mi-a dat cu toată puterea peste mână

— Nu te atinge de asta Celina şi după ce m-a bătut m-a îmbrăţişat printre lacrimi li-pindu-şi obrazul de al meu şi oferindu-mi caramele, ăsta fiind modul celor mari de a-şi cere scuze

— Promite-mi că n-ai să te mai atingi niciodată de asta Celina (mai târziu am aflat că mulţi ani înainte de a mă naşte bunicul s-a dus în curte şi într-o clipă lămâii s-au cutremurat şi mierlelor le-a trebuit o săptămână până să revină, revolverul a căzut într-o baltă de la ploaie, cică după detunătură tăcerea a fost atât de mare încât) a trebuit să smulg caramelele cu unghia ca să pot răspunde cu gura plină

— Promit învelite în staniol roşu şi hârtie transparentă, netezeam uşor staniolul ca să nu-l rup, îl duceam la şcoală într-o carte, colegele invidioase

— Dacă mi-l dai pe cel în dungi îl rog pe tata să vii cu mine duminică la plajă automobile vechi accidentate între dune şi şosea, noi pe bancheta din spate, foarte plictisite, sub umbrele, damigene, prosoape, coşuri cu merinde, dacă întâmplător cântam adulţi cu chei franceze şi pete de ulei până la picioare apăreau la fereastră şi ne cereau, furioşi, să tăcem, dacă râdeam de nasurile lor pătate ne priveau pieziş gata să ne strângă de gât, dacă mamele colegelor mele deschideau gura taţii se aşezau la volan cu atâta avânt că arcurile începeau să danseze, răzuind cu zăpăceala degetului mare un defect al claxonului în timp ce marea şi pinii protestau în jur

— Dacă te pricepi atât de bine du-te tu astfel că duminicile de plajă erau fum, vapori de ben-/ină, etalare de inele de cauciuc şi piese metalice picurând stropi negri, implorările mamelor reduse la un şoptit des-pieptănat şi speriat din care lunecau bretele, distribuin-du-ne sandvişuri aproape doar din pâine ca să stăm cuminţi

— Pentru Dumnezeu uită-te la copii înapoindu-ne acasă noaptea, cu Auto-S. O. S. remorcându-ne maşina de un cârlig, la un moment dat nu mai erau faruri nici sosea nici parapete nici trunchiuri nici ochi roşii de animale ţâşnind pe asfalt, nu reîncepeam să existăm decât în uşa casei când mă smulgeau fără milă din-tr-o linişte imensă, vocea unchiului meu foarte departe, dintr-o lume unde refuzam să intru şi eu

— Ajutor corpul meu zdruncinat pe scară în sus dând drumul zdrenţelor de somn cu care încercam să mă acopăr

— Fetiţa asta e ca plumbul un genunchi adormit, cineva care mă descheia jupuin-du-mă fiindcă stofa făcea parte din mine bluza pe spate, culorile lui Mickey Mouse se amestecau pe etajeră, lumina îmi tăia pleoapele cu bricege de acid, îmi zvârleau gleznele în pat strivindu-le cu tumichete sau degete tumichete care-mi furau încă şi mai mult din somn

— Stai cuminte certitudinea că sunt alcătuită din mai multe pentru că o parte din mine voia să plângă şi nu putea, altă parte a încercat să fugă şi au prins-o din urmă, lumina a pierit, Mickey Mouse a pierit, coatele care-mi apăsau pieptul s-au îndepărtat

— Gata mi-am vârât nasul în perete, am tras perna peste cap, mi-am simţit căldura şi am redevenit una singură, marea a lucit o clipă şi s-a evaporat imediat transportată de Auto-S. O. S. care se îndepărta în lungul străzii şi pe urmă totul lichid şi călduţ, şi pe urmă nimic, dacă-mi smulgeam caramela de pe cerul gurii şi apropiam degetul bunica se dădea înapoi speriată fixându-l ca şi cum ar fi fost o şo-pârlă sau un guşter

— Du-te repede să te speli pe mâini Celina că umpli casa cu zahăr degetul meu, ce nostim, un rahat de degeţel îi teroriza pe adulţi, îl plimbam ridicat ţanţoş prin casă şi ei fu-gărindu-mă

— Ce-i asta?

Dându-se înapoi şi evitându-mă, mama, unchiul meu, inclusiv tata refugiindu-se în tăcere cu ziarul şi totuşi bineînţeles că mă spăl pe mâini şi mă duc la coafor ca să fiu frumoasă diseară, o rog pe Elisabete să-mi facă mese şi să le ascundă pe cele albe, refuz să mă ridic cât timp ridurile celor patruzeci de ani, pe care ea le numeşte de expresie, nu vor dispărea sub cremă, îmi pun bluza neagră, cerceii lungi, ciorapi închişi la culoare ca să ascund celulita, varicele şi striaţiile de care Elisabete se jură că nu există

— Care striaţii dona Celina?

Şi eu văd bine că am, e suficient să mă uit, să contractez muşchii, să strâng puţin pielea nici nu trebuie mult dacă Mickey Mouse ar fi aici, şi slavă Domnului că nu e, ar striga imediat, idiotul

— Bătrână sforăreasă f ăcându-şi vânt în bătaie de joc, grădinarul îndreptând narzii, şoferul cu mâinile în buzunare la intrarea în garaj, leii din ipsos cu gurile deschise, urâţi ca naiba, decorând scările, surda sub peruca oranj

— Păi sigur generalul, amiralul, părintele episcop oferindu-mi scaune cu graba aceea amabilă a bărbaţilor, plină de pişcături şi vorbe grele ascunse, dacă aş fi adus revolverul bunicului, chiar fără trăgaci, le-aş fi redus la tăcere complimentele într-o clipă

— Stimată doamnă

Mickey Mouse de acord cu mine printre hohote în falset, desemnându-i cu gheruţa lui de pluş

— Cretini asociatul soţului meu luându-mă de talie sub pretext că mă conduce spre bar, peruca oranj ne urmărea cu o simpatie indulgentă lipsită de interes, de gelozie, de ranchiună

— De ce nu răspunzi la telefon Celina?

Atâtea persoane şi niciuna care să mă ia în braţe şi să mă ridice mai sus decât ceilalţi până rămâneam lângă tavan descoperind ce locuieşte pe dulapuri, insecte uscate, cioburi de sticlă, un deşteptător stricat, toate acelea sfeşnice scrumiere pahare cupe pe care servitoarea le sparge şi se grăbeşte să le ascundă la fel cum vâră gunoiul sub covoare, nimeni care să mă ia în braţe şi să mă ajute să zbor, Elisabete încearcă, fata de la depilare încearcă, pedichiurista încearcă

— Pe sănătatea mea dacă nu păreţi mai tânără decât mine dona Celina mâini de copil, gâturi netede, cefe elastice, un pufuşor infantil pe obraji, pe vremea când semănăm cu ele în fiecare zi mi se aducea un buchet de flori la societatea de asigurări, nu se vedea portarul în spatele buchetului înaintând spre mine, invidia mamei când soseam acasă (- Cine ţi-a dat astea fată?) îmi proba rochiile într-ascuns în speranţa să-i vină şi şoldurile făceau să crape fustele, singurul meu parfum gol, tubul rujului fără nimic, era de ajuns să mă uit la ea ca să înceapă să ţipe, posedată de răutatea anilor – N-am fost eu trântea uşa camerei şi tata se scula din ziar, dacă aş fi putut-o spiona aş fi văzut-o lucind de tuburi întinzân-du-şi pielea feţei cu palmele, înlocuia sprâncenele cu trăsături de creion tot mai subţiri, îşi mărea pieptul cu vată de la farmacie de se zăreau tampoanele în

intervalul dintre nasturi, arunca buchetele mele de flori la gunoi ascunzând cu buzele dinţii care-i lipseau

— Nişte verze unul din ei chiar în faţă care o împiedica să zâmbească, se aşeza la masă acoperindu-şi gura cu mâna arătând spre garoafe cu o strâmbătură din nas

— Mai bine să nu-ţi dea nimic decât porcăria asta de buchet stând la oglindă cu spatele la mine, ne întâlneam pe sticlă deasupra periilor şi pensetelor, o fotografie a mea bebeluş cu un lănţişor de aur la gât iar sub fotografie scrisul ei Celina noastră la şase luni, ochii pe care îi am la fel cu ai ei, acelaşi format, aceeaşi culoare, când mergeam la cumpărături poruncea

— Să nu-rni spui mamă dacă greşeam şi spuneam mamă comenta imediat 258

— Copiii ăştia noi privindu-ne pe sticlă deasupra periilor şi pensetelor, ea deodată cu atâta frică de moarte şi pe sub tăcere

— La-mă în braţe nu vârsta o speria, ci moartea, să rămână singură noaptea şi vântul ăsta oribil prin plopi, unele cadavre dispar din cimitire cine ştie unde, şi atunci bărbia lăsată în jos c n a animalelor obosite

— Nu mă lăsa să mor sunt atât de uzată nu sunt poate că aveam amândouă chef

— Pleacă de aici să ne îmbrăţişăm în odăiţa strâmtă unde resturile parfumului meu dansau

— Lasă-mă pleacă de aici doctorul m-a asigurat că chestia asta la ochi e cataractă închipuie-ţi e evident că nu-i cataractă boală de oameni bătrâni cu un picior în groapă asta mai lipsea cataractă întotdeauna e aşa primăvara cu schimbarea vremii când i-am pomenit de polen a fost de acord mi-a prescris nişte picături dimineaţa şi seara asociatul soţului meu luându-mă de talie sub pretext că mă conduce spre bar

— De ce nu răspunzi la telefon Celina?

Surda urmărindu-ne cu o simpatie indulgentă lipsită de interes, de ranchiună, de gelozie, peruca oranj era cea care mă chema

— Apucă nu bolnava spunea asta, s-o îmbrăţişez pe mama în odăiţa strâmtă, să vorbesc cu oglinda despre riduri de expresie, striaţii, celulita, varice, să vorbesc cu mine însămi cu spatele la mine în odaia acum enormă, cu perdele fără pete, călcate, curate, să întind pielea de pe obraji, să clipesc, să mişc gura, să încerc un zâmbet, să ridic o a doua oglindă ca să-mi examinez profilul, o guşă de curcan care-mi îngroşa gâtul, corzi de tendoane, semnele pe care le-am descoperit de câteva luni lăbărţându-se pe mâini, cineva trebuie să ştie de o pomăda, un elixir, o loţiune, un săpun care să le spele, iau un comprimat ca să dorm, mă culc şi mâine a trecut, dacă se întâmpla să mă lovesc unchiul meu căuta nişte prăfuleţe invizibile în buzunar cu largi gesturi teatrale, le scotea cu o grijă imensă ca să nu se risipească pe jos, desfăcea şi strângea degetele peste locul care durea producând cu limba un zgomot efervescent, anunţa

— Nu mai doare şi chiar nu mai durea, adică poate mai durea un picuţ, suficient ca să scoată prăfuleţele invizibile din buzunar pregătind cu limba zgomotul efervescent care era partea ce mă interesa cel mai mult din miracol, să comprime gingiile şi să strângă obrajii

— Tţţţ mă găsea făcând în tot locul desfăcând şi strângând degetele alinând suferinţa din lume, unchiul meu mă împiedica aşezându-mă pe celălalt genunchi şi aplicând o doză suplimentară de consolare şi întărire a curei, argumenta că tratamentul, pe bază de pene de serafim măcinate, în afară că era greu de obţinut mai era şi foarte scump, nici nu-ţi închipui cât e de dificil să convingi un înger să-şi smulgă o pană, dacă cineva nu ştie s-o folosească aşa cum se cuvine se destramă în văzduh, o risipă

— Când ai să fii mare îţi las dacă as avea acum aş trata-o pe mama

— A trecut as trata-o pe surdă, i-aş vedea părul crescând într-o clipă şi nu numai părul, culorile revenind, podoabele morţii

gonite în stradă, oxigenul restituit centrului medical, patul de spital dus în pivniţă, să mă apropii de generalul pe care ambasadorul, militarii spanioli şi foştii poliţişti îl abandonau, întrebându-l pe amiral ţinându-i haina, fără pistoale, mitraliere, bombe, schimbând zilnic casa spre a se ascunde de armată

— Şi acum?

Tresărind dacă suna cineva la uşă sau telefonul şi brusc am văzut ochii tatei într-ai lui, aceeaşi teamă animalică, sufocarea, tuşea, am deschis geanta în căutarea prăfule-ţelor invizibile cu gândul să-l ajut – Nu mai doare în fiecare zi un buchet de flori pe care celofanul îl fă-i. Ea mai frumos, mai scump, domnul în vârstă, prieten Je-al directorului, în faţa mea, colega care-şi făcea unghiile cu pensula cu o lacrimă albă de ojă vibrând, contabilul îşi împingea ochelarii cu degetul mijlociu, în loc să-i răspund domnului în vârstă nu reuşeam să mă desprind de picătura care se îngroşa, să întind braţul şi s-o împiedic să cadă, să pun un şerveţel de hârtie dedesubt, să previn

— Rita dar dacă aş fi spus Rita colega s-ar fi speriat şi picătura (viaţa mea, nu ştiu de ce, era evident că depindea de acea picătură) s-ar fi lăţit ca o stea pe masă, să-i iau sticluţa, să răsucesc pensula, să mă salvez, în clipa când mă sculam un nou buchet de flori mai mare ca celelalte, funda mai strălucitoare şi mai apretată, s-a ivit pârâind petale între mine şi domnul în vârstă împiedicându-mă să urmăresc picătura, ochelarii contabilului, împinşi cu degetul mijlociu, urcau în lungul nasului, ajungeau la frunte

— Vreţi să luaţi prânzul mâine cu mine domnişoară?

Se pierdeau în păr, se dezlipeau de la urechi, se dădeau înapoi în afara capului, cădeau pe spate cu acel zgomot de insectă al lucrurilor uşoare pe jos, peste mulţi ani nu mulţi nu disting titlurile revistelor, ezit când trec strada, o distanţă ameţitoare între bordura trotuarului şi caldarâm, pantoful pipăind aerul orbeşte, peste mulţi ani dacă nu-s atentă o să locuiesc singură într-o pivniţă, Mickey Mouse transformat într-o zdreanţă murdară, ferestrele înţepenite, becul de la bucătărie spart,

curenţii de aer combătuţi i, " cu bucăţi de şal, săptămâna următoare o rochie, o a doua rochie, un inel, cărţi de vizită, cu o linie barând profesia, Cu salutări de la, mama se închidea în cameră

— Vin imediat încercându-le înaintea mea, faţa ei, zâmbetul imobil în uşă care mă durea

— Ce faci?

Le ducea la băcănie, la măcelărie, vorbea tare la cafenea în speranţa să fie remarcată dar niciunul dintre bărbaţii de la bar nu era unchiul meu, dacă ar cunoaşte-o pe Elisabete

— Celulita nici gând ce n-aş da eu să am un asemenea corp dragă doamnă restaurante cu meniurile pe franţuzeşte, farfurii de care se apropia un chibrit şi nu rămânea şorici ars, aşteptam să înceapă el ca să înţeleg care furculiţă, oberul comanda platourile din sprânceana dreaptă, să-mi ascund pantalonii sub faţa de masă, lăsând la garderobă jacheta în carouri eram atentă la celelalte jachete, stofa, croiala, culorile şi mi-era ruşine de a mea, să răspund la întrebări cu tăceri de gură plină, la masa de seară când palma s-a aşezat peste mâna mea n-am îndrăznit să mi-o retrag, simţeam greutatea, degetul mic dedesubt şi deasupra între inel şi încheietură, când palma s-a ridicat ca să iscălească nota de plată mi-am pus mâna în poală, asociatul îşi bătea joc în spatele şervetului de cealaltă parte a mesei, să iau revolverul fără trăgaci, să mă descotorosesc de bunica şi dacă nu mă vor bate şi revolverul n-o să cadă într-o baltă de la ploaie

— Nu te atinge de asta Celina să-i văd gura deschisă, surprinderea, lămâii cutremu-rându-se, mierlele cărora le-a trebuit o săptămână până să se întoarcă, se zice că după împuşcături tăcerea e atât de mare că se aud lămâile pe jos, generalul întrebându-l pe amiral

— Şi acum?

Toţi cu perucă oranj ca surda, câte mesaje de ieri pe robot

— De ce nu răspunzi la telefon Celina? Toţi cu perucă oranj, generalul, amiralul, părintele episcop, nepoata părintelui episcop ceva ca o despărţire astăzi surda atentă la pini, nu se simt liliecii nici crengile dar se simte vântul, bunicul vârându-şi ţeava în gură, îngropat fără slujbă nici cruce în spaţiul verde unde erau îngrămădiţi păcătoşii fără iertare pe care preotul refuza să-i slujească, nici măcar o dată, nici măcar un nume, conuri de pământ, dacă mâine o să ne găsească în ce va mai rămâne din casă ce-o să facă cu noi, bluza mea neagră, bijuteriile mele, nu se simt liliecii nici crengile, nu se zăreşte şoferul, menajera o să-şi găsească salariul pe trei luni sus pe microunde, m-am gândit să-i las un mesaj pe caiet (caietul şi pixul tot pe microunde şi bani pe caiet, dacă trebuie pregătit ceva se pune pe bancheta dintre microunde şi grătar, uneori s-ar zice că formăm o pereche noi două cu codurile, mesajele şi semnele pe care ceilalţi nu le înţeleg, de Crăciun îmi oferă cadouri stânjenitoare, în general un bibelou atroce, gazele, nimf e, un mexican stând pe vine, două fete în costum de baie susţinând un ceas de plastic pe care trebuie să le expun în vitrina din salon ca să nu se ofenseze, dorind să se spargă repede şi nu se sparg niciodată, întotdeauna se sparge ce-mi place, plictiseala de a ascunde acel calabalâc în oficiu când primesc vizite, plictiseala să nu uit să le pun la loc în vitrină de cum pleacă musafirii, dacă se întâmplă să nu-mi amintesc o s-o facă ea pentru mine strigându-şi ultragierea aprin-zând luminile, salonul în întuneric şi vitrina trimiţând scânteieri de altar unde gazelele, nimfele, mexicanul pe vine şi fetele în costum de baie, gigantice şi tiranice, anulându-mi cristalele, mă acuză că le dispreţuiesc cu o bosumflare ostentativă, exhibând detalii artistice pe care nu le observasem, de exemplu că gazelele au ochi albaştri, de exemSiis piu că pe pieptul nimfelor e o urmă de lapte, de exemplu că fetele cu ceasul posedă fiecare câte un dinte de aur, simetric, zâmbăreţ, înspăimântător) m-am gândit să-i las un mesaj pe caiet, am muscat capătul pixului, am început să scriu

Dona Alice am şters, am început să scriu

Dona Alice aş vrea să-ţi mulţum am şters din nou gândindu-mă că dacă menajera îl va arăta armatei se va înţelege că eu am fost cea

Dona Alice as vrea să-ţi mulţumesc pentru felul cum ai lucrat pentru mine în anii aceştia drept care am rupt foaia, am ars-o în spălătorul de vase, am dat drumul la apă pentru ca scrumul să dispară în-vârtindu-se în chiuvetă în sensul acelor de ceasornic, am curăţat petele de fum cu partea mai aspră a buretelui, am aliniat cadourile la loc de onoare pe raftul din mijloc împingând cristalurile în fund, am aprins becul din vitrină ca să înlocuiesc scrisoarea nu vârsta o speria ci moartea şi am lăsat lumina aprinsă plecând astfel că în salonul întunecat gazelele, nimfele, mexicanii pe vine şi fetele în costum de baie erau singurele obiecte vii într-un deşert de beznă cu ceasul de plastic fiecare cifră într-un ton diferit, pe cuvânt nemişcat la ora şase, cu autoritatea de nezdruncinat şi definitivă a ceasurilor oprite care ne obligă să fim de acord cu ele, măcar dacă dona Alice, după ce îl va compara cu propriul său ceas şi le va duce pe amândouă la ureche de parcă viitorul şi timpul ar fi o chestiune de arc, nu l-ar lovi uşor peste cadran ca să-l pornească iar, putea perfect să nu fie atentă la praf nici la pete nici la grăsimea de pe tacâmuri dar afirmaţiile arbitrare ale mecanismelor însemnau pentru ea ceva papal, o axiomă divină, o forţă de dogmă, sosea la trei şi dacă eventual rămânea până după şapte prevenea pe caiet am stat mai mult cu patruzeci şi trei de minute coniţă, adunând minute cu minute până câştiga o zi

Mâine am doctorul şi nu vin pentru că îmi datoraţi o zi si, subliniind această frază, un şir strâmb de minute acumulate împreună cu indicarea săptămânii, o pagină întreagă de eternităţi minuscule pe cuptorul cu microunde, eu care n-am înţeles niciodată inconstanţa timpului uneori atât de rapid şi alteori nesfârşit de lung, riduri de expresie, celulita, striaţii, varice, să nu-l socotesc în ani, să-l socotesc în şedinţe la dentist, menstruaţia care începe să lipsească, cum să rămâi atrăgătoare după cincizeci, maturitatea adevărata plenitudine a femeii, în anexă douăsprezece exerciţii simple şi eficiente care redau tinereţea arterelor, Afrodita aparatul demontabil care se poate

ţine sub pat, unsprezece mii cinci sute de escudos plus cheltuielile de expediţie, elimină grăsimea nedorită, rambursare integrală în caz de nereuşită, Venus cunoscutul institut italian vă dezvăluie gratis secretul sânilor tari, ora şapte era când sosea unchiul meu, sunt momente când cer să se pună faţa de masă de in, sfeşnicele, vinul spumant, două tacâmuri la masă pentru că unchiul meu trebuie să vină dintr-o clipă într-alta, mama fericită, Mickey Mouse fericit, apartamentul, nu ştiu de ce, altfel, bunica pândind de lângă aragaz îngrijorată din cauza tatei, mirosul apei de colonie despre care abia mulţi ani mai târziu am înţeles că era ieftină, îşi lăsa servieta şi ziarul pe ladă şi înainte de a saluta pe oricine

— Să zbori Celina să zbori cadavrul bunicului nu se afla în curte, doar lămâi şi vrăbii, sughiţurile găinilor domolindu-se o dată cu noaptea, sunt momente când aprind sfeşnicele până ce fitilurile mor pe arabescurile de argint, aduc cina rece din bucătărie, pândesc sub faţa de masă şi nici un genunchi nu atinge alt genunchi sub masă, nici un copil cu fundă pe creştet 265 l ' fes'» » '_.» .

Azi mă duc la coafor ca să fiu frumoasă, nici un rid, nici un fir de păr despicat, o fată mai tânără decât Elisabete Sandra Caria nici o fetiţă nu se uită la mine strângând la piept cutia cu viermi de mătase, cea care îndreaptă asupra mea revolverul fără trăgaci şi tăcerea rămâne atât de mare că

Dona Alice aş vrea să-ţi mulţumesc pentru felul nu

Dona Alice îmi iau rămas-bun generalul, amiralul, asociatul soţului meu, părintele episcop, nepoata părintelui episcop, dona Alice nu scriu asta dar mi-e atât de frică, vântul printre pini şi la ora nouă nu şapte ca pe ceasul de plastic, la nouă, am certitudinea că surda mă aprobă, acceptă, e de acord cu mine, nu există militari spanioli nici foşti poliţişti care să supravegheze şoseaua, unchiul meu lăsa servieta şi ziarul pe ladă şi înainte de a saluta pe oricine mă lua de talie şi mă ridica mai sus decât ceilalţi, mobilele acolo jos şi şcoala şi supa de dovleac cum umple gura cuvântul ăsta, dovleac dovleac care trebuie mâncată ca să nu-i jignesc pe săracii care nu au nimic

— Bieţii de ei fără supă săracii şi tu nu mănânci Ce-lina dacă întindeam mâna spre fructieră bunica mă apuca de braţ

— Cui nu-i e foame de supă nu-i e foame nici de piersici după înclinarea corpurilor eram sigură că pantoful mamei şi pantoful unchiului meu, tata a lăsat să cadă şervetul şi şi-a dat scaunul înapoi ca să ajungă la sticla de roze, faţa bunicii a încetat să se schimbe, tata a turnat vin roze în pahar, a sprijinit ziarul şi a continuat să citească, dacă m-aş duce în vestibul ca să pândesc pinii aş observa vântul, o lanternă printre crengi, femeia cea grasă mergând 266 în urma şoferului, făcea trei paşi, se oprea să-şi tragă sufletul, reîncepea, sunt sigură că surda ştia de detonator la fel cum sunt sigură că tata ştia de mama şi unchiul meu

— Canalie am lăsat vitrina luminată plecând astfel că în sufragerie gazelele, nimfele, mexicanii pe vine şi fetele în costum de baie, am apăsat atât de tare pe caiet încât chiar dacă am rupt foaia se puteau citi cuvintele pe pagina următoare

Dona Alice aş vrea să-ţi mult mai clare şi mai lizibile decât dacă ar fi fost chiar scrise, m-am gândit să mă întorc în casă, să rup foaia, s-o ard în spălătorul de vase, să curăţ spălătorul de vase cu partea mai aspră a buretelui, pagina aceea şi următoarea astfel încât să ascund complet mesajul meu, să intru în apartamentul cufundat în întuneric cu excepţia gazelelor, nimfelor, mexicanilor pe vine şi fetelor în costum de baie ridicând ceasul de plastic încremenit la ora şapte, să vâr încetişor cheia în broască, să umblu în vârful picioarelor în lungul coridorului recomandându-i lui Mickey Mouse

— Nu spune nimic să dau peste servieta şi ziarul unchiului meu pe ladă, mirosul de apa de colonie, umbra lui căutându-mi patul

— Celina degetele care încercau să mă găsească în cearşaf

— Celina ochii care încercau să mă distingă pe pernă

— Celina mirându-se de luxul dulapurilor, comodei, perdelelor, de absenţa urşilor şi a iepurilor mei pe etajeră, girafa,

hipopotamul, gorila, umblând din încăpere în încăpere întrebând de mine

— Celina văzându-mă cu părul coafat şi bluza neagră fără să mă recunoască, atât de drăguţă cum n-am fost niciodată şi fără să-mi dea atenţie, ocupat să caute un copil lipsit de orice iffff graţie căruia îi căzuseră incisivii de lapte, cu genunchii juliţi şi cu frică de întuneric ca să se plimbe cu el, cu bicicleta, în grădina de la Campo Grande, amândoi înde-părtându-se pedalând către lac ca şi cum eu n-aş exista, indiferenţa lor faţă de mine, conversând unul cu altul până nu-i mai puteam vedea.

Când tata a făcut tromboza s-a împărţit în două persoane şi niciuna nu era el: umerii s-au deplasat în sensuri opuse, mâna dreaptă a făcut loc unor degete de copil, aşezate pe genunchi într-o pace adormită sub mâna stângă uriaşă şi bătrână, jumătate din obraz, dezinteresată, s-a retras fără să mă vadă în timp ce jumătatea de alături se dezorbita de furie trăgând toată gura spre sine, ridurile de pe faţă deviau dinţii cu o supărare egoistă, una dintre pupile enormă, rotundă, mă privea vociferând ce ştiu eu ce descentrată din pelicule concentrice, clopote de sticlă nu de neplăcere, de spaimă, pantofii băteau în podea castaniete de frică, jumătatea căreia îi reveniseră buzele reuşea un cuvânt

— Fată pe care pantofii îl acompaniau într-un morse dezarticulat, în timp ce eu căutam în jur fără să ştiu cui i se adresa pentru că tatăl meu nu e acesta cu excepţia părului şi a verighetei, costumul se golise de oase, picioarele posedau consistenţa manechinelor de vitrină care pierzându-şi lustrul se fărâmiţau în fragmente de ipsos, barba nera-să îl făcea sticlos de muşchi, ditamai ceasul, semănând cu al lui şi totuşi prea mare pentru încheietura mâinii, marca fals ora exactă ca să mă convingă nu convingea că tatăl meu era acel vid disperat căruia îi lipseau gingii

— Fată mama, păcălită de vicleniile ceasului, se apropia cu supa

— Vino încoace Simone îi prindea de gât bucata de prosop de baie care acoperea fereastra, mâna uriaşă tremura, unul dintre

pantofi spânzura în aer, secundarul se învârtea cu opinteli, mama apropia lingura de jumătatea pacificată, jumătatea supărată combătea supa care picura din bărbie inundând gulerul

— Fată ca şi cum rostirea lui

— Fată ar fi fost un tic, nu o chemare, ceva ce gura ştia pe dinafară neştiind ce este, îi dădea tatei dreptul la un ansamblu de parcele disparate contrazicându-se, amestecân-du-se, nerecunoscându-se una pe alta şi în care cuvântul

— Fată n-ar fi fost decât rezultatul unei combustii întâmplătoare, din când în când mărul lui Adam sărea înainte după o lingură de supă şi se închidea într-o contracţie neaşteptată, pupila rotundă se liniştea câteva clipe şi reîncepea apoi să crească, mama strălucind de bucuriile victoriei

— A înghiţit se grăbea să insiste cu supa crezând că va obţine consimţământul unor porţiuni din tata (si care nu erau tata ci fragmente de străini reunite de cineva la nimereală, nu puteau să fie tata fiindcă tata nu spunea niciodată

— Fată spunea

— Eh spunea

— Tu aici spunea

— Simone în caz că îmi cerea bani cu împrumut sau îl găseam dând târcoale sertarelor mele şi chiar şi aşa acel

— Simone nu însemna

— Simone însemna

— Ce cauţi aici pleacă piei din ochii mei în timp ce-şi vâra monedele în buzunar fără să-i pese de mine, o dată cerceii, cu altă ocazie mica medalie de la prima împărtăşanie, în ajunul Crăciunului colierul pe care l-a lăsat mătuşa mea, am colindat toate casele de amanet în speranţa să dau peste el în vitrină, nişte turmaline micuţe pe care le adoram şi închizătoarea

argintată) aşadar mama se grăbea să insiste cu supa crezând că va obţine consimţământul porţiunilor despre care bănuia că erau tata iar mărul lui Adam încremenit, morcovul coborând între guler şi gât, pupila alienată în beatitudine, lingura se poticnea de o perdea de dinţi, pene de papagal scuturându-se storcând un

— Fată şi culcându-se apoi imediat într-un orgoliu mecanic deoarece

— Fată nu însemna nimic, n-a însemnat niciodată nimic, a trecut pe lângă mine ca mica medalie de la prima împărtăşanie pe care aş putea s-o vând azi sau mâine ca să contribui la cumpărarea cafenelei din Espinho, potrivindu-şi pălăria şi poruncind

— Taci fără să mă fi plâns măcar, mama se prefăcea că nu observă, cumătră mamei care venise pentru un model de tricotaj cu nasul în andrele, uşa s-a trântit zgâlţâind geamurile şi s-a deschis iar pentru că broasca nu funcţiona cum trebuie, autobuzele s-au rostogolit în odaie până când mama le-a dat afară cu un brânci în balamale şi o răsucire a cheii şi acum nici 271 l

— Eh nici

— Tu aici nici

— Taci doar mânuţa de copil depusă pe leagănul genunchilor, doar jumătăţi dintr-un străin luptând pentru luarea în posesie a limbii, jumătatea învinsă dându-se înapoi, jumătatea învingătoare incapabilă să domine buzele care scăpau pe obraz formând un rid de murmure gemete şi cute care se cristalizau într-un

— Fată neaşteptat, am vrut să-i răspund, nu lui tata, ci porţiunilor susţinute de nişte sârme precare

— Nu sunt fata dumitale conştientă de garaj, de mirosul benzinei, de salteaua pe ciment, de cearşafurile asprite de fum, de uleiul care se oglindea într-un pătrat de cer dens, înnoptat,

fără nimic comun cu cerul de afară, prietenul meu transportând saci şi valize la furgonetă, dacă l-aş fi prezentat tatei ochiul paşnic nici n-ar fi observat, pierdut în presupuneri distrate, dar ochiul feroce ar fi crescut spre mine şi m-ar fi înghiţit aprobat de pantofii care trepidau pe podea, mama a închis uşa camerei şi a stat de vorbă cu noi în bucătărie, toţi trei fără să avem loc între scândura de călcat şi aragaz, patru, cinci tangerine şi nişte mărar semănat într-o cutie de biscuiţi pe pervazul ferestrei, izuri de untdelemn, friptură rece şi cremă de ghete, un fluture frecându-şi antenele pe spălător, mama pândind spre coridor cu teama ca fragmentele dispersate să nu se adune la un loc ca să ne muştruluiască

— Eh mânerul uşii se rotea, paşi inegali, pantofi bătând unul după altul în podea, sperietoarea asimetrică şchiopătând spre noi ameninţându-ne în costumul gol

— Tu aici tăceri de rău augur întrerupte de o tuse înecată, fluturele îşi mişca picioruşele suflecând mâneci invizibile, da-că-i atingeam aripile degetele se vopseau de un prăfuleţ mătăsos, în luna mai urcau cu zecile din pietrele negre ale canalizării, nu o dată l-am găsit pe tata stând pe vine în canal şi fumând, numărând monedele pe care mi le şterpelise, mărarul din cutia de biscuiţi avea nevoie de apă, tangerinele de pe raft se scofâlceau veştejindu-se, robinetul de la spălător se prelungea într-un tub de cauciuc crăpat, mama către prietenul meu, încet, de teamă să n-o audă odaia (o cămăruţă cu balcon spre gara Alcântara, au acoperit canalul, au ridicat clădiri şi trenurile au dispărut, mi-a-mintesc de vapoarele pe fluviu şi că mă lăsau să mă dau cu ruj la carnaval, să-i observ pe beţivii deghizaţi în femei trimiţându-şi bezele în tavernă, sâni imenşi, coapse exagerate, baticuri pe cap, poliţia gonind râsete, efuziuni, îmbrăţişări

— Circulaţi circulaţi singurul lux era căruciorul pentru servit ceaiul dar îi lipsea o roată, puneam un carton îndoit ca să nu danseze) mama umbla în vârful picioarelor până la uşă, se apleca adulmecând silabele aruncate la întâmplare, câte gemete ar fi necesare ca să reuşească un

— Fată revenea la bucătărie uitându-se înapoi, în timpul fluxului Tejoul se împotrivea cu plângeri de ral, mama cu un firicel de voce corectând poziţia tangerinelor

— Ce vrei dumneata de la Simone a mea?

(la carnaval beţivii deghizaţi în femei îmi gesticulau din stradă

— Cu bine graso nu că ar fi fost adevărat, poate voinică, nu grasă, dar de invidie că nu au un cărucior pentru servit ceaiul ca al nostru, atât de perfect că ţi-era milă să pui bibelouri pe el, oameni modeşti, docheri, muncitori, mult mai prejos decât tata, ghemuit în sine pe pietre, care înainte de pensionare a fost curier la Primărie, nu grasă, care grasă, voinică, doctorul a explicat pe un desen cu săgeţi

— Glandele înainte de clădirile astea noi balconul spre gara Alcân-tara, vapoare, fratele tatei a murit de friguri la Macao) prietenul meu fără să înţeleagă misterele camerei, pantofii, plămânii, mama, nu mi-am adus aminte să curăţ bucătăria, să aerisesc aragazul, să pun vesela în dulap, m-am rugat ca nici un gândac să nu treacă pe sub volanul cuverturii de pat fără să-mi închipui că soarta mea erau pneuri uzate, carburatoare, baterii, să servesc la masă şi să mă încurc în platouri când cina ambasadorul, eu care n-am fost niciodată servitoarea nimănui, s-o văd pe surdă aşezată pe terasă ridicându-se zâmbind de parfumul narzi-lor ca o sfântă în extaz, comuniştii în aşteptarea furgone-tei între garaj şi parapet, tot mai puţini americani, mai puţini foşti poliţişti, mai puţine gărzi spaniole, de fiecare dată când prietenul meu lucrând mai puţine ore cu deşteptătoarele şi firele, aproape nici o maşină sosind noaptea, farurile luminau creanga de stejar de la ferestruică, mă trezeam în mijlocul unui vis gândindu-mă să fug nu la mama, bineînţeles, ci acolo unde sa nu se ştie cine sunt şi nici tata să nu-mi şterpelească bani dând târcoale sertarelor mele

— Eh ' să mă angajez la o pensiune, o prăvălie, o fabrică, un bar din Madrid, mi-aminteam de cafeneaua din Espinho şi mă înseninam, generalul

— Şi acum?

Prietenul meu încercând să înţeleagă sunetele înmuiate, pantofii pe jos, intervalele de tăcere în timpul cărora

— O f i murit?

Mama se apleca să pândească şi drept răspuns

— Fată ochiul răutăcios ameninţându-mă scoţându-şi cureaua de la pantaloni, piciorul infirm al căruciorului pentru servit ceaiul, dacă cel puţin unul dintre celelalte trei, cu o roată la capăt, ar fi fost cel pe care să-l vadă prietenul meu, mâna de copil luminată de soare, mâna cea bătrână tremurând alături, părintele episcop mă aştepta în cămară când luam farfuriile de desert

— Apropie-te fetiţo generalul dispărut sub braţ într-o zbatere de porumbel, patronul prietenului meu ne spunea să tăcem, stingea două treimi din becuri deşurubându-le cu batista, mobilele şi farfuriile existau mai puţin, sclipirile de sticlă dispăreau, feţele creşteau în grimase, cobora storurile şi nici măcar grimasele, doar nişte pete lipindu-se de pete, amiralul cu mitraliera în hangar supraveghind drumul spre Lisabona, pinii, şoseaua, cărăbuşii abandonau felinarul şi se răspândeau în grădină, stejarul şi garajul formând un singur volum înfiorat de vânt

— Armata sigur nu o să apară până mâine dimineaţă avem la dispoziţie noaptea întreagă ca să desfacem tot bâlciul asta păr oranj plutind ca narzii, ţigara văduvei deplasân-du-se de la scrumieră la gură, bluza de galâ, brăţările, parfumul care se îngroşa acum că nu mai existau trăsături, doar decolteul, spinările înclinate în aşteptare şi ceea ce părea un acord fără cuvinte între ea şi surdă, cucuvelele zburau de pe stejar în direcţia dealului, farurile unui tractor de pe coastă s-au interesat o clipă de castroane, s-au abătut supărate şi au dat de profilul generalului care s-a zbârcit în panică

— Armata în timp ce văduva şi surda, mulţumite la gândul soldaţilor, se umflau de bucurie, dând de mine văduva şi-a stins bucuria în fum iar surda s-a ascuns în şuviţele perucii, prietenul meu mă chema din vestibul

— Simone nu din buze, dintr-o mişcare a bărbiei, mă chema în Al-cântara apăsând valiza mea pe ştergătorul de la intrare

— Simone ca să ajungi la fluviu trebuie să străbaţi case pustii după dealuri de sticle şi iarbă, depozite cu geamurile sparte, barăci asemănătoare cu ieslele din biserici cu duzini de Crişti, Mântuitori ai lumii, născându-se pe paie ca să crească în frumuseţe şi înţelepciune prin cartierele de drogaţi, negociind acesta este Trupul Meu acesta este Sângele Meu comprimate, seringi, pliculeţe cu prafuri, slăvit fie Mielul, mama preocupată de camera în care jumătatea feroce lupta cu gura încercând s-o prindă ca pe un păstrăv viu

— Unde crezi că te duci Simone?

A deschis uşa căutând ajutor şi tata pe divan, cu prosopul la gât, întorcându-şi spre noi umerii asimetrici, dezarticulaţi de cineva care îi frânsese şi reparase în pripă, pupila retrasă cu pleoapele nemişcate, pupila mai mare devorând faţa, mama vântura costumul locuit cel mult de un schelet format din trestii

— Uite ce vrea să ne facă fata ta Helder obrazul crescând şi micşorându-se către noi eliberân-du-se în fine printr-un

— Eh care se înmuia gâfâind de oboseală, o clipă jumătăţile s-au adunat şi l-am regăsit iar pe tata până mi-am dat seama că nu era tatăl meu, era o păpuşă de lut care se fărâmiţa în particule moarte ca şi surda, amiralul, patronul prietenului meu, văduva, părintele episcop în cămară

— Vino încoace Simone domnul general

— Şi acum?

Surda manevrând apa gazoasă şi cafeaua zâmbindu-le panseluţelor, tata în Alcântara opintindu-se într-un

— Fată în mijlocul ieslelor cu Crişti, nu m-am mai întors decât o dată în partea asta a oraşului şi trecând noi pe lânI 276 ga clădire am văzut lumină în perdele, ceva mărunt şi scund mama mea?

Deplasându-se fără zgomot, m-am trezit întrebându-mă ce s-o fi întâmplat cu căruciorul pentru servit ceaiul, mi-au venit în minte tangerinele şi mărarul care avea nevoie de apă şi cred că nu-mi amintesc de cutia de biscuiţi pe vremea când conţinea biscuiţi, ceva mărunt şi scund hrănind cu o farfurie de supă ceva inutil care protesta

— Eh niciodată nu le-am trimis bani, niciodată nu le-am scris, niciodată n-am telefonat vecinei de la subsol care aducea mesajele, uite-o urcând treptele cu mătăniile în mână, mai întâi piciorul drept şi după manevre complicate piciorul stâng încălţat cu o gheată ortopedică alăturându-se zgomotos, pe tavanul de la intrare erau trandafiri din stucatură cu o piramidă de frunze în centru, şnurul soneriei sub avizul rog ţineţi uşa închisă cădea drept, nu m-am întors decât o dată în partea asta a oraşului în noaptea când ne-am dus să luăm arme de la garda spaniolă din-tr-un depozit lângă ieslea unde se năşteau Criştii, Mise-rere Nobis, adoraţi de regi magi închizând ochii în rugăciune pipăind vena, urcai pe deal alunecând pe pieti'e, dădeai ocol duzilor care prisoseau speriind pisici, prietenul meu s-a apropiat de o camionetă care clipea semnale şi în timp ce încărcau lăzi fereastra marnei mele s-a stins, perdelele au făcut loc unui pătrat cenuşiu între alte pătrate cenuşii, eram sigură că-mi spuneau – Tu aici şi nu era unul dintre spanioli nici prietenul meu nici Criştii nou-născuţi care repetau parabole ca să-i convertească pe necredincioşi împărăţia lui Dumnezeu seamănă cu un grăunte de muştar pe care l-a luat un om şi l-a semănat pe câmpul său ci era cineva din camionetă 17T

— Tu aici mă trezeam la două sau trei dimineaţa, aprindeam lampa şi uite-l dând târcoale sertarelor cu pălăria pe cap, ridicând ciorapi, combinezoane, pulovere, carnetul secret pe

coperta căruia scria Acest Jurnal Aparţine Simonei Ra-malho, flacoanele cu doctorii pentru glande

— Sunt glandele şi vecina de la subsol privindu-mă cu un respect înfricoşat, pariez că urca treptele cu mătăniile în mână, mai întâi piciorul drept şi după manevre complicate piciorul stâng alăturându-se cu zgomot, tata dădea târcoale sertarelor mele în căutare de bani, fără să ţină seama de glande

— Tu aici am înşfăcat mitraliera lângă camioneta gărzii unde un individ cu pălărie alinia ultimele lăzi cu mânuţe de copil, dacă ar fi fost lumina zilei aş fi observat prosopul de baie în jurul gâtului, jumătatea de faţă retrasă, pupila enormă, scâncetul disperat căruia-i lipseau gingii

— Fată tavane cu trandafiri de stucatură, piramide de frunze, uşile de la balcon pe care nu reuşeam să le închidem, l-am lovit pe individul cu pălărie sau pe beţivul deghizat în femeie care râdea de mine în tavernă, o sperietoare asimetrică şi-a prăbuşit pe taluz costumul gol în timp ce o tuse muiată, în timp ce gura

— Eh în timp ce părintele episcop, în timp ce amiralul, în timp ce generalul

— Eh în apartamentul unde desfăceau tot bâlciul înainte de sosirea armatei, dacă n-o să mă duc la Espinho, dacă n-or să-mi dea cafeneaua, dacă n-o să avem timp să părăsim locuinţa, să ascundem maşina pe cărarea cu măceş, să apăsam pe detonatorul dintre pini, individul cu pălărie aşezat lângă sălciile plângătoare fixându-mă, gărzile spaI 278 niole prinzându-mi braţele, îndepărtându-mă de tata, prietenul meu luându-mi mitraliera – Ai înnebunit?

Feţe care apăreau şi dispăreau în depozit, ţigara văduvei între masă şi buze, ieslele Mielului luminate, surda binecuvântându-mă cu un surâs, fina părintelui episcop privindu-le pe amândouă şi privirvdu-mă după aceea pe mine ca şi cum ar înţelege în sfârşit

— Voi aici mama îmi lega prosopul la gât, se apropia cu supa de morcovi şi lingura, am încercat să-i explic prietenului meu că nu sunt bolnavă, nu sunt invalidă, pot să vorbesc aşa cum vorbesc oamenii, niciodată n-am şterpelit bani de la nimeni, nu coboram în canalizare ca să fumez şi să număr monedele dar gura mea nu reuşea, sunetele paralizau, nu simţeam gingiile, nu mă simţeam pe mine, slavă Domnului o frază completă s-a format încet cu silabele răsunând ca un ecou, ochiul intact ieşea din orbită ca s-o păstreze, s-o menţină clară, s-o perfecţioneze, s-o ajute să nu se cufunde în resturi de discursuri, aşchii de amintiri, gesturi imobile, poate ale mele, plutind fără noimă, feţe foarte bătrâne, familiare şi străine ba nu, familiare ba nu, străine ba nu, familiare nu ştiu dacă familiare sau străine unde ceva se altera fără să se altereze cu totul, în parte străine şi în parte familiare, deşi partea familiară era străină, pe care nu le distingeam bine şi mă priveau, versuri de bolero, lampioane de hârtie, artistele de la baluri debarcând din taxiuri, artistele da fiindcă mâna de copil s-a înfiorat vă-zându-le, puteam să stau liniştită şi totuşi o simţeam vibrând, jur că se înălţa de fericire şi vibra, gărzile spaniole m-au încuiat în camionetă şi au continuat să încarce lăzi vorbind de mine, farurile îi atingeau pe Mieii Mântuitori ai Lumii, preotul Introibo ad altare Dei, nu sunt i i bolnavă, n-am suferit o tromboză, răspunsul Et Deo quid etc.,

uitaţi dovada că sunt normală doar că n-am chef să continuu, cunosc perfect sau nu cunosc, totuna-i, doar că n-am chef să continuu, Mieii, Ecce Homo, gata, iată, Ecce Homo Ecce Homo, nu încetau să se nască în iesle, fraza a continuat să se amplifice literă cu literă în jumătatea vie a capului meu, jumătatea rămasă se lumina din când în când aducând-o pe mama cu sine şi se zăpăcea, nu doar pe mama, trandafiri de stucatură şi nişte piramide de frunze dăltuite, tangerine pe un raft, o gheată care se opintea pe scări, Giselia, cred că era Giselia ferindu-şi fusta de vântul de pe parapetul fluviului, individul cu pălărie s-a ridicat de pe taluz pipăindu-şi ceafa în căutarea sângelui, a pornit spre mine, îmbrăcat în fem, pardon, îmbrăcat ca bărbat, pantaloni, flanelă, manşete suflecate la mâneci, căptuşeli de vatelină alunecând de pe umeri, s-a împiedicat de mitralieră, a împins-o cu vârful pantofului într-un vălătuc de grozamă pe care jumătatea mea moartă nu-l zărea (măceşi, tufişuri, căruciorul pentru servit ceaiul, o creastă de pământ) îi zăream pe mama, pe Giselia, inelul părintelui episcop în cămară, pe prietenul meu şi pe individul cu pălărie privindu-mă în camionetă, gărzile spaniole au încărcat ultima ladă şi mă arătau cu degetul, mi-amintesc de cuvinte care aşa alăturate, unele după altele, deşi dispuse într-o succesiune care mi se părea corectă n-aveau sens, înţelegeam pe fiecare în parte şi nu le înţelegeam grupate fiindcă se încălecau, se amestecau, se anulau în timp ce fraza mea era gata să se exprime, evidentă, exaltantă, clară, ordonând lumea, am adus-o încetişor cu limba până la cerul gurii fără să iasă nimic de la locul său, diftongii fermi, vocalele corecte, acordul fără nici o greşeală, o frază mai bună, mai frumoasă, mai amplă decât toate frazele pe care le-am reuşit până astăzi, fără dubii, taine, mistere, totul atât de profund şi de simplu în acelaşi timp, ceea ce din corpul meu nu era al meu mi-a aparţinut din nou, n-am nevoie să mă hrăniţi, să mă ridicaţi, să mă culcaţi, să mă schimbaţi marţea, să-mi păziţi somnul, să vă temeţi să nu mor, staţi liniştiţi că n-am să mor, să-mi treceţi dimineaţa cu buretele peste faţă, umerii simetrici, ochii egali, mâinile de aceeaşi vârstă, eu identică mie însămi în camionetă la Alcântara, m-am întors spre fereastră decisă să le ofer raţiunea, motivul, explicaţia adevărată, mi-am apăsat nasul sau

fruntea, fruntea, se vedea că era fruntea, pe ferestruică, să mă audă mai bine, fruntea cerând

— Ascultaţi sfătuind

— Ascultaţi avertizând cu fermitate

— In sfârşit o să ştiţi nici o salivă care să mă împiedice, nici un muşchi care să mă trădeze, nici un dinte care să-mi interzică, gărzile spaniole şi prietenul meu în aşteptare, reverenţioşi, am avut impresia că cineva (individul cu pălărie pipăindu-şi în continuare ceafa?) comenta

— E nebună şi nu era individul cu pălărie, era o joacă a vântului în case, maniile astea ale vântului pe care pereţii le deformează aşa că mi-am dres glasul, am întins gâtul, mi-am apăsat limba pe gingii, am simţit că bucata dintr-o bucată se imobiliza şi se vestejea, nimic important, bucata dintr-o bucată, fraza întreagă, completă, fără lipsuri, elucidând lumea, a trecut dincolo de buze şi de fragmentul veşted în clipa când coborau geamul

— Eh exact ceea ce intenţionam să le comunic, ceea ce intenţionam să lămuresc

— Eh doar Dumnezeu ştie ce greu mi-a fost să vorbesc atâta, să fiu atât de generoasă cu ei, atât de utilă

— Eh şi atunci mi-am putut oferi răsplata de a mă întinde pe banchetă, de a mă dezbrăca de oase, de a pune una peste alta mâinile inegale pe măsură ce torul tăcea înlăun-trul meu şi soţia şi fiica mea părăseau camera şi n-a mai rămas decât căruciorul pentru servit ceaiul.

Hy^^^^

Pe scrinul din cameră, lângă fotografia bunicii, mai era una cu mine copil la vreo cinci-şase ani (trebuie să scrie data pe dos) îmbrăcată ca înger în ziua procesiunii din Coimbra: în picioare purtam pantofi pământeşti, cumpăraţi cu două numere mai mari (mama umplea cu vată spaţiul suplimentar de la vârf

— Stai cuminte Mimi

— Mă dor degetele nu vreau

— Ba nu te dor deloc taci) dar umerii se prelungeau în aripi de doc şi pene de gâscă pe care picioarele exagerate le împiedicau să zboare în timp ce faţa, deşi fixată de aparatul foto, se deplasa întruna din cauza lacrimilor de ruşine. De când m-am îmbolnăvit am observat că ochii nu mai clipeau în ramă: nu mai erau ochi de copil şi nici măcar doi ochi, ci era cineva într-un pat, fără timp nici vârstă, întrebând cu o voce care nu era a mea

— De ce?

Nu supărată, nu răzbunătoare, surprinsă

— De ce?

Şi atunci ochii reîncepeau să clipească, faţa îşi relua protestele

— Mă dor degetele nu vreau aripile se legănau pierzând pene defuncte, îmi vopsiseră sprâncenele şi-mi buclaseră părul după moda din

K J, ' cer, îmi tăiaseră o aureolă din staniol, îmi prinseseră cu ace cearşaful tunicii, bunica mea, căreia i se pregătea coada, mă urmărea de pe scară pe tronul ei de invalidă, ve-risoarele mele, de asemenea cu mâinile împreunate, mă aşteptau în curte gata să se înalţe cu uşurătatea tămâii chiar dacă posedau şi ele lestul vatei din sandale iar slujnicele spânzurau miei de frânghiile dinspre bucătărie, mama şi mătuşile ieşeau din restaurant îmbrăcate în negru, cu lumânări în pahare de hârtie, flăcările cerii săpau oasele, absorbeau buzele şi lungeau nasurile transformân-du-le astfel în spectre, un doliu vag în care tremurau rugăciuni reducea la tăcere găinile şi aprofunda copacii, familia mea forma un cortegiu de fantome cu miros de haine stătute, tata îşi descoperea capul din respect pentru procesiune şi mi se părea în pielea goală, bunica îşi făcea semnul crucii răspândind miasme, clopotele întorceau în odaie vaste mistere, viscerele alunecau pe piatră, cranii îngropate în

cârlige, maxilare atârnânde, o picătură lungă suspendată de bărbie

— Şi acum?

Generalul, părintele episcop, amiralul, Fătima, Celina, bărbatul meu ţintuiţi în cârligele din bucătărie, eu în sandalele cu două numere mai mari şi cu aripi false, armata pătrunzând foarte curând în încăpere în timp ce viscerele încă mai alunecau, dacă o să mi se ia părul oranj din cap şi cuvertura de pe picioare rămân şi eu goală ca în timpul tratamentului de la spital când doctorul îmi supraveghea respiraţia de peşte

— Obosită dona Mimi?

Dornic să-mi pună paravanul în jurul târgii, să termine cu mine, să mă omoare, fotoliul cu rotile al fiicei ţăranului fără nimeni pe rampă şi ţăranul care-şi cerea scuze de la toată lumea conversând cu fotoliul ţinând bascul în mână, portarul îi arăta automobilul hârbuit care împiedica ambulanţele şi maşinile de pompieri să intre şi să iasă

— Trebuie să pleci acum amice cilindrii lucrau cu zvâcnituri printre comoţiile de fum, pătura în aşteptare pe bancheta din spate, mi-amintesc de zâmbetul, de semnul de adio la plecare, de frica ei cân

— N-am să mor nu-i aşa?

Când mătăniile doamnei în vârstă au căzut jos, cranii îngropate în cârlige, maxilare atârnânde, o picătură lun-v, n suspendată de bărbie, bunica îşi făcea semnul crucii răspândind miresme, automobilul hârbuit se legăna pe rampă, o piesă legată cu sfori s-a târât câţiva metri şi a rămas pe drum, m-au dus în cabinetul doctorului deschizând paravane, persoane culcate, aparate, maşini, ecrane pe care apăreau traiectorii nesigure, făpturi în pijama cu bandaje şi sonde în faţa jocurilor de table de care nu se atingea nimeni, camere de raze X, bărbaţi slabi ca ţârii, o bolnavă cu braţe galbene de care se agăţau lucruri

— Nu am cancer nu am cancer stingătoare de incendiu în vitrine în caz că o femeie cu compresele desfăcute înaintând spre scară, un asistent a prins-o de gleznă

— Dona Laura şi ea fără să se urnească din loc continuându-şi mişcările cu o încăpăţânare lentă, în ferestrele închise aluni, clădiri, viscere alunecând pe piatră, o picătură lungă suspendată de bărbie, am observat că ochii nu mai clipeau, >chii nu, nici măcar o pereche de ochi în cabinetul medicului ceva fără timp nici vârstă

— O să ne odihnim câteva săptămâni fără tratament dona Mimi fotografii în rame dar nu bunica nici un înger în sandale cu două numere mai mari, bărbatul meu torturând cheile, doctorul folosindu-şi obrajii ca nişte degete care frământă ghipsul silabelor şi nu

— O să ne odihnim câteva săptămâni fără tratament dona Mimi era ceea ce spunea de fapt, era servindu-se de lupa limbii pentru ca silabele să devină enorme fiecare vocală roşie, fiecare consoană mov, obligân-du-mă să ascult cu ochii, nu doi ochi, unul singur care nu mai clipea, era

— Nu merită să continuăm tratamentul dona Mimi dar nu conta pentru că fiul lui zâmbea aprobându-l, am observat că bărbatul meu spunea ceva după felul cum i se înălţa spinarea, că doctorul îi răspundea cu un firicel de voce de după dosul palmei, obrajii au modelat alte silabe, dacă l-aş putea auzi as auzi şi copacii în intervalele dintre fraze, nu alunii de la spital ci laurii din Coim-bra, aş auzi ce se petrece acum în brădet şi ce sunt luminile acelea pe trunchiuri după ce furgoneta şoferului a ieşit pe poartă, verişoarele mele se trezeau noaptea su-flându-mi la ureche

— Ai auzit?

Iar eu nu auzeam nimic nici măcar ceasul, doar sunetele intime de grotă ale corpului meu, amiralul a deschis uşa de la balcon şi a tras în narzi, noi urcam scările încetişor, dădeam draperia la o parte şi părinţii şi unchii mei aşezaţi de-a lungul peretelui fiecare

cu batista sa, tronul bunicii într-un colţ, sicriul pe masă, una dintre slujnicele de la bucătărie a îngenuncheat şi a început să cânte, luminile din brădet se mişcau în cerc căutând parcă ceva, vecini aşezaţi şi ei de-a lungul peretelui, conversaţii murmurate, oftaturi, agitări de evantaie, amiralul a revenit în cameră şi a lăsat puşca pe braţul sofalei, de câte ori un autobuz zgâlţâia casa părintele episcop se ruga, când lumina din brădet s-a aprins din nou pe faţa Celinei a apărut o schimbare, nu ştiu de ce dădea impresia că cere peste capetele celorlalţi

— Pleacă vocea unei a doua slujnice acoperind vocea primei muştele astea care zboară lipite verişoarele mele se trezeau în toiul nopţii suflându-mi la ureche

— Am văzut-o pe Mama Alicia trecând pe coridor nu te mişca pardoseala vibra şi era tata cu ţigara de foi întorcân-du-se de la cafenea, încerca să-şi atârne pardesiul în cuier şi cuierul o lua din loc, îndepărta pardesiul şi cuierul revenea, mama a apărut în vestibul şi cuierul s-a speriat şi s-a oprit locului, tata a profitat de avantaj calculând distanţele

— Nici în ziua înmormântării nu ne porţi respect mă dădeam jos din pat, pândeam şi nu se plimba nimeni pe coridor, nu era nimeni pe tron înmuindu-şi coada în rachiu şi dând ordine în casă, când slujnicele au tăcut urletul câinilor în lanţ, cu botul vertical pe o pată de lună, părinţii şi unchii mei au coborât la restaurant cu vecinii pentru pomana morţilor, am scos îngerul din ladă, am înlocuit pantofii Mamei Alicia cu sandalele mele, am prins aureola între pernă şi ceafă, i-am legat aripile pe căptuşeala de vată a rochiei de mireasă, am deschis fereastra camerei, am rugat-o încurcată de crengile laurilor

— Pleacă repede de aici până nu se întorc ei în speranţa că va dispărea în direcţia Caliciei, zburând peste acoperişuri pierzând pene de gâscă, unul dintre unchii mei a venit în curte cu o oală cu resturi ca să-i poto-iească pe căţei

— Tăcere câinii s-au ghemuit lângă strachină reîncepând să urle, dacă am fi avut un câine de curte acum oare câte nopţi ar fi lătrat a moarte pentru mine, la început nemişcaţi adulmecând

mistere şi după aceea arcuiţi de nelinişte ca înainte de ploaie, îi chemăm şi nu vin, ne evită, se dau înapoi, la fel şi puii de găină, iezii, graba turturelelor pesemne că ştiu cine suntem cu adevărat după dosul capului nostru, observă cusăturile, cârpelile, aţele, locurile unde umplutura de rumeguş sau de câlţi putrezeşte

— A. V

— Să ne odihnim câteva săptămâni de tratament dona Mimi câinele care se juca cu doamna în fotografia din cabinetul doctorului fixându-mă, încremenind brusc dezinteresat de stăpâna lui, aşezându-se pe labele din spate în-tr-un colţ al ramei, lungindu-se într-un urlet, medicul mie fără ca eu să fi spus ceva

— Pardon?

Bunica mea calmă în sicriu deşi îi împungeam mâneca astfel încât să observe aripile, pariez că în Calicia nimeni n-ar duce-o la cimitir şi n-ar închide-o în pământ printre cârtiţe, i-ar da un tron mai mare decât al nostru ca să le poruncească oamenilor şi să vadă trandafirii născân-du-se din mare, pentru prima dată în viaţă Mama Alicia asculta de părinţii mei, cuminte, supusă, cu florile de portocal de la nunta ei, nu petale adevărate ci bobocei de stea-rină topindu-i-se pe frunte, am reuşit să-i ridic trunchiul din sicriu, să-i arăt capacul cu Cristul sculptat, cutia cu şuruburi şi ciocanul pe masă, aureola a alunecat de pe frunte, rochia de mireasă s-a rupt şi pe sub rochie ceva îngheţat, nu bunica mea, ceva îngheţat, au pus pe altcineva în locul ei, Mama Alicia mi-a scăpat din mâini, a căzut pe pernă cu o inerţie răsucită şi cred că în clipa aceea generalul s-a uitat în jur şi a început să râdă, părintele episcop indignat, stejarul detaşându-se pe tavanul garajului, lanterne aprinse în brădet, amiralul

— Dumneata ne-ai trădat dumneata ne-ai dat în gât? Ţintindu-l cu puşca, fina părintelui episcop

— Dumnezeule generalul fără să-i dea atenţie amiralului bătând din palme râzând şi străduindu-se să scape de râs închein-du-şi haina

— Suntem singuri nu-i aşa nu-i aşa că suntem singuri?

În acelaşi timp uimit şi fericit, fericit nu, făcea impresia că era fericit, îi vedeai faţa şi înţelegeai, nici să nu ne gândim la fericit, întinzându-se pe scaun de teama comuniştilor, de teama armatei, de frică să nu i se pună o mască de carnaval cu ochelari şi mustaţă, să nu-l oblige să danseze, să nu-l spânzure în pivniţă şi să nu se toarne gaz peste el, lumina din brădet s-a aprins şi s-a stins, vântul schimbându-se a adus cu sine mirosul stufărişului şi al nămolului din râu, poate broaştele pe care nu le aud, poate apa, sunt momente când mi-ar plăcea să fiu normală ca să aud apa vara, felul cum înconjoară pietrele, băşicile care urcă acum când vorbim, reflexul meu niciodată clar, tulbure, când credeam că mă văd aşa cum sunt de fapt, nu cea care apare minţind în fotografie, un suspin de nămol sau hohotele de râs ale generalului care a coborât de pe scaun pe covor încheindu-se şi descheindu-se cu o grabă stingherită

— Suntem singuri nu-i aşa nu-i aşa că suntem singuri?

Uitându-se ţintă la părintele episcop, la fina părintelui episcop, la amiral, la soţul meu, căutând fără să găsească gărzile spaniole, pe ambasadorul american, pe foştii poliţişti, îndoindu-şi cotul ca s-o îndepărteze pe Celina care dădea să-l ajute

— Să nu îndrăzneşti să mă atingi luând-o drept un comunist, un soldat, cineva care venise să-l aresteze, să-l umilească, să-l înjosească, să-l zăvorească în cine ştie ce temniţă, vântul schimbându-se a adus cu sine stuful şi acele frunze mari ce se dizolvau în râu, uneori sunt smochini, uneori sunt plopi, uneori sunt plutaşi, să-l ducă într-o arenă de coride, o râpă, o cârciumă, o pivniţă şi pe urmă firele electrice, ţigările aprinse, cioburile de sticlă răzuindu-i pielea

— Să nu îndrăzniţi să mă atingeţi privindu-ne aşa cum mă priveau arestaţii între garaj şi zid, mi-amintesc de o femeie pe

care secretarul a con-dus-o la magazie şi a adus-o dintre răzoare scuturându-şi seminţele de pe haine, acum fără un cercel şi fără panglică pe cap, frecându-şi batista de buze şi privind sângele de pe batistă la fel cum îmi aduc aminte prima dacă când

Soţul meu şi cu mine, de cum am rămas singuri în camera de hotel am început să plâng nu de regrete sau frică sau dor de familia mea ci pentru ceva ce nu ştiam să spun, atârna un tablou la căpătâi pe care n-am să-l uit niciodată, o moară, vaci, raţe, un băiat într-o căruţă, un puţ, am încremenit în faţa tabloului strângând geanta la piept fără să am chef de nimic, fără să mă gândesc la nimic, socotind că, atât timp cât voi strânge poşeta la piept n-o să mă simt murdară, nu ştiu să explic mai bine şi totuşi aveam certitudinea că mă simt murdară, la treisprezece ani corpul meu s-a schimbat şi n-am vorbit cu nimeni, am ascuns în secret ruşinea care ieşea din mine în acea parte a curţii unde se îngropau animalele, mici pete, filamente, un miros care aproape că nu mirosea deşi mirosea la fel ca de când m-am îmbolnăvit a cadavru, a mizerie, mi-am ascuns moartea în pământul din curte până ce aveam s-o înfrunt din nou în tabloul de la căpătâi, o moară, vaci, raţe, un băiat într-o căruţă, un puţ, la baie un săpun mititel înfăşurat în hârtie, un tub de şampon minuscul, paharul pentru dinţi într-un înveliş de celofan, un dulap îngust cu două, trei umeraşe şi perna de rezervă, moartea mea era o cameră de hotel cu pereţii cu pentagoane şi flori decolorate, apăsai pe întrerupător şi doar unul dintre abajururile roz îşi semnala prezenţa, aprins din interior ca portocalele în mai, m-am îngropat singură în curte, mama de la bucătărie – Ce-i asta Mimi?

Bătătorind pământul repede, îndreptându-mă, fugind, încuindu-mă în baie cu tubul de şampon minuscul şi săpunul mititel, dând drumul la dus şi redevenind curată, doar eu şi pielea mea fără semne de la nimeni, când eram mică şi nu reuşeam să mă odihnesc Mama Alicia mă culca pe o pernă prea mare pentru mine şi adormea cu obrazul lângă obrazul meu şi ziua pe stradă, clădiri şi fântâni nu nici clădiri nici fântâni, o moară, vaci, raţe, un băiat într-o căruţă, un puţ, soţul meu sau secretarul scutura seminţele de pe haine şi eu apăsam batista pe buze, cârligul

cercelului îmi zgâria urechea şi nu durea, zgâria şi nu durea, el a fost cel care m-a despărţit de ceilalţi în bră-irt şi a tras în mine, adică mi-a poruncit să deschid gura ". Magazie în afară de momentul când bluza a cedat şi i încercat să mă sărute, în brădet mi-a zgâr

— Ţi-am poruncit să deschizi gura nu ţi-am porun-: t' mi-a zgâriat cealaltă ureche, să iau şamponul minus-lu! Şi săpunelul mititel, să dau drumul la duş şi să fiu iar i urată, dacă as fi normală aş auzi apa curgându-mi pe braţe, doar eu şi pielea mea fără semne de la nimeni, ceea >. O nu ştiu ce era şi-rni strivea spatele, ceea ce nu ştiu cum se numeşte şi-mi desfăcea picioarele, nu durea pentru că nu reuşeam să mă liniştesc şi mă culcam pe o pernă prea mare pentru mine, un obraz lângă obrazul meu, sau poale coroanele pinilor stând de vorbă cu mine, două, trei iViiţe pe grinzile de la Cardal, mama chemându-mă de ia bucătărie, doamna blondă în ramă, medicul sculptând silabele

— Ţi-am poruncit să deschizi gura nu ţi-am poruncit >! Deschizi gura totul atât de departe acolo jos, fără stăpân, prea distan-uit ca să mă preocupe, să mă îngrijoreze, să mă necăjească, nu mă sperie că nu merită să continuu tratamentul, nu mă sperie mitralierele, împuşcăturile, să deschid gura, dacă vreţi să deschid gura o deschid, îmi pare rău de cercei, nu-mi mai pare rău de cercei, mi i-au dăruit de ziua mea în anul când am terminat liceul, am venit acasă şi sub şerveţel o cutiuţă albastră, apăsai pe arc şi cerculeţele de aur cu rubinul în mijloc, opt zile după nuntă fără o curte unde să pot îngropa ruşinea cât timp ceilalţi dormeau am găsit în salon un tablou cu moara, vacile, raţele, băiatul în căruţă, puţul, doar că mai mare şi într-o ramă mai scumpă, unde o fi perna pe care mă culca Mama Alicia lângă leagănul fratelui meu în pod, din ziua când şi-a fracturat soldul tata se concentra asupra osului şi ghicea ploaia, soţul meu arătând spre tablou

— Fiindcă ţi-ai petrecut jumătate din timp holbându-te la el ţi-am cumpărat unul identic când Celina sau fina părintelui episcop îl

priveau eram sigură că vor descoperi ruşinea care ieşea din mine, i se plângeau mamei care chema de la bucătărie

— Ce-i asta Mimi?

Căutându-şi ochelarii, dacă ar da de mine legată de ser în patul de spital sau cu medicul scoţând silabele enorme fiecare vocală roşie, fiecare consoană mov

— Nu merită osteneala să continuăm nu merită osteneala insis lua un iepure în fata infirmierilor, a doctorilor, a surorilor care transportau defuncţii la pivniţă şi se apuca să-l jupoaie decepţionată de mine

— Niciodată nu m-am aşteptat la mare lucru din partea ta fixându-mă cu o resemnare plictisită, făcând semn slujnicei să condimenteze sosul

— După felul cum este chiar că puteţi ghici domnilor gustând sosul, tumându-l înapoi în oală, necăjindu-se de lipsa sării sau a chimenului

— De câte ori m-am supărat i-am atras atenţia am pre-venit-o să se schimbe cât mai e timp n-a dat atenţie nici la asta n-a făcut ce-am spus verişoarele mele încălzeau cine cu furnici şi pietricele şi eu pedepsită cu nasul în perete printre zăngănituri de tăvi de aluminiu şi animale tranşate până ce mama se sătura de mine, atârnată între cranii de miel îngropate în cârlige, cu un craniu la fel ca viscerele alunecând pe piatră

— Tu încă mai eşti aici?

Nu fiica ei, o piedică pe care servitoarele uitaseră s-o arunce la căldare şi s-o ia din bucătărie cum ar face şi cu bunica dacă eu n-aş verişoarele mele – Ai auzit?

Şi nu auzeam nimic nici măcar ceasul de pe scară, doar sunetele de grotă din corpul meu trecând ca vântul în acea cali-'ii/c di' tăcere care devine muzică şi frică repetându-ii-ne intnie-V, am urcat scara, am dat la o parte draperia, părinţii şi unchii mei

aşezaţi fără să vorbească în lungul peretelui fiecare cu batista lui, coşciugul pe masă, una dintre sluj dacă n-aş lua-o din bucătărie dacă eu nu una dintre slujnice a îngenuncheat şi a început să cânte, conversaţii murmurate, suspine, agitări de evantaie, o a doua slujnică peste vocea primei muştele acelea care zboară lipite nimeni pe tron înmuindu-şi coada în rachiu şi dând ordine în casă, câinii pe care unchiul meu încerca să-i liniştească aducându-le oale cu resturi şi se cuibăreau în întuneric jelind prelung, părinţii mei la restaurant pentru pomana morţilor, capacul sicriului cu Cristul sculptat, cutia cu şuruburi, let-conul, ciocanul, s-o ascund în pământ aşa cum am ascuns ruginea s-o răstoarne în căldare, s-o ia de la bucătărie şi s-o arunce la gunoi cum ar face cu bunica dacă eu n-aş deschide fereastra de la odaie, aş scoate îngerul din ladă, i-iş înlocui pantofii cu sandalele mele aş pune aureola între pernă şi ceafă, aş lega aripile de căptuşeala de vată a rochiei de mireasă, aş ajuta-o să se ridice bunica pândea în jur, mă trimitea să verific pe condor, în birou, să închid uşa, să nu fac gălăgie

— Nu face gălăgie se apropia cu un râs misterios, pentru o dată fără oboseală, fără riduri

— Am să te învăţ secretul reţetei de coca-cola adu cafea şi apă gazoasă nu spune la nimeni as ajuta-o să se ridice ca să ajungem la pervazul unde erau laurii, noaptea, câmpurile, şi am zbura deasupra câinilor, a craniilor de miel, a tabloului cu moară, vaci, raţe, un băiat în căruţă, un puţ, petele, filamentele, mirosul care aproape că nu miroase deşi mirosea la fel ca de când m-am îmbolnăvit a cadavru, a mizerie, am zbura amândouă, curate, pe drumul

— Am să te învăţ secretul reţetei de coca-cola Mâini am zbura amândouă, curate, pe drumul spre Calicia, un oraş foarte departe de bărbatul meu unde se nasc trandafirii, sub ploaie, din mare.

Uneori, când să adorm, simţeam un şoc electric la picioare şi mă trezeam gândind că trebuie să încetez sa mai exist ca să se facă mâine, fiindcă dacă nu încetam să exist astăzi nu se mai termina niciodată, nu astăzi din/iuă când eu eram eu, ci astăzi din

noaptea când nu ştiu cine sunt, cu biserica prăvălită peste casă strivind canarul, paşii şi vocile, întrebam

— Eu sunt ce?

Iar răspunsul era un soi de singurătate mirată, o întrebam pe mama

— Eu sunt ce?

Mama controla dacă am febră apăsându-şi gura pe fruntea mea, mă trimitea la joacă

— Du-te la joacă fiindcă dacă mă spălam pe dinţi şi nu aveam febră nu merita să se preocupe de mine, de câte ori n-am asigura ţ-o că mă îmbolnăvisem numai ca să-i simt gura pe piele, verificam urma rujului

— Dă-mi un sărut mă atingea uşor ca să nu-şi strice conturul şi totul devenea simplu, uşor, fără nici un fel de singurătate, sunt fiica ei, verişoara mea voia să mă şteargă cu batista

— Vino încoace Fâtima că ai ceva aici iar eu fugeam în bucătărie sau în odaie fiindcă atât timp cât urma rămânea în mine mă socoteam eliberată de toate cele de care îmi vorbea sub povara bisericii, avertismente dar de la cine, platanii mă avertizau, prăvăliile mă avertizau, rufele atârnate la balcoane mă avertizau, nu îndrăzneam să insist

— Cum?

De teamă să nu mi se explice chiar cele de care mă temeam şi nu erau cum să mă exprim moartea deşi semănau cu moartea (e greu de scris asta fiindcă dacă aşez în cuvinte nu mai are sens) o angoasă, o teamă, o nesiguranţă de mine, când i-am povestit mamei de şocurile electrice de la picioare a răspuns cu un aer competent

— Asta-i fiindcă creşti şi de aceea de ziua mea de naştere, când mai adăugam un an de la o dată la alta în calendarul lunii martie, la douăzeci avem cinci şi la douăzeci şi unu, imediat (alt

mister, o mulţime de luni bătând pasul pe loc cu aceeaşi vârstă, şi brusc, hopa, mai mare) aveam şase, alergam nu, fără alergat, mă aşezam sub liniile trase cu creionul pe prag căutând să pricep cât crescusem acum că eram mare, mi se părea totul o păcăleală, o minciună de-a lui Dumnezeu cred că am descoperit mai repede decât alţii minciunile lui Dumnezeu cine l-a ucis pe general n-afost amiralul a fost hainele îmi veneau exact ca în ajun, nici strâmte, nici scurte, nici decolorate de timp, îmi legau părul cu aceeaşi panglică, îmi dădeau ordinele şi sfaturile care se dau copiilor, crescusem cu un fleac de nimic care nici nu se observa faţă de ultima trăsătură de creion, nasul meu mă jignea oferindu-mi o cutie cu bomboane şi o lăsam uitată pe sofa, doar-doar s-o aşeza cineva pe ea dar o dădeau mereu la o parte, se simţeau inconfortabil, o împingeau cu inelele, mi-o restituiau din păcate intactă

— Cadoul de la naşul tău Patima n-ai uitat să spui mulţumesc?

Canarul îşi unduia trupul, tot numai batjocuri, pe stinghie ^

— Iţi spun eu imediat) zâmbetul naşului meu în reverendă, fâlfâind, eu ridicolă în rochia mea de copil, umilită de minciunile gogonate ale lui Dumnezeu dacă o să mă întrebe armata declar că cine l-a ucis pe general n-afost amiralul, n-afost Mimi pe care o trăiam drept dona Mimi, n-afost dona Celina dar la ea dona era modul meu de a o jigni pentru că mă privea cu dispreţ, fiecare ochi un câine furios care se arunca asupra noastră lătrând aşa cum dispreţuia pe toată lumea din spatele ţigării, mai frumoasă şi mai elegantă decât oricare dintre noi, mai tânără, cu mai mulţi bani, şi mai era şi bluza ci neagră care făcea ca ochii bărbaţilor să latre la fel, aruncându-se, cu colţii dezgoliţi, în poarta cu grilaj a sprâncenelor, şi ea nici măcar observând ca şi cum n-ar exista nimic altceva decât ţigara şi o indiferenţă faţă de orice, nu-mi amintesc să şefi interesat vreodată de cineva în afară de propria ei persoană, coafura ci, parfumul ei, bijuteriile ei, ochii bărbaţilor o înconjurau, se apropiau, pierdeau curajul, se îndepărtau lătrând încă şi mai tare, Celina fixând scrumul ţigării acceptând amabilităţile ca pe nişte omagii care i s-ar cuveni sau nici măcar acceptându-le, neluându-le în seamă, până ce câinii

tăceau în fine învinşi, revenind la noi, încolăcindu-mi-sc la picioare cu o lentoare resemnată, cine l-a ucis pe general n-afost amiralul, n-afost Mimi, n-afost Celina, a fost mama aducea pahare cu vin bun şi un tort cu şase lumânări care erau una singură cea de care ne foloseam, lipită de farfurie, când se întrerupea lumina tăiată în şase bucăţi, care la început refuzau să se aprinsă iar când chibritul scapără confundau stearina cu frişca, una dintre ele a sărit din farfuria de hârtie pe faţa de masă şi de pe faţa de masă pe jos, mama a înfipt-o cu atăm ta forţă că a dispărut sfârâind în pandişpan, un cilindru rău mirositor de fum scuipând zahăr şi cărbune printre cireşe confiate, exact ce trebuia să-i fac eu canarului care nu contenea să mă ia în râs cu chicotelile lui în triluri

— N-ai să creşti mare niciodată Fâtima ce trebuia să le fac eu tuturor dacă n-aş fi comis tâmpenia să suflu în lumânările care nu se stingeau pentru nimic în lume, păreau gata să se stingă, se răzgândeau şi se însufleţeau iar imediat dacă vară-mea nu le-ar fi extras din cremă cu două degete şi o grimasă de scârbă, iar mama n-ar fi luat cuţitul şi n-ar fi tăiat tortul din care nimeni în afară de ea nu mai avea curaj să guste, vară-mea şi cu mine lăsam feliile pe marginea ferestrei în ideea că porumbeii s-ar putea interesa de umplutura de migdale şi atunci adio cremă, tata crezând că nu-l vedea nimeni îşi ascundea felia împingând-o cu călcâiul sub bufet ca să hrănească furnicile, naşul meu şi-o ţinea pe a sa cât mai departe de corp fără s-o piardă din ochi, temându-se să nu facă o săritură de broască şi să-l înghită ea pe el, mama, eroică, în pragul unui plâns de deziluzie sub apetitul prefăcut, atât de orfană încât mă obliga să fur de atâta părere de rău din firimiturile porumbeilor şi să le mestec şi eu, la fel cum mestecam pâinea prăjită pe care ne-o servea surda cu zâmbetul ei ce nu mi se părea a fi/. Îmbet, mai degrabă puteam să jur dorinţa ca noi să-i iertăm cine ştie ce păcate, mai degrabă o jenă ca pentru a-şi cere scuze, trăsături care i se retrăgeau în timiditatea antenelor cu excepţia cazurilor când întorcea capul atât de slabă Dumnezeule, doar nasul străveziu şi osciorul bărbiei tremurând ca să cerceteze brădetul ca şi cum din trunchiuri, din mierle, din adierile vântului, i-ar veni certitudinea unei ameliorări, când capul revenea lângă noi Celina îşi

suspenda ţigara şi acum ochii ei deveneau câini, nu lătrând, cerşind cum cerşesc căţeii, aproape umani, umili

— Nu spune nimic eu examinându-le pe amândouă uitând de pâinea prăjită, de ceai

— Nu spune nimic despre ce?

Şi iarăşi zâmbetul, iarăşi ţigara, naşul meu şi bărbatul Curelei vorbind la unison, generalul înecat în hohote de ras, saliva îi tivea dinţii şi dispărea

— Suntem singuri nu-i aşa nu-i aşa că suntem singuri?

După ce tata o să moară, nu, după ce toate astea vor lua sfârşit chiar daca tata o să fie în viaţă jur că am s-o plimb pe mama la Montijo, numai de nu s-ar lăsa jos în nămol şi eu sau amiralul cu puşca de vânătoare, cu vârful pantofului, cu genunchiul

— Scoală-te laşule fii bărbat scoală-te de câte ori cobora un autobuz spre Lisabona şi farurile parcurgeau tavanul şi tablourile cele mai de sus râsul generalului pierea, picioarele i se scurtau încercând să se ridice, degetele căutau gleznele amiralului, naşului meu, bărbatului surdei

— Ei sunt nu-s ei pariez că-s ei tabloul de peste şemineu reprezenta o moară, vaci, raţe, un băiat într-o căruţă, un puţ, şi totuşi era în ramă cum se întâmplă de fapt în viaţă, culoarea, desenul, detaliul iloricelelor, eram sigură că surda se eschiva să-l vadă, dacă eventual mă apropiam observam că se agită pe scaun, crezând că pe măsură ce priveam tabloul puteam să descopăr ceva tainic despre ea ca şi cum vreodată o imagine ar putea vorbi iar când farurile se îndepărtau animalele, puţul şi căruţa încetau să mai existe, părul oranj reîncepea să scânteieze în penumbră printre ceştile de porţelan şi ceainic, ochii Celinei se ascundeau după ţigară aproape umani, umili

— Nu spune nimic eu cercetându-le pe amândouă

— Nu spune nimic despre ce?

Gândindu-mă la ce s-ar putea petrece în brădet dincolo de coroane, de cetină, de vânt, n-am dat niciodată peste şatre de ţigani nici peste oameni furând lemne sau mure sălbatice, orice, n-am văzut niciodată căni de răşină bând din trunchiuri şi totuşi Celina insista

— Nu spune nimic ca şi cum într-adevăr ar mai exista şi altceva decât coroanele şi cetina şi vântul, ceva de care doar ele două ştiau sau Celina ştia şi surda descoperise ulterior cu expresia ei moartă şi surâsul ei de fotografie veche (în care decorurile de damasc şi petele violete îndulcesc înfăţişarea persoanelor) pe care-l folosea ca să observe lumea stând culcată pe terasă cu pledul pe picioare, aproape inexistentă printre glicine şi unduindu-se o dată cu ele, o observa pe Celina

— Să nu spui nimic cine l-a ucis pe general n-afost amiralul, n-afost Mimi, n-a fost Celina, n-afost naşul meu, a fost surda declarându-se de acord fără să mişte buzele nici să-şi schimbe expresia, salonul şi coridorul într-o penumbră amară, parfumul narzilor pe care grădinarul nu-i mai îngrijea pătrunzând prin terasa deschisă cu un iz de agonie şi poate de asta surda mirosea ca narzii, Celina dona Celina (să-i spun dona Celina era felul meu de a o jigni pentru că mă privea cu dispreţ, ascunsă după ţigară, mai frumoasă şi mai elegantă decât oricare dintre noi, mai tânără, cu bani mai mulţi, şi pe urmă bluza neagră care făcea ca feţele bărbaţilor să latre încercând să ajungă la ea, în-conjurând-o, apropiindu-se printre gemete dintr-un colţ al coridorului)

Celina cat cine l-a ucis pe general a fost

Celina către nefericita de surdă îmbălsămată în mirosul de narzi al propriei sale morţi, cu zâmbetul de care se spune că ni-l adresează defuncţii din sicriu şi nu e zâmbet, Dumnezeule, e o grimasă de spaimă, fotografia bunicului meu de exemplu ţipa de frică pe crucea din cimitir peste văsuleţul cu flori

Mimi dona Mimi către Celina nu ca un ordin, o cerere, o rugăminte deprimată

— Nu spune nimic şi surda fără să-şi mişte buzele

— Nu spun nimic stai liniştită căutând în pinii, care încetaseră să mai fie ca să se confunde cu noaptea, nişte vestigii care nu existau cu excepţia vântului în coroane şi generalul întrebând cu un firicel de voce fără timbru

— Suntem singuri nu-i aşa nu-i aşa că suntem singuri?

Abandonaţi de ambasadorul american, de gărzile spaniole, de agenţii secreţi din Africa de Sud care ne-au dat armele, de nunţiul apostolic care-i primea pe comunişti şi-i însoţea până la scări, generalul pe podea hohotind vesel

— Suntem singuri nu-i aşa nu-i aşa că suntem singuri? Cunoscând poate ce ştiau ele două, armata aşteptându-ne în jurul casei, ordinele şoptite, tunurile, bazucile, o s-o duc pe mama în plimbare la Montijo, amiralul către general obligându-l să se scoale la auzul unor paşi în vestibul care nici paşi nu er

— Mărturiseşti că dumneata ne-ai trădat?

Care nici paşi nu erau ci o mlădiţă de viţă sălbatică răzuind ce mai rămăsese din narzi deoarece casa surdei murea şi ea, servitoarele îi purtau cerceii fără ca ea să bage de seamă, cristalurile se răreau în bufet, din dulap lipseau farfurii, un cordon sau un chilot atârnau din sertarele deschise, am încercat s-o chem

— Dona Mimi ca şi cum m-ar putea auzi, ca şi cum în caz că ar putea auzi m-ar auzi, ea care nu auzea decât chipul bunicii sau a ceea ce numea bunică şi poate chiar era bunică fiindcă e greu să înţelegi gradele de rudenie la oamenii săraci, la care împărtăşirea aceleiaşi mizerii este mai puternică decât sângele, un soi de ţărancă pe un soi de tron, proprietară povestea nepoata a unui restaurant în Coimbra, proprietară traduc eu a unui birt de provincie cu locuinţa la etaj (mi-era atât de uşor să imaginez bucătăria, curtea, coteţul de găini, neamurile, micile antipatii, micile suspiciuni, micile vanităţi, micile uri, hainele de duminică într-o ladă cu camfor, un unchi bolnav tuşind peste

tăvi) ea care nu auzea decât chipul să admitem bunicii, pe marmura de pe scrin lângă fotografia unui înger, o fetiţă cu mâinile împreunate purtând sandale prea mari şi susţinând pe umeri o pereche de aripi de sârmă, dona Mimi săraca fără nici un fel de aripi care s-o salveze de armată, de comuniştii cu ochelari de carton şi nas din foiţă venind spre noi dintr-o pivniţă în flăcări, dona Mimi printre valizele ei închise

— Păi sigur întotdeauna aşa mi-i imaginam eu pe comunişti, nu fiinţe ca noi, vorbind ca noi, nu oameni, nu persoane, nu diavoli sau trimişi ai diavolului cum îi anunţa naşul meu, doar nişte măşti de carnaval, ochelari de carton, nasuri din foiţă, bărbi false, burnuzuri zdrenţuite valsând într-un subsol, ascultând de secretarul care-i îmboldea cu pistolul

— Veselie veselie generalul înspăimântat de acei clovni trişti care se limitau să spere că-i vom împuşca între garaj şi zid şi-i vom căra la Cabo Ruivo ca să-i aruncăm în Tejo, nu-mi amintesc trăsăturile nici gesturile, mi-amintesc măştile, mustăţile din câlţi, dominourile de carnaval, mi-o amintesc pe surdă văzându-ne că plecăm şi ieşind pe terasă, umblând, coborând trepte, dispărând în oficiu ca să dirijeze servitoarele, soţul ei adresându-i-se Celinei prin intermediul nostru sau utilizându-ne pentru ca Celina să-l audă în timp ce ochii supăraţi lătrau întruna cu furia aceea a câinilor, n-am ales o soţie, am ales o menajeră, ce vorbă-i asta pasiune, ce vorbă-i asta amor, pariez că surda înţelegea cuvintele după felul cum devenea absentă fiind acolo, aran-1 idu-şi părul cu mai multă uşurătate, palmele care se fre-; i curăţindu-se de ea însăşi temându-se să nu fim atenţi.; <, ',; şi s-o găsim schimbată nu ştiu de ce nici cum, dacă reuşi să-mi smulg din corp părţile pe care le atingea

meu cred că asta era singurul lucru care-rni venea în minte era să-l rog pe bărbatul meu

— La-mă pentru că suntem singuri nu-i aşa nu-i aşa că suntem >inguri, ne aşezăm de dimineaţă în grădina de la Torel, jucăm cărţi, acordăm asistenţă porumbeilor, pândim de la fereastră ferestrele de unde persoane ca noi ne pândesc la rândul lor, fiica judecătorului tropăind după cumpărături.'u o sacoşă de catifea

pe care o îngraşă cu carton ca să pară pogată, tata întinzându-mi haina de duminică

— Spune-mi dacă nu miros a bătrân canarul greoi din stinghie în stinghie, incapabil să cân-ie, mirosind şi el a bătrân, într-o zi o grămăjoară de pene mfulite, nu galbene, roşcate, pe solul coliviei, mania fără v*-! Poată atinge

— Nu vară-mea l-a înfăşurat într-o cârpă şi l-a aruncat la gunoi, tata găsind colivia goală

— Unde-i lighioana?

Duminicile mergeau la cimitir să schimbe apa din vaze, de pe aleile cu lespezi dădeai de fluviu în depărtare, Amo-ra, Seixal, Alcochete, ceaiul cu lămâie în patiseria minusculă, mesele tatuate de circumferinţa paharelor şi eu

— Nu miroşi a nimic tăticule în timp ce generalul încerca să apuce glezna surdei în speranţa că glezna surdei l-ar salva de la moarte duminicile la cimitir, schimbând apa din vaze, nu mai vedeam nimic dincolo de alei de câmpii şi de fluviu foarte departe decât îngeri cu mâinile împreunate ca în fotografia de pe scrin, cu aripi de piatră care păreau din pânză şi pene de gâscă să apuce glezna surdei, a nasului meu, a amiralului, a mea

— Suntem singuri rm-i aşa aşa-i că suntem singuri? Mirosul narzilor, vântul în brădet, tabloul cu moara, vacile, raţele, băiatul din căruţă, puţul, pe care Mimi dona Mimi refuza să-l privească atunci când farurile autobuzelor îl descopereau o clipă pe umbra peretelui, cine l-a ucis pe general, cine a tras n-a fost amiralul, n-a fost surda, n-a fost Celina dona Celina n-a fost naşul meu, n-a fost soţul surdei, n-a fost armata care nu a reuşit să ne găsească în salon în învălmăşeala aceea de cătuşe, uniforme, ţipete

— Linişte nici (aşteptaţi o clipă că spun) comuniştii pe taluz în expectativă, patru sau nouă sau treisprezece fiinţe pe creasta râpei şi un tractor acolo jos, ierburi de stâncă, o porţiune de

grilaj, când spui comunişti spui domnul cu cravată, adolescentul roşcovan, o femeie sau două cărora n-aş şti să le ghicesc vârsta, poate mama tăind tortul de aniversare, verişoara mea învelind canarul într-o bucată de pânză, tata a continuat luni în şir să pună iarba-cănăraşului în colivia pustie, se plângea privind stinghiile cu o deziluzie mirată

— Nu-l aud cântând generalul s-a ridicat în fine (Celina către surdă nu aşa se scrie dona Celina către dona Mimi după ce s-a uitat fix la hradet sau fix la coroane, la beznă, la vânt – Nu spune nimic dona Mimi cu părul oranj şi hainele prea largi, strân-e pe corp cu ace şi agrafe

— Nu spun nimic stai liniştită

ara să fie atentă! A întrebarea mea de copil care între-4'v conversaţii de oameni mari trăgându-i de maneta

Nu spune nimic despre ev?) gi-neralul s-a ridicat în fine, nu generalul, naşul meu. – rivindu-mă cu o expresie mocirloasă dizolvată în tan-iivte.

— Micuţa mea Patima a străbătut salonul întunecat, a deschis uşa vestibulului care dădea spre trandafiri şi răzoarele de nar/i, nu se/area umbra bisericii Mântuirii, nu se zărea piaţeta, doar >ca unele pe care le cărau vecinii din case spre noaptea de . ara, sunt momente când mă luminez pe dinăuntru şi-mi aduc aminte de fiecare dintre ei şi de profesiile pe care le

V ea u doamna Irene, sergentul Gomos, doctorul Mateus care a. i era doctor dar a lucrat la stat generalul din nou serios, autoritar, rigid, lovindu-şi ap. Sa cu cravaşa, chemându-i pe amiral, pe nasul meu,. <' soţul surdei

Pregătiţi bagajele fiindcă plecam spre Vigo într-o oră

HMimilor şi iarăşi Celina dona Celina rugându-se

— Nu spune nimic mai frumoasă şi mai elegantă decât oricare dintre noi, cu mai mulţi bani, fiecare ochi un câine furios lătrând

şi acum o lanternă aprinsă printre trunchiuri şi asta e ce nu voia ca cealaltă să spună, armata şi comuniştii aşteptân-du-ne pe şosea imediat după capătul proprietăţii, în grilajul de la garaj, în stejar, în grădina de zarzavat, printre pini, soldaţi, un carnaval de fantome cu ochelari de carton şi nas de foiţă, toţi ascultători, supuşi, aşteptând ca noi să-i stropim cu gaz înainte de a-i spânzura, nici o maşină, nimeni, doar lanterna aprinsă în intervalul dintre crengi căutând ceva prin acele de brad, Celina insistând

— Nu spune nimic zâmbetul surdei, o grimasă de înger cu aripi de sârmă şi pene de gâscă

— Nu spun nimic stai liniştită până la urmă asta era, armata, comuniştii, moartea noastră pe care ele, adică Celina, adică M im i dona Celina dona Mimi şi-o împărţeau în taină, moartea noastră azi de ziua mea, biserica Mântuirii aşezându-şi mâna enormă pe acoperişul casei, nu ameninţări, nu supărări, avertismente dar despre ce, duzii mă avertizau, vitrinele prăvăliilor mă avertizau, rufele atârnate pe balcoane mă avertizau, canarul nu înceta să-şi bată joc de mine cu mici chicoteli în triluri

— N-ai să creşti mare niciodată Patima mama a luat cuţitul ca să taie tortul pahare cu vin bun, şase lumânări care erau una singură cea de care ne foloseam lipită de farfurie când se întrerupea lumina tăiată în şase bucăţi cu foarfecă pentru peşte, una dintre ele a sărit din farfurie pe faţa de masă şi de pe faţa de masă pe jos, generalul s-a întors din vestibul şi înainte de a-mi fi repetat numele, de a mă fi atins, de a-mi fi cerut să-i miros haina, a luat cuţitul mamei, nu, mitraliera, cuţitul, a luat cuţitul mamei în timp ce surda mă aproba

— Nu spun nimic stai liniştită şi acum am să vă vorbesc de porumbeii care ieşeau dimineaţa din cornişele din piaţă şi se răspândeau pe fluviu.

După ce unchiul meu a plecat din casă tata a continuat să mă ducă duminica la pescuit: deschidea, cu. Chii supăraţi, fără un cuvânt, portiera maşinii, aştepta >ă mă instalez pe banchetă

printre undiţe, cârlige, momeală, îmi punea pălăria de pai pe cap aplicându-mi o palmă de astupat sticle, îmi spunea să-mi trec elasticul pe sub bărbie şi să stau cuminte când eu îmi trecusem deja elasticul pe sub bărbie şi stăteam cuminte, furioasă pe el, dorindu-mi ca nici o colegă să nu mă vadă cu panglica aceea sinistră, nu-mi spunea că sunt drăguţă, nu-mi, 'âmbea, nu-mi lua mâna, nu făcea conversaţie cu mine, . Iacă mă aplecam în faţă încercând să mă văd în retrovi-'or, în speranţa că nu-s prea ridicolă în felul ăsta, clădeam '.:'. Loc de chipul meu de sprâncenele lui încruntate

— Dă-te imediat înapoi Celina gândeam fără a îndrăzni să spun tare

— Te urăsc eu care niciodată în viaţă nu i-am spus tu, gândeam că doresc să moară

— De ce n-ai fost dumneata cel care să plece şi să ne lase în pace?

Cartierul dispărea fără ca bunica sau mama să-mi poată veni în ajutor, să-l împiedice pe tata să mă lase singură în Oeiras fără să cunosc drumul de întoarcere acasă, i-am atins gulerul ca să mă protejeze, speriată de Oeiras,

\par l

— V* * '.!; _" .', ' şi în locul sprâncenelor gura în retrovizor obligându-mă să-mi retrag mâna şi să mă afund în banchetă

— N-ai de gând să stai un minut liniştită ce dracu'?

Aşa că în lipsă de altceva mai bun mi-am îndreptat interesul asupra cutiilor cu momeală care aveau un peş-te-ferăstrău pe etichetă, am căutat să deşurubez capacul evitând ca zgomotul să-l alerteze pe tata dar sprâncenele au revenit pe oglindă vibrând de supărare, un braţ s-a întors către mine fără să reuşească să mă ajungă

— Până nu te pocnesc nu te potoleşti nu-i aşa? Maşina vira la dreapta, urca pe trotuar, un zid cu un afiş de coridă a crescut spre mine, o doamnă care ieşea de la drogherie a făcut un salt înapoi, automobilul şi-a îndreptat traiectoria după o deviere de colică, femeia îşi potolea inima cu degetele la piept, gura şi sprâncenele au apărut în oglindă risipite de sperietură, adunându-se încetul cu încetul într-o ameninţare înăbuşită

— De îndată ce ajungem la zid ai să vezi tu rămâneam un minut urându-l, îmi mototoleam intenţionat bluziţa cea nouă, smulgeam un nasture ca să-l învinovăţesc pe urmă ajutând-o pe mama să se înfurie pe el

— Din cauza tatei mama îi vâra bluziţa sub ochi

— Frumos nu-i aşa?

Lua cutia de lucru şi în timp ce cosea ridica nasul pufnind cu priviri ucigaşe

— Frumos nu-i aşa?

Până ce uitam şi mă întorceam pe banchetă, cu spatele la el, strâmbându-mă la ceilalţi conducători, autocare, motociclete, tricicluri de invalizi încărcate de cârje şi eşapamente, toţi mai simpatici decât tata făcându-mi şi ei semne, le arătam undiţele, cârligele, coşul pentru bibani cu noroi pe fund, îmi îndepărtam buzele cu degetele mari, holbam pleoapele, îmi trăgeam urechile ca un elefant sau altă vietate înfricoşătoare, mi-am ridicat degetul mijlociu cum am văzut pe un bărbat într-o discul 308 ţie în tramvai, l-am ridicat spre un jeep care a claxonat ultragiat, tata de la volan

_Ce mai vrea şi boul ăsta Celina?

Făceam mai întâi semn, ridicam degetul mijlociu pe p r mă iar semnele care îmi răspundeau se transformau în ameninţări şi arătătoare înfipte în mişcări de du-te-vmo, li.

— Am culcat pe tapiserie, am simţit un soi de rezistenţa;: – corp şi imediat după aceea un pocnet slab de undiţa i are se rupe, mi-am sprijinit capul în cot şi am absentat de acolo cufundându-mă într-un confort nămolos, ajutată de legănatul arcurilor şi de vecinătatea fluviului, când lata

— Trezeşte-te şi mi-am dat seama de valuri sau nu chiar de valuri, ni. Te impulsuri de gunoaie în zidul fluviului Tejo, am ne-Mijat cutia cu momeală a cărei ingratitudine mă otensa, manivela unei mulinete m-a lovit la picior cu acea nuca răutate a lucrurilor mascată în indiferenţă, o secunda am o-e/ut că unchiul meu era acolo gata să mă salveze de cruzimea lumii, m-am ridicat în vârful picioarelor ca sa mă ia în braţe

— Unchiule.

Tata cu şapca de baseball care împreună cu pantalonii m ci/. Mele de cauciuc îl făceau să semene cu un copil care a rrescut fără motiv şi s-a acoperit de riduri, clădiri cu balene fără geamuri, dune şi arbuşti uscaţi înspre partea pământului, trei, patru palmieri gesticulând atacuri cuiburi de barză în depozitele de ciment, atât de paralizate şi artificiale că trebuie să fie false iar pe malul opus pescari pe scăunele de linoleum imitând berzele, vietăţi în derivă, prelungiri de alge care excitau păsările, un miros identic cu al cutiilor cu momeală deşi mai puţin dens şi mai puturos, tata vâra unul în celălalt segmentele undiţei, verifica mulineta, verifica plutele, introducea în cârlige o bucată de peşte-ferăstrău care nu era peşte-ferăstrău, cordonul rochiei mă strângea peste sale, ciorapii pe care mă

Obligau să-i pun îmi îndoiau unghiile, elasticul de la pălăria de pai mă incomoda la gât, dacă măcar am fi luat cu noi o revistă cu cuvinte încrucişate, aragazul de tablă, unul dintre iepurii de pe etajera din cameră, tata pe la colţul dinţilor ca să nu sperie chefalii

— Să nu vorbeşti acum contrar unchiului meu căruia îi plăcea să vorbesc, răspundea la întrebări, cântam amândoi în cor, odată mi-a oferit să trag din ţigară şi în loc să scot fum gura mea s-a

umplut de o negură caldă şi am udat tot filtrul cu limba, mama mi-a luat ţigara supărată pe unchiul meu

— Asta-i pentru ultima oară deşi supărarea i-a pierit imediat fiind înlocuită de o unduire languroasă, o mişcare de evantai, o pălmuţă pe obraz, o fată de vârsta mea atunci când unchiul meu i-a dat ei ţigara, înnegrită şi ruptă

— Eşti atât de nebun evantaiul plutind prin casă cu mici salturi de râs, când balenele se deschideau doamne decoltate dansau cu nişte cavaleri cu perucă, iar când balenele se închideau se remarca o sfâşiere de pânze, fusta descoperea genunchii, tocurile ciocăneau pe coridor cu mici ţipete fericite

— Nu mă prinzi bunica vâra cheia în uşă cu sacoşa cu cumpărături şi se suspenda imediat pe ştergătorul de picioare, chiar dacă n-am fi văzut nimic îi vedeam pe unchiul meu şi pe mama alergând unul după altul sub nasul ei, mama încuindu-se în baie, unchiul meu rotind mânerul uşii

— Aşa nu contează după expresia bunicii o auzeam pe mama râzând, robinete, agrafele coafurii şi sticluţele de parfum clincănind pe email, vocea mamei care cânta, unchiul meu a observat sacoşa cu cumpărături şi s-a îndepărtat de mânerul uşii cu un aer distrat murmurând ceva ca un soi de avertisment, a tuşit ca să întărească avertismentul, mama care agita mai multe sticluţe

— Te-ai înecat?

Gura unchiului meu cu o înjurătură tăcută insistând cu tuşea şi tuşea explicând

— Bătrâna alte zgomote de sticluţe, alte robinete, alte bolerouri de amor, tocurile de la pantofi înţepând gresia, zăvorul.ie la baie a sărit, mama a apărut transbordând esenţe cu. I garoafă de hârtie la ureche, s-a ciocnit de bunica mea > are-şi făcea semnul crucii fără să dea drumul sacoşei, ver-^urile pătimaşe au murit imediat, garoafa de hârtie s-a ofilit între degete, înjurătura unchiului meu, care a luat ziarul şi-l citea acum pe dos, s-a

repetat în tăcere, garoafa deşi veştedă ocupa apartamentul denunţându-i bunicii un păcat prea complicat pentru mine, care-i cuprindea m mod neclar pe unchiul meu, pe mama şi pe tata, unchiul meu acum fără nici o tuse întorcând ceasul de perete cu o atenţie excesivă, el care niciodată n-a întors ceasul, comparând orele la încheietura mâinii şi dând arătătoarele înapoi, mama emana un parfum greţos din şuviţa de păr ce-i acoperea un ochi, tata absent reprezentat de etuiul ochelarilor, plin de viaţă sus pe radio ca şi cuin etuiul ochelarilor de altfel cu aspect de vitrină ar fi fost tata suferind, bunica s-a uitat la radio cu teamă ca etuiul să nu se ridice indignat

— Ce-nseamnă asta?

A pus mâna pe garoafa de hârtie şi a aruncat-o pe fereastră

— Ticăloşilor casa fără floare mi s-a părut o magazie de resturi, doamnele decoltate şi cavalerii cu perucă şi-au întrerupt dansul, mobilele şi perdelele au îmbătrânit de plictiseală secole întregi, ceasul a emis bătăi contradictorii, a ezitat un pic la calculele dificile, s-a pierdut în raţionament, a oftat în dubiu înainte de a bate din nou, s-a bâlbâit căutând explicaţii în memorie, unchiul meu a dat înainte arătătoaito rele şi mecanismul, recunoscător, şi-a reluat cadenţa de digestie senină, bunica alinia cumpărăturile în dulapul din cămară scuturându-l pe unchiul meu care încerca s-o ajute, mama, devenind brusc casnică, se înverşuna contra unor pete pe care nimeni nu le mai observa pe faţa de masă, pe geamuri, pe braţul fotoliului, m-am uitat pe fereastră fără să zăresc garoafa în curtea de la parter, bunica a înălţat nările măsurând parfumul, evaluând dimensiunea păcatului după cantitatea de miros

— Şi pe deasupra chiar în faţa puştoaicei ticăloşilor tata cu o undiţă în dreapta şi o undiţă în stânga s-a instalat pe scăunel, cu picioarele la zid, cutia excita pescăruşii, de îndată ce fluviul se domolea palmierii atrăgeau atenţia tatei în diftonguri de vânt

— Ticăloşii o barcă de pescari asemănătoare cu o plită cu brichete luneca spre Estoril garantând

— Ticăloşii clădirile zvârleau pietricele cărora le creşteau aripi în loc să cadă, cadavrul unui motan călcat de maşină, transformat într-un ghemotoc de păr, mă examina de pe şoseaua de centură fără să-i pot veni în ajutor transportân-du-l în casă şi alăturându-l gorilelor, mania (o clipă înainte de a reveni la mama dumneavoastră: multe dintre acoperişurile din Carcavelos se ornau cu nimfe de lut, unele fără cap altele cu degete sparte, doar asta pentru moment, scuze, continuaţi) spuneam că mama mea se spăla pe mâini la bucătărie dornică să ajute la masa de prânz ea care detesta să ajute, unchiul meu îmi făcea cu ochiul telefonând printre oftaturi ascunzând receptorul cu palma

— Sigur că doar pe tine te iubesc turturica mea nu-ţi înţeleg spaimele mama ridica brusc cuţitul de zarzavat, bunica mea care între timp se potolise striga de lângă cratiţa cu sparanghel

— Nu-ţi ajunge că ai nenorocit una nemernicule dă-mi telefonul ca să-i explic eu cine eşti unchiul meu îşi lua rămas-bun cu un ultim oftat

— Lartă-mă turturica mea dar acum nu mai pot îşi desfăcea mânecile spre Inima lui Isus ca să recrute/e complici

— Vasăzică nu mai poate omul să vorbească chestiuni vâe serviciu cu un coleg de birou domnilor?

Încerca s-o sărute pe bunica mea care-l îndepărta cu lingura, îi zâmbea mamei şi cuţitul de zarzavat se moleşea, imita pe Mickey Mouse seara, aproape la fel ca el ceea ce m-a dus cu gândul că ne-o fi spionat, mă lua de talie, mă ridica la tavan

— Să zbori Celina să zbori se ducea la cafenea fără haină, ca să bată din călcâie ca negrii la film, mama îngrijorată

— Vezi că e frig lipită de uşa spre stradă într-o strălucire de lacrimi, când m-a văzut toată faţa i-a dispărut în batistă, am fost pentru prima dată atentă la o ulcică de aluminiu sus pe cuptor care pesemne că exista în casă de secole, am vrut să mângâi gâtul înclinat şi gâtul

— Nu o ulcică dolofană, am scuturat-o şi nişte obiecte meta-iice parcă înnebuniseră înăuntru, o cheie ruginită, un cui, ' monedă veche plină de cocleală, bunica a pus-o din nou pe cuptor cu moneda şi cuiul discutând împreună zăngănind

— Până n-o strici nu te potoleşti ochii au devenit lucizi, m-a privit prin sparanghel ca şi cum ar fi vrut să mă ia în braţe şi în loc să mă ia în braţe a tăiat viguros margarina supărată pe mama, doar batistă şi omoplaţi, suflându-şi nasul cu un zgomot de agonie

— Întotdeauna ai fost o proastă tata a strâns cârligul şi i-a pus altă momeală, un autocar a călcat peste cadavrul motanului care a încetat să se

Mai uite la mine cerând acum ajutor de la berze, gunoaiele din fluviu se lipeau de zid aşteptând tentaculă spumei care să le ia din nou de acolo, ecoul palmierilor pe malul opus al fluviului

— Întotdeauna ai fost o proastă ulcica de aluminiu implorând de pe etajeră

— La-mă poate vor accepta moneda antică la prăvălie şi-mi vor da în schimbul ei o agrafă din carapace de broască ţestoasă sau un breloc de zinc, m-am dus după girafa care era animalul de pluş cu rezultatele cele mai sigure la necaz şi i-am întins-o mamei ca să nu mai plângă, trebuie doar să-i acopere gaura de la spate ca să nu verse rumeguş

— Uite girafa suspendată în văzduh uimind bucătăria, bunica mea condimenta sparanghelul prefăcându-se a nu vedea, apartamentul nu era al nostru, era al ei, moştenit de la soţul care lucrase la poliţie, odată am găsit, în spatele marmeladei şi compoturilor de căpşuni, o pereche de cătuşe care trebuie să fi servit vreunui hoţ, cine ştie dacă bunica nu prindea şi ea hoţi şi spărgători de seifuri, în biroul de lângă fotografia mea ca bebeluş poliţistul era un tip lipsit de ferocitate, afundat într-o timiditate care mă decepţiona, bunica a explicat că serviciul lui consta în a copia amenzi pentru staţionare interzisă într-un registru şi nu mi-a mai păsat de poliţist şocată de un bunic

poliţist care nu se căţăra pe pereţi ca Omul Păianjen şi nici nu împărţea o peşteră cu nişte lupi domesticiţi, după ce nu mi-a mai păsat mi-am spus că amenzile erau poate un paravan şi pasiunea mi-a crescut, mai exista ipoteza că poseda grota şi lupii într-un cartier mai discret, am confruntat Omul Păianjen cu bunica mea care l-a îngropat cu lopata unui singur cuvânt – Săracul după un timp fotografia a dispărut de pe birou şi am încetat să-l mai împart cu nătărăul acela trist, fără cascheta nici uniformă, scriind numere de înmatriculare cu o cerneală prăfuită, după al şaptelea sau al optulea autocar cadavrul motanului a fost redus la o cârpuliţă însângerată tot mai micuţă, girafa a emis un norişor de rumeguş ră-sucindu-şi urechile spre mama

— Uite ceva a pufnit melancolii cu un zgomot sorbit, nasul a Apărut din batistă şi s-a mirat spre girafă cu un gest brusc de retragere, m-a văzut pe mine întinzându-i-o ascunzând sub pantof rumeguşul căzut jos, ne-a tras pe animal şi pe mine spre lacrimile ei şi aş fi preferat să fie doar animalul fiindcă nasul mamei mă speria, undiţa s-a îndoit datorită unei greutăţi în cârlig, şapca tatei a sărit de pe scaun pe zid, cu un entuziasm de arc

— Fata mea el care înainte nu spusese niciodată

— Fata mea mi-am dorit atât de mult să repete

— Fata mea şi să lase în pace manivela mulinetei, dacă m-ar fi luat m braţe l-aş fi iubit mai mult decât pe unchiul meu, nu aveam nevoie de

— Să zbori Celina să zbori era suficient sa mă ia în braţe ori să mă mângâie sau. Işa ceva, nu aveam nevoie de Mickey Mouse, de bani în schimbul dinţilor de lapte, de mers cu bicicleta sau la circ nici de nimic altceva, dacă m-ar fi ciufulit zicând

— Fata mea ar fi fost suficient ca să-i mărturisesc că nu vreau să moară sau să plece, eram supărată pe dumneata, era o glumă, rămâi cu noi chiar dacă vorbeşti puţin, nu dansezi, nu imiţi voci, citeşti tot timpul ziarul, nu trebuie să vii seara să-mi spui noapte

bună şi să goneşti întunericul cu sche-unături de desen animat, mai întâi a urcat pluta, după plută plumbul şi după plumb noroi care picura, nici un chefal, nici un biban, niciuna t "C ^"^ " l măcar dintre anghilele acelea minuscule, greţoase, imposibil de mâncat, pe care le desprinzi din gută şi le uiţi în şanţ, fiindcă nici peştii nu le vor, am încercat să-l ajut pe tata să extragă nămolul din cârlig şi tata înciudat

— Pleacă pietricele care deveneau vrăbii în arbuşti, în clădiri, o înfiorare de vânt a plisat în diagonală nisipul de pe dună, palmierii

— Pleacă să-mi vâr imediat degetul mare în gură şi să muşc degetul mare, să rod unghia de la rădăcină, să nu consimt ca asta în stomac, deziluzia, furia, dorinţa de nu ştiu ce să crească şi să mă înăbuşe, aşa cum mă înăbuşea mama cu batista, girafa golită de rumeguş, poate că bunica s-ar aşeza la maşina de cusut, ar putea s-o îngraşe la loc, i-ar coase burta, girafa

— Ajutor iar eu, ca şi cu motanul, fără să pot face nimic, să asişti la moartea unei jucării de pluş e mai greu decât în cazul unui animal viu, girafa devenise o a doua batistă unde mama îşi sufla nasul, batista autentică într-un pumn şi girafa în celălalt, am reuşit să protestez prin sparanghelul care fierbea

— Nu te şterge de girafă să mă închid în camera mea, să conversez cu hipopotamul, să scap de neplăcere scuturând-o de pe mine, bunica ocupându-se la întâmplare de sertare în care se înfiorau furculiţe

— Întotdeauna eşti o proastă tata s-a instalat iar pe scăunel cu ochii privind dincolo de far, atât de asemănători cu ai girafei că o clipă am crezut că se goleşte şi el printr-un orificiu la buric, să-l acopăr cu degetul mic, să împiedic să se transforme într-o pielicică scărpinată

— Nu vărsa rumeguş tată

Gâtul care se înmuia, picioarele care se înmuiau, trunchiul tot mai îngust, mai concav, să-i iau mâna, să-l conving să nu se evapore precum cadavrul motanului şi să rămână cu mine

— Nu vărsa rumeguş tată

— Ă-l asigur că încă mai este timp să fim împreună, să merM la;: să ne plimbăm ia Campo Grande, să stăm de

R. I unui cu celălalt, nu numai unchiul meu, putea şi el,

: jur că poate şi el, dar cum să vorbesc, să-l asigur, să-i

U când el n-a avut niciodată obiceiul să, r u s-a preuu pat niciodată de mine, a spus

— Fata mea întâmplător în entuziasmul chefalului. Nu eram în sta-: v de nimic altceva decât să-l apuc de cămaşă, pânza a ce-d. If şi pe sub pânză cotul, braţul, să iau bănuţul antic cu u regină din profil şi să-i cumpăr un cadou, o punguţă ai pastile de mentol, un briceag cu trei lame, un ineluş de plastic, mama a devenit conştientă de prezenţa girafei cu o surprindere indignată

— Ce-i asta?

Dând să-i răspundă tata a spus

— Ce-i asta?

Refuzând ajutorul, girafa s-a prăvălit în tăcere pe po- eaua bucătăriei, mama şi tata s-au întors spre mine ca şi um aş fi spart o vază ori aş fi îndoit un tacâm, mama, tata ' nepoata episcopului care până la urmă auzea şi totuşi nu m-am speriat fiindcă nu puteau să mă bată, nu vor avea ocazia să mă bată pentru că lanterna clin brădet s-a aprins şi s-a stins de trei ori cum poruncisem eu, panseluţele se curbau în întuneric, stejarul de la garaj şi-a luat rămas-bun

— Adio mâine dona Alice găseşte casa pustie, vitrina luminată, patul făcut, nici un grăunte de praf ca mostră în salon, rufele în

maşină şi soarele în perdele, o zi atât de veselă că-mi vine să cânt.

Sunt sigură că n-o să existe nici o cafenea la Es-pinho fiindcă până astăzi nimeni în viaţa mea n-a făcut ce mi-a promis: ieşind pe poartă o să oprească furgone-ta unde o să aibă chef, bordura şoselei, un pod, un restaurant, un târguşor unde nu e aprins nici un singur felinar, o să se aplece peste genunchii mei fără explicaţie, o să deschidă portiera dinspre partea mea, o să se îndrepte iar cu mâinile pe volan cu păpuşica săltând spânzurată de oglindă, farurile luminează tufişuri, ierburi, poate o fântână veche sau un zid de fermă, sau cu nisip şi unelte de cantonier în vederea dimineţii, el fără să se uite la mine

— Coboară o să aştepte un moment cu mâinile pe volan, o să stingă plafoniera ca să nu i se vadă faţa, urmăreşte cu degetul o linie roşie care se termină la capătul hârtiei şi pe care trebuie s-o caute pe pagina cealaltă cu foşnetul monstruos pe care-l fac hărţile când le despăturim noaptea, un sunet de pădure care arde, băncile de lemn din arenele de coridă, chemările, agitaţia, ţipetele

— Ce mai aştepţi ca să cobori?

Bordura şoselei, un pod cu două arcuri, un zid de fermă cu restul unui panou de azulejos sparte, bărbaţi în tunică, porci, câini, paji călare, degetul pe linia roşie unde n-am să mă duc cu el, rămân în satul ăsta să umblu din prag în prag bătând la case închise, unul dintre cimitirele alea minuscule de provincie din care pe seară se gonesc găini-U; şi se zăvoresc criptele cu lanţuri, o lămpiţă cu gaz buimacă într-o ogradă, lanterna de buzunar care însoţeşte de-etul dezvăluie căi ferate, hanuri, nume de râuri, se apleacă J-n nou peste genunchii mei şi sacul cu hainele mele ate-/! M/ă pe jos, Sfânta Fecioară şi cutia d'1 lucru parcă des-

: 'iţă

Ce mai aştepţi ca să cobori?

— Au atunci un restaurant pentru camionagii cu un şort "i în faţă, maxilare şi umeri la bar, chibrituri stinse pnn-; u coji cu o rotire a pantofului, chelneriţa aduce hiriuri-:; – cu supă de la bucătărie, ameţită de somn şi de fumul. Ic ia ver/e, vaci strânse în atelaje mugind nu clin bot, din irbite, vântul când înapoi canei înainte într-o coroană ele: e,. Tot restul liniştit, sacul cu hainele mele la intrare lân-i automatul pentru migdale şi maşina distribuitoare de tis; ări. Sfânta Fecioară sigur intacta, capete cercetânciu-mă ipsite cie interes, lente, semănând cu boturile vacilor, prietenul meu îmbăţoşându-se la volan – Nu m-ai văzut nu mă cunoşti pneurile furgonetei rozând pietrişul, unul dintre ciis-eersoarele semnalizatorului înlocuit cu o fâşie de plas-lipită cu scoci negru, furgoneta încremenind în ceea v seamănă cu un răzor, sau un triunghi de rădăcini des- v-tite de către pisici, eu alergând

Mergând pe dracu', păi cum să alerg cu optzeci şi trei

— Le kilo eu mergând spre el cu sacul cu haine

— M-am înşelat s~a răzgândit mergem amândoi la Espinho gândindu-mă la perdele, vreau nişte perdele albastru cu alb la cafenea, un bar imitaţie stil, meniuri scrise la maşină, un mistreţ împăiat, gândindu-mă că sâmbăta şi duminica am putea angaja artiste şi-ar schimba hainele în camera noastră şi plecând ar rămâne mirosul lor în mobile

Miss Celeste Miss Lucy agrafe de păr argintate, trandafiraşul de tul care împodobea o bretea, vântul a dispărut din fag, panoul de azu-lejos a pierit, nu există case închise, nu există restaurantul, să pun sacul cu haine pe banchetă, lumea agreabilă, calmă, imenşi ani de zile în fata mea

— Ce spaimă nici nu-ţi închipui în ce panică am fost, ce mi s-a năzărit, prostiile fără noimă pe care mi le-am imaginat, prietenul meu de acolo de sus împingându-mi sacul şi după el zăngănit de ceramică spartă Sfânta Fecioară, săraca, definitiv stricată, furgoneta a urcat din sat pe sosea cu zguduiri de curcan

— Dacă pomeneşti de mine oricui ar fi vai de mama ta vântul din nou în coroana fagului, pietroaiele vacilor cu jeluiri profunde, felul cum mă urmăresc ochii acelor stânci cu gene, cred că am să le înfig un cui în vertebre, să le atârn în fiare şi nu se supără nici nu imploră, plâng cu sughiţuri, impresia că toată noaptea asta e minerală cu excepţia fricii, figurile de pe vechile aziilejos, bărbaţi în tunică, porci, paji călare, albaştri pe un peisaj de portocali albaştri uluiţi de prezenţa mea, văzându-mă că intru la restaurant, că dezleg sacul vorbind singură

— Ştiam ştiam căutând cioburile sfintei printre prosoape şi feţe de pernă, fiecare fragment acuzând

— Tu eşti de vină chelneriţa care-şi ştergea braţele cu o cârpă invidiin-du-mi bagajul, un individ paralitic cuprins de o jubilare mută, camionagiii cu lingura încremenită, una două trei cinci vaci indiferente cu inele groase de aramă ţinând pâinile, un zgomot de cădere interminabilă în automatul pentru ţigări, curieri cu căşti de motociclişti jucând cărţi, ceva apare în jgheabul automatului ce nu vreau să văd, totul mă urmăreşte, mă ameninţă, mă încercuieşte, nu acele pinilor îmi zgârie picioarele ci un soi de mărăciniş, lanterna prietenului meu caută un semn pe un trunchi rotunl 32O

Jind ovaluri pe cetină, se văd terasa şi tavanul vilei din-

) lo de stejar, nu se văd nnrzii nici persoanele din salon

— Nu găsesc detonatorul Simone fiindcă bărbatul surdei a deşurubat lamelele, resturi de vvstre, o paloare vagă, ceva ce cred că sunt ei, părintevepiscop, generalul, femeile care nu mă pot suferi, arm-

ls! În hangar mi trai i i nd trandafirii, che'p. Erita de la rcs- '.; .! Ant găseşte savoniera de plastic crăpata sau pena rac,:

cap, o ascunde în sorţ, ori pleacă pieptănându-se spiv

: J., tremură t, dacă le-aş ingiile paraliticului cresc în şap-a.

— Acului, să fug, să mă ascund printre stâncile; – . I re, şalele prăpădite, spaima din ochii aceia şi oricum; va

Rele şi umerii aliniaţi la bar, bucătăreasa încevosa-;:; k aburi şi lângă bucătăreasa tata ru jum "ilâtile iui inr~ .: v, latura dreaptă alegând litere dihriic inlT-un ragă/ , p u/z l e

— Fata mea

n timp ce mama îi leagă prosopul de ne

— Ni u găsesc detonatorul diKă le-aş spune – Ajutaţi-mă mărăcinii şi acele de brad nu nu -a r zgâria picioarele.

— Inerţia n-ar desena ovale pe celuia, dacă as ii atentă as

uita stejarul foşnind în garai ruaniikcelor ce mu -? Unl.

. Meni dar au sentimente şi hachiţe de om, poale că i'no ; nerul seamănă cu noi iar cine/ice mobilier/ice tan^'e-

— ' (iele, mărarul, cine-mi poate garanta că nu-i aşa. Prietenul meu căutând semnul pe trunchi

— Nu găsesc detonatorul căruciorul de servit ceaiul căruia îi lipsea o roată, mânuţa de copil pe mâna de uriaş, jumătatea visătoare şi jumătatea crudă luptând pentru cucerirea gurii, tata re-cunoscându-mă fără a mă recunoaşte cu o oboseală mecanică

— Fata mea dacă aş intra în casă şi le-aş spune

— Ajutaţi-mă sau i-aş ruga aici la restaurant, în timp ce-mi recuperez savoniera, peria de cap, singurul colier pe care-l am, oglinda cu mâner de argint sau mai bine zis mânerul şi cercul de argint căruia îi lipseşte oglinda, rochia de satin cu garnitura de dantelă care mă făcea mai slabă şi pe care n-am apucat s-o îmbrac, dacă i-aş ruga lângă automatul de migdale sau maşina distribuitoare de ţigări

— Ajutaţi-mă posibil ca mânuţa de copil să-l împiedice pe amiral să tragă în mine iar mama ar desface canapeaua care servea de pat şi m-ar primi din nou în casă fără să-i fie ruşine de vecini, de şuşotelile scandalizate la trecerea noastră, dacă mă primeşte în casă nu-mi pasă că o să dorm pe canapea, încerc să economisesc lumina, poate să-mi găsesc un serviciu la negustorul de mărunţişuri sau la magazinul ele confecţii şi-i dau toţi banii în loc să mă poticnesc orbeşte prin brădet ascultând vântul

— Simone printre melcii şi viermii pământului

— Nu-mi aduc aminte dacă piatra de-acolo e un semn de-al nostru totul altfel noaptea, cărarea care înainte ducea la şoseaua spre Lisabona acum spre nord în direcţia Sintrei, se ghiceau ferigile şi mirosul mării, prietenul meu studiind o piatră, suflând praful de pe ea, aruncând-o cât colo

— Lipseşte vâna de marmură m-am înşelat dacă unul dintre camionagii m-ar lua cu el de milă, revenind la Lisabona, în atelajul de vite înconjurată de jeluiri profunde, chiar dacă mi-ar înfige cuie în vertebre şi m-ar răstigni în fiare aş spune

— Mamă iar mama ar fi de acord, oprind ciocanul cu un gest aşa cum se agita cu umbrela ridicată contra băieţilor care râdeau de mine pe stradă

— Puturoşilor şi rte-ar ajuta să găsim detonatorul ridicând o piatră, un capăt de fir, cutia de lemn îngropată în cetină

— Asta e?

Mama şi tata contemplându-mă de pe panoul de azu-v; c'S, îmbrăcaţi ca bărbaţii cu tunică printre porci, câini -; paji călare, nemişcaţi de secole pe zidul de fermă lan- arcurile podului, ce-o face în clipa asta surda cu ple-Jul pe genunchi, ea care fără să ne audă ghicea cuvintele, luându-ne rămas-bun astăzi

— Plec doamnă nu mi-a reproşat nimic, nu nva denunţat celorlalţi, a răspuns

— Păi sigur aprobându-mă, peruca oranj a dansat un pic, inelele s-au înfiorat, îmi poruncea să servesc la masă împreună cu servitoarele, ridica sprânceana dacă mă încurcam la platouri, îmi vorbea ca şi cum ar fi vorbit unei sărăntoace

— Lasă ia ridică nu aşa mai repede ca şi generalul, părintele episcop, văduva, urmărin-du-mă ca să-mi dea ordine sau să râdă de mine, de câte ori m-am gândit, dacă nu mi-ar fi frică, să telefonez la armată, să cer unui comunist, chiar cu ochelari de carton şi nas de carnaval

— Ajută-mă într-o după-amiază o femeie un bărbat nu, o femeie, aproape o fetiţă, mi-amintesc de pistrui, de cartilagiile de sturzi, de lipsa unui dinte, un loc gol, o bucăţică ruptă, nu i-am legat încheieturile, am lăsat frânghia jos, sunt sigură cred pardon, chiar sunt sigură că i-am spus (o cucuvea, am dat peste o cucuvea printre coroane, sau poate nu o cucuvea adevărată, ci cea pe care a născocit-o teroarea mea plecând de la un ghemotoc pe o creangă, conuri, coagulări de umbre, ceea ce ne imaginăm în copilărie temându-ne de să lăsăm asta, am vorbit atâta de mine, dacă vine ocazia o să vorbesc ore în şir când o să fiu la Espinho) revenind la subiect sunt sigură că i-am spus

— Ajută-mă şi comunista calmă, fără să observe lipsa frânghiei, fără să audă cuvintele, dintele reparai reparat de fapt, un petic brun încremenit acolo, prostit, ascun/ându-se în buză, să-l gonesc, să-i dau pinteni, să-l expulzeze cu de-a sila

— Ajută-mă amiralul vorbea cu patronul prietenului meu, secretarul cu furiile lui, îşi stingea ţigara de un prizonier la celălalt capăt al şirului, niciodată n-am crezut că l-aş putea vedea plângând

— Veselie veselie era suficient ca acea comunistă (mi-amintesc de pistrui) să alerge de la grilaj spre povârniş şi imediat după, la o sută de metri cel mult, casa inginerului belgian cu do-bermanii, soţia cu pieptul cu pânzele sus şi piscina rotundă, mai jos de inginer nu erau probleme, era cartierul, mereu lume în piaţă, la scoală, soţia cu pieptul cu pânzele sus lucind de creme, inginerul în chiloţi, tara să-i dea atenţie ocupându-se de camelii

şi muştruluind câinii, nişte lighioane negre, subţiri, cu sprâncene blonde, care nu lă-trau, sforăiau turtindu-se de grilaj, am dat peste ei într-o după-amiază când jupuiam un iepure era să scriu fluture ce ciudat, mâna scapă, mâna scapă fără nici un zgomot până n-au mai rămas decât peri ca cei ai seminţelor fără origine nici direcţie şi soţia alături, pe burtă răsfoind reviste, prizonierul din stânga fetei mi s-a părut că auzea sau avea să audă dar n-a avut timp să audă tot fiindcă uitase din cauza împuşcăturii, culcându-se într-un mic con cu încetinitorul imitat de comunistă cu dintele ei brun, gărzile spaniole şi foştii poliţişti au adus nişte saci lungi, oamenii vârâţi în saci semănau atât de bine cu nişte obiecte, aspectul ăla ciudat a ceva ce trăieşte încetând să trăiască, luni de zile nu mi-a ieşit din minte dintele, de exemplu călcam rufe sau pregăteam cina vT, îndindu-mă doar la rufe sau la cină ori negândindu-mă nimic şi deodată brusc dintele ocupa spaţiul a ceea ce gândeam fără să gân-Jesc sau a ceea ce nu gândeam, când nu mă gândesc la nimic mă simt gândită de obiecte şi existând prin ele aşa cum morţii există prin presupunem căruciorul pentru servit ceaiul, sunt momente când mi-e dor de căruciorul pentru servit ceaiul, nu părinţii mei -i nici eu nu l-am adus acolo, poate vin unchi bătrân, bunicii mei, altcineva dar cine şi cum şi când, un prieten, un vecin, un cadou, o favoare şi care, nimeni nu datorează favoruri oamenilor modeşti a căror funcţie e tocmai să datoreze ei favoruri, aşadar călcam rufe sau pregăteam cina şi dintele privindu-mă, un dinte cu un defect sau o lipsă reparat sub ochelarii de carton şi un nas de carnaval, după împuşcătură nasul a acoperit gura, dintele a dispărut şi de – ub nasul fals a apărut nasul adevărat pe care glonţul îl cruţase, şaptesprezece ani cel mult, nu, optsprezece sau nouăsprezece, obraji de fetiţă, urechi de fetiţă, foştii poliţişti au legat-o în sac înainte ca ea să-i fi somat – Aşteptaţi aici astăzi, la noapte, e dintele care mă priveşte dintre pini, în beznă, nu vântul prin melcii şi viermii pământului, nu felinarele din târg, cu haloul lor de umiditate ci dintele şi nasul de carnaval care ascundea dintele şi când au legat sacul m-am considerat răzbunată, le era suficient că am alergat de la grilaj spre povârniş şi de la povârniş i! I t

La casa inginerului la o sută de metri cel mult, în prelungirea gardului inginerului era cartierul şi gata, doar osteneala de a intra într-una din cele două cafenele identice, Cafe Ideal şi Cafe Palace, fiecare de câte o parte a măcelăriei şi mereu atât de goale că nici patronii nu se vedeau, timp de patru cinci luni, o vază cu flori la bar, robinetul pentru spălat paharele şi chiuveta de piatră, acelaşi neon în lungul tubului fără să se fixeze niciodată şi mai ales ce mă interesa pe mine, telefonul între vitrină şi o găleată, să sun la armată, să le cer să vină aici, să descriu drumul, se coteşte la capelă înspre drumeagul de pământ, nu cel asfaltat, cel de pământ, cu un con de nisip şi un pin blând, se aşază scândurile de lemn peste ceea ce numim râul şi nu-i decât un şanţ cu noroi şi nişte trestii triste, în iulie cu broaşte, în noiembrie tăcute iar la capătul scândurilor se zăreşte deja garajul, cine n-o să dea de garaj, dom-nu' sergent, să fie atent la stejar, e imposibil să nu vadă stejarul atât de mare că grădinarul îi găsea rădăcinile în locul unde sunt narzii, terasa însăşi, vila însăşi începeau să împodobească peisajul, prin urmare ce o să vedeţi e o casă cocoşată, trei etaje, persiene verzi, coş de fum cu înveliş metalic, foştii poliţişti patrulând prin tufele de me-rişor, persoane cu ochelari de carton şi nas de carnaval în uşa garajului, pot să fie gărzi spaniole, pot să fie comunişti, poate să fie părintele episcop

— Fetiţo urmărind servitoarele cu un tremurici mătăsos, dacă intraţi în salon îi găsiţi acolo înecaţi în fotolii speriaţi de moarte, veţi cunoaşte că-i salonul după tabloul de peste şemineu, un peisaj care ne face să ne simţim ciudaţi, nu chiar ciudaţi, vinovaţi fără să înţelegem motivul, o moară, vaci, raţe, un băiat într-o căruţă, un puţ, ne uităm la tablou şi ne vine să plecăm acasă şi să uităm şi să ne culcăm, să ni se aducă o cană de ciocolată, la pat, să ni se întindă cearşafurile sub noi, să ni se spună

— Noapte bună să se retragă toţi în vârful picioarelor şi să ne lase singure privind fereastra, noaptea în geamuri şi amintiri plăcute, dacă nu există amintiri plăcute să ne gândim la biciclete, derdeluş, copii cu role pe un coridor de ţiment, muzică de la radio într-un apartament luminat, să te gândeşti la muzică

ajută, de câte ori nu m-am gândit la cân-> orele artistelor din cluburile de dans, cunosc texte întregi u. imoruri deziluzionate şi femei căzute sau, mai depar-U1. Tata fluierând spre oglindă o poliloghie fără noimă plim-L>ându-şi briciul peste spuma de pe obraz, întotdeauna îi rămânea un floc pe lobul urechii şi o tăietură pe bărbie, rlocul scădea uscându-se şi tăietura se întuneca la culoare, cu timpul nici nu se mai distingea dintre riduri sau devenea şi ea rid, prin urmare dacă acea comunistă mascată ca de carnaval, nu propriu-zis femeie, aproape fetiţa, cu corp incomplet şi o plombă la dinte, un pătrat brun pe incisivul de sus, va telefona patronului de la Cafe Ideal sau Cafe Palace şi vocea ei va răzbi şovăielnică printre/gomotele de cazarmă, poate doar zăngănitul de geamuri sparte al gurii prea aproape de aparat şi al unei respiraţii care aşteaptă, temându-se să nu ne descopere în piaţă avansând spre ea, ca s-o readucem în garaj şi lângă zid, când ajungeţi la vilă ocupaţi-vă de tabloul cu moara, cu vacile, raţele, băiatul din căruţă şi puţul înainte de a vă ocupa de noi, daţi-l jos de pe şemineu, sfâşiaţi-l cu briceagul, întoarceţi-l cu faţa în jos înainte să vă facă poftă să mergeţi acasă să uitaţi cu gândul la biciclete, derdeluş, amintiri plăcute, când eram fetiţă mi-au dăruit un binoclu jucărie imitându-le pe celelalte identice, mă uitam prin găurica lentilelor şi în locul lumii mărite, adică al mizeriei pe care o cunoşteam în mai mare, vedeam o doamnă în alb în unduirea unul lan de maci, nimic special nu-i aşa, nimic care să merite atenţie, o doamnă în rochie albă într-un câmp de maci, nu-i percepeam faţa şi totuşi nici n-aţi crede cât de multe îmi amintesc despre ea, uneori cred că e văduva, uneori cred că e surda, uneori cred că e fina părintelui episcop, uneori cred că sunt eu, cum mi-ar plăcea să fiu, cum ar trebui să fiu dacă glandele mi-ar permite, uneori cred că e mama tânără înainte de osteneala asta de femeie cu ziua, de reumatism, de complicaţiile la rinichi, dacă aş fi avut binoclul jucărie as fi găsit de secole detonatorul, lângă doamna în alb sau degetele roz care ţineau o tulpină desenată cu o minuţiozitate microscopică (au acordat mai multă atenţie tulpinii decât restului) cu degetul mijlociu şi inelarul îndoite, degetul mic arcuit cu gestul cuiva care duce la gură o ceaşcă de ceai în faţa unor musafiri ceremonioşi, de câte ori iau în mână o ceaşcă mi-aşez degetele aşadar îmi lipseşte ceva din-tr-un

miozotis, ceva dintr-o pană, ceva clintr-o substanţă gazoasă, acel ceva imaterial, din care era făcută doamna, atunci renunţ la unduirea macilor şi apuc cu toată palma ceaşca de frică să 1l-0 sparg aşa că pielea mi se imprimă pentru mult timp pe porţelan, se poate încerca un detergent fiindcă e greu să mai iasă cu discuţia asta despre binoclu scuzaţi, m-am înflăcărat, m-am pierdut, unde rămăsesem ah e adevărat când o să ajungeţi la vilă înainte de a vă ocupa de ei scoateţi tabloul din peretele de deasupra şemineului, întoarceţi-l cu faţa în jos fără să vă uitaţi, şi pe urmă, da, pe urmă da, legaţi-le mâinile la spate, siliţi-i să se alinieze pe sofa, mai întâi generalul, pe urmă patronul prietenului meu, pe urmă părintele episcop, pe urmă amiralul cât pe ce să-l uit pe amiral pe urmă cele trei femei, să nu vă lăsaţi impresionat de slăbiciunea bolnavei, cu pledul pe genunchi, părul fals, zâmbetul care nu e zâmbet, e tic

— Păi sigur aliniaţi-o lângă ceilalţi, îmbrâncind-o la nevoie, vorbin-du-i tare, ducând-o, dacă va fi necesar, în braţe, porunciţi ca unul dintre soldaţi să vă aducă bidonul cu gaz din pivniţă un bidon ajunge, nu merită să consumaţi mai mult de un bidon pe ei porunciţi ca un al doilea să le toarne gaz pe haine obli-gându-i să se arate mulţumiţi, să cânte cu dumneavoastră, să danseze cu picioarele, gambele, umerii, capetele împodobite cu mustăţi din câlţi – Veselie veselie şi acum vedeţi şi dumneavoastră cum o să vă placă ~asta mă scuteşte pe mine de oboseala să mai caut toa-u> noaptea o piatră cu vine de marmură printre pini, te-mându-mă de forfota trunchiurilor şi de prietenul meu, nu spuneţi nimic dar cucuvelele mă sperie, vântul mă sperie, un con de brad care cade de pe o creangă mă face să sar în sus de spaimă, nu ştiu dacă inima o să reziste, ducă eu o să rezist cu dumneavoastră pot să stau aici mai mult timp, acum depinde de dumneavoastră, depinde de plăcerea dumneavoastră de a vă distra, de minutele de v are dispuneţi, de răbdarea dumneavoastră, de imaginaţia dumneavoastră, de voinţa dumneavoastră, puteţi să apropiaţi de ei un chibrit, să atârnaţi frânghii de bârna tavanului, să folosiţi una dintre mitralierele din casă ca să n-o uzaţi pe a dumneavoastră, orice aţi avea chef, doar ce aţi avea chef, mi-e totuna numai să aibă succes, să dea rezultat, să se termine odată, există ochelari de carton şi nasuri

de carnaval şi pentru dumneavoastră şi colegii care v-au însoţit, trebuie doar să căutaţi în sertarul al doilea de sus al comodei de mahon, cel unde mai sunt nişte capete de sfoară, hârtii de împachetat de care se crede că mai pot servi, degetare, ace, catarame, gunoiul ăla domestic şi atunci plăcerea dumneavoastră o să fie completă, exaltarea, petrecerea, iar pentru mine Dumnezeule doar asta mai cer ocazia să iau autocarul spre cafeneaua din Espinho, liniştită, sigură, fără să mă uit nici un singur moment prin fereastra din spate la o masă de copaci negri care nu ne văd că plângem.

32» I

Şi deodată, să presupunem, Coimbra. Să ajung în vestibul şi să văd luna în platani sau în biroul bunicii unde erau lăzi peste lăzi acoperite de facturi şi registre contabile, un calendar cu o piaţă din Santiago sa vi din Vigo, fotografii de ţărani cu sprâncenele ridicate până la borul pălăriei, vasul cu apă gazoasă, zahărul şi cafeaua la îndemână: verişoarele mele şi cu mine ne jucam până la ora cinci lângă coteţ chinuind furnicile, dacă ne-am fi aşezat mai în spate, în apropierea cireşilor şi a sperietoarei din cârpe, cu o vestă zdrenţuită, care băga spaima în vrăbii, am fi văzut cele două lămpi de la parter cu volute aerate lărgindu-se în mici cupe acolo unde se înşurubau becurile: dacă se întâmpla să se ardă vreunul rân-dăşoaica mamei se căţăra pe scară, punea becul vechi în şorţ, răsucea cu două degete becul nou şi sala devenea mai luminoasă, umbrele care prelungeau servanta, creând mistere şi grote stranii, dezvăluiau tapetul de pe perete, paharul farmaceutic cu o ramură de platan uscată, farfuriile marocane de o parte şi de alta a bufetului, slavă Domnului că verişoarele mele amuzându-se să inventeze obstacole pe un şir de furnici (pietricele, crengi neînsemnate eventual enorme, un şanţ săpat cu un vârf de trestie) aplecate să urmărească ocolişurile, înaintările dezorientate, deliberările, dialogurile dintre antene, nu observă că sala nu este sala restaurantului, cu mese, feţe de masă, meniul vertical între muştar şi solniţă, şervete împăturite în pahare aşteptând clienţi, tablourile ieftine, pătate pe margine, cu călugări care benchetuiesc cu şunci şi cavaleri cu flinte şi tricornuri tăind curcani, ghişeul săpat în

perete prin care mama se observă perfect boneţica şi transpiraţia trece tăvile pline şi le primeşte pe cele goale, slavă Domnului, spuneam eu, că verişoarele mele, distrându-se cu furnicile, nu-şi dădeau seama că sala e o încăpere mai mare decât restaurantul, mobilată cu contoare chinezeşti, fotolii, sofale, firide cu obiecte scumpe din bronz şi cristal, doar aceleaşi lămpi (evident că nu aceleaşi, imposibil de socotit pe la câţi anticari a trebuit să colind ca să le găsesc, la Lisabona, în prăvălioare de provincie, în case particulare unde eram privită pieziş observându-se cu mare neîncredere că am bani) aceleaşi lămpi cu volute ca nişte mici cupe cinci în care se înşurubează becurile şi în loc de comeseni, de zgomote, de conversaţii, de cuierul unde se suprapuneau gabardine, haine, umbrele închise, de unchii mei servind cu creionul la ureche, de bunica prezidând de sus în arabescuri din baston slavă Domnului că verişoarele mele, ocupate lângă coteţ să înnebunească furnicile, nu observă că nu suntem la Coimbra, slavă Domnului că nu se satură să tot râdă de mine fiindcă sunt surdă, nu încetează să arunce în mine cu şopârle şi bulgări de pământ, nu pândesc ferestrele aprinse şi nu observă că nu e restaurantul, nu rămân cu gura căscată privindu-se una pe alta, mai întâi nevăzând, apoi cu frică şi după aceea cu buza tremurândă în faţa plânsă, nehotărâte, vrând să scape dar încotro, vrând să fugă dar nu ştiu unde se află, să caute ajutorul părinţilor care nu există fiindcă în locul casei din Coimbra, al platanilor, al anexei servitoarelor, al şopronului cu bazinul, descoperă deodată o vilă de trei etaje cu piscină şi garaj lângă un brădet de care habar n-au unde este, ceva semănând cu o pantă de colină între oraş şi mare, un oraş mai întins decât se poate concepe la opt ani, mai întins decât Coimbra, cu oameni care nu se salută unul pe altul, străzi a căror direcţie nu se cunoaşte, pieţe şi lacuri închise în spirale de scoici, un orizont de biserici şi o mare diferită de cea de la Figueira da Foz, cu vagoane de tren prelungind plaja spre golf, spre munte, nu platani, nu plopi, neptuni din bronz lansând apă din ochii goi, pereţi care se restituie unii altora într-o ameţeală circulară reverberând aznkjos, slavă Domnului că verişoarele mele se distrează introducând bucăţele de hârtie şi chibrituri aprinse într-un muşuroi nou, sub rădăcina zambilelor, fiindcă aşa nu e nici un risc să se uite la ferestrele luminate, acum curioase,

deloc în panică, ci călcând pe panseluţele, pe garoafele, pe narzii mei, revenind ca să calce mai apăsat

— Bună dându-şi coate, chicotind, zărindu-mă cu peruca oranj pe fotoliul de invalid, prevenind-o pe mama mea în uşa bucătăriei

— Tanti înăuntru e Mimi deghizată în babă studiindu-i cum studiau furnicile, cu o veselie crudă, pe general, pe părintele episcop, pe fina părintelui episcop, pe Celina, toţi liniştiţi, în suspensie, cu ceaşca de ceai, exceptând amiralul care mitralia răzoarele, o lumină în brădet când albă când albastră rotindu-se după vânt, verişoarele mele cu bărbia pe pervaz pariez că în vârful picioarelor zgâriindu-mi peretele cu pantofii, călcând peste planta agăţătoare abia răsădită, trei nasuri pe geam, ochelarii celei mai mici cu una din lentile acoperită, când îşi scotea ochelarii ochiul defect rămânea un moment liniştit şi apoi fugea, mereu îmi venea să-l înşfac şi să-l aduc înapoi înainte ca să dispară printr-o crăpătură din zid, nenumărate degete înţepenite pe geamlâc murdărindu-l cu ţărână, panglici de păr care se dezie^au singure, cocuri, bretoane, piepteni care alunecă şi se pierd pe podea (ce-o să spună mâine armata găsindu-le aici, ce supo-/jţii absurde la radio, în ziare, oare pompierii vor căuta v, yjavre de copii în cenuşă, o fi existând vreun cerceluş:; când printre cioburile de cărămizi, în lemnul ars, în ţi- , în tabloul cu moara desigur intact) ivrcei minusculi

; ,. Adou de la Mama Alicia în ziua primei comuniuni) trei guri cu dinţi lipsă şi sârme cie îndreptat cei care,.;: > : – tea u, sârmele în cor către mama care ieşea de! A bu-câiărie, intrigată, ştergându-se de şorţ

— Cine i-a dat voie lui Mimi să stea acolo înăuntru dr^hi/ata în babă?

Mania potrivindu-şi boneţica cercetând, o zarvă de pui i ie Łâină care răzbătea din curte, maiestatea notarială alar-:; -ita a curcanului, sărind într-o parte cu jacheta sa neagră rigidă de scrobeală, Mama Alicia care poate a auzit ţ.

— Uruncind să i se împingă tronul spre balcon, tata pără-miu! Casa de marcat încheindu-şi vesta, familia mea pri-ind de la geamuri salonul luminat, obiectele scumpe, inelul părintelui episcop, decolteul Celinei, eu îmbrăca-; t ca un om mare, cu ruj, pudră pe obraji şi ciorapi lungi,.

— Cun/. Îndu-mn după ceainic cu o ruşine îngrijorată, nu n-a pedepsiţi, nu mă bateţi, nu mă certaţi, nu-mi inter-M. Eţi să merg la cinema duminica, mama a plecat de la i-castra fără să mă recunoască, slujnicele transportând om nou tronul Mamei Alicia în sus pe trepte, tata s-a instalat la casa de marcat descheindu-şi vesta, mâna care se agita pe taste părea un peşte viu, într-o clipă o să-i cadă pe genunchi, o înfiorare, două de solzi de falange precedând imobilitatea finală, puii de găină-şi împărtăşeau cotcodăceli în jurul bazinului, curcanul notar, teribil de atâta înţelepciune juridică, părea că începe să dicteze testamente, dacă ies din încăperea asta sub un pretext oarecare şi traversez garajul sunt iar în casă, nu-mi pasă de şoferul din brădet, în genunchi pe cetină, examinând pietrele, de îngrijorările părintelui episcop, de inelul pe care şi-l pune şi şi-l scoate şi şi-l pune din nou, soţul meu numărând valizele în vestibul, oprindu-se îngândurat, urcând la etaj ca să aducă un sac, nu vreau să ştiu de Celina şi de veşnica ei ţigară

— Pleacă arătându-mi poarta şi dincolo de poartă şoseaua spre Lisabona, ţigara insistând

— Pleacă încăpăţânată, deghizată, fina părintelui episcop plutind între noi două cu întrebări de uliu, nu-mi pasă de lanterna care în fine recunoaşte piatra, a doua piatră cu o vână de marmură, relieful pe acele de pin, crestătura pe trunchi, degetele dând cetina la o parte, separând fire, înfăşurându-le pe ştifturi, conul bateriei indicând ceasul, gura grăsanei numărând timpul lângă gura şoferului, zece minute, opt, şapte, şase, cinci, de n-ar vedea pompierii niciodată tabloul, de n-ar afla niciodată de nopţile la hotel şi de spaima pe care am tras-o, să deschid cât mai repede robinetul dusului, să trag inelele perdelei de plastic, să mă spăl verişoarele mele înţelegând arătându-şi una alteia moara, căruţa, puţul

— Tanti să le distrez, să le plimb la piscină, să le duc în odaia mea, să le las să se parfumeze cu apa mea de colonie franţuzească suspendând în văzduh o combustie de lacrimi ascunse, să se dea cu fardurile mele amestecând tonuri, roşu, verde, brun, negru, să încerce capelina de la nunţi, mantila, haina de blană, pantofii, să se târşâie cu tocuri înalte pe covoarele care se rulează şi pe marmura treptelor, să simtă becurile agitându-se sub freamătul paietelor şi boarea de pădure a vulpii argintii, Celina surprinsă, generalul cu nasul în tavan, amiralul lăsând mitraliera ca să încarce pistolul, amenințând uşa, vestibulul, grădina

— Comuniştii să plec cu verişoarele mele înainte ca bastonul Mamei Al ici a să reclame ceva de pe trepte punctând cuvintele cu lovituri furioase

— Nu mai poate omul să se odihnească în iadul ăsta Jomnii mei?

I n ă tuşile mele şi mama apărând în acelaşi timp prin,.: ir uşile gonindu-ne spre camera noastră cu gesturi largi mute, arătând către tron impunându-ne tăcere, bastonul continua să tortureze podelele subliniind bombăn-'li, visucind comutatorul îmi apăreau platanii care când lu-nina era aprinsă nu existau, exista oglindirea mobilelor ntr-un pătrat negru şi peste oglindirea mobilelor o stafie are-mi semăna, străvezie, traversând obiectele fără pan-; lică în păr şi în cămaşă lungă, cu o picătură de pastă de imţi pe nas, pătratul negru se preschimba într-un pătrat enuşiu cu crengi care se mişcau ca un semn lent de ră-nas-bun, se puteau distinge volumul coteţului, firma farmaciei în intervalele dintre acoperişuri, lanterna în brădet acum imobilizată, fixă, două minute, grăsana numărând pe ceas, şoferul pregătind pârghia, să le duc pe verişoare-: e mele repede în curte, să le vorbesc de un muşuroi re-<- vnt plin de galerii şi încăperi în cimentul puţului, Mama nu mi-ar ierta-o niciodată, încetau secretele despre vn-cola, Calicia, rămânea doar bastonul reclamând pe ivpte, ce va spune mama când va auzi explozia, dacă aş u"uşi să mă scol de pe fotoliu, să umblu, duminica prepeliţele, clopotele, leagănul fratelui meu în pod şi nimeni în el, amiralul asigurându-se că armata nu încercuia grădina, fina

părintelui episcop, între Celina şi mine, adunând priviri, zâmbete şi piruete de ţigară, dispunându-le în combinaţii diverse, întorcându-le pe dos, schimbân-du-le ordinea, căutând să le îmbuce unele într-aitele ca să înţeleagă, vântul aducea narzii în încăpere, monstrul de piatră din piscină lansa ape mute, n-am observat trandafirii pentru că noaptea îi înghiţea sau n-au fost niciodată trandafiri şi am crezut că sunt, soţul meu s-a uitat la tablou, s-a uitat la mine şi m-am încuiat în baie cu re-muscări înlăcrimate, un minut şi acum, secundă cu secundă, rotirea secundarului în direcţia unei stafii instantanee, atât de uşor de imaginat şoferul şi grăsana protejaţi de trunchiuri şi saci cu nisip, atât de uşor de imaginat explozia, flăcările, pereţii stacojii, coamele acoperişurilor desfăcute, verişoarele mele patruzeci şi una de secunde dispărând din oglindă după ultima trăsătură de ruj laolaltă cu bluzele decoltate, brăţările indiene, fustele până la tălpi, pantofii cu toc înalt rupţi împiedicându-se pe coridor o dată cu primul şuierat al fitilului şi cu prima bubuitură, cu palmele întinse spre restaurant în timp ce mobilele se clătinau, fina părintelui episcop, care în sfârşit înţelegea, insultându-ne

— Caprelor amiralul ţintind cu mitraliera în plăcile ele stucatură care coborau din plafon, jetul de aburi dintr-o ţeava brusc la vedere, un ţiuit acru de gaz, dulapurile cu incrustaţii de sidef se înclinau tremurând, ţigara Celinei a scăpat dintre degete, a scăpat din scrumieră

— Pleacă s-a rostogolit sub sofa arzând tapiseria, cerea

— Pleacă într-o atitudine de regret, o expresie treizeci de secunde de durere, lămpile cu volute s-au stins, n-am mai putut vedea platanii din Coimbra, coteţul, farmacia, scânteierea de nisip şi nămoluri murdare care era fluviul Mon-dego în august, n-am mai putut vedea tabloul m-am bucurat că n-am mai văzut tabloul moara, vacile, raţele, băiatul în căruţă, puţul, nu m-am măritat niciodată, n-am fost niciodată la hotel, n-am stat niciodată ore în şir sub duş frecându-mă cu piatră ponce şi săpun şi curăţindu-mă de mine, stau tot aşezată lâng, i un muşuroi într-o după-amiază de sâmbătă, ca să-i măsor

adâncimea, să-i calculez galeriile, tunelurile, locul ouăinr, leagănul fratelui meu e sus în pod, la primul curent

— Aer se mişcă uşor ornamentele de voal, sunt momen-

: . And ini se pare ca aud un scâncet slab, o rugăminte,

: unentare muta înfiorând ci şi şase de secunde şi corpul şoferului întins îosmonul. Mă ailu lângă muşuroi sau gătind prânzuri t >i.: -! A de jucărie, ti în vârtuleţe de frunze şi insecte si

; ncele, e posibi l să existe o bătrână cu păr oranj într-un iion oarecare dar prea departe de aici ca s-o pot distin- bine, mi se pare că are o cuvertură pe genunchi şi o , '-ca de ceai sau o zaharniţă sau un ceainic, o bătrână

Imv bătrâni, valize, pistoale, zâmbindu-i vinei doam-

decoltate

— Păi sigur <. Spunându-i ca nu, mi se pare că o a doua doamnă ipucă de cea ia – - LJcigaso printre obiecte ce cad şi un miros de narzi. Mi se pare

verişoarele mele aleargă spre mine cu mantile, şa Iun. mătase, diademe, eşarfe, pleoape cu'e '"ică bune şi av-

= . Că bunica mă cheamă cu gesturi chn ha: – ton

—

— Ă nu mai văd vila care se prăbuşeşte, tumăraia, ilă-nc, furgoneta demarând dir. Hrădeî <_âtre iu ".vi, lui u Km pe şemineu, care nu mă interesa deloc, diluându-se ci un sorici ars, peisaj din cele comune cu un han pe plajă, curcanul se apropie de noi dilatându-şi guşa sughiţând importanţe, cireşele putrezesc pe jos, în curând o să mă cheme fiindcă e zi de baie, se pune un hârdău în cămara cu ceapă, varză, porumb, orez, mama aduce cana şi for-iecuţa de lucru ca să-mi taie unghiile şi mă ränea întotdeauna, cineva anunţa – Cinci secunde nu aici, în

altă parte, sau nu anunţa ci am crezut eu şi pe urmă n-am mai avut timp să cred nimic fiindcă mă frecau pe piept şi pe spate îmi turnau cana prea fierbinte pe umeri, îmi porunceau

— Taci şi când m-au înfăşurat în prosop am zărit-o pe Celina sau o doamnă frumoasă, proaspăt coafată, privindu-mă cu un soi de părere de rău, iar faţa ei se contopea puţin câte puţin cu dangătul clopotelor, cu prăbuşirile, exploziile, împuşcăturile, şi peste pacea clopotelor un militar în uniformă sau un bărbat cu ochelari de carton şi nas de carnaval aplecat asupra noastră asigurându-mă că am murit.

Când în tine ani iiuelen mimicileşi pi iviriii' din i, v aduvă şi surda prunul 'lucru care mi-a în nun- a rost să isprăvesc cu amândouă folosind eu pistolul,; -'iuându-l pe amiral sau eându-le tuturor ee nc pr-k, ca mbrâdet undi' nu erau doar civngiie şi curbii, niai, i! U lumina aceea în cere şi paşii pe cetina, dona umbre. Iau^ate la umbră căutând, intrebându-su, e/itand, răstind pământul, dat imediat după miam dai seama că t-un bine aşa şi nu mi-a mai pasai de ele aşa cum tata ; e, dat seama că e mai bine aşa şi nu ia mai pasat de noi, aoarul a mai sărit încă ele pe o stinghie pe alta, a mai răs- . <. U nat încă tarba-xănăraşului, s-a mai lovit 'mea de gratii, uiiiiu s-a inai plâns inca de sânge-le ae pe covor de ruii iea musafiriloi care v eneau de l'aste, când eram numai «-!' acoperea podeaua şi scaunele cu -: earşaiuri rupte, ne nuieila pantiifii când intram în casa oDngandu-ne ->ă-i

I. Svani tălpile

— Curăţă-ţi bine picioruşele de şl» _-rgăt. Or tiindcă aduci noroi de pe stradă aşa că locuiam într-un cavou de siluete învăluite în giul giuri în calm şi tăcere, sub faţada bisericii, mama disperată cu petele de sânge

— Şi acum?

Tata liniştit, cu excepţia ochilor care pluteau prin odaie fără să le pese de mama, de verişoara mea, de mine, de lumina dinbrădet, se auzea robinetul vecinului de jos, un sertar, cineva care dădea drumul la radio şi-l oprea, frecături de mătură, nepoata

maiorului luptând cu reumatismul pe scări, dacă nu închideam fereastra poate că ochii ar fi încetat să urce şi să coboare între perdea şi geam sătui de mama care se apropia cu flaconul de detergent, de şoferul care verifica legăturile şi bobinele, de mine cu un pahar cu apă inutil în mână

— Tăticule de văduvă în spatele ţigării, cie firele răsucite pe ştifturi, de manivela gata pregătită, când cu preotul, şi explozia a durat secole de clipe, mi-a venit sa ţip şi acum lipsa asta de interes, nepăsarea asta, o vedeam pe Celina

— Pleacă şi să nu plece doar surda, să plece toţi şi să mă lase în pace să mă pot ocupa de tata, eu şi cu el în casă şi biserica Mântuirii, soneria telefonului a vibrat şi a amuţit, generalul ridica receptorul sperând că-l cheamă din Spania nu mai e timp să ne cheme din Spania domnule general, chiar acum şoferul face conexiunea cu mecanismul, chiar acum s-a isprăvit, mama şi vară-mea o să citească în ziar sau o să audă de la o vecină fără să ştie de mine amiralul s-a împiedicat de o valiză milraliind nar/. Ii, nu plantele, doar mirosul, un soi de mirişte după piscină unde tremurau petale şi tije, de îndată ce i-au făcut vânt grădinarului nar/. Ii, cancerizaţi de insecte, au dat să se încline într-o renunţare palidă, trandafirii se pulverizau pe aracii de sârmă, frunzele de stejar îşi îngrămădeau pe murdăria terasei mânuţele goale, discobolul de granit se cufunda în ierburi între grădină şi garaj, cu furtunul de gât, pesemne că lângă zid cresc broaşte judecând după foşnetul de tălpi spumoase în după-amiezele de august, care erau nişte lighioane rotunde aplecate peste pervazul propriu bolborosind cauciuc, când ne duceam la Setiâbal îl ajutam pe bunicul să le caute în pâraie, le urmăream guşile, salturile obosite, pleoapele severe de funcţionari vamali, le înfigeam în trestii iar ele scoteau muşchi şi continuau să orăcăie, bunicul în izmene şi cu cravată se instala pe araci hohotind spre viţa de vie, sau atunci nici o broască fiscală, nici o guşă, nici o talpă spumoasă, certitudinea că bunicul şi Setubal nu fac parte din viaţă, imposibil să facă, cu am născocit totul, certitudinea că generalul, amiralul, bărbatul surdei, naşul meu nu fac parte din viaţă, i-am născocit şi pe ei în jurul telefonului, cu capetele alătura-;<, ic-am născocit agitaţia, graba, frica,

aplicând mici palii ie telefonului ca să-l stimuleze zadarnic, urmărindu-l neîncrezători

— Şi acum?

Generalul ridica receptorul de teama să nu fie cumva deranjat, amiralul cu mitraliera aţintită detestând narzii.

— Otul surdei îndepărtându-l pe general şi punând aparatul în repaus

— Dacă nu-l lăsaţi în pace cum vreţi să sune?

Nici un ordin din Spania, nici un itinerar, nici un automobil aşteptându-ne pe unul din drumurile ocolite de nisip şi pietriş (disting perfect laurii mustind de ploaie, o mină părăsită căreia îi lipseşte acoperişul, o vulpe într-un tufiş, doar lătraturi şi dinţi) nici un automobil aşteptându-ne cu farurile stinse, nici >. M colonel al Gărzii înaintând spre noi cu un zâmbet, l-am '. Ăscocit, am cel mult opt ani, când tata o să mă trezească

— Vrei să întârzii la misă?

Mă descotorosesc de vilă, de noapte, de văduva furioasă pe mine (se observa după frenezia ţigării şi după degetele mâinii libere pianotând pe scrumieră) fiindcă m-am gândit la hoteluri de plajă de categoria a doua privind tabloul, un peisaj prost desenat, ieftin, foarte comun, ca pentru un bazar de binefacere, un exces de culori cu pasta inegală, proporţiile greşite, căruţa mai departe decât moara şi totuşi mai mare, ciocurile raţelor de dimensiunea vacilor, băiatul cu biciul înclinat înapoi într-o poziţie imposibilă, gâtul calului prea lung cu pretenţii de girafă, una dintre potcoave uriaşă şi celelalte minuscule, din prima zi n-am înţeles ce caută un asemenea tablou înrr-o vilă de oameni bogaţi, mobilier de nuc şi tabloul ăsta domnule, uite dovada că am opt ani şi dorm, fiindcă doar un copil ar visa aşa ceva, copiilor le plac caii, căruţele, morile, puţurile, picturi oribile, cât de mult adoram eu capacele cutiilor de bomboane şi de ceai, perechile de îndrăgostiţi, pisicii jucându-se cu gheme, un băieţel plângând două lacrimi enorme cu un ursuleţ în braţe,

promisiunile de bucurie pe care le-am făcut ursuleţului şi băieţaşului, poveştile pe care le-am spus, cât am mai suferit o dată cu ei, jurămintele de prietenie, planurile de a-i salva, uite dovada că inventez, n-are rost ca Colina să ghicească ce gândesc dacă nu cumva nu există nici Celina, n-are rost ca bărbaţii ăştia să înconjoare telefonul, tata vomitând sânge şi mama pe vine cu un burete şi săpun, n-are rost să mă duc să mor, doar că nu înţeleg de ce nu sunt trasă de genunchi şi avizată – Trezeşte-te dat fiind că biserica Mântuirii este umbra asta de aici, că fiinţele din vis cred că au mierle şi arbori şi ceea ce numesc ei brădet, dat fiind că ei cred că piaţa unde locuim este grădină şi piscină şi garaj, ajunge să observi clădirile, vecinii, măcelăria, uşa noastră de acolo, ajunge să ob servi porumbeii, de ce oare nu se indignează – Vrei să întârzii la misă?

Si în loc de asta şoferul pe care-l născocesc căutând în cetină (nu e cetină, e praful sandalelor pe treptele bisericii, gunoiul obişnuit format din hârtii, ţigări, cârpe, coborând scara) şoferul găsind manivela (ce stupizenie, minciună, nici o manivelă, să nu mă îngrijorez, să nu cred, să împiedic ca inima, să împiedic ca sudoarea asta, minciună, nici o manivelă, un cerşetor, care 342 s-a aplecat după un chibrit sau un bănuţ uitat, îl ascunde în buzunar şi porneşte pe străduţele de la Sâo Bento târşâind pe glezna dreaptă un papuc uzat, un cerşetor, desigur, i se observă părul murdar, pălăria, plecăciunile de beţiv, o fi pensionarul de la depozit pe care l-a lăsat nevasta pentru un vânzător ambulant, chiar aşa, îl recunosc. Icum, nasul, slăbiciunea, eterna căţeluşă, cu coastele la. Tvlere, la capătul unei funii) şoferul căutând în cetină, găsind manivela, asigurân-Ju-se de legături, de baterie, de fire, ridicându-le puţin, încercând contactul, grăsana ţinând lanterna, maşina pe povârniş la treizeci de metri în faţă, micuţa cafenea lângă mare la Espinho, copertina de pe terasă, indiferenţa valurilor (aşa cum bănuiam eu, nimic mai mult, dacă ar mai fi nevoie uite ultima dovadă, iat-o, incongruenţa viselor, Espinho, n-am fost în viaţa mea la Espinho, trebuie să-i fi întâlnit numele în pliantele de vacantă, în vreo ofertă de supermarket cincisprezece zile minunate pe care nu le veţi uita niciodată în plină lună iulie, absolut gratuit, pe agreabila plajă de la Espinho pentru soţia dumneavoastră şi

dumneavoastră în vreo revistă de la dentist, de ce nu Algarve sau sudul Franţei sau Veneţia, imagini pe care le colecţionăm fără să ne dăm seama, conexiuni lipsite de logică, arhitecturi absurde ale unui copil care doarme) în timp ce generalul (evident, o puştancă nu se mulţumeşte niciodată cu căpitani sau conţi, întotdeauna generali, întotdeauna regi şi prinţese) nasul meu, sau, fie, părintele episcop (era de aşteptat, încep să mă distrez pe măsură ce înţeleg mecanismul, niciodată un paracliser sau un preot, musai cel puţin un episcop) amiralul (mai lipsea inevitabilul marinar, corsarul, piratul, navigatorul eroic, cum devine totul acum copilăros, previzibil, comandantul de caravele, continuă, continuă) soţul surdei (elementul neaşteptat care consolidează ansamblul sau poate nu chiar neaşteptat, stai să mă gândesc, să-l examinez mai bine, profesorul de geografie, fiul doamnei de la etajul doi care într-o duminică, plecând, mi-a ciufulit părul, colegul de serviciu al tatei care ne-a reparat cuptorul, i-a răspuns mamei

— Pentru nimic asta-i bună şi a acceptat lichiorul, cu fesa ruşinată pe un colţ al scaunului, mi-amintesc că se numea Adelino, niciodată nu uit un nume, nu reuşeşti să mă sperii fetiţo, din clipa când am priceput cum stau lucrurile nu mi-a mai fost frică) totuşi (hai să râdem puţin pe seama ta, pe seama visului tău gata, nu mi-o lua în nume cie rău) uite generalul nu-i adevărat, părintele episcop nu-i adevărat, amiralul nu-i adevărat, colegul tatei pardon soţul surdei nu-i adevărat, toţi patru, nu-i adevărat, aplecaţi peste telefonul care nu sună (dacă nu spun bine nu te jena, nu ezita, te rog corec-teazămă) afară, acolo unde (fiindcă în brădet Dumnezeule, acum sunt eu cea care insistă să mergem până la capăt) acolo afară, în brădet, şoferul (nu m-am înşelat nu, slavă Domnului că nu m-am înşelat, chiar şoferul) afară în brădet şoferul şi grăsana aşteaptă patru trei două o secundă patru trei doi unu zero apasă pe manivelă, şi dacă tata n-ar fi avut trista idee să mă tragă de genunchi afară ea la bărbie, pofta să râd, aş fi munt un, ' e/i cât sunt de bună doar de plăcerea, înţelegi, să te tac iennt.

Sincer vorbind sunt sigură că n-am fost niciodată atât de frumoasă ca azi. Înainte de a ieşi din casă am întâlnit o fetişcană de optsprezece ani maximum care mi-a zâmbit din oglindă

— Cu bine Celina în bluză neagră ca mine dar foarte tânără, cu mirosul ăsta de umbră răcoroasă sub un arc vechi de piatră pe care-l au oamenii tineri în pofida parfumului, luând cheile, punându-mi ţigările în geantă, revenind ca să-mi corectez fardul de la ochi fără să existe nici o bănuială de nopţi nedormite, riduri, semne ale vârstei (ce înseamnă să ai optsprezece ani, Dumnezeule, când simpla mână a două ore de somn netezeşte toate cutele pielii) o fată care aprinde luminile vitrinelor din salon făcând o grimasă de iepure cadourilor menajerei, se plimbă în apartamentul meu ca la ea acasă, se uită la fotografia mea de la vârsta ei cu o expresie de dezgust, poate socotindu-se urâtă, prost pieptănată, decrepită, cum pariez că este şi părerea Elisabetei, cu toate protestele ei, parcurge mobilele din priviri cu ceva care pare un soi de adio, zăboveşte asupra scrinului care aparţinea unchiului meu şi sprâncenele i se unesc parcă pe pragul lacrimilor, de câte ori făceam mutra asta mama imediat ridica degetul

— N-ai să începi să plângi acum nu-i aşa?

Se observă din faţă, din profil, din spate, aruncând o privire piezişă bretelei, trimiţându-şi singură bezele, cu certitudinea că n-a fost niciodată atât de frumoasă ca azi, pentru o dată (în fine, asta e)

Hlisabete şi manichiurista n-au minţit, au rămas amândouă cu gura prea căscată şi prea tăcute ca să nu fi fost -incere, două adolescente invidioase pe o femeie în toa-: î i rea, fără să-şi dea seama că femeia în toată firea le, idia pe ele încă şi mai mult

povestea cu mâna a două ore de somn în stare să ne-ii'/cască ridurile din afară şi dinăuntru, suprafaţa lacului refăcută după aluviunile de alcool, tutun şi insomnie) celelalte cliente dând din cap confidenţe ele perusă, uimite şi ele, inventându-mi amanţi, averi necinstite, ges-iri de lesbiană, o urmă stridentă de ciocuri

curbate tri-olănci minciuni când treceam pe lângă ele, casiera fără i, 1 să-i fi mărit bacşişul

— Dona Celina nu vă supăraţi dacă vă spun că sun- 'e. Ti frumoasă?

O fiinţă amară, încărcată de datorii şi de boli, pancrea-

— UÎ, rinichii fiinţele amare nu te laudă uşor adună bani, timp de unsprezece luni, pentru o săptămână la băi, iar la sfârşitul tratamentelor bicarbonatate, un pahar la prânz, un pahar la cină, rinichii s-au agravat, – i etaje fără ascensor şi sâmbăta supermarketul cu pa- ; /ă pe fiecare palier pentru plămâni şi sacoşe, aprin/. Înd! U mina de pe scări care intre timp s-a stins, numărând câte trepte au mai rămas, luând din nou sacoşele care striveau degetele, reîncepând să respire, continuând urcatul, în apartament un praf de criptă scufundată în ipoteci, carpeta tocită, o factură de la gaze cerând să fie achitată, să-i dublez bacşişul

— Dona Celina nu vă supăraţi dacă vă spun că sunteţi frumoasă?

Fruntea încruntându-se spre factura excesivă, cuvinte de furie muşcate în tăcere, dacă şi-ar lăsa breton poate că rinichii ar înghiţi o pietricică sau două şi trăsăturile s-ar mai îmblânzi, să stau de vorbă cu ea, să-i ofer o cafea la restaurantul din Centru pe care o doamnă, cu nume şi inele scumpe, îl exploatează între nerăbdare şi necesitate, adresându-se clienţilor cu un dispreţ grăbit, prăjituri de casă, crochete, mâncăruri dispreţuitoare, casiera cu bonul în mâna, nu bon, o insectă, o vietate respingătoare, dacă am intra acum la cafenea doamna cu numele acelea, deprinsă să aibă de a face cu persoane care sunt veri de-ai verişorilor, ne diagnostica originea după maniere sau după felul de a ne îmbracă, recupera imediat strămoşi, moşii, palate, desemna din buze mesele libere, însoţită în dispreţ de o prietenă cu ceas de aur salvat de la amanetare

— Aşteptaţi afară dacă vreţi că n-nm deschis încă noi reduse la nimic şi ele discutând despre vacanţe în

Elveţia şi diminutive pompoase, au locuit în Brazilia după comunişti, au vândut enciclopedii în Sâo Paulo, iar la întoarcere şi-au schimbat vilele pe nişte mici apartamente de exil, unde soţii şomeri îşi beau depresiunea cu un cub de gheaţă, vârând pe gât echipamente de golf unor rude norocoase, bacşişul casierei a dispărut până la urmă în buzunarul şorţului mototolit cu ură, peruşele îşi întindeau unghiile manichiuristei şi ciocuieţele spre mine ciripind răutăţi

— Se vecie cât de colo cum şi-a aranjat şmechera asta viaţa eu frumoasă cum n-am mai fost vreodată, optsprezece ani cel mult, picioarele zdravene, victorioase, umerii la locul lor, talia subţire de fetiţă, umbra aceea răcoroasă sub un arc de piatră în pofida parfumului, mama mea printre peruşi la fel de furioasă, comparându-şi unicii pantofi cu colecţia mea din dulap, am luat cheile, mi-am pus ţigările în geantă, m-am întors să corectez fardul de la ochi, rimelul de pe gene mărindu-mi irisul, misterul înceţoşat pe care-l conferă miopilor o distanţă somnambulă, vitriAr

/e luminate scoteau în evidenţă cadourile menajerei ile la rangul cie antichităţi şi ridicându-le va-urea, am făcut mobilelor semne mulţumite ele „pa", am: bovit asupra scrinului care aparţinea unchiului meu cu iruVncărirne de care prefer să nu vorbesc, un mic oftat,: – ! În s-crlarul de biis păstram cărţi costale >ntă: eţi ele fado, ţurţuri. Le, ţărănoi aust; ii. Xv) m.;"; -m ir, cu '. I rm i' de rui, gii 11 în lor; aii ci-' ut. în a -e r,; -1.,! E săgeţi eu vopsea permanentă, Ccorrit <,; oa,} ucrecia, poat" bătâârvk.

— U'n '.'r. Ui; h 'm ':! Ară cu plăcuţa gravaâă l.) ir. amor, m. una

V ielul

— N-ai să începi să plângi acum v: u; al- " eind cea care plângea era mama, hrc-e

— Picături în sântul obrazului, mie îmi Hpsr; doai cinei care să mă apere de irU'snen'" mi tiiap ce ei îi lipseau

/irigâienle rnlT-ascims, conversaţiile. Râsetele, m-am exa-

. Nat din faţă, din proh'i, clin spate' arurcându-mi c>:">viiiv piezişa peste bretea cu certitudinea că n-am tost niciJată atât de frumoasă ca astăzi, stai liniştită că n-am să

— l.mg, sunt fericită, de mult timp nu m-am mai simţit aiât

; uşoară, nici măcar pata eie pe plaionu! Ci i n vestibul, nu ' '. U dacă din cauza intiltrauci sau a rumului, semanâr. J.

N e ort ica pe hărţi, nu m-a întristat (.al ele cai, t'acă Tea >: m viaţă după nc>. Iptra, rta

— ' nu-r. Ii pasă dacă n-o să mai f; -: ^inii; urine: sa i -a-ţ spune donei Ahee să i lioTie: rta la K e ui sais oul i i, bărbaţi suiţi pe o seara, cu,: vion oi du'h.

— Ă uree iu1.

— Rr-mi casa, peste tot moloz, vopsea pe covor, cizme -'ară şireturi ciocănind stucatura la nivelul ochilor mei, sti- 'le goale de bere printre cutii de ipsos, o motocicletă cu capacul de la benzină înlocuit cu un dop din resturi, barând palierul, să închid uşa pentru ultima oară, să plec, de vreo sâptâmânăâncuietoarea rezistă mereu când trag zăvorul,. se aude metalul frecându-se pe metal, oţelul răzuind oţelul care asculta cu neplăcere dând un salt, mă întrebam răscolind prin geantă, batistele de hârtie, ochelarii de soare îl ' (cu ochelari negri şi fularul pe cap semăn cu o actriţă care vrea să scape de autografe) dacă voi reuşi s-o deschid, la feJ cum mă gândesc mereu că ar trebui să scriu numărul de telefon de la pompieri la litera P din agendă ca să evit să dorm pe canapeaua unei prietene, încăperi necunoscute mirosind a tutun şi îngrăşământ pentru plante, somnul întrerupt de atenţii amfitrioane, întrebări îndatoritoare

— Mai vrei o cuvertură Celina?

Si în spate, veşnic, degeţelul marnei averti/ând, supărat

— N-ai sa începi să plângi acum nu-i aşa?

Aveam prea multe picioare, mă mira perna, o firmă de hotel se umfla pe perdele şi mă aducea iar la suprafaţă, din nou miros de tutun şi de plante în va/. E, taxiurile care debarcau clienţi, temenelele pe englezeşte ale portarului, să-mi rotunjesc un singur ochi spre fereastră (cu perdele în tonul ăsta chiar şi în august ai impresia că plouă cu crizanteme mătuite) să mă mir de felul cum trăiesc oamenii, un vârf timid de singurătate pândind din fiecare obiect, coşuleţul absurd încă ambalat în celofan, fotografia unui individ cu înfăţişare de om însurat (cravata, mustaţa) poate patronul întreprinderii, poate amicul umn cu-mătru, pe jumătate ascuns după un camuflaj strategic de fotografii de nepoţi şi felicitări de aniversare, înconjurate de panglici roz, care fac izolarea şi mai vizibilă şi acidă, gripe combătute cu aspirine efervescente fără cineva care să amestece cu linguriţa, tricouri şi fuste ivindu-se din saci de voiaj, vizitele grăbite, de la şase la şase şi douăzeci, ale cravatei şi mustăţii atente la fese

— Nu mă strânge aşa tare nu-mi lăsa urme la sfârşit gulerul examinat în contra luminii, sacoul jumulit de fire de păr acuzatoare, să rămân fără nimeni al t-350 cineva în afara unui climat de aftershave, o crustă de noroi pe covor şi asta pe cearşaf

— N-ai să începi să plângi acum nu-i aşa? Să nu curăţ crusta, să nu spăl asta, să le mângâi cine s; ar imagina, să păstrez la mine ceva de-al tău, stai liniş- ră n-am să mă plâng, nu te compromit, nu vorbesc, din, i: d î'n când un buchet de garoafe, un telefon rapid pe;: t-vn neutru din cauza colegilor, firma hotelului t lotel Con inental Hotei Con inental Motel Con incntal rare mă tot cheamă întruna, un fluture negru, gigan- probabil veninos, în plantele din vaze, să mă ghemuiesc; ub cuvertură, să pândesc fluturele, să nu-l, ^>ă mă neliniştesc, să-l descopăr pe abajurul de pergament cine -ne dacă nu cu antene, cu cleşti, să cer cravatei şi mustăţii să ia cina cu mine pe masa lungită cât permit canapelele, să-mi pun decolteul în formă de romb care te ex-c'. Lă, să încălzesc vinul, să apropii chibritul de o lumânare care ne contopeşte în intimităţi senzuale, şi pe urmă saliva iritată a fitilului

— Stai liniştită că nu plâng mamă o picătură de stearină pe faţa de masă de dantelă, să-l. I.-tept să plece ca să răzui cu unghia, palma cu erighe-; i întinsă spre friptura cu ciuperci pe platoul neatins, ex- '/licaţia enervată

— Dacă aş putea mânca de două ori te asigur că as fa- '. V-o nu ini-o lua în nume de rău şi dimineaţa fluturele veninos, nu, prietena, fluturele veninos care s-a metamorfozat în prietenă, în capot, desculţă cu primul deget de la picior încălecându-l pe al doilea (dacă n-ar folosi ojă argintie s-ar observa mai puţin) atingându-mi coastele cu o îngrijorare plină de duioşie, fruntea anxioasă în crema hidratantă, o pomăda verde înconjurând ochii

— Te-ai putut odihni Celina?

'm coşuleţul învelit în celofan cufundat într-o melancolie nesfârşită, lebede de ceramică pe care nu le remarcasem aliniate după mărime pe etajeră, o enciclopedie legată, o carte de grădinărit, un dicţionar de bucătărie cu mâncăruri în culori pe o parte şi ingredientele reţetei pe cealaltă, ceapă tocată, jumătate de ceaşcă de făină, şase ouă, platouri orientale, în gri şi alb, atârnate cu cârlige de sârmă, să mă întorc acasă lu hainele din ajun, rară să mă spăl pe dinţi nici să fac baie, să fug de fluture, de crema hidratanî. Î, de degetele care se încalecă, de coşulec, de lebede, să găsesc pe strada ti camionetă cu butelii de aragaz, lângă maşina mea, împiedicându-mă să ies, să claxonez o veşnicie fără să apară cineva, disperată de faţadele netencmte, o prelată decolorată de băcănie, o doamnă cu o măturică cnervânclu-se pe mine ia un parter cu papagali, trei vietăţi cu mişcări sucite, un şoricar privindu-mă cu atitudinea concentrată şi absentă a necazurilor din dragoste, şoferul camionetei apare de după un colţ potrivin-du-şi şapca, zăboveşte sub prelata băcăniei, indiferent la persoana mea, conversează scărpinânciu-şi urechea cu un tip invizibil, aprobat de doamna cu măturică şi de papagalii care umblă într-o parte, zbârliţi, perplecşi, pe tubul stinghiei (să fiu vrăjitoare sau magiciană, să atrag asupra şoferului o nenorocire şi în locui lui un firicel de fum pe jos peste şapca slinoasă) neplăcerea de a n îmbrăcată iară să fi făcut duş, machiajul care mi se pare o

tencuială, plăci dure care mi se crapă pe obraji, ţesătura lipicioasă care mă umple de mân-cărimi, să simt ca o povară fiecare centimetru din mine, ondulaţia canapelei care mi-a strivit oasele, prietena acolo sus, în halat de baie, înmulţind semnele de adio, una din încheieturile ei slabe (stânga? Dreapta?) ţine un borcan, motorul camionetei începe să funcţioneze şi buteliile de aragaz ţopăie şi se lovesc între ele, faţadele mizere ţopăie şi se lovesc între ele, papagalii ridică montul labei răspunzând borcanului, de ce nu faci o călătorie, nu schimbi serviciul, nu-ţi găseşti un apartament într-un cartier mai puţin trist, încetează să tot iei comprimate care nu repară viitorul, camioneta frânează brusc, opacii oscilează, portarul de la Hotel Continental îmblân-U> nişte englezi, de culoarea roz a aerului, îndoit de la iru în temenele de briceag, buteliile se îngrămădesc una,: Ur-alta zomăind sperieturi, frânez la rândul meu şi în re-i rovizor şapca bătându-şi joc de mine, să încep să mă dez- >rac chiar de la intrare, jacheta, pantofii, să pun căpăce-! Ui la cadă, săruri de baie, spumă, intrând în odaie soţul meu aruncându-mi poşeta deschisă pe pat, speriat, peria, k' cap, aţa dentară, rujul, creionul clermatograf jumătate creion jumătate căpăcel, cârdurile, cecurile, degetele care tremurau alterându-i vocea – N-ai cumva ţigări nu ai?

Acum, că bunica nu este, să merg încet până la uşă, pe coridor înainte, cu paşi mici de spărgător, ajutându-l pe Mickey Mouse sa evite acele părţi ale scândurilor cărora le lipsesc colţurile, să trec de nişa care servea drept oficiu, toboganul cu pereţi negri (gunoi în fund, şopârle carnivore, putoare, ciorapii care nu-mi plâceavi şi pe care i-am aruncat acolo) despărţindu-mă de clădirea vecină, un trosnet de ţevi nu ştiu de unde, poate la bucătărie, poate acolo, să-mi mulez mâna pe măciulia de porţelan a uşii cu o friză încrustată, limba de la broască a cedat şi a apărut cuierul cu pantalonii de duminică ai tatei, faraonul de teracotă, Fecioara cu aureola într-o parte într-un noruleţ de plastic, flaconaşul cu alcool galben cu scorpionul mort înotând înăuntru, cămaşa unchiului meu, lângă scorpion, dând din mâneci cu gesturi largi ca şi cum le-ar fi (ce amintire prostească) aruncat din pat, cuvertura pe jos, peste cuvertură pantoful cu cuiul, căzut într-o parte, amintindu-mi de un ie- 353 l pure mort

şi deodată, foarte rapid, ca succesiunea imaginilor cu dungi şi neclare dintr-un film defect, curentul de aer de pe balcon ridicând de jos un bilet de autobuz, deşteptătorul pe noptieră pul, Mickey Mouse prevenind

— Închide ochii nu te uita deşteptătorul pe noptieră pulsând în artere de tablă, portţigaretul unchiului meu în scrumieră, filmul mărin-du-şi vite/a, un cot, o ceafă, cineva care se opintea şi obosea de smucituri, pantoful fără cui dansând pe cearşaf, o bărbie care a apărut şi a dispărut într-un vârtej înăbuşit, datorită zgâlţâiturilor

— N-ai să începi să plângi acum nu-i aşa?

Şi din dungile filmului era imposibil să disting persoanele cu excepţia certitudinii, siguranţei absolute că nu ştiam cine sunt, doi străini cărora n-aveam chef să le vorbesc, care au profitat că tata era la lucru şi bunica la doctor ca să ocupe camera, Mickey Mouse a mai argumentat ceva, un raţionament stupid, una dintre prostiile debitate de jucăriile de pluş, cărora doar un imbecil le dă crezare şi pe care am refuzat să le ascult, trăgând cu toată grija măciulia uşii cu gesturi de spărgător, faraonul şi scorpionul nu m-au mai chinuit, am uitat de cuier, deşteptătorul a amuţit, am răspuns degeţelului, răsucindu-mă bosumflată

— De ce să plâng?

M-am gândit să mă întorc înapoi în eventualitatea că biletul de autobuz ar fi o piesă de domino câştigătoare (să-l pun bine în săculeţul cu piese de domino) dar am renunţat fără să înţeleg motivul, poate pentru că aveam chef de ce nu?

Să stau singură în întuneric, poate pentru că aveam chef de ce nu?

Să învăţ, l-am făcut pe Mickey Mouse să tacă, amenin-ţându-l că îl arunc în fundătura clădirii unde şopârlele carnivore l-ar găsi delicios, l-am atârnat de un picior ară-tându-i noroiul de mai, el foarte speriat privind în jos şi cerându-şi iertare

— Iertare aproape că eram hotărâtă să-l arunc, fiindcă de ce aveam cel mai puţin chef pe lumea asta era să-l văd diseară pe unchiul meu cu scălâmbăielile lui lângă etajera cu gorila şi urşii

— Eşti atât de frumoasă Celina unchiul meu, Elisabete, manichiurista, casiera amară cu. l.increasul şi rinichii încruntându-se spre bancnota, o-^hn-: a de la intrare de obicei nemiloasă şi azi la despărţire Adio oglindă mai mult decât indulgentă, entuziastă, de dragul ei, nu pentru mine, rn-am examinat iarăşi din faţă, clin profil (chiar nici un pic de burtă, în fine, aproape nici un pic de burtă) din spate, ofermdu-i o privire piezişă peste bretea şi un sărut recunoscător, am chemat liftul cu poftă să cânt şi când am împins grilajul liftul mi-a zâmbit, mi-am pus palma peste surâsul lui vesel care a devenit imediat grav, mascând fericirea, iar la etajul doi (după o oprire speriată şi un scrâşnit de cabluri) m-am înghesuit lângă butoane pentru ca nora judecătorului să se v are în mine făcându-mă sandviş, cu toată grăsimea ei şi căţeluşul în braţe, nora judecătorului mi-a văzut aerul grav pe placa cie aluminiu şi şi-a protejat mai mult căţelul cu hăinuţă ele iarnă şi grupa sangvina şi adresa stăpânilor pe zgardă între sânii notabili, administratorul blocului îl ura pentru că urina pe ferigile care decorau intrarea, drept consecinţă a libertăţilor pe care şi le îngăduia animalul ferigile dobândeau o tonalitate brună, se despuiau de frunze şi decedau, până într-o lună, însoţite în agonia lor de administratorul dezolat, îl găseam, duminica, urmărind cum progresa răul cu atenţii de educatoare de grădiniţă privind cu scârbă picăturile criminale care se evaporau într-un miros de amoniac, l-am abandonat pe Mickey Mouse într-un colţ, cu membrele răsucite, şi m-am instalat în salon, cu gramatica deschisă la verbele neregulate, după ce am îngropat lucrul de mână al mamei în găleata cu gunoi, am învăţat pe dinafară două pagini întregi, eu care nu eram în stare să reţin cuvintele unui bolero, bunica a venit de pe stradă exact în acelaşi timp cu unchiul meu de pe coridor, vârându-şi poalele cămăşii în pantaloni (am avut impresia că Mickey Mouse, încăpăţânat, teoretiza în golul ferestrei cu privire la poala cămăşii dar nu mă interesau insinuările lui mincinoase) bunica a dat peste animal cu picioarele în aer, eu cu cartea de gramatică la verbele

neregulate, unchiul meu ca-re-şi netezea părul fără nici o urmă de sânge pe faţă, s-a aplecat să-l ia pe Mickey Mouse şi să-l instaleze între mine şi perna de pe sofa, tocul fără cui al mamei şi-a făcut apariţia cu o falsă naturaleţe (comentariu ranchiunos al jucăriei de plus, nu al meu) cu o pleoapă albastră şi cealaltă nefardată, bunica, influenţată de intrigile lui Mickey Mouse, a părut să mârâie cu gura închisă, fără nici un motiv

— Ce spectacol trist pentru prima dată de când mă ştiu, a mutat din loc nişte obiecte îndepărtate şi mi-a oferit din zahărul care îndulcea gustul de sulf al picăturilor contra tensiunii, pentru prima dată de când mă ştiu, şi după o ceartă fără cuvinte cu mama şi cu unchiul meu, care n-aveau nici o vină, unchiul meu gata aranjat, mama înşurubându-şi cercelul, mi-a propus să înlocuiesc verbele neregulate (ea care se preocupa imens de reclamaţiile profesoarei prevestindu-mi o existenţă meschină de servitoare, o mizerie complicată alcătuită din frecatul duşumelelor şi bacşişuri) cu gorila şi girafa, zahărul în gât mă făcea să tuşesc, bunica, sigură că mi-era rău din vreun motiv obscur legat de necunoscuţii din odaie

— Până nu omorâţi fetiţa nu vă potoliţi deşi (cu toate speculaţiile delirante ale lui Mickey Mouse) eu eram absolut sigură că nimeni din familie, cu atât mai puţin mama mea şi unchiul meu, nu ocupase patul când tata lipsea fiind la lucru, întărindu-mi această convingere scorpionul din flaconul galben n-a spus nimic, faraonul de teracotă nu s-a plâns, de cum au dat de bunica mea străinii au coborât în fundătură sărind peste bordura balconului şi pariez că se aflau departe acum, o pereche precum atâtea altele la staţia de metrou sau într-o cafenea din piaţa Sân tos, animalul descoperea la mama şi la unchiul meu un uşor aer de vinovăţie, în genul soţului meu când mi-a aruncat geanta şi tremura din degete încercând scuze iar eu îi găseam normali cât se poate de normali bărbatul meu punând deoparte peria de cap, aţa dentară, rujul, creionul dermatograf jumătate creion şi jumătate căpăcel pe care l-am turtit muşcându-l, cârdurile, cecurile, scuze cretine

— N-ai cumva ţigări nu ai?

Din partea cuiva care nu mai fuma de zece ani, Mickey Mouse băgăcios, fără să-l roage nimeni să intre în vorbă

— Nefericitul crede că ai un amant Celina Mickey Mouse cu gura mea, înainte de a fi reuşit să-l fac să tacă fiindcă mi-am apăsat limba pe gingii şi mi-am strâns buzele prea târziu

— Crezi că am un amant?

Nu vocea mea, un şoptit de vată şi fetru, susurul de muşchi şi frazele înmuiate ale cuiva care se descompunea în fundătura întunecată dintre clădiri, sfârtecat de şopâr-le şi acoperit de noroi, nimeni dintre noi n-a priceput cum de a căzut acolo deşi bunica mă privea în tăcere fără intenţia să mă certe (ce absurde-s criteriile oamenilor mari) l-a descoperit întâmplător săptămâna următoare scâncind în gunoi când ea se uita prin lucarnă, spre a avea

Conştiinţa împăcată, după ce răscolise tot apartamentul în căutarea tricotajului pe care-l avea în mână, unchiul meu s-a dus la etajul trei să împrumute o scară, l-am văzut coborând cu un curaj de miner, cu lanterna în gură, mama îşi frângea mâinile de frică să nu moară sau să se julească la genunchi, mici sunete uşoare, învălmăşite, ca un foşnet de labe, lanterna spre dreapta şi spre stânga, arătând spre lucrul de mână pe care mama nu l-a văzut, cu ochii orbiţi de angoasa mânecilor, cărămizi, pietre, oale ruginite, un robinet de email, cadavrul unui porumbel, slavă Domnului, spre noroc, nici o stafie măcar, o lanternă aţintită spre noi, tot mai aproape, oscilaţia treptelor, faţa unchiului meu, cu praf în urechi, ocupând lucarna, ceva ce mi s-a părut un gândac sărindu-i pe gât, funinginea pe revere, nasturele cămăşii smuls de un cârlig, bunica m-a privit iar în tăcere înainte de a se ocupa de Mickey Mouse, l-a curăţat de frunze, de gângănii, de pământ, i-a cusut o mică rană de la spate, i-a înlocuit ochii bolnavi cu monede de un tostâo, mi l-a încredinţat arătând cu bărbia lucarna

— Fereşte-te m-am gândit s-o împiedic să-mi încarce cazierul, unde figurau pe prima pagină vreo două, trei minciuni, piciorul dat unei pisici care nici măcar n-a nimerit-o şi o treime dintr-un

pachet de biscuiţi vanilaţi cu umplutură de căpşuni, s-o conving că nu, să mă caţăr pe picioarele ei vorbindu-i fără cuvinte despre ce nu voiam să vorbesc şi să adorm în braţele ei, să adorm în braţele ei la noapte de exemplu, când n-am mai fost niciodată atât de frumoasă, Elisabete subjugată, manichiurista subjugată, oglinzile subjugate, bluza pe care am îmbrăcat-o pentru prima oară, colierul de perle veritabile, sutienul pe sârmă, o fată de optsprezece ani cel mult pe care ea n-a apucat s-o vadă, nici o bănuială de vreun rid, nici o urmă de vârstă, s-o consolez de tensiunea care nu asculta de medicamente, de picăturile cu gust de sulf, de globulele albe, de zorii zilei care o prindeau la masa din bucătărie respirând greu cu ochii pironiţi la găurica dintre azulejos pe unde dispar furnicile, şi înainte să ne sculăm iarăşi patul, tăcerea exagerată a cuiva care se preface că doarme, cearcănele vinete, corpul care slăbeşte, burta fără forţă formând un şorţ de piele sub şorţ, peste câteva luni căldura, muştele, batista pe obraz, mirosul de scrobeală şi de oţet al corpului spălat, nici o greutate în respiraţie, nici o complicaţie cu globulele albe, cumn

_N-ai să te apuci să plângi acum nu-i aşa?

Cumnata ridicând un colţ al batistei cu precauţia celui care scoate capacul de pe o cratiţă ca să evalueze fiertura

_Atât de senină domnule bărbaţi cu ţigara ascunsă între degete trăgând fumuri culpabile, unchiul meu care nu mai locuia cu noi fără să: ţie nimic, tata, cu fiecare şosetă de altă culoare, răsturnân-du-se în salon sforăind uimiri, surprize, gorila şi-a rezemat capul de capul meu pentru o consolare cu miros de aer stătut, am intrat în camera părinţilor, acum că nu mă supraveghea nimeni, ca să mă joc cu faraonul şi soţul meu punând din greşeală scorpionul între perie şi cecuri, închizând poşeta la a doua încercare cu o grabă ruşinată care mi-a făcut milă de el şi de mine ba nu, doar de el fiindcă sunt atât de frumoasă astă seară

— Credeam că poate ai ţigări Celina milă doar de el fiindcă-mi vine să cânt, am lăsat lumina aprinsă în vitrine, nu-s foarte sigură dar cred că am lăsat lumina aprinsă în tot apartamentul

pentru ca mâine dona Alice să-mi înţeleagă bucuria, am pus o tavă pe masă cu o sticlă şi un pahar ca să bea în sănătatea mea, deşi din păcate nu cred că o s-o facă, o să-şi închipuie că am însemnat nivelul pe etichetă, o capcană, un experiment, proba stăpânei în legătură cu cinstea ei ca atunci când uit bani pe farfuria de aramă sau las scrisori deschise pe mobila pentru corespondenţă, milă de soţul meu, milă de menajeră, milă că bunica şi unchiul meu nu mă pot vedea astăzi, în curând vila surdei, speranţele de a ajunge la Madrid, şoferul în brădet, Elisabete şi manichiurista cu gura prea căscată, prea tăcute ca să nu fie sincere, casiera uitând de amărăciune şi de rinichi

— Dona Alice nu vă supăraţi dacă vă spun că sunteţi frumoasă?

Gorila decedată, urşii decedaţi, Mickey Mouse decedat, faraonul de teracotă care a sfârşit prin a se sparge şi l-am aruncat la gunoi (mi-amintesc acum de o morsă din ipsos, şi, vag, mai îndepărtată în timp, de laleaua congelată în sfera de sticlă) fundătura dintre clădiri cu trecutul meu înăuntru, să merg la etajul doi ca să împrumut scara şi să cobor după el, bicicletele din Campo Grande, duminicile la pescuit, acrobatele de la circ, firul acela de păr blond pe rever pe care mama îl detesta, să pun aţă în ac (încă mai pun aţă în ac fără ochelari, îmi ia mai mult timp, maschez, mă înşel, o dată sau de două ori, dar a treia oară nimeresc) şi să cos rupturile pe unde intră bătrâneţea şi uzura, după-amieze de ploaie, buza care vibra singură fără să i se dea vreun motiv n-am să plâng, stai liniştit că n-am să plâng, mă simt atât de bine acum, dacă nu crezi întreabă bărbaţii de pe stradă, ieşeam împreună şi eu la nivelul coapsei matale îţi strângeam mâna tare de teama băieţilor care nu conteneau să-ţi vorbească, lighioane verzui secretând viscozi-tăţi, tălpi care ne urmăreau şi se opreau brusc, un bătrân pe o bancă fixându-ne din măciulia bastonului şi acum scuze trebuie să găsesc un taxi pentru că sunt aşteptată la vila dintre Sintra şi Lisabona, generalul, amiralul, părintele episcop, fina părintelui episcop, soţul surdei, surda, persoane pe care nu le cunoşti, nu ştii cine sunt, n-am apucat să ţi le prezint, doar eu lipsesc ca să înceapă o reuniune, o cină, o întâlnire între colegi, fără să-i punem la socoteală pe cei din brădet ajutându-mă cu un serviciu pe caro

H l-am cerut, dacă ai chef să-mi examinezi mai bine r1 u/a mă aşez din faţă, din profil, din spate, merg până oridor şi mă întorc ca să mă vezi şi umblând, perle-machiajul, coafura liberă, poşeta ci: lănţişor asortată,; i iacheta, mirosul ăsta răcoros de umbră sub un arc de; -; rră care persistă la oamenii tineri în pofida parfumu u; spune dacă descoperi măcar un rid, o noapte nedormită, un semn al vârstei, observă uşurătatea pr care tv-o dă bucuria, nu l-ai găsit pe Mickey Mouse – Eşti atât de frumoasă Celina pentru o dată sincer imaginează-ţi un animal ele plus care nu te plăcea, nu-ţi închipui minciunile pe care le-a nventat pe seama matale, gogoşiie incredibile pe care se "încăpăţâna să mi le şoptească, de exemplu că într-o după -amiază în camera matale, când tata era la lucru şi bunica la doctor ca să rezolve problema globulelor albe care au rezolvat-o ele pe ea, nu erau doi necunoscuţi în filmul acela care rula atât de rapid, cu trăsături, cu linii, eraţi mama şi mata unchiule, închipuie-ţi răutate, eraţi mama şi mata unchiule şi acum dacă nu te deranjează în locul unui sărut zâmbeşte-mi cum zâmbesc eu pe scară îndrep-iându-mă spre taxi, nu un biet surâs, nu o grimasă şovăielnică, nu muşchiul obrazului care cedează, care cedează, vino la fereastră să-ţi iei rămas-bun, nu înceta să surâzi până soseşte taxiul, până dă colţul automobilul, până nu mai rămâne din mine nimic altceva decât (să presupunem) un bilet de autobuz, o piesă de domino poate, pe care curentul de aer dinspre verandă îl împinge fără ţintă de ici colo.

Dragă Giselia până la urmă înainte de cinci, şase luni n-o să fim la Espinho: colonelul Gărzii spaniole a sugerat să rămânem aici până se va dovedi că povestea cu vila (nu ştiu ciacă-ţi aminteşti de vila dintre Sintra şi Lisabona care a explodat acum câtva timp, pagini întregi în ziare, la radio nu s-a vorbit de altceva zile în şir) până se va dovedi că povestea cu vila a fost un accident nefericit, se pare că proprietarul ţinea bombe în casă, nu se ştie de ce, şi în timpul unei reuniuni cu prieteni cineva n-a fost atent cu un chibrit sau aşa ceva, după mine n-a fost nici o bombă doar închipuirea ziarelor ca să facă rost de cititori şi a radiourilor ca să crească sponsorizările, cel mai sigur e că a fost o butelie de aragaz, produsele astea moderne, fără miros, că nu-ţi dai seama de defecţiune şi gata nenorocirea, destul să aprinzi total

nevinovat cuptorul şi gata, o bubuitură, o pălălaie de flăcări şi arde tot cartierul, după cum am auzit s-au găsit vreo jumătate de duzină de cadavre înăuntru şi dacă ar fi să te iei după un săptămânal de scandal (ca să vezi până unde se poate merge cu bârfele) ar fi fost un grup de nostalgici după dictatura care-i persecuta pe democraţi şi pe oamenii de bine (democraţi!) cu mitraliere, petrol, explozibili artizanali, fotografiile bandiţilor pe primele pagini, un ofiţer de armată, un ofiţ c r de marină, un patron de hoteluri, se pare că şi femei, un/. Iar socialist insinua ca un episcop, biserica a dezminţit imediat, furioasă din cauza ultrajului, amintind nis-o! Antecedente oribile de calomnii atee contra lui Dum-ne/eu şi familiei, catolicii s-au indignat pe bună dreptate j liturghiile de duminică, buletinele parohiale pretindeau , h se ceară scuze, ziarul a dat înapoi pe o pagină cam, kii peri în care lăuda atitudinea anticapitalista a l'a- – ; şi pe urmă: icir asta doare) littografia prietenului meu tot pe prima pagină unde

: i m mea u (aici e toată nebunia) prezumtiv autor material, a trebuit să citesc de două ti ca să înţeleg cuvintele astea, cică avionul ministrului.,; ă arena de coride, cică automobilul preotului, tu care-i unoşti bine trebuie să ti râs mirându-te, un împiedicat., . Ir-: timid cu frică de părinţii mei care nu fac rău nici unei cruste, în faţa voastră nici un cuvinte! Măcar, mâinile în i'n/unare, ochii în pământ, nu vorbea, nu discuta, con; i ic le nu provoca, logodnicul tău glumea mereu cu el şi d sărmanul tăcea, îi băgau viespi în bere şi se mulţumea – a scoată viespea, îi clădeau brânci şi-şi cerea scuze, Be- liide se prefăcea amorezată şi-l mângâia pe fată (nu ştiu dacă-ţi aminteşti) iar el pierdut de spaima, chiar şi cu mine ceremonios, respectuos, delicat, distant, modestia omului sărac, prezumtiv autor material e cel puţin caraghios, colonelul din Garda spaniolă, un bărbat milos, ne-a făcut pomana să ne găsească o cameră la Coruna în faţa mării, ploaie toată ziua şi pescăruşi gri, oameni ca noi pe uliţe friguroase, şi acum, aşa cum spune chiar el, adevărul şi untdelemnul ies mereu la suprafaţă să aveţi răbdare trebuie să aşteptaţi ca lucrurile să se calmeze, cum spune chiar el nu ştiu bine, cum spunea chiar el pentru că nu l-am mai văzut, ne-a lăsat câteva pesetas 363 l (unde s-au şi dus ele) s-a întors la

Madrid fără o scrisoare, un telefon, un gest de interes, gătim în odaie, aproape că nu coborâm scara, niciodată nu poţi şti dacă nu cumva comuniştii, niciodată nu poţi şti dacă cineva sub ploaie şi pescăruşi, mi s-a spus că armata la Lisabona s-a dus să-i sâcâie pe părinţii mei cu întrebări, le-au răscolit apartamentul căutând detonatoare, pistoale, scrisori, un sergent a găsit într-un sertar un nas de carnaval, podoabele alea cu care ne jucam, l-a arătat locotenentului şi locotenentul

— Aşa care vasăzică au spintecat saltelele cu foarfece şi cuţite, au tăiat pernele, au întors cămara pe dos, tata cu şervetul la gât din cauza trombozei, o palmă de copil, o palmă de uriaş, mama necăjită peste poate fără să mai fie atentă la doctoriile şi la supa pentru bolnav, jeepurile soldaţilor blocând circulaţia, vecinele ciorchine îngheţate de spaimă, tangerinele pe pervaz, căruciorul pentru servit ceaiul, mă gândesc de atâtea ori că dacă-ţi urmam sfaturile şi lăsam amorul (- Te-ai uitat bine la tipul ăsta Simone?) aş fi fost acolo cu voi în loc de iarna asta nesfârşită, în loc de capul lipit de geam seri la rând cu dorul de baluri, de voi dansând, aşezându-vă lângă mine ca să vă masez gleznele, strălucitoare, fericite, ciufulite

— Ce noroc pe tine că poţi sta aici să te odihneşti sculându-vă iar pentru un pasodoble sau un tangou, serpentinele, baloanele de hârtie, fondatorii neamului în rame, artistele lăsând pe estradă pene care pluteau într-un parfum vag, etole de blană mergând grăbite, cu plicul cu bani, spre scena altui bal unde noi pene, noi picioare, noi parfumuri vagi, prezumtivul autor material într-un colţ al barului cu un rachiu neatins, pantofii cu vârfurile ridicate, combinaţia imposibilă dintre sacoul în pătrăţele şi pantalonii în dungi, cravata argintie, Femanda

— Cunoşti paiaţa asta Simone?

L 364 o paiaţă desigur aprinzându-şi ţigara pe la capătul cu filtru, flacăra neaşteptată, faţa lui schimbându-se, ţigara aruncată cu o oroare de animal viu în pahar, ochii plângăreţi contemplând rachiul, zâmbetul Benilclei desemnân-du-l pe nefericit peste un umăr săltăreţ, tu examinându-ţi ; mtul în căutarea unei pietricele sau a unei îngroşări a r ':'.! Pantofului

care te rodea la călcâi şi-ţi împiedica val- ;!'„'. Arătându-mi o ruptură în taina ciorapului care a h> l, l o-' scump, dând tle sacoul în pătrăţele aplecat peste.' i v; r pescuind ţigara cu cleştii degetelor mari

; ploaia în geamuri, rafalele de vânt, cearşafurile veş-! :', umede, prosopul care nu se usucă, apa de la robinet, nre-mi deranjează stomacul, urăsc Coruha linând pantoful în mână fără să găseşti pietricica, în-:', rosaroa pielii, defectul care-ţi împiedica valsurile

Niu-nţeleg cum cle-i lasă pe toţi nenorociţii să in- <; v aici nenorocitul pe care radioul şi ziarele l-au transformat, ubit, din nevoia de cititori şi de sponsori, în prezumtiv au-(i-r material, cine-şi poate imagina un idiot care încurcă: iltrele să distrugă vile, a surdei şi a inginerului belgian, rea că belgian, care a sărit în aer şi ea, câinii cu sprâncene blonde plutind în piscină, nişte cocioabe clandestine, cum fără pereţi, prăvălite în cenuşă şi supravieţuitori,:: ingăcioşi, faruri ale pompierilor rotindu-se peste ţigle, hi ministru emoţionat adunând voturi şi lacrimi, interioare întunecoase, lighene, găuri, frigidere spintecate, tărgi şi flacoane de ser în drum spre Sintra, inginerul belgian intervievat în direct, în exclusivitate, prezumtivul autor material (sau paiaţa dacă preferi) pe salteaua din garaj, pneuri dezumflate, funingine, creanga de stejar insistând la ferestruică, valurile care se dublează sub ploaie, la Coruna, descentrate din cauza negurii şi a frigului, niciodată o scrisoare, o ilustrată, o voce la telefon, chelnerul de la restaurant, la două uşi distanţa de noi, certându-şi copilul, paiaţa ne-a însoţit odată la Belem duminica, am ajuns pe esplanadă şi el în depărtare aşteptându-ne pe iarbă, umbre de nori pe cer spre deosebire de Lisabona unde oamenii nu umblă, plutesc, paiaţa, cu un aer de oaie orfana, simţindu-se spionat de la balcoane şi ferestre, la cheremul străinilor şi al dispreţului servitorilor (prezumtiv autor material poţi sa crezi aşa ceva Giselia?) suportând umilit tirania stăpânilor, adică a voastră, conversaţii care-l excludeau, episoade din cave nu făcea parte, cine la care nu urma sa fie invitat, persoane despre care nu ştia cine sunt, nu numai la cheremul tiraniei şi al batjocurii dar el mulţumind, acceptând, râzând de glume pe care nu le înţelegea, socotindu-ne

interesanţi, fiind de acord, da, tăcut, supus, ascultător, facil, copiind felul cum îşi încrucişa picioarele prietenul tău, felul cum se dădea pe spate pe scaun logodnicul Femandei, felul cum le dispreţuiau amândoi pe femeile de la celelalte mese deşi conştiinţa de subaltern îi interzicea să dispreţuiască, scărpinându-şi stânjenit obrazul cu o lentoare şovăielnică, ce i se putea prevedea era o coşmelie închiriată cu valiza sprijinită de pat, două cămăşi, lame gilette de unică folosinţă, baia o dată pe săptămână, slujba de curier într-un birou inutil care abia clacă se vedea între o casă de amanet şi o frizerie pustie, un birou din cele unde circulă din ştampilă în ştampilă leneşe hârtii de prisos, ce i se putea prevedea era familia, încăperi de granit deasupra ogrăzii pentru animale, provincia sau un cartier din nordul oraşului, clădiri neterminate, copii cu bidoane la fântâna municipală, o succesiune de slujbe modeste, banii într-o cutie de tablă ascunsă între cearşafuri, iar în noaptea aia de bal, eu instalată pe scaunul prea mic pentru mine în aceeaşi singurătate ca şi el, geanta pe genunchi, rochia dintr-o rochie a mamei cu ceva satin lipsă şi peste toate braţul nefericitului tremurând pe spatele meu, picioare-

t-rvmi relelalte perechi supărate pen-rr mâinUe noLre, utneăe cu dege-tru că ne loveam de ^ ^ ^ ^^ q ^_ te inerte, utne/mdu se şi ^. ^ ^

— Nu venea ^n V^ ^^^] a de naurragiatim fc al iu bar.

De naurragiai j; ^ ^ fc al u, ăr.

Unison, corpu meu^ > ^ rtnu imrdiat, sc

U' nuiVe. Ioa _ iu>, o unaink, s, in.

— Nnua deschişi i. ^p. n^ a ^| ^ – ^. ^ ^^ ^

^: ^: ^^^^^ prietenul tău

; V rol vr>M dumnea-a încreţită

Tun-' Pre/umuvu» autor n, Henal dispa – tut u, V caieneaua din E

«. Nmrm oH. Erum^

VZf '^TfcM un accident datora, ^a/uiu, pmdu^-K-de la vila a u, i săptămâna trecuta '-am astea moderne * "^^ mme^ sonena ofta cu s «- telefonat se simţea după ecou lipsa moente., amintesc râul pe care am uitat cum îl cheamă, o săliţă ascunsă, adormeam de plictiseală legănată de două voci care păducheau memoria, ziua când bunicul la spital, ziua când preotul, ziua când noi, amintiri căzând una după alta pe jos cu uşurătatea năucă a fluturilor morţi, prânzuri cu gustul sărat al unui fundal de necazuri şi ani sfarogiţi, ploaia în Calicia şi paiaţa cu sacou în pătrăţele şi pantaloni în dungi instalată la măsuţa din odaie cu un deşteptător şi tuburi de care-mi interzicea să mă ating, fabricând nu ştiu ce şi vorbind de brădetul dintre Sintra şi Lisabona (furgoneta în aşteptare pe cărarea cu duzi) de unde se vedea un acoperiş, un stejar, răzoare de narzi, cadavrele din fotografiile din ziar plimbându-se pe perdele, una dintre femei (ziarele descriau nişte femei) căutând lanterna prezumtivului autor material prin cetină, trunchiuri şi iritarea bufniţelor, poate că văduva despre care radioul se pierdea în amănunte provenind de la menajeră, vitrinele luminate, flacoanele deschise amestecând parfumuri, o învălmăşeală de rochii de seară pe cuvertura de pe pat, un adio pe caietul de pe microunde destinat mesajelor şi trei luni avans pe farfuria pentru bani, Dona Alice astăzi slavă Domnului n-am nevoie de nimic lasă totul aşa cum e şi bea o înghiţitură de whisky în sănătatea mea, una dintre femeile care conform radioului era complicea noastră (a noastră

Giselia eu într-un brădet noaptea, cu frica mea de insecte şi şerpi poţi să crezi aşa ceva?) i-a luat aproape o oră patronului într-un delir nesăbuit de animale de pluş, pescuituri pe şoseaua de centură şi plimbări cu bicicleta în Campo Grande cu un unchi dispărut, prietenul meu, pardon, paiaţa, fabricând nu ştiu ce legând fire galbene şi albastre de arătătoarele unui deşteptător şi unindu-le cu tuburi de care n-am voie să mă ating, le căra din servietă pe masă cu precauţii încetinite, ca să ascundă servieta o înfăşură în prosoape, televizorul, ofensat de radio, insista la rândul lui cu încăpăţânare asupra unei doamne surde, prietenă

cu văduva cu animalele de pluş, care locuia în vilă şi probabil dirija grupul deghizându-se cu perucă oranj ca să păcălească armata, un bărbat în costum de blugi care se intitula grădinar şi afirma că lucra pentru ea (pe ecran îi acopereau faţa cu un pătrat negru ca să se evite răzbunări din partea prezumtivului autor material) garanta că-şi petrecea serile pe un scaun de pe terasa supravegheată de foştii poliţişti, ieşea joia, sub pretextul unor boli, ca să aleagă ţinte, atentate, victime, sau să cumpere arme de la agenţi din PIDE1 ori americani ori persani, nu-i cunoştea familia, nu vizita pe nimeni, una dintre servitoare îl informase prin uşă că inventa otrăvuri cu cafea şi zahăr, a doua zi după bal paiaţa de planton în faţa ferestrei, când am ridicat storul nici măcar nu mi-a zâmbit, nu-şi schimbase hainele, nu-şi schimbase cravata, ochii lui cu picuri vineţii de insomnie, prietenul tău l-a admis fără chef pe esplanada de la Belem, serviabil, recunoscător, retras, resemnându-se cu banca cea mai murdară şi în locul cel mai expus la vânt, oferind ţigări, umblând prin hârtiile care-i umflau portofelul ca să plătească el cheltuiala, venea nota şi înşfăca nota dornic de aprobare, nu doar o paiaţă, o fiinţă inofensivă, cu mine nici un gest îndrăzneţ, o laudă, un sărut, invitaţii la ureche, poate că la vremea aceea lucra deja cu deşteptătoare şi tuburi, într-o sâmbătă brusc, douăzeci aprilie

— Mâine vii cu mine tu bănuind ceva

— Ce ţi-a spus Simone?

1 Poliţia politică din timpul dictaturii fasciste (Polâcia Internacional e de Defesa do Estado). (N.t.) eu transportându-mă spre furgonetă

— Nimic mama văzându-ne cu sacul

— Unde crezi că te duci?

Tata căutând cuvinte în şervetul de la gât, pantofii agitaţi, dezordinea genunchilor, jumătăţile de gură împingând saliva ca să ţeasă un discurs, o argumentare, un ordin, fraza definitivă auzită de mine, lângă căruciorul pentru servit ceaiul, într-o tăcere ascultătoare, marna triumfală, paiaţa expulzată de un

deget arătător monstruos care arăta scara, buzele s-au strâmbat peste lingura cu supă de găină, ochiul drept, rotund, a crescut până să mă atingă, a şovăit, s-a retras, s-a dezinteresat ele mine deviind în elucubraţii în care eu ghiceam roci, frânturi ele copilărie, nori deasupra umerilor, bunica mea care-l chema, nici măcar o umbră de rugăminte, de poruncă, aşa ca de obi

— Fata mea ca de obicei, buzele strânse peste lingura cu bUpă de găină, manevrele complicate ale mărului lui Adam în efortul de a înghiţi, un firicel cu boabe de orez coborând din gat, sacul săltând pe trepte (prezumtivul autor material nu reuşea să-l ridice) mama împărţită între scrisorile pe care lenea poştei le lăsase pe ştergător şi furgonetă din stradă, tu care locuiai aproape alături, cu biguciiuri în cap şi uscălorui în mână (priza se tara după tine pe trotuar)

— Simone şi acum Coruha, camera asta, pescăruşii, valurile, trebuia să mă fi strigat mai tare

— Simone să mă fi împiedicat să plec, să-i fi cerut prietenului tău să pună paiaţa pe fugă

— Ce tot vrei dumneata?

Să te fi întors cu sacul şi cu mine în casa unde mama, de pe ştergător, ridica plicuri, cu braţul întins ca să poată să le citească, furgonetă coborând povârnişul singură, spre un viitor pe care eu nu aveam să-l cunosc, salteaua în garaj, arena de coride, automobilul preotului, aşteptarea printre arbuşti a bărbatului văduvei, pivniţele stropite cu gaz, oasele în râpă, elucubraţiile săptămânalelor fără nici un temei, să mă fi întors acasă şi să vă însoţesc la baluri, să vă masez gleznele în pauzele dintre dansuri

_ (2e noroc pe tine că poţi să stai aici să te odihneşti strălucitoare, fericite, ciufulite, făcând vânt epuizărilor cu cartonul invitaţiei care gonea apa de colonie spre mine şi mă parfuma, nu o apă de colonie tare ca a artistelor de-ţi venea să te culci în mirosul acela ci o absenţă suavă care mă ajuta să visez seturi de aluminiu, slujbe de croitoreasă, vacanţe cu

vaporul în Maroc, să vă însoţesc la cinema şi să stau, fără pereche, la capătul rândului, mereu cel mai oblic faţă de ecran aşa încât actorii se suprapuneau, mi-era greu să înţeleg scrisul, perdeaua de la ieşire îmi turna pe gât o mică picătură îngheţată şi megafonul îmi urla la ureche dialoguri cleioase care mă împiedicau să dorm, Femanda îi cerea logodnicului ei batista ca să se emoţioneze mai bine, Benilde se consola ascunsă într-un guler care în fiecare lună era altul, mă întrebai mereu

_N-ai plâns Simone?

Ştergând u-te cu mâneca, revenind la noi dintr-o tristeţe fericită, de pe meleaguri îndepărtate unde era plăcut să-ţi fie frică, să te îngrijorezi, să suferi, mirându-te de ochii mei uscaţi, de dispoziţia mea egală, de indiferenţa faţă de soarta contesei sărace pe care milionarul, rănit în război, a luat-o ca infirmieră, şi cu toate astea (oamenii sunt proşti) era pe punctul să se însoare (prietenul orb, care se revărsa de bunătate, l-a împiedicat să facă pasul greşit deschizându-i capul cu autoritatea bolii) rănitul în război pe punctul să se însoare cu blonda în leopard şi cu manevre întortocheate, foarte simpatică din faţă şi oribilă din spate şi care nu voia decât banii lui şi plantaţiile de tutun, în momentul când bogatul, deşi tânăr, circula în fotoliu cu rotile iar medicul nu ştia dacă o să mai poată umbla vreodată, blonda către contesă

— Nu vreau decât banii lui contesa incapabilă să răspundă şi între timp nevăzătorul, care tocmai intra, din fericire a auzit, Femanda fără să dea drumul batistei logodnicului ei până a descoperit pe ea o urmă de ruj (ea nu folosea ruj) comenta că atunci când lipseşte un simţ celelalte se ascut, milionarul, deja vindecat cu tot pesimismul doctorului, o căuta pe contesă într-o mansardă umilă deşi de un gust impecabil, suna la soneria mansardei, nu sonerie, două note de catifea (cline cline) şi contesa nimic (Benilde ascunzându-se cu mâinile în gulerul variabil, prelungit de falange care-i desfăceau agrafele, avansând încet spre dantele

— Eu nici nu pot să mă uit îmi povestiţi voi pe urmă contesa pe burtă în pat murmurând

— Lasă-mă şi trimiţând săruturi din vârful unghiilor spre uşa închisă, motanul contesei, foarte inteligent, alb, l-a recunoscut pe milionar cu instinctul ăla al pisicilor, a ridicat botul (asistenţa în păr a aplaudat) l-a lăsat iar în jos (asistenţa s-a încruntat cu un oftat de durere) l-a ridicat din nou, a mers spre uşă (asistenţa s-a împărţit între speranţă şi teamă, Femanda cu mâinile împreunate dreaptă pe scaun

— Dar-ar Domnul primele rânduri gesticulând în picioare) motanul, cu coada ca o antenă, se scărpina pe prag che-mând-o pe contesă, prim plan cu milionarul cu ochi albaştri de pasiune, prim plan cu contesa ascultându-l pe prietenul nevăzător, între timp decedat de nişte imprecizii incurabile, încurajând-o, tot cu ochelari negri, dinspre zonele celeste unde locuia acum în costum imaculat şi cu murmure în ecou, prim plan cu milionarul renunţând la sonerie şi îndreptându-se, înfrânt, către scara care dădea în stradă, prim plan cu contesa, la început într-o luptă interioară sfâşietoare, pe urmă (Benilde ieşind la suprafaţă din guler cu o criză cardiacă

— O să-mi vină rău pariez că o să-mi vină rău) de acord cu nevăzătorul care (misiune îndeplinită) s-a evaporat în văzduh alăturându-se îngerilor, părăsind patul, de altfel enorm, şi care deşi modest avea speteaza aurită, puţin i-a lipsit ca să dea jos lampa cu glob de cristal purtând blazonul familiei, alerga spre notele de catifea cu atâta entuziasm că fusta i s-a ridicat deasupra taliei (asistenţa trăgându-şi nasul nici n-a fost atentă la picioare, un insensibil a încercat un fluierat din fundul sălii dar grosul parterului cu priviri ameninţătoare gata să-l calci-neze pentru lipsă de respect) a ieşit pe palierul cu aplice cu abajururi de mătase, decisă, roşcată, cu nasul tremurând deşi fără un tir de păr clintit de la locul său, motanul a sărit în braţele milionarului la mijlocul treptelor, într-un costum care-i avantaja muşchii de halterofil, prim plan cu milionarul mângâind motanul şi privind în sus, prim plan cu un zâmbet cu dinţi perfecţi (Femanda îndepărtându-şi logodnicul, suspendată de zâmbet

— Ar trebui interzis să existe asemenea bărbaţi) prim plan cu contesa desfăcând larg braţele în mănuşi până la cot, camera de

luat vederi dându-se îndărăt în timp ce unul cobora şi celălalt urca, motanul tot în braţe, mănuşile lungi de gâtul actorului (nu actor viaţa însăşi) prim plan cu lampa de cristal cu blazonul la vedere acoperind treptat, în roşu, coroana blazonului, şi mărindu-se până la ocuparea întregului ecran cuvântul Sfârşit, lumini aprinse, feţe minuscule, cotidiene, urâte, emoţionate, de dimensiunile feţei mele, luminile din cinematograf unele stinse, boţindu-ne pielea, casierul strivind nişte labe de ţânţar pe frunte, doamna care vindea prăjituri şi răcoritoare lângă afişele dramelor viitoare tuşind în şorţ, covorul ros cu podeaua dedesubt, o pasăre care a că/. Ut de pe un copac ca o privire în altă privire, clădiri cu marchize ruginite, duzi jumuliţi, bărbaţi prost îmbrăcaţi care spărgeau cu târnăcopul asfaltul de pe stradă, un nevăzător alarmant, terestru, fără urmă de bunătate, vă-rându-şi pe pipăite chitara în cutie, totul vechi, lugubru, vlăguit, tu la urechea mea ştergându-ţi obrajii

— N-ai plâns Simone?

Mai cenuşie şi uzată (iartă-mă) decât îmi închipuiam, lumea largă a cinematografului trecută prin pâlnie într-o realitate de cearşafuri cârpite şi de rufe care întârzie să se usuce la fel cum întârzie ploaia, cele cinci, şase luni care mă despart de Espinho, la fel cum întârzii eu să închei scrisoarea asta, la fel cum paiaţa (nu aşa îi spui, îi spuneai, îi spui?) zăboveşte prea mult la măsuţa din odaie cu deşteptătorul şi tuburile, arătătoarele fixate la o oră oarecare, două şi treisprezece, şase şi douăzeci, cinci şi nouăsprezece, tot-una-i, şuruburile unul după altul şi acum firul galben întâi, firul verde pe urmă, capacul sigilat, cutia în dulap, să scriu numele tău (dragă Giselia) pe hârtia de scrisoare până să nu se ştie că eşti tu, că sunt eu, nu se ştie care dintre cele două se adresează căreia, care dintre cele două suntem, cine se uită la fereastră noaptea, cine apasă pe detonatorul din brădet, ce spaimă printre cucuvele, ce tăcere pe urmă, ce furgonetă pe povârniş legă-nându-şi farurile (un arbust, o cărare, o intersecţie, un început de lumini) pe şoseaua spre Spania, ce noroc pe tine că poţi să stai acolo să te odihneşti departe de pescăruşi, de valuri, de i rica de a dormi cu ochii văduvei în somnul meu spunând că da, trebuia să fi strigat mai repede -

Simone ca să-ţi masez gleznele în intervaluriie dintre dansuri, trebuia să-mi fi împiedicat stejarul, garajul, perna solitară ca o lacrimă enormă, stai de vorbă cu mine, ajută-mă, invită-mă duminica pe esplanada de la Beâem, mama nu pune întrebări când ies cu tine, tata nu împinge fraze cu jumătate de gură care apoi renunţă şi tac, pantofii nu se mai agită, genunchii se potolesc, nu coboară nici un bob de ore/pe gât în jos, am mai ascuns în sac o fotografie de-a noastră care s-a pierdut pe drum sau prezumtivul autor material, care nu te-a plăcut niciodată, a rupt-o fără să ştiu, suntem prietene nu suntem, indiferent de invenţiile radioului, ziarelor, revistei în care apar eu între general şi surda cu părul fals (un general şi o surda afirmă ei, să nu crezi) foştii poliţişti, văduva, amiralul, minciuna care lucrează, tricotajul intrigilor, romanul complet, stratagemele radioului şoptind ştiri ca să obţină sponsorizări şi să-mi ture cafeneaua, varietăţile vinerea, artistele s-ar schimba la mine în cameră şi aş găsi dimineaţa paiete pe covor, şiretul unei jartiere, o pană roz odihnindu-se pe pernă, de ce nedreptatea asta a ziarelor contra mea, furia asta, turbarea asta, explică-le cum sunt, că mă tratez de glande, fă-le să înţeleagă că nu-s bună decât ca să-ţi masez gleznele la bal, să mă aşez la capătul rândului la cinema mereu cel mai oblic faţă de ecran aşa încât actorii se suprapuneau, mi-e-ra imposibil să descifrez scrisul, perdeaua de la ieşire îmi turna pe gât o mică picătură îngheţată, megafonul urla dialoguri cleioase care mă împiedicau să dorm, la Coru-na, dacă eventual apare o virgulă de soare se ascunde imediat cât mai în fundul copacilor cu o sperietură de eschimos, se simte cum frunzele răscolesc o nelinişte subţire, se percepe între ramuri o luminiţă fricoasă şi pe urmă iar ploaia, în lipsa luminii aprindem lanterna şi descoperim mobile proptite cu bucăţi de carton, crestături de briceag pe cuier, pe spetează, o muzică de pian întristând lumea întreagă (spune-mi sincer dacă ştii ceva mai trist decât un pian într-o după-masă de ploaie, îmi imaginez întotdeauna o fetiţă cu codiţe între ceasuri încremenite, o mătuşă în doliu, perne brodate cu fire de mătase pe o canapeluţă şchioapă) game la pian în orice punct din clădire, degete de copil care greşesc clapele, o fetiţă cu codiţe şi ciorapi de lână, ba nu, un băieţel în pantaloni scurţi şi cu ochelari miopi, mătuşa în doliu, miros de verbină, o rudă într-un pat de spital, soarele s-a arcuit ca să iasă

clin copac, a renunţat, a dispărut, depăşind coltul o panglică ele mare pe care casele o ascundeau, pescadoare, ambarcaţiuni invizibile cu năvoade, o locomotivă sau un pachebot care se îneca gemând, am ajuns la sfârşitul paginii dragă Giselia şi termin scrisoarea asta, vârful creionului s-a tocit din nou împiedicându-mă să-mi iau rămas-bun, să-ţi doresc sănătate, să te îmbrăţişez, încă un paragraf sau două despre esplanada din Belem, salutări Benildei şi Femandei care o să asculte neatente, sugând feliile de portocală ce împodobesc răcoritoarele, să vă imaginez revenind acasă, amorezii, săruturile, pe urmă telefonul, Pis-pis presim-ţindu-te de partea ailaltă a uşii, tu gonindu-i entuziasmul cu tocul, retrăgându-ţi genunchii de panica ochiurilor

— Lasă-mă lasă-mă pianul vertical unde sora ta cu codiţe între ceasuri încremenite, ba nu, fratele tău în pantaloni scurţi şi cu ochelari miopi care greşea clapele, mătuşa în doliu, perne brodate cu fir de mătase pe o canapeluţă şchioapă, abajurul cu desene florale clipind la fiecare notă fluturând reflexe, te rog să mă crezi pe cuvânt că n-au existat generai! Nici amirali nici surde nici văduve pândind pinii, nici vilă nici bombe nici prezumtiv autor material, te rog să nu viai atenţie ziarelor şi radioului (cititorii, sponsorizările) şi să rămânem mai departe prietene, ni ă rurosti um şcoală, suntem vecine, am furat boni de la i van i o c<i să ti cumperi cerceii de coral, acum te rog (nu te supării) să-i spui fratelui lau să încete/e cu pianul, să pună bucata de fetru peste clape, sa închide: capacul şi să ia o carte cu po/. E de pe canapeluţă şchioapă deoarece chiar acum paiaţa (cum îi spui tu) sau prezumtivul autor material (cum preferă ziarele) tocmai a adus cutia din dulap, a ridicat copacul ca sa examineze deşteptătorul, tuburile, şuruburile, firele, mica pârghie a detonatorului care presează bobinele, a privit valurile, a dat din cap spre mizeriile din odaie, mobile le proptite cu pene de carton şi tristeţea muzicii în orice punct din clădire, te rog înţelege că n-are legătură cu tine, nu e nimic personal, n-aş vrea să te necăjesc, niciodată n-aş accepta ca douăzeci cie ani împreună să se sfârşească aşa, e vorba de pian înţelegi, e că nu mai avem bani, e cafeneaua pierdută, e Espinho care nu există, e tristeţea lumii astfel că (ce altceva putem face noi nu-i aşa,

explică-mi ce altceva putem face noi) dacă pianul nu tace dislocăm pârghia legând până la urmă bobinele şi nici n-o să-ţi dai seama de bubuitură, o să-ţi dai seama de tăcere, promit că o să-ţi dai seama numai de tăcere, nu doare, n-o să suferi deloc sau poate nici măcar de tăcere, o să dai (înainte de a înceta să mai dai de orice, înainte ca nimic să nu te mai deranjeze, plictisească) de un semn din crengi, vântul în crengi şi poate (o să fac tot ce-o să pot, nu-ţi promit nimic) de o furgonetă coborând povârnişul spre ('raikin şi în cutia ta poştală prin Cenuşă, molo/., flăcărui, carămi/. I şi bucăţi de ţiglă, de srrisi „-n:! Asta a ia t do călduroasa ad-v-sată ţie.

SFÂRŞIT